

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private

RAPORT ANUAL ***de activitate*** ***2008***

RAPORT ANUAL

de activitate

2008

București
Mai 2009

CUPRINS

CAPITOLUL I - PENSIIILE PRIVATE ÎN ROMÂNIA	7
CAPITOLUL II - ACTIVITATEA COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE ÎN 2008	13
II.1. CONDUCEREA CSSPP	13
II.2. ATRIBUȚIILE CONSILIULUI CSSPP	14
II.3. ATRIBUȚIILE CSSPP	14
II.4. STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A CSSPP	14
II.5. FINANȚAREA COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE	15
II.6. OBIECTIVELE STRATEGICE ALE ANULUI 2008	15
II.7. AUTORIZARE	16
II.8. REGLEMENTARE	18
II.9. SUPRAVEGHERE	21
II.10. CONTROL	24
II.11. ACTIVITATEA JURIDICĂ	26
II.12. RESURSE UMANE CSSPP	27
II.13. COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICE	29
II.14. RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI INTEGRARE EUROPEANĂ	35
II.15. SERVICII INFORMATICE	39
II.16. PUBLICAȚIILE CSSPP	41
II.17. STABILITATEA FINANCIARĂ	41
CAPITOLUL III - EXECUȚIA BUGETULUI DE VENITURI ȘI CHELTUIELI PENTRU ANUL 2008	47
RAPORTUL DE AUDIT FINANCIAR	52
CAPITOLUL IV - OBIECTIVELE COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE PENTRU 2009	57
CAPITOLUL V - EVOLUȚIA PIEȚEI PENSIILOR PRIVATE ÎN 2008	57
V.1. PENSIIILE ADMINISTRATE PRIVAT - PILONUL II	67
V.1.1. PARTICIPANȚII	67
V.1.2. CONTRIBUȚIILE LA FONDURILE DE PENSII	73
V.1.3. ACTIVELE FONDURILOR DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT	74
V.1.4. INVESTIȚIILE FONDURILOR DE PENSII	77
V.1.5. VALOAREA UNITARĂ A ACTIVULUI NET	82
V.1.6. REZULTATELE FINANCIARE ALE ANULUI 2008	83
V.2. ADMINISTRATORII FONDURILOR DE PENSII – PILON II	86
V.2.1. CAPITALUL SOCIAL AL ADMINISTRATORILOR PILON II	86
V.2.2. COMISIOANE DE ADMINISTRARE	87
V.2.3. REZULTATELE FINANCIARE ALE ANULUI 2008	88
V.3. BROKERII DE PENSII - PILON II	90
V.4. PENSIIILE FACULTATIVE - PILON III	92
V.4.1. PARTICIPANȚII	92
V.4.2. ACTIVELE FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE	98
V.4.3. INVESTIȚIILE FONDURILOR DE PENSII	100
V.4.4. VALOAREA UNITARĂ A ACTIVULUI NET	104
V.4.5. REZULTATELE FINANCIARE 2008	105
V.5. ADMINISTRATORII FONDURILOR DE PENSII – PILON III	107
V.5.1. CAPITALUL SOCIAL AL ADMINISTRATORILOR	107
V.5.2. COMISIOANE DE ADMINISTRARE	108
V.5.3. REZULTATELE FINANCIARE 2008	109
V.6. AGENȚII DE MARKETING – PILON III	111
ANEXE	117
ANEXA NR.1	117
ANEXA NR.2	120
ANEXA NR.3	133
ANEXA NR.4	136

"Cuvânt Înainte"

Anul 2008 a fost unul decisiv pentru piața pensiilor private din România. Este anul care a marcat momentul începerii activității de administrare a contribuțiilor participanților de către cele 14 fonduri de pensii administrate privat. Acest proces, ce parcurge, astăzi, direcția sistemelor de pensii europene, are unicul scop de a crește calitatea vieții viitorilor pensionari.

Ca în fiecare an, începând cu 2005, prezentăm un raport de activitate ce cuprinde atât o analiză a activității Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private pentru anul 2008, cât și obiectivele strategice propuse pentru anul 2009, o imagine amplă și fidelă a pieței pensiilor private din România, cu evoluția și tendințele sale de dezvoltare.

CSSPP a continuat, pe parcursul anului 2008, completarea și perfecționarea cadrului legislativ secundar, în conformitate cu reglementările internaționale din domeniu. A fost acordată o atenție deosebită elaborării unei legi speciale referitoare la organizarea și funcționarea Fondului de garantare, elementul central din complexul de garanții cu privire la siguranța sistemului de pensii private, atât pentru pensiile administrate privat, cât și pentru cele facultative.

Rezultatele sondajului ce a încheiat campania de informare publică, demarată de către CSSPP în septembrie 2007, prin rezultatele concretizate într-un sondaj de opinie, au evidențiat faptul că un număr tot mai mare de cetățeni cunosc importanța și beneficiile pensiei private. Campaniile de promovare derulate de către fondurile de administrare desfășurate pe parcursul anului 2007 și 2008 au avut, de asemenea, un aport însemnat în procesul de informare a publicului.

Este cunoscut faptul că, pe plan internațional, criza financiară, apărută în 2008, a avut puternice repercursiuni asupra piețelor economice și financiare globale, întreaga lume experimentând cele mai dificile condiții economice de după globalizare. În România, sistemul de pensii private se află la început de drum, respectiv în etapa de acumulare, și de aceea efectele crizei financiare au fost reduse. Prin modul de organizare a sistemului, prin separarea activelor fondurilor de pensii de cele ale administratorilor și prin implementarea măsurilor de siguranță impuse prin legislația care stă la baza sistemului de pensii private, contribuțiile participanților sunt puse la adăpost de orice dificultăți prin care pot trece, la un moment dat, administratorii fondurilor de pensii private sau acționarii acestora.

Principalele obiective pentru anul 2009 rămân pentru CSSPP dezvoltarea și consolidarea pieței pensiilor private, asigurarea unei protecții reale a participanților și a beneficiarilor acestui sistem.

Ne dorim ca și în 2009, Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private să reprezinte pentru toate entitățile implicate în sistem, un partener de dialog capabil să identifice și să gestioneze eficient problemele și care să asigure, în virtutea prerogativelor sale, o bună funcționare a pieței pensiilor private în România.

*Președinte
Mircea Oancea*

1

Pensiile private
în România

CSSPP

CAPITOLUL I

PENSIILE PRIVATE ÎN ROMÂNIA

În ultimii 4 ani, 2005 – 2008, încadrându-se în tendința de reformare și modernizare a sistemelor europene de pensii din ultimii ani, România a adoptat, de asemenea, un sistem de pensii cu mai multe componente, bazat pe diversificarea surselor de obținere a pensiilor. Scopul reformelor, respectiv implementarea pensiilor private, este creșterea siguranței financiare a persoanelor vârstnice în paralel cu micșorarea riscurilor generate la bătrânețe de veniturile de înlocuire.

Astfel, această perioadă, decisivă pentru reformă, a fost marcată de elaborarea și, ulterior, modificarea Legii nr.204/2006 privind pensiile facultative, precum și de modificarea și completarea Legii nr.411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat. A fost stabilit și consolidat cadrul legislativ care reglementează organizarea și funcționarea entităților de pe piața pensiilor private precum și supravegherea prudențială a administrării acestor fonduri. Înființarea și demararea activității Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, autoritatea administrativă autonomă de reglementare și supraveghere prudențială, aflată sub control parlamentar, care asigură controlul public, transparent și eficient, al gestionării sistemului pensiilor private, a fost un alt moment important în această perioadă.

Ca și în celelalte state membre ale UE din Europa Centrală și de Est (Anexa nr. 3), în România sistemul pensiilor este caracterizat de prezența următoarelor 2 componente:

⇒ **sistemul public de pensii - pilonul I**, administrat public, redistributiv, bazat pe solidaritate între generații (Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare).

⇒ **sistemul de pensii private**, administrat privat, cu evidența contribuțiilor participanților în conturi individuale, bazat pe capitalizare, respectiv investirea și acumularea acestor contribuții, format, la rândul său, din 2 componente:

- **pensia administrată privat - pilonul II** (Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare)
- **pensia privată facultativă - pilonul III** (Legea nr.204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare).

Tabel 1 Sistemul de pensii din România

PILONUL I SISTEMUL PUBLIC DE PENSII	PILONUL II PENSII LE ADMINISTRATE PRIVAT OBLIGATORII	PILONUL III PENSII LE FACULTATIVE
Legea nr. 19/ 2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare	Legea nr.411/ 2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare	Legea nr.204/ 2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare
⇒ Administrat public. ⇒ Instituția de administrare și gestionare sistem: Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale. ⇒ Tip PAYG – redistributiv, bazat pe solidaritate între generații. ⇒ Contribuția de asigurări sociale (CAS) se plătește de către angajator și angajat (10,5% angajat și 20,8% angajator în 2009). ⇒ Contribuțiile se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat. ⇒ Obligatoriu, prin efectul legii, pentru categoriile prevăzute expres de lege. Opțional, prin contract de asigurare. ⇒ Beneficiile – pensiile se calculează potrivit unui algoritm de calcul bazat pe puncte de pensie (calculate prin raportare contribuții lunare la salariile medii lunare). ⇒ Posibilitatea pensionării anticipate, cu sau fără diminuarea punctajului, în funcție de stagiul de cotizare. ⇒ Alte tipuri de beneficii: pensie de invaliditate, pensie de urmași. ⇒ Vârsta standard de pensionare: 65 de ani-bărbați /60 de ani-femei în 2015. În prezent 63,7-58,7 ani.	⇒ Administrat privat. ⇒ Instituția de supraveghere și control: Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private. ⇒ Tip contribuții definite (DC). Contribuțiile se plătesc exclusiv de către angajat din CAS de 10,5%, în 2009: 2%, în 2009, în 2016 - 6% . ⇒ Nu instituie obligații financiare – nu există o plată suplimentară. ⇒ Bazate pe capitalizare, respectiv investirea și acumularea contribuțiilor. ⇒ Evidența contribuțiilor participanților în conturi individuale. ⇒ Participanți: asigurații din sistemul public, potrivit prevederilor art.5(1) Legea nr.19/2000, precum și asigurații prin contract de asigurare. ⇒ Obligatoriu pentru persoanele de până în 35 ani. ⇒ Opțional pentru persoanele cu vârsta între 35 și 45 de ani. ⇒ Nu este permisă retragerea din sistem după alegerea acestui sistem sau repartizarea aleatorie, decât prin pensionare. ⇒ Este permis transferul între fonduri, în condițiile stabilite de norme. ⇒ O persoană nu poate fi participant, în același timp, la mai multe fonduri de pensii administrate privat. ⇒ Condițiile și termenii sunt stabiliți în prospectul schemei de pensii, autorizat de CSSPP. ⇒ Fondul de pensii este constituit prin contract de societate civilă. Este autorizat de către CSSPP. ⇒ Dacă se constată scăderea numărului minim de participanți - 50.000, timp de un trimestru, CSSPP retrace autorizația fondului. ⇒ Nu poate fi declarat în stare de faliment.	⇒ Administrat privat. ⇒ Instituția de supraveghere și control: Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private. ⇒ Tip contribuții definite (DC). Contribuțiile se plătesc de către angajat maxim 15% din venituri. Angajatorul poate să contribuie cu o cotă parte. ⇒ Instituie obligații financiare – apare o plată suplimentară. ⇒ Bazate pe capitalizare, respectiv investirea și acumularea contribuțiilor. ⇒ Evidența contribuțiilor participanților în conturi individuale ⇒ Facultativ, fără limită de vârstă. ⇒ Participanți: angajați, funcționari publici sau persoane autorizate să desfășoare o activitate independentă, membrii unei societăți cooperative, precum și altă persoană care realizează venituri din activități profesionale sau agricole. ⇒ Plata contribuțiilor se poate suspenda sau înceta. Persoana rămâne participant până la vârsta pensionării din sistem. ⇒ Este posibil transferul între fonduri. ⇒ O persoană poate fi participant, în același timp, la mai multe fonduri de pensii facultative, dar contribuțiile lunare însumate nu trebuie să depășească 15% din venitul salarial brut. ⇒ Condițiile și termenii sunt stabiliți în prospectul schemei de pensii, autorizat de CSSPP. ⇒ Fondul de pensii este constituit prin contract de societate civilă de primii 100 participanți. Este autorizat de CSSPP. Dacă numărul se menține sub 100, timp de un trimestru, CSSPP retrace autorizația fondului.

- ⇒ Separarea dintre administrator și fond din punct de vedere contabil.
- ⇒ Sistem impozitare: ETE (exempt, taxed, exempt) contribuțiile – scutite; investițiile – impozitate; beneficiile – scutite.
- ⇒ Sistem de garantare: Autorizarea/avizarea și supravegherea de către CSSPP a entităților, Depozitarul activelor fondurilor, Auditorul fondurilor și administratorilor, Supraveghere specială, Administrare specială, Fond de garantare
- ⇒ Vârsta de pensionare: vârsta standard de pensionare din sistemul public de pensii.
- ⇒ Plata pensiilor - stabilită prin lege, se va elabora în cursul anului 2009 (Ministerul Muncii și CSSPP).
- ⇒ Pensie de invaliditate, în condițiile Legii nr.19/2000.
- ⇒ Nu poate fi declarat în stare de faliment.
- ⇒ Administrarea fondurilor – un administrator, societate de pensii, companie de asigurări, societate de administrare a investițiilor, autorizat de către CSSPP.
- ⇒ Separarea dintre administrator și fond din punct de vedere contabil.
- ⇒ Sistem impozitare: ETE (exempt, taxed, exempt) contribuțiile – scutite, în limita a 400* euro-an, atât angajatul, cât și angajatorul, dacă acesta contribuie; investițiile – impozitate, beneficiile – scutite.
- ⇒ Sistem de garantare: Autorizarea/avizarea și supravegherea de către CSSPP a entităților. Depozitarul activelor fondurilor, Auditorul fondurilor și administratorilor, Supraveghere specială, Administrare specială, Fond de garantare
- ⇒ Condiții plată pensie facultativă: vârsta de 60 de ani, femei și bărbați, minimum 90 de contribuții lunare plătite, activul personal este cel puțin egal cu suma necesară obținerii pensiei facultative minime, stabilită de către CSSPP.
- ⇒ Dacă nu au fost plătite min. 90 contribuții lunare și activul personal nu este egal cu suma necesară se va obține suma existentă în contul participantului: ca plată unică, sau ca plăți eşalonate în rate, pe o durată de maximum 5 ani.
- ⇒ Plata pensiilor - stabilită prin lege, se va elabora în cursul anului 2009 (Ministerul Muncii și CSSPP).

*2009

2

Activitatea Comisiei de
Supraveghere a Sistemului
de Pensii Private în 2008

CSSPP

CAPITOLUL II

ACTIVITATEA COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE ÎN 2008

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, înființată în decembrie 2005, prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 50/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005, este autoritatea administrativă autonomă de reglementare și supraveghere prudențială, aflată sub controlul Parlamentului României.

CSSPP a fost înființată în vederea susținerii măsurilor de reformare a sistemului de pensii care să asigure creșterea calității vieții pensionarilor, mai apropiată de cea din perioada activă, prin introducerea și implementarea în cadrul sistemului de asigurări sociale a unor noi componente, obligatorii și facultative, administrate privat.

Misiunea CSSPP este de a acționa în scopul protejării intereselor participanților și ale beneficiarilor, pentru a asigura funcționarea eficientă a sistemului de pensii private prin îndeplinirea celor 6 funcțiuni de bază ale oricărei autorități de acest gen, la care se adaugă, în cazul CSSPP, și reglementarea cadrului secundar.

Tabel 2 Funcțiunile unei autorități de supraveghere și control în domeniul financiar

Nr. crt.	Funcțiune	Conținut
1	Reglementare	Elaborarea normelor de aplicare a prevederilor din legislația primară care reglementează domeniul.
2	Autorizare/avizare	Activitate care controlează și restricționează intrarea pe piață a entităților și a persoanelor care vor coordona și conduce activitatea.
3	Monitorizare	Colectarea acelor informații care permit urmărirea statutului și activității entităților din sistem.
4	Comunicare	Activitate care vine în completarea monitorizării fluxurilor de informații și presupune acțiuni interactive cu toate entitățile din piață dar și programe de educare, pregătire și perfecționare a cunoștințelor despre sistemul supravegheat.
5	Analiză și evaluare	Compararea, măsurarea statutului financiar al entităților cu standardele normative stabilite de cadrul legal.
6	Intervenție	Solicitări explicite de a se lua anumite măsuri, cu imediată soluționare.
7	Corecție	Intervenții în cazurile în care entitățile nu se conformează solicitărilor autorității, se materializează în măsuri de tipul sancționator, corecțional (de remediare), compensatoriu.

II.1. CONDUCEREA CSSPP

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private este condusă de un Consiliu format din 5 membri, dintre care unul deține funcția de președinte și altul de vicepreședinte, numiți de către Parlamentul României. Consiliul CSSPP a fost stabilit prin Hotărârea nr.24/2006 adoptată de către Camera Deputaților și de către Senat în ședința comună din 28 iunie 2006. Componenta Consiliului este următoarea:

- ⇒ Mircea Oancea, președinte pentru un mandat de 6 ani
- ⇒ Ion Giurescu, vicepreședinte pentru un mandat de 6 ani
- ⇒ Vlad Soare, membru pentru un mandat de 5 ani
- ⇒ Doru Claudiu Frunzulică, membru pentru un mandat de 5 ani¹
- ⇒ Ștefan Emanuel Prigoreanu, membru pentru un mandat de 5 ani.

1 Până la data de 14.12.2008, data încetării calității de membru al Consiliului CSSPP prin demisie, în urma alegerii ca deputat în circumscripția electorală nr.30 OLT, colegiul uninominal nr.7, în legislatura 2008 – 2012.

II.2. ATRIBUȚIILE CONSILIULUI CSSPP

- adoptă norme privind sistemul de pensii private elaborate de CSSPP.
 - adoptă și/sau avizează proiectele de acte normative care privesc supravegherea pensiilor private ori care au implicații asupra acestui domeniu, inclusiv reglementările contabile specifice domeniului pensiilor private și avizează actele administrative individuale, dacă au legătură cu sistemul de pensii private.
 - aprobă planul anual de activitate al CSSPP
 - acordă, suspendă sau retrage avizele și autorizațiile fondurilor de pensii, administratorilor, depozitarilor și auditorilor financiari.
 - decide în legătură cu supravegherea prudențială și asigurarea unei bune funcționări a sistemului de pensii private.
 - decide cu privire la controlul activității din sistemul de pensii private.
 - decide măsurile, inclusiv de natură administrativă sau financiară, împotriva administratorilor ori membrilor organelor de conducere ale acestora în scopul prevenirii sau remedierii oricăror situații care prejudiciază interesele participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii private.
 - desemnează administratorul special, prin transferarea competențelor organelor de conducere ale unui administrator către un reprezentant special apt să exercite aceste competențe, în vederea protejării intereselor participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii private.
 - decide aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege.
 - decide cu privire la informarea și educarea populației cu privire la sistemul de pensii private.
 - alte atribuții stabilite prin lege, norme sau decizii ale Consiliului.
- Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, după deliberare în ședințe, Consiliul Comisiei adoptă norme, hotărâri, decizii și avize, sub semnătura președintelui Consiliului.

II.3. ATRIBUȚIILE CSSPP

- Adoptarea de norme privind sistemul de pensii private, elaborarea și/sau avizarea proiectelor de acte normative care privesc supravegherea pensiilor private.
- Acordarea, suspendarea sau retragerea avizelor și autorizațiilor fondurilor de pensii, administratorilor, depozitarilor și auditorilor financiari.
- Supravegherea prudențială a sistemului de pensii private.
- Controlul activității din sistemul de pensii private.
- Controlul constituirii și virării de către angajator a contribuției la fondurile de pensii.
- Verificarea organizării, evidenței și administrării separate a activelor și pasivelor fiecărui fond de pensii private de cele ale administratorului.
- Verificarea existenței la fiecare administrator a unor proceduri administrative și contabile clare, precum și a unui mecanism corespunzător de control intern.
- Întocmirea și actualizarea Registrului fondurilor de pensii private.
- Desemnarea administratorului special în vederea protejării intereselor participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii private.
- Informarea și educarea populației cu privire la sistemul de pensii private.

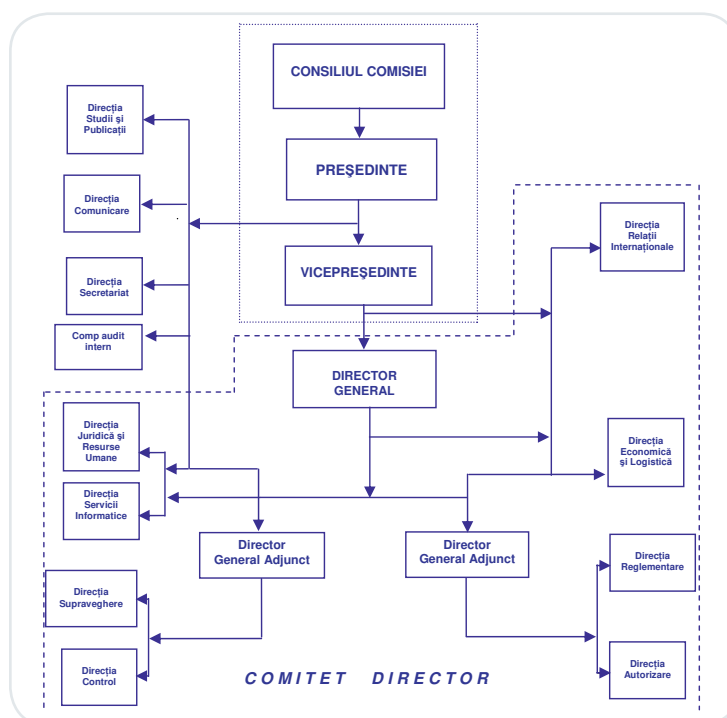
II.4. STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A CSSPP

Conducerea executivă a CSSPP este asigurată de un director general numit de către Consiliu. Directorul general coordonează următoarele direcții:

- Direcția Autorizare și Direcția Reglementare, care realizează activitatea de autorizare, reglementare a entităților din cadrul sistemului de pensii private.
- Direcția Supraveghere și Direcția Control care acționează în vederea prevenirii și/sau sancționării eventualelor nereguli comise în legătură cu activitățile desfășurate în domeniul pensiilor private.

- Direcția Juridică și Resurse Umane
- Direcția Relații Internaționale
- Direcția Servicii Informatice
- Direcția Economică și Logistică.

Fig.1 Organigrama CSSPP

II.5. FINANȚAREA COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

Potrivit legislației de organizare și funcționare², cheltuielile privind administrarea CSSPP sunt finanțate din veniturile bugetului CSSPP constituit din taxe pentru autorizare și avizare, taxe de funcționare plătite lunar și venituri provenite din donații, publicații și din alte surse legale.

II.6. OBIECTIVELE STRATEGICE ALE ANULUI 2008

- În anul 2008 sistemul de pensii private a fost marcat de următoarele evenimente majore:
- începerea colectării contribuțiilor la fondurile de pensii administrate privat
 - demararea lucrărilor de elaborare a două proiecte normative de maximă importanță: legea privind sistemul de plată a pensiilor private și legea privind înființarea și funcționarea fondului de garantare.
 - definitivarea cadrului legal necesar celor două componente ale sistemului de pensii private: pensii administrate privat – obligatorii (Pilonul II) și pensii facultative (Pilonul III).
 - dezvoltarea activității de supraveghere și control care are rolul de a asigura o protecție reală a participanților și a beneficiarilor acestora precum și consolidarea încrederii în sistemul de pensii private din România.

În aceste condiții, în anul 2008, CSSPP a continuat procesul de implementare a sistemului de pensii private în România început în perioada 2006 – 2007. În paralel, CSSPP a progresat în procesul instituțional demarat la sfârșitul anului 2005, cu accent pe completarea cadrului legal secundar și perfecționarea reglementărilor emise anterior, definitivarea procesului de aderare la Pilonul II, dezvoltarea sistemului informatic și continuarea

² Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.50/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005.

perfecționării pregătirii personalului de specialitate.

Ca și în anii anteriori, obiectivele strategice stabilite pentru anul 2008 s-au subscris scopului general declarat al autorității de asigurare a stabilității, securității și a bunei administrări a fondurilor de pensii și de a proteja interesele participanților la sistem.

II.7. AUTORIZARE

Așa cum sunt definite, procesele de autorizare și avizare din piața pensiilor private reprezintă activitatea care controlează și, în final, restricționează intrarea pe această piață a entităților și persoanelor care vor coordona și conduce activitatea. Din acest punct de vedere, un proces corect, eficient și imparțial de autorizare a entităților este esențial pentru sistemul de pensii private din România, determinând încredere în sistem și dezvoltarea pieței pensiilor private.

Tabel 3 Exemple de etape ale procedurilor de autorizare/avizare de către CSSPP³

- ➔ analiza modului de aplicare a prevederilor legale.
- ➔ existența documentelor de constituire a entităților.
- ➔ prezența, organizarea și funcționarea mecanismelor de raportare și auditare.
- ➔ existența și funcționarea mecanismelor de control al riscului investițional și operațional.
- ➔ modalitatea de finanțare.
- ➔ metodele actuariale utilizate.
- ➔ respectarea cerințelor de capital social impuse de legislație.
- ➔ rescrierea politicilor de investiții, a planurilor de afaceri.
- ➔ managementul entităților (regulamente interne, consilii de administrație, comitete directoare, acționariat, până la nivel de persoană fizică).

Prin cerințele impuse de către CSSPP solicitanților în procesul autorizării și avizării se materializează unul dintre obiectivele principale ale CSSPP: un management solid al entităților din piața pensiilor private din România⁴. Dacă în anul 2007, activitatea de autorizare/ avizare a entităților a avut ca scop principal încadrarea în calendarul asumat de către CSSPP pentru demararea pensiilor administrate privat – aderarea inițială la fondurile de pensii⁵ și pentru pensiile facultative – evoluția acestuia în parametri optimi⁶, în anul 2008, activitatea a fost concentrată mai mult pe consolidarea pieței.

Astfel, a continuat procesul de autorizare a entităților, dar într-un ritm mult mai lent, o pondere foarte mare a activității fiind alocată modificărilor documentațiilor care au stat la baza obținerii autorizărilor/avizărilor, avizării agenților de marketing persoane fizice, dar și retragerii și radierii din Registrul CSSPP a unor entități, administratori, brokeri de pensii și agenți de marketing persoane fizice (Anexa nr.2).

Activitatea decizională în domeniul pensiilor private s-a concretizat prin adoptarea unui număr de 1.102 de decizii emise de CSSPP, o scădere de aproape 9 ori față de 2007, dintre care, 778 au fost eliberate pentru pensiile administrate privat și 324 pentru pensiile facultative⁷ (Fig.2 și Fig.3). Deși activitatea de autorizarea/avizare a agenților de marketing nu a atins amploarea procesului desfășurat în 2007, totuși se poate observa că din punct de vedere cantitativ (număr de decizii de autorizare/avizare emise), în ambele cazuri, dar în mod special în cazul pilonului II, o atenție deosebită a fost acordată procedurilor de avizare.

³ Prevederile impuse de reglementările primare și secundare, atât pentru Pilonul II, cât și cele pentru Pilonul III, stabilesc documentele și procesul care conduce la emiterea deciziilor de autorizare și avizare

⁴ Entitățile trebuie să demonstreze că dețin proceduri și că acționează după politicile care asigură funcționarea lor potrivit legislației aplicabile și în favoarea participanților.

⁵ Autorizare administratori, prospecte scheme de pensii, fonduri de pensii, brokeri de pensii, avizare agenți de marketing, depozitari, auditori, etc.

⁶ Participanții au început să contribuie la fondurile de pensii facultative din luna mai 2007.

⁷ Entitățile de pe piața pensiilor private sunt evidențiate în Registrul pensiilor administrate privat și în Registrul pensiilor facultative, structurate pe categorii de entități, incluzând administratorii, fondurile de pensii, depozitarii și auditorii avizați, dar și toți agenții de marketing (persoane juridice și fizice) autorizați sau avizați în sistemul pensiilor private din România. Partea publică a Registrului, actualizată permanent, a fost disponibilă spre consultare pe website-ul CSSPP (www.csspp.ro).

Fig.2 Pilon II Decizii emise în procesul de autorizare/ avizare 2008

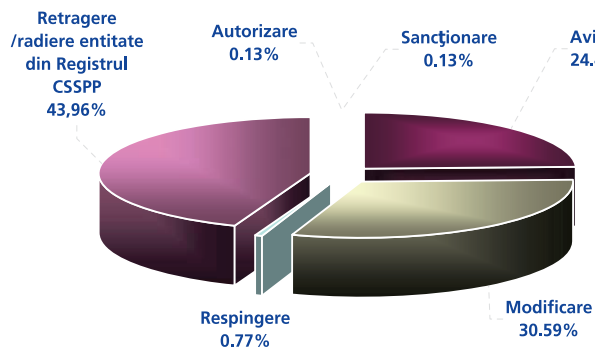
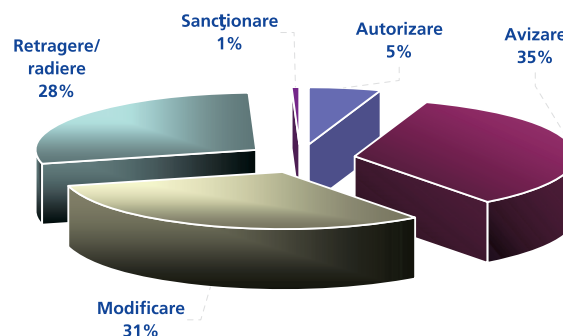

Fig.3 Pilon III Decizii emise în procesul de autorizare/ avizare 2008

Tabel 4 Sistemul de Pensii Private (Pilon II și Pilon III)
Decizii de autorizare/avizare emise de către CSSPP în 2008

➤ Autorizare	18
➤ Avizare	302
➤ Modificarea documentelor care au stat la baza obținerii deciziilor de autorizare/avizare	339
➤ Respingere	98
➤ Retrageri/radiere entitate din Registrul CSSPP	434
➤ Sancționare	3

În cazul procedurii de retragere a autorizației de administrare și radierea din Registrul CSSPP, ca urmare a solicitării companiei de retragere de pe piața pensiilor private obligatorii, trebuie menționate măsurile aplicate pentru S.A. MKB Romexterra Fond De Pensii S.A., AG2R Fond de Pensii S.A., Marfin-Fond de Pensii S.A. și Zepter Fond de Pensii S.A., pentru fondurile și prospectele schemelor lor de pensii.

Trebuie menționat că, prin eliberarea celor 163 avize, în sistemul pensiilor administrate privat au fost avizați 6.534 agenți de marketing persoane fizice iar prin cele 323 avize au fost retrase avizele pentru un număr de 55.722 agenți de marketing persoane fizice.

În cazul pensiilor facultative, din cele 324 acte individuale emise, prin eliberarea a 100 avize au fost avizați un număr de 5.494 agenți de marketing persoane fizice, iar prin eliberarea a 91 avize au fost retrase avizele pentru un număr de 5.703 agenți de marketing persoane fizice.

Fig.4 Avizare/retragere avize agenți de marketing persoane fizice - 2008

Astfel, din cei 12.028 agenți, 54% au fost avizați în sistemul pensiilor administrate privat și 46% în sistemul pensiilor facultative. În același timp, au fost retrase avizele pentru 61.425 agenți de marketing, din care 91% în Pilonul II și 9% în Pilonul III, în condițiile în care în primul trimestru 2008 s-a încheiat procesul aderării inițiale și interesul pentru activitatea de marketing în Pilonul II a scăzut corespunzător, atenția concentrându-se pe Pilonul III (Fig.4).

II.8. REGLEMENTARE

Anul 2008 a fost marcat de definitivarea, în cea mai mare măsură, a cadrului normativ de aplicare a legilor care definesc sistemul de pensii private în România, având la bază obiectivele strategice anuale asumate de către CSSPP, precum și principiul transparenței decizionale.

Tabel 5 Legislația sistemului de pensii private

- **Legea nr.204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare**
- **Legea nr.411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare**
- **O.U.G. nr.50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005**

Actele normative secundare elaborate constituie un cadru legislativ stabil, conform cu reglementările internaționale din domeniu, în mod special cu cele aplicabile în Uniunea Europeană.

CSSPP s-a bazat în procesul de reglementare pe obiectivul principal al sistemului de pensii private: siguranța sistemului pensiilor private și, în final, asigurarea unor venituri adecvate și sigure la vârsta pensionării. Prin elaborarea acestor norme se stabilesc acele principii prudențiale, inclusiv securitatea, profitabilitatea (performanța), precum și lichiditatea activelor ca un tot unitar, pe baza conceptului de management al riscului.

În anul 2008, CSSPP a elaborat 30 de acte normative de nivel secundar, din care 13 norme în aplicarea Pilonului II, 6 norme în aplicarea Pilonului III și 11 norme în aplicarea ambelor tipuri de pensii private (Anexa nr. 1)⁸.

În cazul pensiilor administrate privat – Pilonul II, obiectivul strategic al anului 2008 a fost elaborarea normelor care să permită funcționarea acestui pilon în condiții optime și cu asigurarea protecției participanților la fondurile de pensii administrate privat. De asemenea, s-a urmărit crearea unor facilități temporare (în primele luni de funcționare pe piața pensiilor private) pentru administratori, dar și asigurarea stabilității financiare în sistemul pensiilor private, în contextul actual al dificultăților ce afectează piețele financiare la nivel mondial. Astfel, au fost elaborate norme privind:

- procedurile specifice colectării contribuțiilor participanților la fondurile de pensii administrate privat (inclusiv procedurile de prelucrare a declarațiilor, de calcul, evidență și virare a contribuțiilor individuale către fondurile de pensii administrate privat, modalitățile și procedurile de transmitere a informațiilor între entitățile implicate în procesul de colectare și virare a contribuțiilor la fondurile de pensii).
- procedura care trebuie îndeplinită de către administratorii de fonduri de pensii administrate privat și de către participanți în vederea realizării transferului acestora de la un fond la alt fond de pensii administrat privat.
- obligațiile de raportare și transmitere de informații ale administratorilor, ale depozitarilor activelor fondurilor de pensii și ale agenților de marketing persoane juridice.
- posibilitatea ca administratorii să decidă ca, temporar, să investească în instrumente ale pieței monetare, inclusiv conturi și depozite în lei la o bancă, cu depășirea limitei de 20% din valoarea totală a activelor fondului de pensii⁹.
- modificarea temporară¹⁰ a procentului maxim care poate fi investit în categoriile de active prevăzute de legislația primară (Legea nr.411/2004). Astfel, administratorul poate investi în titluri de stat, certificate de trezorerie, obligațiuni guvernamentale, indiferent de termenul de scadență sau maturitate al acestor instrumente financiare cu depășirea plafonului de 70% din valoarea totală a activelor fondului de pensii.
- protecția participanților la fondurile de pensii administrate privat în cazul fuziunii unor fonduri de pensii administrate privat, precum și procedura care trebuie îndeplinită în acest caz.
- utilizarea activului personal net al participantului la un fond de pensii administrat privat în caz de

⁸ După aprobarea prin hotărâre de către Consiliul CSSPP, toate actele normative au fost publicate în Monitorul Oficial, sub semnătura Președintelui Consiliului CSSPP.

⁹ Perioada este de 180 de zile calendaristice de la data colectării primelor contribuții la fondul de pensii pe care îl administrează.

¹⁰ Perioada este de 1 an de la data intrării în vigoare a Normei – noiembrie 2008.

invaliditate și în caz de deces.

- supravegherea specială a administratorilor fondurilor de pensii administrate privat. La elaborarea actului normativ, CSSPP a avut drept scop principal protejarea intereselor participanților sau a beneficiarilor la fondurile de pensii și a urmărit limitarea riscurilor și asigurarea redresării acestor fonduri de pensii, dacă se constată deficiențe care nu impun retragerea autorizației administratorului sau fondului de pensii administrate privat/fondului de pensii facultative.

În anul 2008, pe parcursul funcționării efective a Pilonului II, dar și ca urmare a evoluțiilor legislative, au fost modificate și completate unele norme, cum ar fi aderarea inițială și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat, inclusiv dispoziții comune privind aderarea inițială cât și cea continuă.

În **cazul pensiilor facultative – Pilonul III**, întrucât cea mai mare parte a normelor de aplicare a fost elaborată în perioada 2006 – 2007, CSSPP s-a concentrat în 2008 pe elaborarea acelor prevederi care stabilesc unele dintre cele mai importante elemente de siguranță ale sistemului, urmărindu-se și asigurarea stabilității financiare în sistemul pensiilor private, în contextul actual al dificultăților ce afectează piețele financiare la nivel mondial. Astfel, au fost elaborate reglementări care privesc:

- obligațiile de raportare și transmitere de informații ale administratorilor de fonduri de pensii facultative, ale depozitarilor activelor fondurilor de pensii facultative precum și ale agenților de marketing persoane juridice.
- nivelul minim al capitalului social necesar unei societăți de administrare a investițiilor în vederea autorizării și funcționării ca administrator de fonduri de pensii facultative.
- modul în care activul personal al participantului va fi utilizat în cazul în care acesta beneficiază de pensie de invaliditate în condițiile Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii sau în cazul în care decedează înainte de depunerea cererii pentru obținerea unei pensii facultative.
- regulile procedurale și condițiile de instituire și de încetare a măsurii de supraveghere specială, respectiv de desemnare a Consiliului de supraveghere specială și atribuțiile acestuia.
- modificarea temporară¹¹ a procentului maxim care poate fi investit în categoriile de active prevăzute de legislația primară (Legea nr. 204/2006). Astfel, administratorul poate investi în titluri de stat, certificate de trezorerie, obligațiuni guvernamentale, indiferent de termenul de scadență sau maturitate al acestor instrumente financiare cu depășirea plafonului de 70% din valoarea totală a activelor fondului de pensii, precum și limitele aplicabile plasamentelor fondurilor de pensii facultative în conturi și depozite.

De asemenea au fost emise și o serie de norme, aplicabile atât ambelor sisteme de pensii private: administrate privat și facultative, care reglementează:

- organizarea activității de arhivă la administratorii de fonduri de pensii private.
- întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de CSSPP pentru exercițiul financiar 2007.
- sistemul de raportare contabilă la 30 iunie 2008 a entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private.
- sistemul de raportare contabilă la 31 decembrie 2008 a entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private.
- reglementările contabile conforme cu Directiva a VII-a a Comunităților Economice Europene aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private.
- completarea reglementărilor contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private.
- condițiile de autorizare și organizarea activelor și pasivelor pentru societățile de administrare a fondurilor de pensii private.

În vederea protejării interesului participanților și beneficiarilor din sistemul de pensii private, în anul 2008, CSSPP a acordat o atenție **deosebită elaborării reglementărilor privind organizarea și funcționarea Fondului de garantare**¹², prevăzut de legislația care reglementează atât pensiile administrate privat, cât și cele facultative¹³. Fondul de garantare a pensiilor reglementate și supravegheate de CSSPP reprezintă una dintre cele

¹¹ Perioada este de 1 an de la data intrării în vigoare a Normei – noiembrie 2008.

¹² CSSPP are calitatea de co-inițiator alături de Ministerul Muncii. În cursul anului 2009, după finalizare, proiectul de lege va fi supus dezbaterii publice.

¹³ Potrivit prevederilor Legii nr. 201/2008 de aprobare a OUG 112/2007 "în termen de 120 de zile de la publicarea sa în Monitorul Oficial, se va elabora și supune Parlamentului, spre adoptare, legea specială privind Fondul de Garantare din sistemul de pensii private.

mai importante garanții ale sistemului de pensii private¹⁴.

În anul 2008 a fost continuată inițiativa începută în anul 2007, în legătură cu analiza evoluției pieței pensiilor private. O serie de aspecte au fost mai bine detaliate sau inserate pentru a asigura buna funcționare a sistemului pensiilor private, cum ar fi, de exemplu:

- clarificarea circuitului documentelor, informațiilor și al contribuțiilor la fondurile de pensii, între instituția de evidență, instituția de colectare și administratori.
- introducerea, în cuprinsul ambelor legi, a unor prevederi referitoare la activitatea de marketing fonduri de pensii, în sensul desfășurării acesteia numai de către persoane juridice sau, după caz, de persoane fizice, autorizate, respectiv avizate de către CSSPP.
- introducerea unor reglementări speciale privind răspunderea contravențională, derogatorii de la prevederile de drept comun, cu particularități determinate de specificul activităților și operațiunilor desfășurate în cadrul sistemului fondurilor de pensii administrate privat, noile reglementări fiind, într-o mare măsură, similare celor privind răspunderea contravențională stabilită în cuprinsul Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare.
- incriminarea ca infracțiuni și introducerea de sancțiuni penale corespunzătoare pentru săvârșirea altor fapte de încălcare a obligațiilor stabilite de legislația care reglementează sistemul pensiilor private, fapte neprevăzute de actualele dispoziții din cuprinsul acestor legi.
- eliminarea, ca sancțiune, a suspendării autorizației și înlocuirea acesteia cu sancțiuni concrete astfel încât să nu fie afectată activitatea de investire a contribuțiilor plătite de către participanți.
- posibilitatea virării contribuțiilor fie de către angajator, fie de către participant, lunar, în contul fondului de pensii specificat în actul individual de aderare
- imposibilitatea afilierii administratorului la depozitar.
- stabilirea perioadei de convertire a contribuțiilor și transferului de lichidități bănești la un fond de pensii facultative, respectiv 4 zile lucrătoare.

Elaborată și promovată în anul 2007, O.U.G. nr. 112/2007 pentru modificarea Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative și a Legii nr.411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată a fost dezbătută în Parlamentul României în cursul anului 2008, aprobată prin Legea nr. 201/2008 în 21.10.2008 și publicată în Monitorul Oficial nr.728 din 28.10.2008.

Prin modificarea și completarea legislației primare a sistemului de pensii private s-a urmărit implementarea unui mecanism viabil și eficient de funcționare a sistemului de pensii private, în condițiile unui control public transparent asupra gestionării acestora, exercitat de către CSSPP.

Tot în domeniul reglementării, în anul 2008, s-au consolidat și dezvoltat relațiile de colaborare cu alte autorități/instituții în vederea realizării unei armonizări legislative dar și cu scopul creării unui cadru solid pentru o bună supraveghere prudențială care să permită consolidarea corespunzătoare a sistemului pensiilor private în România prin:

- implementarea legislației comunitare pentru prevenirea și combaterea spălării banilor în sistemul financiar prin elaborarea Legii de modificare și completare a Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare.
- implementarea legislației comunitare pentru punerea în aplicare la nivel național a sancțiunilor internaționale instituite prin rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU și prin regulamentele, deciziile, pozițiile comune și alte instrumente juridice ale UE.

¹⁴ Celelalte elemente de garanție ale sistemului sunt: autorizarea/avizarea, supravegherea și controlul entităților de pe piața pensiilor private, obligațiile entităților de transparență, informare și raportare către participanți și CSSPP, separarea activelor administratorilor de cele ale fondurilor de pensii administrate, depozitarea activelor fondurilor de pensii private în instituții de credit (bănci), auditarea administratorilor și a fondurilor de pensii private, constituirea provizioanelor tehnice și instituirea măsurilor de supraveghere specială și administrare specială.

II.9. SUPRAVEGHERE

Protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor, prin asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private, misiune cu care CSSPP a fost investită prin lege, este asigurată prin **urmărirea respectării și aplicării de către entitățile autorizate/avizate de către CSSPP a legislației principale și secundare din domeniu, inclusiv asigurarea unei abordări unitare a acestor prevederi.**

În 2008, activitatea de supraveghere a sistemului de pensii private s-a materializat în două direcții mari de acțiune: Monitorizare și Raportare, precum și Analiză și Investigare.

Tabel 6 Activitățile de supraveghere a sistemului de pensii private

- monitorizarea entităților supravegheate.
- analiza activității entităților supervizate, prin prisma raportărilor către CSSPP.
- avertizarea sau atenționarea entităților din sistem asupra neconcordanțelor sau deficiențelor identificate.
- propunerea de sancțiuni, în conformitate cu reglementările legale în vigoare.
- monitorizarea/verificarea activității entităților la care s-au identificat deficiențe.
- elaborarea de propuneri de modificări ale normelor CSSPP.

Activitățile de Monitorizare și Raportare au constat în primirea de la entitățile autorizate/avizate a raportărilor prevăzute de legislația aplicabilă și verificarea respectării cerințelor legale, precum și efectuarea de informări și analize periodice.

Tabel 7 Activitățile de supraveghere în domeniul Monitorizării și Raportării

- 1. Activitatea de raportare zilnică, săptămânală, lunară etc. a entităților autorizate de CSSPP:**
 - Întocmirea și actualizarea periodică a fișei de monitorizare a entității supravegheate.
 - Urmărirea transmiterii raportărilor de către entitățile supravegheate, verificarea respectării termenelor de raportare și a condițiilor de formă a raportărilor.
 - Verificarea respectării limitelor investiționale prevăzute în prospect și în lege.
 - Verificarea calculului și înregistrării obligațiilor fondurilor față de prevederile din prospect și din lege.
 - Verificarea zilnică a variațiilor pentru Total activ, Valoarea Activului Net, Valoare Unitară Activ Net, Număr Unități de Fond pentru fondurile de pensii și informarea imediată în cazul unei variații zilnice mai mari de +/-3% pentru activul net și valoarea unitară a activului net.
 - Verificarea corespondenței între valorile raportate de entități în raportarea zilnică și valorile din raportarea săptămânală anterioară.
 - Informarea scrisă despre cazurile de neraportare sau raportare defectuoasă și efectuarea de informări și analize periodice (săptămânal, lunar, trimestrial, semestrial și anual) cu privire la raportările primite.
- 2. Obligațiile de transparență necesar a fi respectate de către administratorii de fonduri de pensii:**
 - Verificarea informațiilor publicate, atât pe site-ul entităților autorizate, cât și în materialele publicitare emise de către aceștia, precum și a datelor și informațiilor referitoare la persoanele responsabile nominalizate de către administratorii de fonduri de pensii.
 - Culegerea de informații din presa scrisă cu referire la activitatea administratorilor de fonduri de pensii.
 - Întocmirea de adrese de atenționare și de propuneri de sancționare în cazurile în care nu sunt respectate cerințele legale în materie.
- 3. Urmărirea respectării obligațiilor de raportare și plată a taxei de funcționare de către entitățile autorizate/avizate de CSSPP:**
 - Respectarea termenelor legale de raportare și verificarea corectitudinii calculelor realizate.
 - Emiterea de adrese de atenționare și de propuneri de sancționare în cazul încălcării obligațiilor legale.

Activitățile desfășurate în domeniul Analizei și Investigării au constat în supravegherea respectării cerințelor legale și prudențiale de funcționare de către entitățile autorizate, realizarea de analize periodice asupra activității entităților autorizate¹⁵.

¹⁵ În condițiile începerii funcționării fondurilor de pensii administrate privat în luna mai 2008, a fost realizată o primă raportare automată a unor anexe cu frecvența zilnică din obligațiile de raportare, ca urmare a colaborării cu specialiștii din domeniul Serviciilor Informatic.

Tabel 8 Activitățile de supraveghere în domeniul Analizei și Investigării

Raportarea lunară a fondurilor de pensii realizată de administratorii fondurilor de pensii:

- Analiza situației investițiilor fondurilor de pensii, inclusiv a gradului de diversificare a portofoliului fondului de pensii supravegheat.
- Verificarea metodelor de evaluare a activelor utilizate de administrator pentru calculul activului net.
- Verificarea expunerilor pe emitenți și grupuri de emitenți.
- Analiza situațiilor financiare ale fondurilor de pensii și ale administratorilor acestora, cu verificarea concordanței datelor din raportările financiare cu datele raportate în interiorul perioadei analizate.
- Identificarea unui sistem de indicatori specifici de analiză și evaluare a activității curente a entităților.
- Analiza calității rapoartelor efectuate de entitățile autorizate.
- Efectuarea de investigații legate de modalitatea de investire a activelor fondurilor de pensii, precum și ale activelor administratorilor acestora.
- Verificarea respectării prevederilor legale legate de constituirea, utilizarea și investirea provizioanelor de către administratorii fondurilor de pensii.
- Întocmirea de adrese de atenționare și/sau propuneri de sancționare în cazurile în care nu sunt respectate cerințele legale în materie.
- Propunerea de măsuri de prevenire a deteriorării situației financiare a fondurilor de pensii.

Raportarea trimestrială, semestrială și anuală realizată de administratorii fondurilor de pensii:

- Urmărirea transmiterii la termen a raportărilor și verificarea corectitudinii datelor raportate, inclusiv verificarea concordanței datelor astfel raportate cu cele transmise în interiorul perioadei de raportare.

Activitatea de supraveghere a Fondurilor de Pensii Private

Evenimentul major al anului 2008 a fost începutul colectării contribuțiilor la cele 14 fonduri de pensii administrate privat, proces unic de reformare a sistemului de beneficii pentru viitorii pensionari ai României. Comparativ cu anul 2007, când CSSPP s-a concentrat asupra procesului de aderare inițială la fondurile de pensii administrate privat¹⁶, în anul 2008, atenția Supravegherii s-a concentrat pe colectarea și investirea contribuțiilor participanților.

Tabel 9 Activitățile de supraveghere a fondurilor de pensii administrate privat

- verificarea modului de colectare și convertire a contribuțiilor virate fondurilor de pensii.
- calcularea corectă a valorilor unităților de fond raportate zilnic de administratori și de depozitari.
- respectarea prevederilor legale privind cuantumul comisioanelor încasate de administratori.
- respectarea prevederilor legale privind tipurile de investiții permise de cadrul legal și conformitatea limitelor investiționale stipulate de legislația primară și secundară, cât și în prospectele autorizate ale fondurilor.
- respectarea prevederilor legale privind modalitățile de transfer între fondurile de pensii administrate privat.
- verificarea modalității de evidențiere a conturilor individuale ale participanților înscriși la fondurile de pensii administrate privat.
- respectarea prevederilor contabile asupra înregistrării corecte în contabilitatea fondurilor de pensii administrate privat.
- respectarea obligațiilor de informare către participanții la fondurile de pensii administrate privat.

Astfel, în anul 2008, ca urmare a supravegherii activității operaționale a administratorilor de fonduri de pensii, CSSPP a transmis 64 adrese de atenționare către administratorii de fonduri de pensii administrate privat și 30 adrese de atenționare către administratorii de pensii facultative. Principalele motive care au determinat transmiterea acestor adrese de atenționare au fost cele legate de utilizarea de metode de evaluare eronate, depășiri/neîncadrări în limitele investiționale prevăzute de lege și/sau prospectele schemelor de pensii, raportări eronate, sau calcul eronat comision administrare. De asemenea, CSSPP a sancționat 2 administratori de pensii facultative cu „avertisment scris” pentru depășirea limitelor investiționale pe OPCVM-uri și raportarea eronată a numărului de participanți.

Au mai fost transmise administratorilor de pensii administrate privat și facultative, dar și depozitarilor acestora, adrese de clarificare privind implementarea strategiei investiționale (Tabel 10).

¹⁶ Perioada derulării aderării inițiale la fondurile de pensii administrate privat a suscitat un interes major al societăților de administrare în privința activităților de marketing și publicitate prin care au încercat să-și atragă un număr cât mai mare de participanți. În anul 2007, CSSPP a monitorizat prin intermediul canalelor mass-media informațiile referitoare la piața pensiilor private. Pentru cazurile semnalate, CSSPP a transmis atenționări entităților responsabile, inclusiv oprirea de la difuzare a materialelor publicitare al căror conținut a contravenit cadrului legal.

Tabel 10 Aspecte privind strategia investițională – clarificări solicitate de către CSSPP

- ➔ investirea activelor în instrumente financiare emise de depozitar sau persoane afiliate acestuia, sau de persoane afiliate acționarului său majoritar.
- ➔ investirea în instrumente financiare structurate sau instrumente financiare derivate.
- ➔ investirea activelor cu respectarea prevederilor legale referitoare la limita maximă admisă pentru un emitent sau grup de emitenți și persoanele afiliate lor.
- ➔ încadrarea activelor fondurilor reprezentând conturi curente și depozite bancare deschise la o bancă în procentele specificate de legislația primară și secundară (Limite legale: 5%, respectiv 10% pentru conturile curente și depozitele bancare și Norma nr. 13/2008).
- ➔ aplicarea unitară a obligațiilor legale și contractuale ale depozitarilor (încălcarea de către administratori a legislației, prospectului schemei de pensii, ca urmare a activității de depozitare și custodie: obligația depozitarului de a notifica CSSPP cu privire la nerespectarea acestora și a administratorului de a răspunde la această notificare cu prezentarea justificărilor pe care le consideră necesare și ci precizarea persoanelor responsabile).

Activitatea de supraveghere a agenților de marketing persoane juridice

În anul 2008, activitățile legate de supravegherea agenților de marketing persoane juridice autorizați de către CSSPP¹⁷ au vizat respectarea cadrului legal prin transmiterea unui număr total de 182 de atenționări către brokerii și intermediarii de pensii private¹⁸.

Tabel 11 Sancțiuni aplicate agenților de marketing persoane juridice

Nr. crt.	Tip sancțiune	Entități sancționate
1	Retragerea autorizației de funcționare	1
2	Amendă contravențională de 5% din capitalul social	2
3	Amendă contravențională de 4% din capitalul social	9
4	Amendă contravențională de 3% din capitalul social	11
5	Avertisment scris	5
TOTAL		28

A fost monitorizată, de asemenea, respectarea obligațiilor de raportare și au fost identificate o serie de încălcări ale cadrului legal, care au determinat emiterea de către CSSPP a unui număr de 28 de sancțiuni împotriva agenților de marketing (Tabel 11).

În cursul anului 2008, alte direcții de activitate au vizat participarea la elaborarea actelor normative, experiența acumulată în activitatea de supraveghere, fiind de un real folos:

- calculul activului net, în concordanță cu recomandările IASB, folosind metode alternative de evaluare a activelor la valoare justă (Mark to Model), în situația actuală de lichiditate redusă a piețelor financiare.
- calculul rentabilității fondurilor de pensii private, pentru cei doi piloni.
- administrare specială.
- organizarea și funcționarea Fondului de Garantare.
- transferul participanților între fondurile de pensii private.
- plata pensiilor administrate privat și facultative.

Tot în cursul anului trecut, în baza Proiectului Dezvoltarea Sectorului Social (Social Sector Development Project), respectiv Unitatea de Management al Proiectului (The Project Management Unit), implementat prin Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale s-au achiziționat servicii de consultanță necesare realizării unui software¹⁹. Programul este compus din patru module de servicii informatice cu impact major în activitatea de supraveghere a entităților din piața pensiilor private, cum ar fi de exemplu: modulul „Financiar Contabilitate” și modulul „Gestiune Portofoliu”.

¹⁷ Norma nr.25/2007, cu modificările și completările ulterioare, Norma nr.4/2008, și Norma nr.7/2008.

¹⁸ În condițiile în care începând din 2009, și agenții de marketing persoane juridice autorizate să desfășoare activitate de marketing a fondurilor de pensii facultative vor avea obligația raportării lunare către CSSPP a taxei de funcționare, în 2008, a fost demarată implementarea unui sistem electronic de raportare, care va deveni operațional în 2009. Introducerea acestui sistem electronic de raportare permite o monitorizare mai atentă a gradului de disciplină a agenților de marketing, persoane juridice.

¹⁹ Contractul a fost încheiat potrivit procedurilor specifice Banca Mondială cu S.C. S & T România S.R.L. (Contract nr.42/24.11.2008).

II.10. CONTROL

Controlul presupune verificarea respectării prevederilor legale în vigoare în sistemul pensiilor private de către entitățile autorizate/avizate de către CSSPP²⁰, în vederea protejării intereselor participanților și ale beneficiarilor, obiectivul principal al CSSPP. În 2008, controlul desfășurat s-a materializat atât prin anchete, cât și prin acțiuni propriu-zise de control.

1. Anchete

În cursul anului 2008, CSSPP a înregistrat un număr de 1.871 sesizări privind procesul de aderare inițială, aderare continuă și transfer la și de la fondurile de pensii administrate privat (Tabel 12).

Tabel 12 Etapele instrumentării sesizărilor

Nr. crt.	Conținut etapă
1	Transmiterea comenzilor de validare/invalidare a actelor individuale de aderare la un fond de pensii administrat privat către zona care asigură Serviciile Informatice ale CSSPP.
2	Transmiterea solicitărilor către administratori să întreprindă toate demersurile necesare în vederea remedierii situațiilor și, în paralel, elaborarea răspunsurilor către participanții – petenți.
3	Sesizarea altor instituții cu atribuții de control-anchetă și instrumentare a infracționalității, cu scopul de a stabili existența elementelor constitutive ale unor infracțiuni în legătură cu situațiile constatate ca urmare a cercetărilor efectuate.

Astfel, potrivit Procedurii de soluționare a sesizărilor participanților și de modificare a apartenenței acestora la fondurile de pensii administrate privat prin transfer fără penalitate, au fost transmise către Serviciile Informatice ale CSSPP un număr de 229 comenzi de validare a actelor individuale de aderare la un fond de pensii administrat privat aferente sesizărilor înregistrate.

În 2008, au fost efectuate anchete la nivelul entităților care își desfășoară activitatea în cadrul sistemului de pensii private (administratori de fonduri de pensii private și agenți de marketing persoane juridice și fizice) cu privire la:

- activitatea de marketing desfășurată în vederea aderării la un fond de pensii administrat privat a persoanelor obligate să adere în cadrul procesului de aderare inițială ulterior finalizării acestui proces.
- desfășurarea activității de agent de marketing înainte de a obține avizul din partea CSSPP.
- modificarea documentelor care au stat la baza emiterii autorizației/avizului de agent de marketing persoană juridică fără avizul prealabil al CSSPP.

Pe baza constatărilor privind modul de aplicare a prevederilor legale primare și secundare, ca urmare a anchetelor desfășurate, a fost propusă, punctual, modificarea legislației în vigoare la momentul respectiv.

În urma situațiilor constatate ca urmare a anchetelor efectuate și în conformitate cu prevederile legale aplicabile domeniului ²¹, CSSPP a decis aplicarea de sancțiuni cu avertisment scris, amendă contravențională și, după caz, retragerea avizelor de agent de marketing. De asemenea, în conformitate cu prevederile legale, faptele reținute în actele de control ale CSSPP au fost individualizate atât în sarcina persoanelor juridice, cât și în sarcina persoanelor fizice direct responsabile (Tabel 13).

²⁰ Două direcții: 1. Intervenție – presupune solicitări explicite de a se lua anumite măsuri, cu imediată soluționare și 2. Corecție – intervine în cazurile în care entitățile nu se conformează solicitărilor autorității, măsuri de tipul sancționator, corecțional (de remediere), compensatoriu.

²¹ Art. 23 lit. m) din O.U.G. nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată prin Legea nr. 313/2005 și cele ale Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare.

Tabel 13 Sancțiuni aplicate în 2008 persoanelor juridice/fizice

Nr. crt.	Entități (persoane juridice/fizice)	Tip și Număr de sancțiuni		
		Amendă contravențională	Avertisment scris	Retragere aviz
1	Administratori - Pilon II	1	1	-
2	Agenți de marketing persoane juridice - Pilon II	-	2	-
3	Persoane responsabile - Administratori - Pilon II	1		
4	Agenți de marketing persoane fizice - Pilon II			6
5	Administratori - Pilon III	1		-
6	Agenți de marketing persoane juridice - Pilon III			2

În anul 2008, potrivit atribuțiilor sale și în urma anchetelor efectuate, CSSPP a sesizat organele statului²² pentru a stabili existența elementelor constitutive ale unor infracțiuni în legătură cu situațiile constatate. Au fost înaintate 3 sesizări penale: o sesizare pentru exercitarea fără aviz a activității de agent de marketing persoană fizică și două sesizări pentru semnături existente pe actele individuale de aderare încheiate cu potențiali participanți prin intermediul unor agenți de marketing.

În urma situațiilor constatate cu ocazia investigațiilor efectuate și în conformitate cu prevederile legale²³, CSSPP a decis aplicarea de sancțiuni cu avertisment scris și amendă contravențională entităților de pe piața pensiilor facultative (Tabel 13).

2. Activitatea de control

Activitatea de control²⁴ desfășurată de către CSSPP a avut rolul de a preveni sau remedia situații care prejudiciau interesele participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii administrate privat și facultative. În acest sens, pe baza tematicilor de control (întocmite pe baza legislației secundare elaborate de CSSPP), au fost efectuate controale la sediile entităților care își desfășoară activitatea în cadrul sistemului de pensii private: pensii administrate privat și pensii facultative.

În 2008 s-au efectuat un număr de 6 astfel de controale de verificare, prin sondaj, a întregii activități a administratorilor și agenților de marketing persoane juridice, realizate conform Planului de Control aprobat de către Consiliul CSSPP și un control derulat pe baza unei tematici care a vizat gradul de îndeplinire a măsurilor dispuse în urma controalelor anterioare în scopul remedierii deficiențelor constatate.

În afara aplicării măsurilor sancționatorii, în urma efectuării controalelor, au fost semnalate specialiștilor din domeniul reglementării aspecte privind modificarea/completarea actelor normative elaborate.

Tabel 14 Controale efectuate în baza Legii nr. 411/2004 și Legii nr. 204/2006 - 2008

Nr. crt.	Tip entitate	Număr controale	Tip control	Tematică (obiective principale)
1	Brokerei de pensii private Pilon II	1	Control de fond	- Autorizare broker de pensii private și aprobarea modificărilor documentelor care au stat la baza obținerii autorizației, - Funcționare broker.
2.	Administratori Pilon III	5	Control de fond	- Autorizare administrator și aprobarea modificărilor documentelor care au stat la baza obținerii autorizației de administrare, - Funcționare administrator.
3.	Fonduri de pensii facultative Pilon III	7	Control de fond	- Autorizare fonduri de pensii private și aprobarea modificărilor documentelor care au stat la baza obținerii autorizației fondului, - Funcționare fonduri de pensii private.
4.	Administratori Pilon III	1	Control tematic	- Gradul de îndeplinire a măsurilor dispuse în urma controalelor anterioare pentru remedierea deficiențelor constatate.

²² Organe cu atribuții de control-anchetă și instrumentare a infracționalității.

²³ Prevederi legale: art. 23 lit. m) din O.U.G. nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată prin Legea nr. 313/2005 și cele ale Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare.

²⁴ Controalele desfășurate constau atât în verificarea, prin sondaj, a întregii activități a administratorilor, agenților de marketing persoane juridice, cât și verificarea anumitor activități desfășurate de administratori.

Tabel 15 Sancțiuni aplicate în baza Legii nr. 204/2006 – 2008

Nr. crt.	Entități (persoane juridice/fizice)	Tip și Număr de sancțiuni	
		Amendă contravențională	Avertisment scris
1	Administratori	-	5
2	Agenți de marketing persoane juridice	-	1
3	Persoane responsabile – Administratori	4	1
4	Agenți de marketing persoane fizice	-	4

În conformitate cu prevederile legale²⁵ în vigoare în sistemul de pensii private, CSSPP a decis aplicarea de sancțiuni cu amendă contravențională și avertisment scris (Tabel 15). Faptele reținute în actele de control ale CSSPP au fost individualizate atât în sarcina persoanelor juridice, cât și în sarcina persoanelor fizice direct responsabile (Tabel 15).

II.11. ACTIVITATEA JURIDICĂ

În anul 2008, activitatea juridică a CSSPP s-a desfășurat cu respectarea atribuțiilor și responsabilităților asumate, pentru interpretarea prevederilor legale de la nivelul legislației primare și a celei secundare, precum și pentru punerea în practică, în mod corect, a dispozițiilor imperative dispuse de acestea. Astfel s-a acționat în următoarele direcții:

- Activitatea de analiză juridică și avizare pentru legalitate a 21 acte normative din legislația secundară, care au fost publicate în Monitorul Oficial (Tabel 16).

Tabel 16 Direcțiile de acțiune în avizarea legalității

1. Participarea efectivă la elaborarea proiectelor de acte normative	➔ respectarea dispozițiilor de tehnică legislativă. ➔ redactarea într-un stil clar și concis fără orice echivoc. ➔ armonizarea cu legislația primară și cu cea a Uniunii Europene.
2. Asigurarea corectitudinii în procesul de promovare	➔ respectarea principiilor de transparență decizională. ➔ soluționarea, împreună cu direcțiile inițiatoare, a observațiilor primite de la entitățile implicate în sistemul pensiilor private sau dificultăților apărute în parcursul procedural.

- Analiza și avizarea pentru legalitate a documentației de fundamentare pentru dosarele de autorizare și avizare, inclusiv a modificărilor survenite în documentația care a stat la baza autorizării/avizării entităților implicate în sistemul pensiilor private, precum și a actelor subsecvente (decizii, avize) emise de către Consiliul CSSPP²⁶.
- Activitatea de avizare pentru legalitate a deciziilor cu caracter sancționator pentru entitățile din sistemul de pensii private, fundamentate împreună cu direcțiile inițiatoare din cadrul CSSPP²⁷.
- Activitatea de analizare și formulare răspunsuri în cazurile contestațiilor entităților implicate în sistemul pensiilor private, respectiv în cadrul procedurii de contencios administrativ²⁸. De asemenea, au fost formulate răspunsuri și în litigii din alte domenii de specialitate, respectiv cel al achizițiilor publice²⁹.
- În 2008, CSSPP a fost parte în litigii într-un număr de 2 dosare în contencios administrativ, soluționate favorabil CSSPP.

²⁵ În conformitate cu prevederile Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare,

²⁶ În acest sens au fost analizate din punct de vedere al legalității un număr de 1426 de dosare, eliberându-se un număr total de 1102 decizii.

²⁷ Pe parcursul anului 2008, au fost emise un număr de 48 de decizii cu caracter sancționator, aplicate entităților autorizate/avizate de CSSPP.

²⁸ Conform procedurilor de contencios administrativ, dintre cele 48 de decizii de sancționare emise de CSSPP, 5 entități au formulat plângeri prealabile împotriva deciziilor de sancționare. La aceste plângeri au fost formulate răspunsuri în termenul legal, entitățile contestatoare neformulând acțiuni în contencios administrativ în instanță.

²⁹ În cazul unei contestații la procedura de achiziție publică organizată de către CSSPP, soluția a fost în favoarea CSSPP, cazul fiind finalizat la nivelul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, prin respingerea contestației, pe baza argumentației transmise.

- Analizarea și avizarea pentru legalitate a actelor individuale (hotărâri, decizii, avize, proceduri) emise de către Consiliul CSSPP³⁰.
- Alte activități subsecvente (Tabel 17):

Tabel 17 Direcții de acțiune în avizarea legalității

- ➔ răspunsuri la adresele entităților implicate în sistemul pensiilor private, precum și ale persoanelor fizice și juridice.
- ➔ participarea la definitivarea proiectelor de protocoale de colaborare în domeniul pensiilor private cu instituții ale statului, precum și a actelor adiționale aferente acestora, după caz.
- ➔ avizarea pentru legalitate a deciziilor emise de Serviciul Resurse Umane.
- ➔ furnizarea serviciilor de consiliere juridică celorlalte departamente.
- ➔ acordarea suportului juridic, în privința soluționării prompte a solicitărilor primite prin poșta electronică sau scrisă.
- ➔ acordarea suportului juridic de specialitate activității tuturor direcțiilor și formularea unor opinii juridice și clarificarea unor situații de interpretare a legislației din domeniul pensiilor private
- ➔ avizarea de legalitate a conținutului contractelor și actelor adiționale, inclusiv a documentației specifice dosarelor de achiziție publică.
- ➔ monitorizarea continuă a legislației nou intrată în vigoare cu aplicabilitate domeniului de activitate și formularea unor analize juridice privind aparițiile legislative și consecințele aplicării acestora în sistem.
- ➔ urmărirea și gestionarea în limita competenței, a proceselor de încasare a creanțelor bugetare ca urmare a deciziilor sancționatorii emise de către CSSPP, precum și a procedurilor subsecvente.

II.12. RESURSE UMANE CSSPP

Atribuțiile CSSPP în domeniile reglementării, supravegherii și controlului sistemului pensiilor private din România au determinat și în 2008 continuarea procesului de dezvoltare instituțională și a resurselor umane proprii.

Având în vedere cerințele funcționării în condiții optime a instituției, volumul de activitate, problemele care apar în activitatea curentă, necesitatea rezolvării cu operativitate a acestora și coordonarea specifică a anumitor activități, a apărut necesitatea suplimentării cu posturi a unor compartimente, precum și separarea/delimitarea funcțională a unor activități deja existente. Aceste modificări³¹ s-au materializat prin elaborarea unei noi organigrame a CSSPP, precum și a unui nou Regulament de organizare și funcționare, ambele aprobate de către Consiliul CSSPP și intrate în vigoare din luna aprilie 2008 (Fig.1, pag.15).

Asigurarea resursei umane necesare îndeplinirii obiectivelor CSSPP

În ceea ce privește politica de resurse umane, CSSPP a avut în vedere, cu prioritate, pregătirea personalului de specialitate existent – asigurarea dezvoltării profesionale a personalului și instruirea permanentă a acestuia. De asemenea, CSSPP a urmărit cu atenție recrutarea de personal nou, care să atingă standardele de pregătire a personalului CSSPP.

Astfel, pe parcursul anului, numărul personalului de specialitate a crescut treptat, în concordanță cu diversificarea activităților, pe măsură ce au fost identificate persoanele care să îndeplinească condițiile impuse de domeniul specific de activitate, ajungând la sfârșitul anului 2008 la 77 de salariați, înregistrându-se o creștere cu 60% față de sfârșitul anului 2007 și de 2,4 ori față de 2006. În cursul anului, activitatea de recrutare și selecție s-a finalizat cu angajarea a 38 de salariați. Managementul CSSPP a urmărit, în permanență, atragerea de noi specialiști și, în același timp, menținerea resursei umane existente, dat fiind spectrul diversificat al activității instituției noastre, precum și costurile formării unui specialist în acest domeniu³².

Din total personal de specialitate, în 2008, 44% au activat în departamentele de specialitate ale CSSPP: Autorizare – Reglementare: 23% și Supraveghere – Control: 21%.

Caracterul interdisciplinar al activității se reflectă în structura profesională. De altfel, reglementările de organizare și funcționare privind CSSPP³³ stabilesc că personalul de specialitate trebuie să aibă o bună pregătire profesională și experiență în unul dintre următoarele domenii: economic, financiar-contabil, al pensiilor, al asigurărilor, al investițiilor, managementul afacerilor, științe actuariale sau juridice (Tabel 18 și Fig.5).

³⁰ Pe parcursul anului, au fost emise un număr de trei proceduri de aplicare a unor măsuri legale dispuse de către CSSPP

³¹ Modificări operate prin introducerea de noi atribuții, sarcini și responsabilități pentru funcțiile și compartimentele de lucru nou create

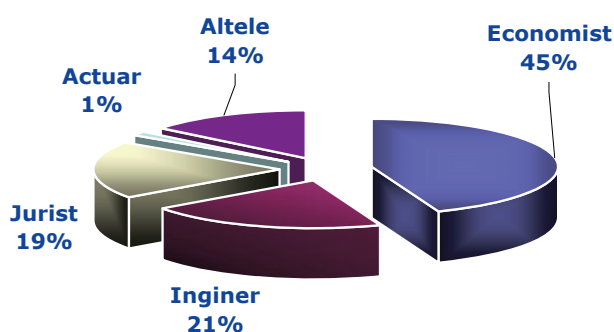
³² În anul 2008, 9 salariați au încetat raporturile de muncă la CSSPP.

³³ Art.11 din Ordonanță de urgență nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private

Tabel 18 Structura profesională a CSSPP 31.12.2008

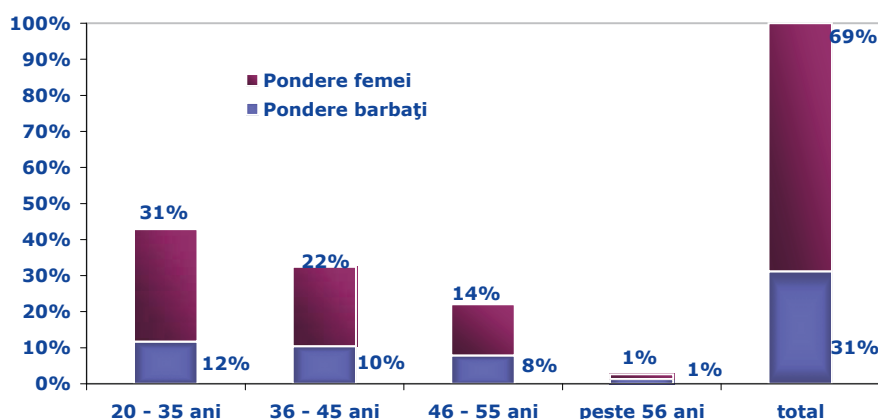
Profesie	Număr persoane
Economist	34
Inginer	16
Jurist	15
Actuar	1
Altele	11
TOTAL	77

Fig.5 Structura profesională CSSPP 31.12.2008

Prin natura specifică a activității s-a impus atragerea unui personal cu experiență în domeniile pieței de capital, financiar, bancar, investițiilor, care să facă față cerințelor legislației din domeniul de specialitate.

Fig.6 Structura pe grupe de vârstă și gen a personalului din CSSPP 31.12.2008

Totodată s-a urmărit și atragerea tinerilor dornici să acumuleze noi cunoștințe și să se dezvolte profesional. Astfel, începând din 2008 CSSPP a implementat programul de pregătire a tinerilor specialiști.

Distribuția pe grupe de vârstă și gen a personalului de specialitate din CSSPP (Fig.6) demonstrează orientarea managementului înspre resursa umană tânără. Vârsta medie a personalului a scăzut în 2008 la 37,2 ani. De asemenea, se constată și o scădere a mediei de vârstă la personalul de specialitate de sex feminin la 38 ani și la personalul de specialitate de sex masculin la 36,63 ani.

Dezvoltarea profesională a specialiștilor prin programul de formare profesională

În vederea creșterii eficienței activității prestate, dezvoltarea cunoștințelor profesionale și a celor individuale ale personalului de specialitate au fost direcțiile generale ale dezvoltării profesionale în 2008³⁴:

- ➔ Pregătirea profesională de specialitate prin intermediul furnizorilor de servicii de pregătire profesională.
- ➔ Programele postuniversitare „MANAGEMENT FINANCIAR INTERNAȚIONAL” Modulul Sistem Monetar - Financiar Internațional și Modulul Operațiuni Și Servicii Financiar – Bancare
- ➔ Programe de perfecționare „City Of London Programme”, desfășurate în primul trimestru 2008 în Marea Britanie (2 programe pentru specialitățile: actuari și juriști în domeniul autorizării).
- ➔ Pregătirea profesională prin participarea la diferite seminarii, conferințe, simpozioane etc.
- ➔ Pregătirea în domeniul managementului organizațional.

Dezvoltarea și perfecționarea activităților privind Protecția Participanților și Relații cu Publicul. De asemenea, pe parcursul anului 2008, au mai fost efectuate lucrările curente specifice domeniului³⁵.

³⁴ Pregătirea profesională este un proces de instruire pe parcursul căruia salariații dobândesc cunoștințe teoretice și practice necesare desfășurării activității lor prezente, în timp ce dezvoltarea profesională are drept obiectiv însușirea cunoștințelor utile, atât în raport cu poziția actuală, cât și cu cea viitoare.

³⁵ Încheierea Contractului Colectiv de Muncă la nivel de instituție, întocmirea lucrărilor de resurse umane privind încadrarea,

II.13. COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICE

Misiunea comunicării³⁶ derivă din misiunea CSSPP, și anume protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor, pentru asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private prin dezvoltarea și perfecționarea protecției participanților, consolidarea relațiilor cu mass-media și îmbunătățirea relațiilor interinstituționale.

Tabel 19 Obiectivele în domeniul comunicării – 2008

- ➔ Consolidarea relațiilor cu mass-media.
- ➔ Îmbunătățirea formei și a conținutului materialelor publicate prin pagina web a CSSPP.
- ➔ Îmbunătățirea relațiilor de colaborare interinstituționale.
- ➔ Îmbunătățirea vizibilității CSSPP – organizarea și participarea la evenimente și conferințe în vederea promovării unei imagini corecte și coerente a activității CSSPP.
- ➔ Dezvoltarea și perfecționarea activităților privind Protecția Participanților și Relații cu Publicul.

Conform obiectivelor propuse și a planului de activitate, s-a acționat pentru promovarea unei imagini corecte a activității CSSPP și menținerea imaginii bune a instituției, consolidarea relațiilor cu mass media, cu celelalte instituții ale statului, cu organisme neguvernamentale, cu participanții și operatorii din piața pensiilor private. Pe parcursul anului 2008, au fost transmise prin mijloace specifice de comunicare, obiectivele și mesajele CSSPP, atât în interiorul cât și în exteriorul instituției, au fost furnizate informații de interes public în conformitate cu prevederile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, și s-a asigurat asistența participanților în demersurile lor către CSSPP.

Relația cu mass media și diseminarea informațiilor de interes public

Un interes deosebit a fost acordat, pe parcursul întregului an, relațiilor cu mass media centrală și locală, acestea aflându-se permanent în centrul atenției. Mesajele și informațiile de interes public au fost transmise de către CSSPP sub forma comunicatelor și informărilor de presă atât prin intermediul website-ului CSSPP cât și prin poșta electronică. De asemenea, materialele statistice, de bilanț și analiză elaborate de CSSPP au fost prezentate publicului larg sub forma materialelor informative tipărite și în format digital, prin intermediul întâlnirilor la sediul CSSPP precum și prin participarea la conferințe naționale și locale. Totodată, au fost utilizate canale alternative de comunicare cu reprezentanții mass media, cum ar fi înștiințarea inclusiv prin servicii SMS asupra publicării unor noi materiale de presă.

Periodic, au fost transmise materiale informative privind activitatea CSSPP și situația pieței pensiilor private³⁷. De asemenea, CSSPP a publicat, atât în formă electronică cât și tipărită, rapoarte trimestriale, semestriale și anuale.

În vederea consolidării relațiilor cu mass media, s-a acționat pentru extinderea numărului de contacte cu jurnaliști acreditați la CSSPP. Pe parcursul anului trecut, CSSPP a furnizat permanent informații către 13 posturi TV, 13 posturi de radio centrale, 12 agenții de presă din țară și din străinătate, 40 de publicații centrale scrise, 7 site-uri specializate în conținut financiar și de afacere. Pe plan local, relația cu reprezentanții mass media s-a concretizat prin transmiterea de informații de interes public către 10 stații TV și radio și mai multe publicații locale. De altfel, un interes deosebit a fost acordat de CSSPP pentru extinderea colaborărilor cu presa locală.

Printre obiectivele anului trecut, îndeplinite de CSSPP, se regăsește, de asemenea, reducerea termenului mediu de răspuns la solicitările venite din partea mass media. Astfel, cele mai multe solicitări venite din partea reprezentanților presei au primit răspuns în mai puțin de 24 de ore, excepția fiind reprezentată de cazurile care au necesitat o perioadă mai mare de documentare.

promovarea, încetarea raporturilor de muncă pentru personalul instituției, efectuarea tuturor operațiunilor ce decurg din derularea raporturilor de muncă.

³⁶ În sfera comunicării sunt cuprinse atribuții și responsabilități atât pe segmentul relațiilor cu mass media și evenimente cât și pe segmentul colaborării cu alte instituții/autorități ale statului sau organisme neguvernamentale). De asemenea sunt acoperite activitățile de asistență a participanților din sistemul de pensii private, privind informarea și educarea permanentă a publicului.

³⁷ Începând cu luna noiembrie 2008, CSSPP publică, în fiecare lună, pe site-ul propriu www.csspp.ro, un buletin informativ lunar.

Tabel 20 Informații semnalate prin comunicate și informări de presă – 2008.

- ➔ Lansarea în dezbateri publică și publicarea în Monitorul Oficial a actelor normative elaborate de către CSSPP.
- ➔ Analize legislative și explicații suplimentare pe marginea aplicării actelor normative emise de către CSSPP.
- ➔ Publicarea materialelor statistice, de bilanț și de analiză.
- ➔ Deciziile și măsurile întreprinse de CSSPP pentru asigurarea funcționării corecte a sistemului de pensii private.
- ➔ Evenimente semnificative pe piața pensiilor private – fuziuni între fonduri de pensii private sau autorizarea unor noi entități pe această piață.
- ➔ Participarea CSSPP la diverse întâlniri de lucru, conferințe, seminarii.

Activitatea de comunicare și relații publice s-a materializat și prin formularea de răspunsuri și materiale de sinteză pentru aproximativ 210 solicitări scrise (transmise prin intermediul poștei electronice) din partea jurnaliștilor din presa centrală și locală – presa scrisă, radio și TV. Numărul solicitărilor transmise prin telefon a depășit numărul solicitărilor transmise în scris. Dintre temele care au făcut obiectul solicitărilor de presă amintim: legislația primară și secundară specifică domeniului pensiilor private, date statistice, obiective CSSPP, prognoze privind piața pensiilor private. Activitatea CSSPP a fost prezentată opiniei publice și mass media și prin intermediul celor peste 90 de comunicate și informări de presă.

Participările CSSPP la conferințe de presă și seminarii

Pentru a prezenta reglementările din domeniu, modalitatea de implementare a sistemului de pensii private sau pentru a clarifica aspecte mai puțin cunoscute publicului larg, conducerea și specialiștii CSSPP au fost prezenți la 40 de conferințe și seminarii în țară și străinătate. Obiectivele evenimentelor au fost facilitarea contactului direct între specialiștii CSSPP, pe de-o parte, entitățile pieței pensiilor private și angajatorii din fiecare regiune, pe de altă parte, considerați o sursă eficientă de informare pentru forța de muncă din teritoriu cu privire la sistemul pensiilor private și un vector eficient de stimulare a dezvoltării pieței pensiilor facultative.

Menționăm faptul că, pe parcursul anului 2008, CSSPP a participat la evenimente cum ar fi “Forumul Regional de Pensii Private”,³⁸ și la alte evenimente interne organizate de cei interesați de domeniu³⁹.

Evaluarea campaniei de informare privind sistemul de pensii private

La jumătatea anului trecut, CSSPP a finalizat ultima etapă a campaniei de informare publică demarată în luna septembrie 2007 – evaluarea percepției populației privind implementarea sistemului de pensii private în România. Evaluarea campaniei de informare publică s-a concretizat prin finalizarea cercetării statistice (sondaj) pe un eșantion reprezentativ privind această campanie.

Rezultatele sondajului au evidențiat un **nivel ridicat de informare** al respondenților cu privire la sistemul de pensii private. Astfel, potrivit acestei evaluări, **78%** dintre cei intervievați cunoșteau faptul că, pe lângă pensia publică, se poate obține și un alt tip de pensie, pensia privată. De asemenea **52%** cunoșteau faptul că, *în noul sistem, nivelul pensiei este în strictă concordanță cu politica de investiții a fondului de pensii private pentru care a optat fiecare.*

În concluzie, **mesajele cheie**, atât ale campaniilor de conștientizare ale CSSPP⁴⁰, dar și ale campaniilor

38 Organizate de Media XPRIMM, în parteneriat cu principalii operatori din piața pensiilor private. Cele 11 evenimente au avut loc în principalele reședințe de județ: Târgu Mureș, Cluj Napoca, Craiova, Timișoara, Brașov, Ploiești, Bacău, Iași, Constanța, Sibiu.

39 Organizatori: Ziarul Financiar, Finmedia, Revista PRIMM - Asigurări&Pensii, UNSICAR, Publimedia, Media XPRIMM, Conferința UNOPC, South Eastern Europe's Private Equity Association - Asociația de Investiții Private și Capital de Risc din Sud-Estul Europei (SEEPEA), CSA, sau CSSPP.

40 Campania de informare publică susținută de către CSSPP, a fost finanțată prin împrumutul Băncii Mondiale, contractat de către MMSSF și s-a desfășurat în perioada septembrie 2007 – ianuarie 2008. Canale de distribuție a mesajelor și informațiilor: website-urile CSSPP și MMSSF, mass media, respectiv presa scrisă, radio și TV, materiale informative tipărite, precum și conferințe naționale. Astfel, au fost expediate, prin poștă, angajaților cu vârsta de până în 45 ani, 4,157 milioane de pliante cuprinzând informații privind pensiile administrate privat din România. De asemenea, au fost distribuite, prin intermediul direcțiilor generale financiare județene, camerelor teritoriale de comerț și industrie, prefecturilor, Parlamentului, Guvernului, ministerelor, altor autorități și organizații neguvernamentale 67.000 exemplare ghiduri informative despre reforma pensiilor private din România, 39.000 exemplare postere și 130.000 exemplare pliante. Pe toată perioada aderării inițiale la fondurile de pensii administrate privat, Societatea Română de Televiziune și Societatea Română de Radiodifuziune au difuzat pastile

fondurilor de administrare desfășurate pe parcursul anului 2007 și 2008 **și-au atins ținta.**

Potrivit evaluării încheiate anul trecut, notorietatea pensiilor private facultative se situa la cote ridicate: 73% dintre respondenți au auzit de acest tip de pensii.

Un alt rezultat al evaluării campaniei de informare a fost că gradul de notorietate al CSSPP este destul de ridicat, în condițiile în care instituția supraveghează un sistem aflat la început de drum. Astfel, aproape 47% dintre respondenți au auzit de CSSPP.

Rezultatele acestui sondaj au permis CSSPP evaluarea percepției publicului asupra instituției dar și asupra sistemului de pensii private în ansamblu, oferind informații cu privire la încrederea în sistem, operatorii din piață și CSSPP. De asemenea, au oferit informațiile necesare pentru o mai bună informare a participanților și, în consecință, pentru câștigarea unei mai mari încrederi a populației în sistemul de pensii private.

Pagina web a CSSPP

Rapid și interactiv, website-ul CSSPP este un important canal de distribuție a informațiilor. Astfel, pagina web a găzduit toate comunicatele, informațiile și noutățile de presă transmise ziariștilor acreditați, lista cu cele mai frecvente întrebări din domeniul pensiilor private, analize comparative între fondurile de pensii private, materialele statistice, de bilanț și analiză elaborate de CSSPP, buletinele lunare și trimestriale ale CSSPP, date financiare privind evoluția fondurilor de pensii facultative, registrele cu entitățile de pe piața pensiilor private, legislația din domeniu, atât în faza de dezbatere publică, cât și după publicarea lor în Monitorul Oficial. Pe parcursul anului trecut au fost aduse îmbunătățiri și completări site-ului existent, după cum urmează:

- Refacerea secțiunii Rapoarte și Buletine, de exemplu, CSSPP publică, în fiecare lună, începând cu luna noiembrie 2008, pe site-ul propriu www.csspp.ro, un buletin lunar⁴¹, iar la secțiunea Date Financiare⁴² au fost publicate grafice și date statistice lunare .
- Introducerea secțiunii Relații cu Publicul, în care sunt oferite informații despre drepturile participanților la sistemul de pensii private, modalitatea și pașii care trebuie îndepliniți pentru depunerea sesizărilor, reclamațiilor și contestațiilor și pentru solicitarea audiențelor.

Spre sfârșitul anului 2008, a fost demarat procesul de remodelare a site-ului CSSPP. Noul site al CSSPP presupune schimbarea completă a acestuia din punct de vedere funcțional, un nou modul de administrare, forma grafică îmbunătățită, o nouă structură de meniuri, o nouă structurare a conținutului inclusiv introducerea de elemente multimedia. De asemenea, vor fi integrate noi elemente care să aducă un plus de cunoaștere despre sistemul pensiilor private (un glosar de termeni economici specifici sistemului de pensii private, sondaje de opinie, newsletter), precum și materiale de prezentare a sistemului de pensii private, bilanțuri ale pieței, studii proprii elaborate de către CSSPP și lansarea unor secțiuni pe pagina web dedicate educației financiare a consumatorilor.

Relații inter-instituționale

În vederea îmbunătățirii relațiilor de colaborare cu Parlamentul și instituțiile subordonate acestuia, cu instituțiile guvernamentale și cu organizații neguvernamentale, alte instituții/autorități s-a acționat pentru:

- Monitorizarea permanentă a proiectelor legislative semnificative pentru sistemul pensiilor private, lansate în dezbatere în cadrul instituțiilor specializate ale Statului.
- Îmbunătățirea comunicării cu departamentele similare din cadrul celorlalte instituții publice implicate în reforma sistemului de pensii.
- Organizarea de evenimente pentru creșterea conștientizării și obținerea sprijinului și altor părți interesate în dezvoltarea sistemului de pensii private.
- Organizarea întâlnirilor cu reprezentanții pieței pensiilor private – administratori, depozitari, brokeri, auditori, specialiști.

informative privind sistemul de pensii private. În paralel, urmare a demersurilor CSSPP, serviciile publice de radio - TV au difuzat, în regim de campanie socială, respectiv fără costuri, un clip video și unul audio, semnificative pentru campanie.

41 Conține principalele date statistice ale lunii anterioare publicării, precum și o listă a actelor emise de către instituție.

42 Introducerea graficelor care conțin principalii indicatorii ai pieței pensiilor private.

Tabel 21 Relații interinstituționale ale CSSPP - 2008

- Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal
- Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor
- Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
- Camera de Comerț și Industrie a României
- Oficiul Național al Registrului Comerțului
- Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale
- Ministerul Economiei și Finanțelor
- Banca Națională a României
- Comisia Națională a Valorilor Mobiliare
- Comisia de Supraveghere a Asigurărilor
- Consiliul Concurenței
- Inspectoratul Național pentru Evidența Persoanelor

Menționăm faptul că, în cursul anului 2008, a fost reactualizat protocolul de colaborare dintre CSSPP și Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor.

Protecția Participanților și Relații cu Publicul

Unul dintre principalele obiective ale CSSPP este îmbunătățirea relației cu participanții, o mai bună informare a acestora cu privire la drepturile și obligațiile ce le revin atât în sistemul pensiilor obligatorii cât și în sistemul pensiilor facultative.

În cursul anului 2008, CSSPP a acționat în vederea asigurării și eficientizării procesului de elaborare a răspunsurilor la sesizări, petiții, scrisori și memorii, din domeniul pensiilor private, la solicitarea persoanelor fizice și juridice, potrivit legii, cu avizul departamentelor de specialitate, după caz, soluționarea relațiilor cu participanții și cu publicul în urma solicitărilor telefonice dar și la sediul CSSPP, asigurarea serviciilor de consiliere a participanților.

La capitolul informarea și educarea participanților, atribuții esențiale ale CSSPP, măsurile au urmărit creșterea gradului de cunoaștere a sistemului de pensii private. Scopul a fost de a determina creșterea numărului de participanți la fondurile de pensii private. De asemenea s-a urmărit și informarea participanților despre drepturile și obligațiile ce decurg din sistem pentru ca aceștia să ia decizii în cunoștință de cauză.

În ceea ce privește activitatea de relații cu publicul precum și liberul acces la informații de interes public, CSSPP respectă principiul transparenței, precum și prevederile Constituției României și ale Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, conform cărora accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice.

În spiritul transparenței și al comunicării deschise, CSSPP a pus la dispoziția celor interesați informații cu privire la activitatea instituției, legislația din domeniu, precum și alte informații utile, prin următoarele mijloace de informare: mail, telefon, fax, poștă sau direct la sediul CSSPP.

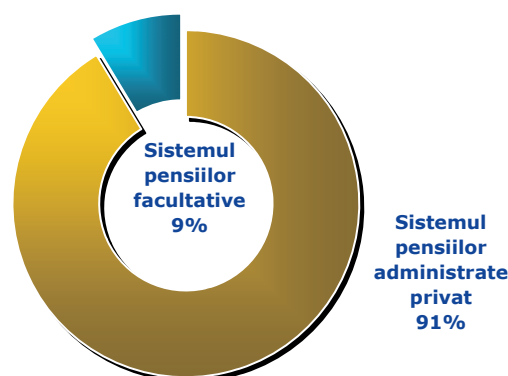
Anul trecut a fost introdusă secțiunea de site Relații cu Publicul, în care sunt oferite informații despre drepturile participanților la sistemul de pensii private, modalitatea și pașii care trebuie îndepliniți pentru depunerea sesizărilor, reclamațiilor și contestațiilor și pentru solicitarea audiențelor.

În vederea protejării intereselor participanților și beneficiarilor la pensiile private, CSSPP a acordat o importanță deosebită analizării și rezolvării petițiilor, sesizărilor primite de la participanți, beneficiari sau persoane fizice care au solicitat informații despre sistemul pensiilor private: administrate privat – Pilon II și facultative – Pilon III. Astfel, în noiembrie 2008, CSSPP a emis o decizie (Decizia Nr. 441/2008) privind procedura de soluționare a sesizărilor participanților și de modificare a apartenenței acestora la fondurile de pensii administrate privat, fără penalitate⁴³.

În anul 2008, s-au înregistrat **7.559** sesizări și solicitări de informații din partea participanților la sistemul de pensii private, atât în scris cât și prin intermediul poștei electronice, faxului, telefonului sau sub forma vizitelor

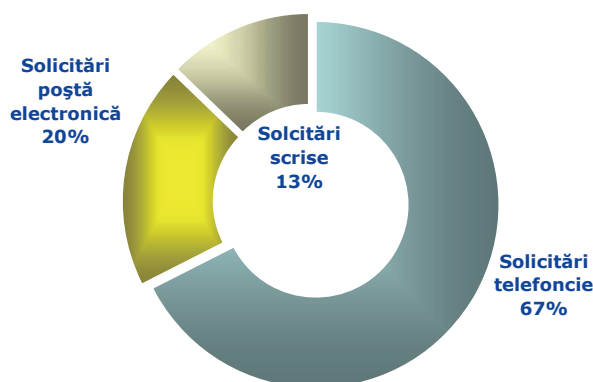
⁴³ Procedura a fost aplicabilă participanților care, în perioada de aderare inițială au semnat un act de aderare, dar care ulterior figurau în Registrul Participanților ca fiind validați la un alt fond de pensii administrat privat și care au solicitat să contribuie la fondul de pensii pentru care au semnat actul individual de aderare.

Fig.7 Structura sesizărilor transmise
CSSPP – sistem de pensii private în 2008

la sediul instituției. **91,3%** dintre solicitări au vizat sistemul de pensii administrate privat (6.899), iar **8,7%** sistemul pensiilor facultative (660).

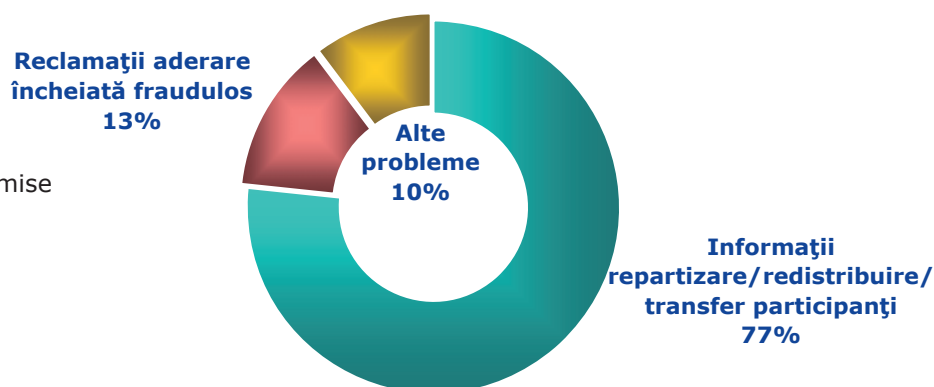
Fig.8 Structura sesizărilor transmise
CSSPP în 2008 – tip mediu transmitere

Din total solicitări primite din partea participanților, 67,5% au fost reprezentate de solicitări telefonice, 19,8% solicitări formulate prin intermediul poștei electronice și 12,7% solicitări scrise. Toate sesizările scrise au vizat solicitări de informații și reclamații în sistemul pensiilor administrate privat⁴⁴. În cazul scrisorilor 1,5% au fost reprezentate de solicitări și petiții îndreptate greșit (inclusiv cererile de transfer) spre CSSPP⁴⁵. Solicitățile formulate în scris către CSSPP au primit răspuns în termenul legal⁴⁶.

În cazul în care solicitările au necesitat informații suplimentare, au fost cooptate la soluționarea lor și departamente de specialitate, cum ar fi: direcțiile juridică, reglementare sau autorizare.

Fig.9 Structura sesizărilor transmise
CSSPP – tip solicitare în 2008

⁴⁴ Anul trecut nu s-a înregistrat nici o sesizare scrisă privind sistemul pensiilor facultative.

⁴⁵ Acestea au fost redirecționate în termen de 5 zile de la înregistrare către autoritățile sau instituțiile publice care au ca atribuție rezolvarea problemelor sesizate, petiționarul fiind înștiințat.

⁴⁶ Un număr de 114 scrisori au fost clasate (petentul nu a furnizat adresa de răspuns, alte date de contact).

Din cele 962 de scrisori adresate de participanți către CSSPP în cursul anului 2008, un număr de 76,6% au vizat solicitări de informații referitoare la repartizarea, redistribuirea sau transferul participanților la fondurile de pensii administrate privat, 13% au avut ca obiect reclamații privind aderarea la un fond de pensii încheiată în mod fraudulos⁴⁷.

Tabel 22 Problematika scrisorilor adresate de participanții la sistemul de pensii private în 2008

- ➔ Participanți cu vârsta între 35-45 de ani care nu au semnat un act individual de aderare, dar care au fost informați în mod eronat cu privire la obligativitatea aderării la un fond de pensii administrat privat și care nu doresc să contribuie la un fond de pensii administrat privat.
- ➔ Participanți care au semnat un act de aderare, care doresc să participe la PII, dar pentru care angajatorul nu a achitat contribuțiile CAS, astfel încât nu apar în evidențe ca fiind asigurați social potrivit legislației în vigoare.
- ➔ Solicitări ale organelor de urmărire penală referitoare la participanți, administratori și acțiunile CSSPP.
- ➔ Persoane care au semnat pentru unul dintre cele 4 fonduri, care au solicitat retragerea din Pilonul II și care trebuie să se înscrie în termen de 90 de zile la alt fond de pensii private.
- ➔ Participanți care solicită retragerea de la fondul de pensii administrat privat.
- ➔ Participanți care au semnat un act individual de aderare dar care nu figurează în Registrul Participanților ca validați final și care solicită să le fie respectată opțiunea de a contribui la un fond de pensii administrat privat.

Sesizări sosite la CSSPP prin intermediul poștei electronice și telefon

Activitatea de comunicare cu participanții și cu publicul s-a realizat în fiecare zi lucrătoare a săptămânii, după un program clar delimitat, afișat pe site-ul instituției www.csspp.ro. În anul 2008, s-au înregistrat 6.597 de sesizări și cereri de informații din partea participanților la sistemul de pensii private, prin intermediul poștei electronice și telefonului, cele mai multe dintre acestea vizând sesizări asupra sistemului de pensii administrate privat – 5.937, în timp ce pentru sistemul pensiilor facultative s-au evidențiat doar 660 de solicitări.

Dintre cele 5.937 solicitări (sesizări, reclamații, solicitări de informații etc.), **1.497** au fost transmise prin intermediul poștei electronice (e-mail) și **4.440** au fost apeluri telefonice. Petițiile transmise către CSSPP au fost analizate și soluționate conform prevederilor legale în vigoare, precum și competențelor specifice ale CSSPP. De exemplu, dintre cele 5.937 de solicitări sosite prin telefon și mail, **28%** au fost reprezentate de solicitări privind apartenența la un fond de pensii private, **21%** privind informații necesare transferului la un alt fond de pensii, **16%** petiții redirectionate către alte instituții publice potrivit ariei de competențe a acestora.

Tabel 23 Solicitări informații pensii administrate privat 2008

- ➔ Informații privind legislația din domeniul pensiilor administrate privat.
- ➔ Informații privind obligativitatea raportărilor transmise către CSSPP.
- ➔ Petiții în care participanții reclamă aderarea frauduloasă la Pilonul II.
- ➔ Petiții în care persoanele eligibile solicită respectarea opțiunii de a fi participanți la Pilonul II.
- ➔ Sesizări privind retragerea din sistemul Pilonului II.
- ➔ Solicitări pentru corectarea datelor de identificare.
- ➔ Solicitări de informații din partea organelor de cercetare penală privind aderări la Pilonul II, efectuate în mod fraudulos.
- ➔ Agenți de marketing care reclamă neplata comisioanelor pentru actele individuale de aderare realizate.
- ➔ Petiții redirectionate către alte instituții publice.
- ➔ Participanți care reclamă lipsa contribuțiilor la fondurile de pensii administrate privat.

Toate aceste solicitări au fost analizate de personalul de specialitate și au primit răspuns din partea CSSPP în limita termenului prevăzut de legislația în vigoare. După caz, unele sesizări au fost îndreptate spre soluționare autorităților cu competențe în soluționarea acestora.

Frecvența solicitărilor îndreptate către CSSPP a fluctuat în funcție de evoluția pieței pensiilor administrate privat. Astfel, în prima parte a anului 2008 s-au evidențiat solicitările care vizau informații cu privire la validarea sau

⁴⁷ Semnarea în fals a unui act individual de aderare la un anumit fond de pensii privat, în condițiile în care reclamantul figurau în Registrul Participanților ca participanți (validați final) la un alt fond de pensii administrat privat. Acești reclamanti au solicitat să contribuie la fondul de pensii administrat privat la care susțin că au semnat actul individual de aderare. Fiecare dintre aceste reclamații a primit răspuns din partea CSSPP. Reclamațiile au fost analizate de către direcțiile de specialitate din cadrul CSSPP.

invalidarea actelor individuale de aderare, precum și petițiile privind aderarea efectuată în mod fraudulos, cu uz de fals în semnătură. În primul trimestru al anului 2008 au predominat solicitările privind prezentarea de informații cu privire la modul de aderare la un fond de pensii administrate privat, la cele mai multe sesizări reclamându-se realizarea în mod fraudulos a unor acte individuale de aderare, fără acordul și semnătura participanților.

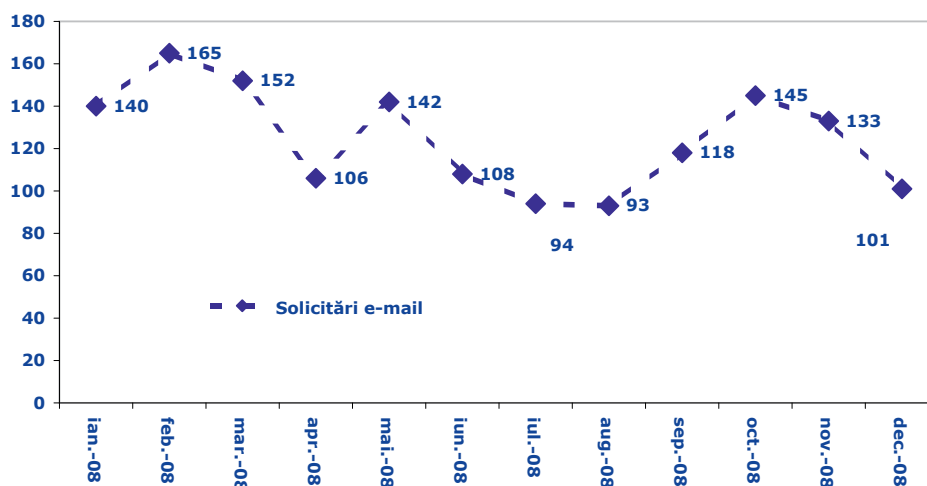
Odată cu finalizarea etapei de aderare inițială și demararea primului proces de repartizare aleatorie, solicitările s-au axat pe noile tipuri de probleme care au apărut în procesul de aderare a participanților la fondurile de pensii administrate privat.

În trimestrul II al anului 2008, majoritatea solicitărilor au vizat informații cu privire la denumirea fondului de pensii private, la care salariații au dobândit calitatea de participanți. În trimestrul III 2008, majoritatea sesizărilor s-au soluționat cu prezentarea de informații privind apartenența la un fond de pensii private.

De asemenea, CSSPP a furnizat informații necesare transferului participanților între fondurile sistemului Pilon II. În ultimul trimestru al anului 2008, au predominat solicitările de transmitere a informațiilor necesare transferului la un alt fond de pensii administrate privat.

Comunicarea prin intermediul poștei electronice s-a realizat, în cursul anului 2008, prin răspunsuri acordate la un număr de **1497** de e-mail-uri (Fig. 10).

Fig. 10 Evoluție sesizări transmise prin e-mail - 2008

Comunicarea prin sistemul de telefonie fixă s-a evidențiat prin solicitări cu o frecvență de circa 20 de apeluri pe zi. Majoritatea apelurilor telefonice au vizat informații despre modul de aderare la un fond de pensii administrate privat, precum și denumirea fondului de pensii unde au dobândit calitatea de participant, fie prin aderare fie prin repartizare aleatorie. Frecvența semnificativă a apelurilor telefonice privind apartenența la un fond de pensii a dus la concluzia că o parte din persoanele implicate în procesul de aderare (persoane eligibile sau chiar agenți de marketing) nu respectau prevederile legale privind transmiterea datelor cu caracter personal, deoarece unele solicitări erau din partea unor terțe persoane. În acest context, s-a urmat procedura legală de transmitere a datelor cu caracter personal, în așa fel încât să se prezinte informațiile solicitate, cu respectarea reglementărilor în vigoare privind protecția participanților la fondurile de pensii administrate privat. Menționăm că CSSPP este înregistrat în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal.

Comunicarea prin Serviciul de Relații cu Publicul, pe baza dialogului direct realizat cu persoanele care s-au prezentat la sediul CSSPP: majoritatea informațiilor solicitate, pe baza prevederilor legale privind transparența datelor cu caracter personal și protecția participanților la fondurile de pensii administrate privat au vizat apartenența la un fond de pensii administrate privat, modul de aderare la un fond de pensii private, precum și obligațiile și drepturile ce revin agenților de marketing sau brokerilor de pensii private. În anul 2008, prin intermediul telefonului și al poștei electronice, s-au înregistrat 660 de solicitări referitoare la sistemul pensiilor facultative. Majoritatea au fost transmise prin intermediul apelurilor telefonice (peste 90%). Cele mai multe solicitări au vizat informații privind obligativitatea plății contribuțiilor la fondurile de pensii facultative, precum și modul de deducere a contribuțiilor.

II.14. RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI INTEGRARE EUROPEANĂ

În vederea asigurării unei bune conlucrări, pentru a facilita pregătirea continuă a personalului CSSPP și pentru a permite schimbul continuu de informații și bune practici în domeniu, cooperarea și colaborarea cu organismele și autoritățile relevante în domeniul financiar și al pensiilor private europene și internaționale au fost obiective majore ale CSSPP în 2008.

În acest sens, anul trecut, au continuat demersurile pentru aplicarea unor mecanisme privind schimbul de informații cu autoritățile de supraveghere și, de asemenea, a continuat colaborarea cu organismele internaționale în care CSSPP este membru.

Colaborarea și cooperare pe plan internațional

CSSPP, în calitate de membru IOPS⁴⁸, s-a implicat și a participat la proiectele propuse în programul de activitate al organizației, proiecte care s-au derulat în cadrul Comitetului Tehnic constituit din reprezentanți ai autorităților de supraveghere în pensii, membri și observatori.

Principalele subiecte care au constituit puncte de interes, au fost cele legate de activitatea de reglementare – elementele necesare în vederea elaborării legislației privind plata pensiilor – și de supravegherea entităților din sistemul pensiilor private – cooperarea privind introducerea unui sistem de supraveghere prudențială.

CSSPP a transmis către Comitetul Tehnic IOPS opiniile sale asupra documentelor aflate în lucru și dezbateri (Tabel 24). Principalul proiect finalizat, fiind cel legat de elaborarea îndrumărilor privind activitatea de supraveghere și control, un ghid cu privire la problemele ridicate în desfășurarea acestor activități: "Guidelines for on-site/off-site supervision".

Tabel 24 Documente CEIOPS 2008

- Informarea participanților la schemele de pensii cu contribuții definite.
- Supravegherea activității de administrare a fondurilor de pensii.
- Analiza sistemelor de supraveghere din țările membre.
- Comisioane și taxe.
- Analiză comparativă a informațiilor și costurilor pentru produsele de pensie (anuităților).
- Alte noi proiecte începute în anul 2008 și care vor continua pe parcursul anului 2009 se referă la:
 - Elaborarea de îndrumări privind utilizarea de către autoritatea de supraveghere a capacității de intervenție și sancționare a entităților.
 - Instrumente IOPS utilizate pentru supravegherea pe bază de riscuri a fondurilor de pensii.
 - Managementul autorităților de supraveghere, Indicatori de performanță ai autorităților de supraveghere.
 - Tabele de mortalitate, Partea a II – a proiectului.
 - Informarea participanților la schemele de pensii cu contribuții definite (evaluarea gradului de unitate de reglementare).

Participarea în cadrul comitetelor și manifestărilor internaționale, în scopul îmbunătățirii calității pregătirii profesionale, a reprezentat și în anul 2008 o prioritate a CSSPP. Aceste acțiuni au constituit un prilej pentru reprezentanții instituției de a schimba opinii, experiență și puncte de vedere cu reprezentanți ai autorităților similare sau ale instituțiilor și organismelor internaționale implicate în activități legate de piețele financiare.

În calitate de autoritate de supraveghere cel mai important eveniment al anului 2008 l-a constituit participarea la Adunarea Generală a Membrilor IOPS din 29/31 octombrie 2008 desfășurată la Mombasa, Kenya. Manifestarea a fost urmată de Forumul internațional care a pus în discuție diverse sisteme de pensii care se confruntă cu același tip de provocări: furnizarea unei pensii private adecvate și sustenabile.

⁴⁸ The International Organisation of Pension Supervisors – IOPS, Organizației Internaționale a Supraveghetorilor din Pensii, rețea independentă a supraveghetorilor din domeniul pensiilor private din 50 de state din întreaga lume, constituită în anul 2004.

Colaborarea și Cooperarea pe plan european

Ca membru al Uniunii Europene și în consecință, participant activ, cu drepturi depline, al tuturor organismelor comunitare, CSSPP a fost reprezentată atât la nivel de conducere – președintele și vicepreședintele CSSPP, cât și la nivelul grupurilor de lucru constituite pe diverse probleme – experții CSSPP.

În calitate de membru CEIOPS⁴⁹, inițial cu statut de observator – 2006 și, ulterior, după aderare, cu drepturi depline – 2007, s-a implicat și a participat la proiectele Programului de activitate al Comitetului, proiecte care au fost derulate în cadrul grupurilor de lucru constituite din reprezentanți ai autorităților de supraveghere în pensii, membri și observatori.

În acest sens, au fost transmise către CEIOPS opiniile cu privire la documentele supuse analizei de către diferite comitete și sub-comitete de lucru cu implicare activă în cadrul dezbaterilor, în limita mandatelor acordate.

În contextul participării la întâlnirile de nivel înalt⁵⁰ ale CEIOPS, a fost elaborată documentația necesară în vederea susținerii punctelor de vedere naționale în privința problemelor aflate pe agendă, la ședințele organizate: 26/27 martie 2008 la Frankfurt, Germania, în 22/23 mai 2008, la Roma, Italia și în 27/28 octombrie 2008, la Kloster Eberbach, Germania.

În cursul anului 2008, o atenție deosebită a fost acordată activității derulate în cadrul OPC⁵¹ - Comitetului privind Pensiile Ocupaționale în ceea ce privește transmiterea de observații și comentarii asupra documentelor supuse atenției, transmiterea de răspunsuri la chestionarele lansate în lucru, participarea la lucrările comitetului și finalizarea, împreună cu reprezentanți ai altor autorități de supraveghere a proiectelor asumate. Lucrările Comitetului au fost organizate astfel: 21/22 februarie 2008, la Amsterdam, Olanda, 15/16 mai 2008, la Bratislava, Slovacia, în 9/10 iulie 2008, la Frankfurt, Germania, în 18/19 septembrie 2008, la Brighton, Marea Britanie și 24/25 noiembrie 2008, la Frankfurt, Germania.

În cadrul OPC, pe parcursul anului 2008, a fost continuat procesul de monitorizare a implementării Directivei 41/2003/EC⁵² prin analiza pe bază de chestionare a principalelor probleme cu care se confruntă autoritățile de supraveghere din statele membre, precum și piața pensiilor ocupaționale/private în aplicarea legislației europene.

Începând cu luna ianuarie 2008, reprezentanții României au participat alături de reprezentanții Slovaciei, Maltei și Letoniei la instrumentarea unui nou proiect al comitetului: „Outsourcing – ul” activităților în piața pensiilor private. Programul de lucru al comitetului a urmărit analiza și identificarea diferențelor legate de înțelegerea și aplicarea legislației comunitare și a avut ca scop dezvoltarea unei abordări convergente a supravegherii entităților care operează național/transfrontalier în piața pensiilor.

Al doilea proiect în care reprezentanții CSSPP au fost implicați direct a fost grupul de lucru constituit în vederea analizei și fundamentării elementelor de modificare a Protocolului de la Budapesta privind colaborarea autorităților de supraveghere din statele membre pentru aplicarea prevederilor Directivei 41/2003/EC. Proiectul este unul complex, care va fi finalizat și supus atenției Membrilor CEIOPS, în vederea adoptării, în cursul anului 2009.

Având în vedere Programul de lucru adoptat de către CEIOPS, a fost constituit Comitetul pentru Protecția Consumatorului - CCP în scopul analizării aspectelor legate de protecția consumatorilor⁵³, cu mandat în evaluarea acestor aspecte atât în piața asigurărilor cât și în cea a pensiilor ocupaționale/private. În acest sens, CSSPP a contribuit la activitățile stabilite prin programul de lucru, prin expunerea punctelor de vedere în cadrul lucrărilor organizate în 19 mai 2008, în 23/24 septembrie 2008 și în 16/17 decembrie 2008, toate evenimentele având loc la Frankfurt, Germania.

Contribuția la activitatea comitetului s-a efectuat activ și continuu prin transmiterea de informații referitoare la sistemul românesc de pensii private și protecția participanților în calitate de consumatori.

49 Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors. CEIOPS - Comitetului European al Supraveghetorilor din Domeniul Asigurărilor și al Pensiilor Ocupaționale este un organism independent, ai cărui membrii sunt reprezentați de către autoritățile de supraveghere a asigurărilor și pensiilor private din statele membre ale Uniunii Europene. Autoritățile de supraveghere a asigurărilor și pensiilor private din statele care aparțin Spațiului Economic European și Comisia Europeană au calitatea de observatori. Organismul a fost înființat în anul 2003, prin Decizia Comisiei Europene și reunește membrii (autorități de supraveghere a asigurărilor și pensiilor private din statele membre ale Uniunii Europene) și observatori (Comisia Europeană și autorități de supraveghere a asigurărilor și pensiilor private din statele aparținând Spațiului Economic European - Islanda, Liechtenstein și Norvegia).

50 Întâlniri de tip Member's Meeting.

51 Occupational Pension Committee.

52 Directive 2003/41/EC of the European Parliament and of the Council of 3 June 2003 on the activities and supervision of institutions for occupational retirement provision (the IORP Directive).

53 Committee on Consumer Protection

De asemenea, puncte de interes pentru CSSPP au constituit și subiectele referitoare la educația financiară, în special a participanților la fonduri de pensii cu scheme de tip contribuții definite și soluționare sesizărilor și reclamațiilor consumatorului de produse de pensie.

În cursul anului 2008, Comitetul pentru Convergență (Con-Co) a elaborat *Protocolul privind evaluarea modului de aplicare a legislației și convergența practicilor de supraveghere de către membrii, precum și Metodologia de aplicare a acestui protocol*, similar celor elaborate de către CESR și CEBS. În baza acestui protocol a fost constituit Grupul de lucru privind evaluarea modului de aplicare a legislației, precum și convergența practicilor de supraveghere – Review Panel. Grupul de lucru a demarat activitatea prin analiza și evaluarea modului de aplicare a prevederilor Protocolului de la Helsinki, ale Protocolului de la Sienna și ale Protocolului de la Budapesta. CSSPP a fost reprezentată la ședințele organizate în august, octombrie și decembrie 2008, toate evenimentele având loc la Frankfurt, Germania.

Un accent important a fost pus pe cooperarea între autoritățile de supraveghere în scopul obținerii unei convergențe în abordarea problemelor specifice activităților desfășurate și aplicarea aceluiași soluții în cazuri similare constatate de către autorități diferite. În cadrul Comitetului pentru Convergență⁵⁴ a fost finalizat Documentul referitor la modalitatea de organizare a sesiunilor de training și a schimbului de personal între autoritățile de supraveghere membre CEIOPS. Materialul a fost elaborat cu scopul de a oferi autorităților de supraveghere o procedură comună prin care să deruleze vizite de studiu și schimb de personal. Pe linia intensificării cooperării cu instituții similare din state membre UE și în scopul creșterii pregătirii profesionale a personalului de specialitate s-a efectuat o analiză a posibilităților de a beneficia de experiența celorlalte autorități în soluționarea unor probleme cu care se confruntă în prezent piața pensiilor private din România. Pe parcursul anului 2008, CSSPP a utilizat procedura agreată de CEIOPS și a derulat cu succes vizite de studiu la autorități ale căror practici și experiență au corespuns necesităților instituționale. Un număr de 11 angajați ai CSSPP, cu responsabilități în sfera de reglementare, supraveghere și control au participat la vizitele de studiu organizate, la Autoritatea de supraveghere financiară, Polonia, Autoritate de supraveghere a pieței financiare, Austria, precum și la Banca Națională a Slovaciei.

În corelație cu obiectivele sale și cu Planul de activitate al CEIOPS aferent anului 2008, CSSPP a participat la conferințele în care au fost discutate aspecte legate de pensiile private la nivel european în aprilie 2008 și în noiembrie 2008, ambele evenimente organizate în Frankfurt, Germania⁵⁵.

Activitatea în privința implementării cadrului legal european în legislația de nivel național, s-a axat în principal pe aportul și asistența acordată direcțiilor de specialitate în principal pe problemele legate de activitatea de reglementare și supraveghere.

În ceea ce privește componenta de asistență tehnică, principalul obiectiv a fost creșterea gradului de pregătire a personalului CSSPP, atât prin cursuri și seminarii de specialitate, cât și prin programe de instruire, împreună cu autoritățile de supraveghere similare din statele membre ale Uniunii Europene. Astfel, pe parcursul anului 2008 s-a realizat participarea angajaților CSSPP la cursuri externe de pregătire profesională, seminarii și vizite de studiu, îndeosebi a celor care își desfășoară activitatea în direcțiile de specialitate din cadrul CSSPP, în perspectiva schimbării filosofiei de supraveghere, din cea bazată pe verificarea conformității, în cea bazată pe evaluarea riscurilor⁵⁶.

Colaborare și cooperare – programe interne

În calitate de autoritate de supraveghere a sistemului de pensii private, prin activitatea de relații internaționale a fost asigurată asistența de specialitate, cooperarea și participarea, alături de structuri similare ale autorităților naționale, în special ale Băncii Naționale a României, Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare și Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor la realizarea diferitelor acțiuni legate de cooperarea europeană și internațională în domeniul reglementării și supravegherii sectorului serviciilor financiare. Colaborarea la nivel național cu instituțiile publice însărcinate cu transpunerea directivelor europene în legislația națională s-a concretizat prin contribuția la grupurile de lucru constituite în acest sens de către Ministerul Justiției, ONPCSB, Ministerul Muncii, Ministerul

⁵⁴ Convergence Committee

⁵⁵ Alte seminarii și conferințe de nivel european la care CSSPP a participat în 2008 au fost: Seminarul privind sistemele de pensii în Europa Centrală și de Est, Bratislava, Slovacia, Conferința privind Incluziunea financiară – îmbunătățirea accesului cetățenilor la servicii financiare de bază, Bruxelles, Belgia și Conferința Regională privind Investițiile și Finanțele în Europa de Sud-Est, Salonic, Grecia.

⁵⁶ În vederea realizării unei cooperări eficiente, CSSPP a participat și la schimbul de experiență și informații legislative cu instituții/organisme din Uniunea Europeană pe linia asistenței tehnice și documentării.

Afacerilor Externe.

La nivel de reprezentare națională a sectorului de pensii private, a fost asigurată participarea la negocierile privind convenirea instrumentelor juridice multilaterale derivate din acordurile internaționale pe care le administrează. Astfel, ca urmare a intrării în vigoare a MoU⁵⁷, în care CSSPP este parte semnatară, prin *Acordul între Ministerul Economiei și Finanțelor, Banca Națională a României, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor și Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private pentru cooperare în domeniul stabilității financiare* și al gestionării crizelor financiare, a fost constituit Comitetul Național de Stabilitate Financiară.

În cadrul acestui Comitet CSSPP a contribuit la elaborarea documentelor necesare asigurării cadrului de acțiune pe linia stabilității sistemului financiar, prin promovarea unui schimb de informații permanent și eficient cu autoritățile membre, precum și prin evaluarea și prevenirea situațiilor de criză financiară la nivelul instituțiilor financiare individuale.

II.15. SERVICII INFORMATICE

În domeniul serviciilor informatice, CSSPP a acționat în anul 2008 pentru asigurarea suportului necesar din punct de vedere informatic și tehnic, atât în cadrul CSSPP, cât și în cadrul colaborării cu instituțiile și organisme cu care sunt raporturi de cooperare interinstituțională.

- Colaborarea cu Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, a avut ca scop eficientizarea transmiterii datelor și informațiilor între cele două instituții în procesul de aderare continuă a participanților⁵⁸. Astfel de informații se referă la operații cum ar fi: actualizarea lunară a Registrului Participanților (aderări noi, transferuri, repartizarea aleatorie), organizarea proceselor de aderare lunară a participanților, tabelele nominale de participanți validați, pentru toate fondurile autorizate, rapoartele despre acte de aderare sau transfer neconforme cu normele CSSPP sau acte de aderare sau transfer eronate, precum și seturile de date pentru validarea actelor de aderare sau transfer.
- În anul 2008, împreună cu Agenția Națională pentru Evidența Persoanelor, aflată în subordinea Inspectoratului General al Poliției, CSSPP a colaborat în scopul consolidării periodice a informațiilor despre persoanele fizice care sunt fie participanți în sistemul de pensii, fie persoane înregistrate în Registrul Agențiilor de Marketing. Aceste informații reduc considerabil manopera necesară administrării Registrului Agențiilor de Marketing Persoane Fizice și aduc clarificări suplimentare pentru activitatea de control. Suplimentar, informațiile pot fi folosite pentru obținerea unor statistici referitoare la relația între profilul ocupațional și cel de amplasare teritorială a Participanților din Pilonul II și Pilonul III.
- Colaborarea cu Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse s-a materializat prin parcurgerea, împreună cu Unitatea de Management a Proiectului, a fazelor necesare achiziției unui produs software pentru optimizarea activităților zilnice ale CSSPP, în special în domeniul supravegherii și autorizării. Aplicația informatică este compusă din module care asigură gestiunea participanților la fondurile de pensii, gestiunea portofoliilor fondurilor de pensii, analiza datelor financiar-contabile raportate de administratorii fondurilor de pensii, precum și registrul de evidență a entităților autorizate sau avizate în sistemul de pensii⁵⁹.
- Colaborarea cu societățile de administrare a fondurilor de pensii private și a fondurilor de pensii facultative, respectiv cu direcțiile similare din cadrul societăților de administrare, a avut ca scop asigurarea informațiilor necesare în activitatea de supraveghere și control. În acest sens, CSSPP a organizat un sistem pentru documentarea și distribuirea tuturor informațiilor necesare entităților raportoare în vederea întocmirii rapoartelor solicitate de CSSPP.

Serviciile informatice în cadrul CSSPP

În cursul anului 2008, pentru activitatea de supraveghere au fost proiectate și implementate 10 aplicații informatice (Tabel 25).

⁵⁷ Acordul de cooperare între autoritățile de supraveghere financiară, băncile centrale și ministerele de finanțe din Uniunea Europeană privind stabilitatea financiară transfrontalieră, intrat în vigoare la data de 1 iunie 2008.

⁵⁸ CNPAS este instituția de evidență și administrează Registrul Participanților din sistemul pensiilor administrate privat.

⁵⁹ Astfel, în urma evaluării ofertelor tehnice primite și selecției furnizorului, CSSPP a asigurat condițiile de implementare a aplicației informatice; aplicația se află în acest moment în faza de testare, urmând ca punerea în funcțiune să aibă loc în cursul lunii Aprilie 2009.

Tabel 25 Aplicații informatice pentru Supraveghere

1. Prelucrare automată a datelor de la entitățile raportoare (administratori, depozitari, agenți de marketing persoane juridice); toate datele raportate reprezintă fișiere semnate cu semnătură electronică extinsă.
2. Validarea apartenenței la fonduri, ca urmare a finalizării etapei de aderare inițială a participanților la fondurile de pensii private (detectarea și reconcilierea multiplelor aderări).
3. Evidența apartenenței la fondurile de pensii private (datele primare sunt furnizate de CNPAS); sunt gestionate datele referitoare la aderarea, transferul și repartizarea aleatoare a participanților.
4. Gestiunea contribuțiilor la fondurile de pensii private (datele primare sunt furnizate de CNPAS).
5. Redistribuirea participanților care au aderat la fondurile care au solicitat încetarea activității (AG2R, Marfin, MKB, Zepter) la celelalte fonduri de pensii private.
6. Colectarea și prelucrarea automată a raportărilor zilnice referitoare la activul net și la valoarea unității de fond primite de la administratorii de fonduri și de la depozitarii acestora.
7. Colectarea și prelucrarea datelor de bilanț (aplicația preia informațiile din bilanțurile raportate de administratorii de fonduri de pensii pentru propria activitate, cât și pentru situația financiară a fondurilor administrate; suplimentar, se prelucerează și bilanțurile raportate de agenții de marketing persoane juridice).
8. Colectarea și prelucrarea automată a rapoartelor referitoare la taxele de funcționare a agenților de marketing persoane juridice (urmând a fi extins în 2009 și pentru celelalte entități care datorează CSSPP taxe de funcționare).
9. Actualizarea tabelelor de descriere a relațiilor contractuale încheiate între administratorii de fonduri de pensii private și agenții de marketing persoane juridice.
10. Predarea către CNPAS a datelor necesare pentru analiza automată a înregistrărilor, rapoartelor aferente aderării participanților la sistemul de pensii private

În cazul activității de control, pe parcursul anului 2008, au fost proiectate 3 sisteme informatice (Tabel 26).

Tabel 26 Aplicații informatice pentru Control

1. Proiectarea și implementarea unei aplicații pentru căutarea în Registrul Participanților (după mai multe criterii, de ex: cnp, nume, prenume, serie act de aderare, cod agent, etc.); aceeași aplicație este folosită și pentru căutarea în Registrul raportărilor multiple.
2. Prelucrare în format electronic a deciziilor Direcției Control privind apartenența participanților la fondurile private de pensii și analiza acestora în raport cu modul de rezolvare a sesizărilor participanților și predarea lor CNPAS în vederea operării acestora în Registrul Participanților.
3. Proiectarea și implementarea stocării în format electronic a peste 5.000.000 acte individuale de aderare (copii scanate); aceste imagini scanate sunt asociate bazei de date a Registrului Participanților.

Și pentru activitățile care se desfășoară în procesul de autorizare-avizare, au fost asigurate diverse servicii informatice pentru proiectarea și implementarea: Registrului Agenților de Marketing Persoane Juridice⁶⁰ și Registrului Agenților de Marketing Persoane Fizice⁶¹ precum și actualizarea bazei de date aferente Entităților Autorizate – pentru validarea aderărilor.

În cazul colaborării în vederea realizării studiilor și publicațiilor, serviciile informatice au proiectat și implementat un modul informatic pentru prezentarea informațiilor de sinteză asupra sistemului de pensii⁶².

De asemenea, a fost asigurată, prin operațiuni cu caracter zilnic sau lunar, administrarea Sistemelor Informatice ale CSSPP⁶³.

60 Avizare și retragere aviz, persoane de contact, extragerea de informații în scopul constituirii tabelelor de validare a aderărilor – datele se predau la CNPAS.

61 Avizare și retragere aviz, actualizarea, extragerea de informații în scopul constituirii tabelelor de validare a aderărilor – se predau la CNPAS.

62 Informații despre aderarea și transferul participanților, contribuțiile participanților, repartizarea participanților la fonduri, în funcție de vârstă și sex, activele nete aflate în administrare și comisioane deduse de societățile de administrare.

63 Salvarea sub forma copiilor de siguranță pentru fișierele utilizatorilor, a mesajelor de email, a fișierelor conținute în Serverul ce găzduiește Portalul de colectare și distribuție a Raportărilor, a fișierelor conținute în Serverul Principal de gestiune a Bazelor de Date, etc., precum și serviciile de salvare sub forma copiilor de siguranță pe medii de stocare permanentă (discuri optice) a fișierelor conținute în Serverul destinat raportării Actelor Individuale de Aderare a Participanților.

II.16. PUBLICAȚIILE CSSPP

În luna mai 2008, potrivit prevederilor legale⁶⁴, CSSPP a publicat Raportul anual de activitate – 2007 și Evoluția sistemului pensiilor private din România în 2007. Rapoartele, redactate într-o formă vizuală și într-un limbaj accesibil, după ce au fost înaintate Parlamentului pentru dezbateră și aprobare, au fost puse la dispoziția publicului interesat și au fost publicate pe web site-ul CSSPP – www.csspp.ro.

Începând din luna noiembrie 2008, CSSPP a publicat lunar, pe site-ul propriu și un buletin lunar care conține principalele date statistice ale lunii anterioare publicării precum și o listă a actelor emise de către instituție. De asemenea, au mai fost postate pe site-ul CSSPP rapoarte trimestriale și semestriale privind activitatea entităților de pe piața pensiilor private din România, precum și analize privind sistemul pensiilor private din România și comparații cu sisteme similare din state membre UE.

II.17. STABILITATEA FINANCIARĂ

Evoluțiile sistemului financiar din România au determinat autoritățile responsabile cu autorizarea, reglementarea, supravegherea și controlul piețelor componente ale sistemului financiar să conlucreze pentru a asigura transparența și integritatea sistemului financiar și a piețelor sale componente, respectarea cadrului legal aplicabil, precum și lărgirea cadrului național de stabilitate financiară.

Cerințele Uniunii Europene referitoare la managementul crizelor financiare, la care statele membre - prin urmare și România - trebuie să se alinieze, în vederea întăririi capacității autorităților naționale de a gestiona potențialele situații de criză financiară, impun existența unui acord de cooperare între toate autoritățile naționale de supraveghere a sistemului financiar, banca centrală și ministerul de finanțe, având ca obiectiv central schimbul de informații, precum și prevenirea, evaluarea și gestionarea potențialelor probleme cu impact sistemic. În vederea implementării acestor cerințe, la data de 31 iulie 2007 a fost semnat Acordul între Ministerul Economiei și Finanțelor, Banca Națională a României, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor și Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private pentru cooperare în domeniul stabilității financiare și al gestionării crizelor financiare, în baza căruia a fost înființat Comitetul Național pentru Stabilitate Financiară.

Criza financiară declanșată de criza ipotecară din Statele Unite din a doua jumătate a anului 2007, a avut în cazul pensiilor private la nivel global efecte negative majore. La sfârșitul anului 2008, activele tuturor fondurilor de pensii ale statelor membre OECD⁶⁵ au scăzut cu 1,3 miliarde USD (20% față de decembrie 2007). Dacă se adaugă și activele conturilor individuale de pensii suma se ridică la 5 miliarde de USD.

Având în vedere rolul și atribuțiile sale de reglementare, supraveghere și control al activității sistemului de pensii private din România, în această perioadă de turbulență manifestată pe piețele financiare, CSSPP a luat o serie de măsuri pentru protejarea activelor participanților la fondurile de pensii.

În domeniul reglementării

1. Aprobarea Normei nr. 22/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii administrate privat în titluri de stat și a Normei nr. 23/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii facultative în titluri de stat. Conform prevederilor celor două acte normative mai sus menționate, pentru o perioadă de maximum 365 de zile, administratorii fondurilor de

64 OUG nr.50/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.313/2006, prevede la art.26 că, în termen de 6 luni de la sfârșitul fiecărui an calendaristic, CSSPP publică într-o broșură, un raport privind evoluția și funcționarea fondurilor de pensii private, performanța administratorilor și a entităților implicate în acest domeniu, în anul precedent. Acest raport trebuie să cuprindă o analiză comparativă a activității tuturor administratorilor și furnizorilor de pensii private, măsurile adoptate de către CSSPP pentru protejarea intereselor participanților și beneficiarilor și asigurarea bunei funcționări a sistemului de pensii private, precum și alte informații de interes general. Art. 18 al OUG nr.50/2005 prevede că, cel târziu până la data de 31 mai a fiecărui an, CSSPP trimite Parlamentului, respectiv comisiilor pentru buget, finanțe și bănci și celor de muncă și protecție socială ale Senatului și Camerei Deputaților, raportul său anual de activitate, raportul anual de audit financiar și execuția bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul precedent, care vor fi dezbătute în ședință comună a Camerelor.

65 2008 OECD – Pension Markets in Focus – December 2008 – Issue 5. OECD numără 30 state membre, 10 state în curs de aderare. România nu este stat membru.

pensii (Tabel 27):

Tabel 27 Modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii

- ➔ pot să investească activele fondurilor de pensii într-un procent mai mare de 70% în titluri de stat, indiferent de scadența acestora;
- ➔ sunt exonerați de obligația de a respecta limitele minime prevăzute de prospectele schemelor de pensii pentru investițiile în alte instrumente financiare decât titlurile de stat, această prevedere vizând în principal investițiile în instrumente financiare cu grad ridicat de risc;
- ➔ pot să plaseze activele fondurilor de pensii în depozite și conturi curente în lei sau valută la o singură instituție de credit în procent de maximum 5% din activul fondului, pentru diminuarea expunerii pe emitent și pe cale de consecință a riscului asociat.

2. Elaborarea unor reglementari secundare care au rolul de a proteja activele participanților la fonduri de deprecieri majore cauzate de o administrare proastă. Astfel, s-au stabilit condițiile de instituire și desfășurare a măsurii de supraveghere sau administrare specială care să aibă ca efect redresarea fondului sau retragerea autorizației de administrare a administratorului neperformant și transferarea participanților și a activelor personale ale acestora la alte fonduri, care au obținut rezultate bune din administrare.

3. Modificarea Normelor privind evaluarea activelor fondurilor de pensii. Modificările au fost determinate de necesitatea implementării unor metode de evaluare prudentiale și unitare a activelor fondurilor de pensii, adaptate condițiilor pieței din România, cu scopul de a evita fenomene cu consecințe negative asupra activelor participanților la fondurile de pensii private.

4. Elaborarea proiectului Legii privind înființarea și funcționarea Fondului de Garantare a Pensiilor Private (în curs de dezbatere publică), lege care vine să completeze cadrul legal de reglementare a sistemului de pensii private prin crearea unui instrument de garantare a activelor personale ale participanților precum și de plată a viitoarelor pensii.

În domeniul supravegherii și controlului

1. Monitorizarea investițiilor fondurilor de pensii, având în vedere faptul că scăderea valorii de piață a instrumentelor tranzacționate pe piețele interne și externe conduce la diminuarea valorii activelor fondurilor de pensii private, scădere care se poate înregistra și în cazul în care emitenții de instrumente financiare pe aceste piețe se confruntă cu dificultăți.

2. În același timp a fost monitorizată activitatea administratorilor fondurilor de pensii care au ca acționariat societăți/grupuri financiare internaționale.

3. S-a efectuat analiza impactului cheltuielilor generate de activitatea de marketing desfășurată în perioada de aderare inițială la fonduri asupra situației financiare a administratorilor de fonduri de pensii.

În domeniul relațiilor interinstituționale

CSSPP face parte din Comitetul Național pentru Stabilitate Financiară (CNSF)⁶⁶. Obiectivul central al acestui Comitet constă în asigurarea stabilității sistemului financiar, prin promovarea unui schimb de informații permanent și eficient între autoritățile membre, precum și prin evaluarea, prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de criză financiară la nivelul instituțiilor financiare individuale, a grupurilor financiare sau a pieței financiare în ansamblu. În acest sens, CSSPP a participat, la nivelul conducerii, cât și la nivel de experți, în cadrul Comitetelor de lucru. Prin colaborarea părților semnatare ale Acordului, în 2008 a fost întocmit documentul de raportare transmis Grupului de acțiune constituit la nivelul Băncii Central Europene pentru analiza gradului de implementare a cadrului analitic comun de evaluare a impactului sistemic al crizelor financiare.

⁶⁶ Înființat prin încheierea, la data de 31 iulie 2007, a Acordului între Ministerul Economiei și Finanțelor, Banca Națională a României, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor și Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, pentru cooperare în domeniul stabilității financiare și al gestionării crizelor financiare.

În domeniul relațiilor internaționale

La nivel european, CSSPP, în calitate de autoritate de supraveghere a sistemului de pensii private din România, a semnat Acordul⁶⁷ de cooperare între autoritățile de supraveghere financiară, Băncile Centrale și Ministerele de Finanțe din Uniunea Europeană privind stabilitatea financiară transfrontalieră, care a intrat în vigoare la data de 1 iunie 2008.

În calitate de membru CEIOPS, CSSPP a contribuit la elaborarea documentelor legate de analiza și evaluarea stabilității instituțiilor financiare la nivel european, prin transmiterea de informații și date legate de sistemul de pensii private din România către Comitetul pentru Stabilitate Financiară.

⁶⁷ Memorandum of Understanding on cooperation between the financial supervisory authorities, Central Banks and Finance Ministries of the European Union on cross-border financial stability.

3

Execuția bugetului de
venituri și cheltuieli
pentru anul 2008

CSSPP

CAPITOLUL III

EXECUȚIA BUGETULUI DE VENITURI ȘI CHELTUIELI
PENTRU ANUL 2008

În conformitate cu prevederile O.U.G.nr. 50/2005 privind înființarea, funcționarea și organizarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, sursele de constituire a veniturilor Comisiei sunt următoarele:

- taxe de autorizare și avizare
- taxe de funcționare și administrare plătite lunar
- venituri provenite din donații, publicații și din alte surse legale

Veniturile proprii realizate în anul 2007, au constituit drept sursă de finanțare a cheltuielilor necesare activității anului 2008. Volumul total al veniturilor a fost în sumă de 25.304 mii lei, reprezentat, în proporție de 97,58 % de taxe de autorizare și avizare, ca urmare a activității susținute a anului 2007, pentru autorizarea și avizarea entităților pe Pilonul II și Pilonul III de pensii private. Volumul încasărilor din taxe de autorizare și avizare a fost de 24.691 mii lei, iar excedentul anului s-a cuantificat la 22.565 mii lei.

În anul 2008 ponderea importantă în volumul veniturilor, a fost constituită din sumele încasate din taxe de administrare și funcționare.

Tabel 28 Execuția bugetului de venituri și cheltuieli la 31.12.2008

Indicator	Program mii lei	Realizat mii lei
I. VENITURI TOTALE:	7.530	7.379
1. Venituri din taxe, total:	6.602	5.265
1.1 - venituri din taxe de autorizare și avizare	2458	1504
1.2 - venituri din taxe de funcționare și administrare	4094	3726
1.3 - venituri din alte taxe	50	35
2. Alte venituri	928	2.114
II. CHELTUIELI TOTALE:	16.253	11.319
1. Cheltuieli curente, total:	15.435	10.871
1.1 - cheltuieli de personal	11.002	7.930
1.2 - cheltuieli cu bunurile și serviciile	4.265	2.785
1.3 - alte cheltuieli curente	168	156
2. Cheltuieli de capital	818	448
III. EXCEDENT/DEFICIT :	-8.723	-3.940

Veniturile totale încasate în anul 2008 au fost în sumă de 7.379 mii lei, reprezentând 97,99 % din prevederile aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli.

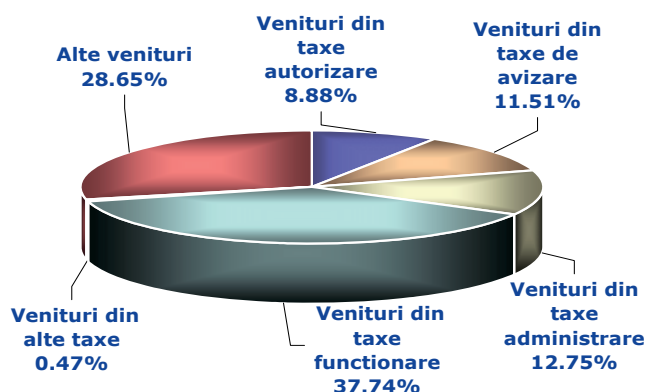
Veniturile din taxe încasate în anul 2008 au fost în sumă de 5.265 mii lei, reprezentând 79,75 % din prevederile aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli, din care:

- veniturile din taxe de autorizare – s-au realizat în procent de 42,64%.
- veniturile din taxe de avizare – s-au realizat în procent de 92,08%.
- veniturile din taxe de administrare – s-au realizat în procent de 94,38%.
- veniturile din taxe de funcționare – s-au realizat în procent de 89,93%.

Cheltuielile totale ale anului 2008, au fost în sumă de 11.319 mii lei, reprezentând 69,64 % din prevederile aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli, iar **cheltuielile curente** au fost în sumă de 10.871 mii lei, reprezentând 70,43 % din prevederile bugetului de venituri și cheltuieli.

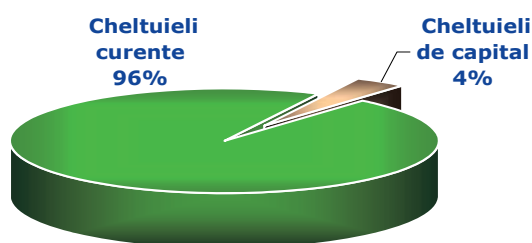
În anul 2008, Comisia a beneficiat de susținere financiară din partea Băncii Mondiale pentru achiziționarea de software, în principal, în vederea eficientizării supravegherii prudențiale a activității administratorilor și fondurilor de pensii private.

Fig.11 Structura veniturilor 2008 (%)

Volumul total al veniturilor încasate, a fost în sumă de 7.379 mii lei, din care: taxe în sumă de 5.265 mii lei și alte venituri în sumă de 2.114 mii lei. În categoria altor venituri, o pondere importantă au înregistrat-o veniturile financiare.

Fig.12 Structura cheltuielilor 2008(%)

Volumul total al cheltuielilor, a fost în sumă de 11.319 mii lei, din care cheltuieli curente: 10.871 mii lei și cheltuieli de capital: 448 mii lei.

Raportate la total venituri încasate, cheltuielile anului 2008 au reprezentat 153%.

Volumul cheltuielilor curente a fost în sumă de 10.871 mii lei, din care cheltuieli de personal: 7.930 mii lei, cheltuieli cu bunurile și serviciile: 2.785 mii lei și alte cheltuieli curente: 156 mii lei.

Deficitul bugetului anului 2008, în sumă de 3.940 mii lei, a fost suportat din excedentul anului 2007.

La finele anului 2008 nu au existat restanțe la plată a obligațiilor către bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor sociale de șomaj sau bugetul asigurărilor sociale de sănătate.

Disponibilul din venituri proprii existent la sfârșitul anului, în sumă de 19.656 mii lei, va constitui sursă de finanțare pentru cheltuielile operaționale și de investiții, în anul următor.

Situațiile financiare anuale au fost elaborate având în vedere prevederile Legii contabilității, Legii Finanțelor Publice, O.M.F.P. nr. 1917/2005, O.M.F.P. nr. 3769/2008 privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2008 și a prevederilor O.M.F.P. nr. 3647/2008 privind încheierea exercițiului bugetar al anului 2008 (Anexa A și Anexa B, pag. 48 - 50).

Auditarea Situațiilor financiare ale Comisiei la data de 31.12.2008, a fost efectuată de către firma de audit Deloitte Audit S.R.L , membră a Camerei Auditorilor Financiar din România.

Comparativ cu anul 2007, activitatea Comisiei s-a dezvoltat, în principal, în domeniul supravegherii și controlului sistemului de pensii private.

ANEXA A. Bilanțul contabil întocmit la data de 31.12.2008

Nr. Crt.	Denumirea indicatorilor	Cod rand	Sold la începutul anului (lei)	Sold la sfârșitul anului (lei)
A. ACTIVE				
A. ACTIVE NECURENTE				
1.	Active fixe necorporale (ct.203+205+206+208+233-280-290-293)	01	85094	144086
2.	Instalații tehnice, mijloace de transport, animale, plantații, aparatură birotică și alte active corporale (ct.213+214+231-281-291-293)	02	667198	973572
3.	Terenuri și clădiri (ct.211+212+231-281-291-293)	03	0	0
4.	Alte active nefinanciare (ct.215)	04	0	0
5.	Active financiare necurente (investiții pe termen lung) peste un an (ct.260+265+267-296)	05	0	0
6.	Creanțe necurente – sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct.4112+4282+4612-4912-4962)	06	0	0
7.	TOTAL ACTIVE NECURENTE (rd.01+02+03+04+05+06)	07	752292	1117658
ACTIVE CURENTE				
1.	Stocuri (ct.301+302+303+304+305+307+309+331+332+341+345+346+347+349+351+354+356+357+358+359+361+371+381+/-348+/-378-391-392-393-394-395-396-397-398)	08	161631	304940
2.	Creanțe curente – sume ce urmează a fi încasate într-o perioadă mai mică de un an – Total (rd.10+11+12), din care:	09	0	561975
	Creanțe din operațiuni comerciale și avansuri (ct.232+234+409+4111+4118+413+418+425+4282+4611+ 473+481+482+483-4911-4961+5187) din care:	10	0	160028
	Creanțe comerciale (ct.4111+4118+413+418+4611-4911-4961)	10 bis	0	0
	Creanțe bugetare (ct.461+431+437+4424+4428+444+446+4482+463+464+465+4664+4665+4681+4682+4684+4687+469-497) din care:	11	0	401947
	Creanțele bugetului general consolidat (ct.461+463+464+465+4664+4665-497)	11 bis	0	0
	Creanțe din operațiuni cu Comunitatea Europeană (ct.4501+4503+4511+4513+4515+4531+4541+4543+4545+4551+4553+4561+4563+4572+4573+4581+4583+473+474)	12	0	0
3.	Investiții pe termen scurt (ct.505-595)	13	0	0
4.	Conturi la trezorerie și bănci (rd.15+17) din care:	14	23603568	19656320
	Conturi la trezorerie, casa, alte valori, avansuri de trezorerie (ct.510+5121+5125+5131+5141+5151+5153+5161+5171+520+5211+5212+5221+5222+523+524+5251+5252+5253+526+527+528+5291+5292+5299+531+532+542+550+551+552+553+554+555+556+557+558+559+5601+5602+561+562+5711+5712+5713+5714+5741+5742+5743+5744)	15	23602918	19655879
	Din care: depozite (ct.5153+5222+5602+5714+5744)	16	18000000	18000000
	Conturi la bănci comerciale (ct.5112+5121+5124+5125+5131+5132+5141+5142+5151+5152+5153+5161+5162+5172+5314+5411+5412+550+558+560)	17	650	441
	Din care:depozite(ct.5153)	18	0	0
5.	Cheltuieli în avans (ct.471)	19	0	16371
	TOTAL ACTIVE CURENTE (rd.08+09+13+14+19)	20	23765199	20539606
	TOTAL ACTIVE (rd.07+20)	21	24517491	21657264
B. DATORII				
	Datorii necurente – sume ce trebuie plătite într-o perioadă mai mare de un an	22		
1.	Sume necurente de plată (ct.403+405+4042+269+4622+509) din care:	24	0	0
	Datorii comerciale (ct.4042+4622)	24 bis	0	0
2.	Imprumuturi pe termen lung (ct.1612+1622+1632+1642+1652+166+1672+168-169)	25	0	180233
3.	Provizione (ct.151)	26	0	0
	TOTAL DATORII NECURENTE (rd.24+25+26)	27	0	180233
1.	DATORII CURENTE- sume ce trebuie plătite într-o perioadă de până la un an-Total (rd.29+30+31), din care:	28	90590	131947
	Datorii comerciale și avansuri (ct.401+403+4041+405+408+419+4621+473+481+482+483+269) din care:	29	53220	64602
	Datorii comerciale (ct.401+403+4041+405+408+4621)	29 bis	18720	39052
	Datorii către bugete (ct.440+441+4423+4428+444+446+4481+4671+4672+4673+4674+4675)	30	37370	67345
	Datorii către Comunitatea Europeană (ct.4502+4504+4506+4512+4514+4516+4521+4522+4532+4542+4544+4552+4554+4564+4584+473)	31	0	0
2.	Imprumuturi pe termen scurt-sume ce trebuie plătite într-o perioadă de până la un an (ct.5186+5191+5192+5194+5195+5196+5197+5198)	32	0	0
3.	Imprumuturi pe termen lung-sume ce trebuie plătite în cursul exercițiului curent (ct.1611+1621+1631+1641+1651+1671+168-169)	33	0	0
4.	Salariile angajaților și contribuțiile aferente (ct.421+423+426+427+4281+431+437+438)	34	346655	609054
5.	Alte drepturi cuvenite altor categorii de persoane (pensii, indemnizații de șomaj, burse) (ct.422+424+429)	35	0	0
6.	Venituri în avans (ct.472)	36	0	0
7.	Provizioane (ct.151)	37	0	0
	TOTAL DATORII CURENTE (rd.28+32+33+34+35+36+37)	38	437245	741001
	Total datorii (rd.27+38)	39	437245	921234
	ACTIVE NETE= TOTAL ACTIVE-TOTAL DATORII = CAPITALURI PROPRII (rd.40=rd.21-39=rd.47)	40	24080246	20736030
C. CAPITALURI PROPRII				
1.	Rezerve, fonduri (ct.100+101+102+103+104+105+106+131+132+133+134+135+136+137+139)	42	0	0
2.	Rezultatul reportat (ct.117-sold creditor)	43	1515164	24672304
3.	Rezultatul reportat (ct.117-sold debitor)	44	0	0
4.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct.121-sold creditor)	45	22565082	0
5.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct.121-sold debitor)	46	0	3936274
	TOTAL CAPITALURI PROPRII (rd.42+43-44+45-46)	47	24080246	20736030

**ANEXA B. Contul de Executie a Bugetului Instituțiilor Publice – Cheltuieli
la data de 31 decembrie 2008**

DENUMIREA INDICATORILOR*)	Cod indicator	Credite bugetare		Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plati efectuate	Angaja- mente legale de platit	Cheltuieli efective
A	B	1 initiale	2 definitive	3	4	5	6= 4-5	7
TOTAL CHELTUIELI		14.768.187	16.252.720	12.034.815	12.034.815	11.319.362	715.453	11.306.954
CHELTUIELI CURENTE	01	14.088.376	15.434.910	11.586.763	11.586.763	10.871.310	715.453	11.008.176
CHELTUIELI DE PERSONAL	10	10.933.968	11.001.690	8.606.993	8.606.993	7.930.592	676.401	8.226.357
Cheltuieli salariale in bani	10.01	8.290.505	8.358.228	6.793.100	6.793.100	6.289.803	503.297	6.432.486
Cheltuieli salariale in natura	10.02	177.170	177.170	105.994	105.994	105.994	-	105.994
Contributii	10.03	2.466.293	2.466.292	1.707.899	1.707.899	1.534.795	173.104	1.687.877
BUNURI SI SERVICII	20	3.009.403	4.264.970	2.823.866	2.823.866	2.784.814	39.052	2.625.915
Bunuri si servicii	20.01	928.536	1.224.763	778.237	778.237	753.552	24.685	733.789
Bunuri de natura obiectelor de inventar	20.05	121.909	228.551	143.771	143.771	143.771	-	12.118
Deplasari, detasari, transferari	20.06	386.793	458.034	156.584	156.584	156.584	-	156.584
Carti, publicatii si materiale documentare	20.11	12.000	17.000	9.489	9.489	9.489	-	9.489
Consultanta si expertiza	20.12	94.300	446.150	43.973	43.973	43.973	-	43.973
Pregatire profesionala	20.13	82.500	187.500	175.899	175.899	175.899	-	175.899
Protectia muncii	20.14	51.470	51.470	31.145	31.145	31.145	-	31.145
Cheltuieli judiciare si extrajudiciare derivate din actiuni in reprezentarea intereselor statului, potrivit dispozitiilor legale	20.25	-	25.000	-	-	-	-	-
Alte cheltuieli	20.30	1.331.895	1.626.502	1.484.768	1.484.768	1.470.401	14.367	1.462.918
DOBANZI	30	-	17.750	9.582	9.582	9.582	-	9.582
Alte dobanzi	30.03	-	17.750	9.582	9.582	9.582	-	9.582
Alte transferuri	55	145.005	150.500	146.322	146.322	146.322	-	146.322
Transferuri curente in strainatate(catre organizatii internationale)	55.02	145.005	150.500	146.322	146.322	146.322	-	146.322
CHELTUIELI DE CAPITAL	70	679.811	817.810	448.052	448.052	448.052	-	298.778
ACTIVE NEFINANCIARE	71	679.811	817.810	448.052	448.052	448.052	-	298.778
Excedent	91.01	-	-	-	-	-	-	-
Deficit	92.01	-	-	-	-	-	-	-

Către Consiliul Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private
București, România

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Raport asupra situațiilor financiare

1 Am auditat situațiile financiare anexate ale Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private ("Comisia") care cuprind bilanțul la data de 31 decembrie 2008, contul de rezultat patrimonial, situația modificărilor capitalului și situația fluxurilor de trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la această dată și un sumar al politicilor contabile semnificative și alte note explicative. Situațiile financiare menționate se referă la:

• Activ net/Total capitaluri proprii:	20.736.030 RON
• Rezultatul patrimonial al exercițiului –pierdere:	3.936.274 RON

Situațiile financiare ale Comisiei pentru anul încheiat la 31 decembrie 2007 au fost auditate de către un alt auditor, care a exprimat o opinie fără rezerve asupra acelor situații financiare, datată 30 aprilie 2008.

Responsabilitatea conducerii pentru situațiile financiare

2 Conducerea Comisiei este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea adecvată a acestor situații financiare în conformitate cu Ordinul MFP nr.1917/2005 privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice cu modificările ulterioare și cu politicile contabile descrise în notele la situațiile financiare. Această responsabilitate include: proiectarea, implementarea și menținerea unui control intern relevant pentru întocmirea și prezentarea adecvată a situațiilor financiare care să nu conțină denaturări semnificative, datorate fraudei sau erorii; selectarea și aplicarea politicilor contabile adecvate; elaborarea unor estimări contabile rezonabile în circumstanțele date.

Responsabilitatea auditorului

3 Responsabilitatea noastră este ca, pe baza auditului efectuat, să exprimăm o opinie asupra acestor situații financiare. Noi am efectuat auditul conform Standardelor de Audit emise de Camera Auditorilor Financieri din România și a Standardelor Internaționale de Audit. Aceste standarde cer ca noi să respectăm cerințele etice, să planificăm și să efectuăm auditul în vederea obținerii unei asigurări rezonabile că situațiile financiare nu cuprind denaturări semnificative.

4 Un audit constă în efectuarea de proceduri pentru obținerea probelor de audit cu privire la sumele și informațiile prezentate în situațiile financiare. Procedurile selectate depind de raționamentul profesional al auditorului, incluzând evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, datorate fraudei sau erorii. În evaluarea acestor riscuri, auditorul ia în considerare controlul intern relevant pentru întocmirea și prezentarea adecvată a situațiilor financiare ale Comisiei pentru a stabili procedurile de audit relevante în circumstanțele date, dar nu și în scopul exprimării unei opinii asupra eficienței controlului intern al Comisiei. Un audit include, de asemenea, evaluarea gradului de adecvare a politicilor contabile folosite și rezonabilitatea estimărilor contabile elaborate de către conducere, precum și evaluarea prezentării situațiilor financiare luate în ansamblul lor.

5 Considerăm ca probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a constitui baza opiniei noastre de audit.

Opinia

6 În opinia noastră, situațiile financiare prezintă cu fidelitate sub toate aspectele semnificative, poziția financiară a Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private la 31 decembrie 2008, precum și rezultat patrimonial, fluxurile de trezorerie pentru anul încheiat la această dată, în conformitate cu Ordinul MFP nr.1917/2005

privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice cu modificările ulterioare și cu politicile contabile descrise în notele la situațiile financiare.

Evidențierea unor aspecte

- 7 Fără a exprima rezerve la opinia noastră, atragem atenția asupra faptului că în 2008, Comisia a înregistrat o corecție rezultată din contabilitatea de angajament, în legătură cu recunoașterea veniturilor și cheltuielilor pentru anul încheiat la 31 decembrie 2007. În conformitate cu legislația românească, corecția a fost înregistrată prin rezultatul reportat. Efectul acestei corecții este descris în notele explicative la aceste situații financiare.

Alte aspecte

- 8 Acest raport este adresat exclusiv Consiliului Comisiei. Auditul nostru a fost efectuat pentru a putea raporta Consiliului Comisiei acele aspecte pe care trebuie să le raportăm într-un raport de audit financiar, și nu în alte scopuri. În măsura permisă de lege, nu acceptăm și nu ne asumăm responsabilitatea decât față de Comisie și de Consiliul pentru auditul nostru, pentru acest raport sau pentru opinia formată.

Ahmed Hassan, Partener de Audit

Înregistrată la Camera Auditorilor Financiari din România
cu certificatul Nr.1529/25.11.2003

În numele:

DELOITTE AUDIT SRL

Înregistrată la Camera Auditorilor Financiari din România
cu certificatul Nr. 25/25.06.2001

București,
25 Februarie, 2009

4

Obiectivele CSSPP
pentru anul 2009

CSSPP

CAPITOLUL IV

OBIECTIVELE CSSPP PENTRU ANUL 2009

În anul 2009, sistemul de pensii private va fi marcat de următoarele evenimente majore:

- Definitivarea a două proiecte normative de maximă importanță pentru sistemul pensiilor private: legea privind sistemul de plată a pensiilor private și legea privind înființarea și funcționarea fondului de garantare.
- Definitivarea cadrului legal necesar celor două componente ale sistemului de pensii privat: pensiile administrate privat, obligatorii – Pilonul II și pensiile facultative – Pilonul III.
- Continuarea activității entităților autorizate/avizate de către CSSPP de pe piața pensiilor private din România
- Continuarea dezvoltării activității de supraveghere și control care va urmări asigurarea unei protecții reale a participanților și a beneficiarilor acestora precum și consolidarea încrederii în sistemul de pensii private din România.

În acest context și în condițiile evoluției crizei financiare globale și implicațiile acesteia asupra pensiilor private din România, în anul 2009, CSSPP va urmări dezvoltarea și consolidarea pieței pensiilor private, dar și consolidarea rolului său instituțional pe plan național și internațional.

OBIECTIVE STRATEGICE PENTRU ANUL 2009

- **Creșterea capacității instituționale a CSSPP:**
 - Continuarea și definitivarea elaborării legislației primare și secundare, precum și implementarea acesteia, în concordanță cu actele normative ale UE și compatibile cu standardele de transparență decizională.
 - Gestionarea resurselor financiare și materiale necesare pentru îndeplinirea obiectivelor propuse.
 - Perfecționarea profesională a personalului CSSPP.
 - Dezvoltarea tehnologiei informației în cadrul CSSPP.
 - Perfecționarea cooperării interinstituționale și, după caz, dezvoltarea unor relații de colaborare noi.
 - Creșterea vizibilității CSSPP, atât intern, cât și internațional.
- **Dezvoltarea și perfecționarea mecanismelor de supraveghere prudențială a activității desfășurate de către entitățile din sistem, prin monitorizarea îndeplinirii de către acestea a obligațiilor care le revin față de CSSPP și față de participanți, conform legislației în vigoare:**
 - Dezvoltarea instrumentelor de supraveghere prudențială și control ale CSSPP.
 - Dezvoltarea și menținerea unui dialog activ între CSSPP și entitățile supravegheate, în vederea asigurării unei abordări unitare a organizării și funcționării pieței pensiilor private în România.
- **Asigurarea stabilității sistemului pensiilor private în contextul stabilității sistemului financiar din România, precum și la nivelul Uniunii Europene.**
- **Creșterea rolului CSSPP – implicarea activă – în cadrul comisiilor și comitetelor de specialitate ale Uniunii Europene, dar și în cadrul celorlalte organisme de nivel internațional**
 - Participarea la elaborarea și implementarea legislației de nivel european.
 - Continuarea și dezvoltarea colaborării interinstituționale cu autoritățile de supraveghere similare din statele membre ale Uniunii Europene și cu alte instituții pe plan internațional din domeniu, la

care CSSPP este parte.

- Participarea la lucrările comitetului tehnic al IOPS.

Pentru atingerea acestor obiective strategice, în anul 2009, CSSPP va acționa în următoarelor **direcții**:

1. În domeniul legislației:

1.1. Participarea la procesul de elaborare a legislației primare⁶⁸ în domeniul pensiilor private, respectiv colaborarea cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale în vederea elaborării a cel puțin două proiecte de acte normative⁶⁹:

- Legea privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor private
- Legea privind înființarea și funcționarea Fondului de Garantare, proiect deja promovat în procesul de dezbateră publică de CSSPP

1.2. Continuarea procesului de elaborare a legislației secundare, de aplicare a Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare precum și a Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare⁶⁹:

- Completarea procedurii de aderare continuă la fondurile de pensii administrate privat, pentru optimizarea funcționării procesului.
- Completarea procedurii privind colectarea contribuțiilor la fondurile de pensii administrate privat, pentru optimizarea funcționării procesului.
- Fuziunea fondurilor de pensii facultative.
- Utilizarea activului personal net al participantului în caz de invaliditate/deces.
- Investițiile fondurilor de pensii administrate privat și facultative.
- Modificarea, pentru creșterea gradului de transparență și acuratețe a prevederilor privind calculul activului net și a valorii unității de fond pentru fondurile de pensii administrate privat și a celor facultative.
- Administrarea specială a fondurilor de pensii administrate privat.
- Administrarea specială a fondurilor de pensii facultative.
- Controlul intern și auditul intern al administratorilor.

1.3. Elaborarea legislației secundare, în colaborare cu Consiliul Concurenței, pentru a evita fenomene de concentrare masivă a pieței, consecință a fuziunii/achizițiilor între administratori, în scopul protejării intereselor participanților în sistemul fondurilor de pensii administrate privat.

2. În domeniul autorizării/avizării:

2.1. Activități de colaborare interinstituțională cu autorități de supraveghere naționale și din alte țări: intensificarea acțiunilor orientate către autoritățile publice și asigurarea unui dialog direct și permanent pentru obținerea informațiilor necesare verificării și supravegherii entităților autorizate.

2.2. Activități de sistematizare, modificare, completare și consolidare a Registrului și integrare în sistemul informatic al CSSPP, unul din obiectivele principale în domeniul autorizării/avizării fiind întocmirea bazei de date și constituirea arhivei electronice a CSSPP. De asemenea, un loc deosebit în cadrul consolidării capacității administrative îl va ocupa și implementarea de aplicații în cadrul Registrului CSSPP, destinate asigurării compatibilității Sistemului Informatic Integrat al CSSPP cu Sistemele Informatice ale Statelor Europene.

3. În domeniul supravegherii și controlului:

Având în vedere faptul că principala sarcină în domeniul supravegherii entităților autorizate/avizate de către CSSPP din piața pensiilor private este aceea de a urmări respectarea de către entitățile autorizate a prevederilor legislației primare și secundare, obiectivul principal pentru anul 2009 este supravegherea pe baze prudentiale a activității acestor entități, prin introducerea unor pârgii de acțiune administrative. Scopul final

⁶⁸ Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare prevede la art. 95: În termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, se adoptă legea specială privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor reglementate și supravegheate de CSSPP.

⁶⁹ Cu respectarea prevederilor privind supunerea spre dezbateră publică a proiectelor de acte normative elaborate și informarea permanentă a publicului cu privire la evoluția implementării sistemului pensiilor private, potrivit principiului transparenței decizionale.

al acestor acțiuni este protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor, pentru a asigura funcționarea eficientă a sistemului de pensii private.

3.1. Finalizarea implementării programului informatic. Lipsa programelor informatice supune CSSPP la riscuri operaționale și, în final, reputaționale, știut fiind că intervenția umană în prelucrarea unor date este factorul de risc cel mai important și probabil. Finalizarea implementării programului informatic este vitală pentru realizarea oricărui obiectiv stabilit pentru anul 2009.

3.2. Standardizarea metodelor de evaluare și formatelor de raportare, creșterea coerenței cadrului legislativ. Pentru a efectua o supraveghere prudentială, capabilă să identifice din timp apariția unor eventuale situații nefavorabile și să reacționeze rapid și eficient pentru evitarea lor, înainte ca acestea să își producă efectele, este necesar ca informațiile/rapoartele obținute de la entitățile autorizate să fie corecte și comparabile.

3.3. Realizarea unor analize pe bază de indicatori. Această analiză poate permite evaluarea riscurilor la nivel de fond și/sau administrator și poate măsura abaterea față de indicatorii calculați pe întreg sistemul, oferind posibilitatea identificării punctuale a fondurilor/administratorilor a căror performanță nu se încadrează în limite, în vederea urmăririi activității acestora sau în vederea adoptării de măsuri de remediere.

3.4. Calcularea necesarului de provizioane tehnice. Finalitatea primelor obiective se concretizează prin determinarea administratorilor de fonduri de pensii de a constitui provizioanele tehnice necesare. Pentru a putea supraveghea constituirea acestor rezerve de către administratori, în concordanță cu riscul respectivelor fonduri, este necesară implementarea programului de verificare a calculului pentru toți administratorii (sau, în cazul în care nu este posibil, pentru un număr reprezentativ de administratori).

3.6. Ca finalitate, CSSPP își propune introducerea în supraveghere a noțiunii de ALM – Asset Liability Matching și verificarea conformării portofoliilor cu cerințele acestei tehnici.

3.7. Activitatea de control și investigații, desfășurată pe baza unor tematici de control de fond și tematic, respectiv, ca urmare a sesizărilor primite, va urmări și în anul 2009, protejarea intereselor participanților în sistemul de pensii private și a beneficiarilor acestora, prin prevenirea și/sau sancționarea eventualelor încălcări ale legislației aplicabile în domeniu.

4. În domeniul comunicării și relațiilor publice ale CSSPP:

- Consolidarea relațiilor cu mass-media.
- Eficientizarea activității de comunicare.
- Îmbunătățirea formei și a conținutului materialelor publicate prin pagina web a CSSPP, îmbunătățirea imaginii CSSPP și a elementelor de identitate audio-vizuală
- Popularizarea paginii web a CSSPP.
- Îmbunătățirea vizibilității CSSPP prin organizarea și participarea la evenimente și conferințe în vederea promovării unei imagini corecte și coerente a activității CSSPP.
- Dezvoltarea și perfecționarea activităților privind protecția participanților și relațiile cu publicul.
- Informarea și educarea participanților și popularizarea sistemului de pensii private:
 - Elaborarea de ghiduri, broșuri de informare, publicații în format fizic sau electronic (broșuri, reviste, newsletter, raporturi anuale, documente prin direct-mail, scrisori și documente de prezentare), ghiduri specifice de informare cu tematici de interes pentru participanți, diseminate online sau în format fizic, reeditarea/tipărirea materialelor existente pentru a putea fi expuse în spații destinate lucrului cu publicul.
 - Organizarea unor campanii de conștientizare și informare asupra importanței pensiilor private prin evenimente tematice (atelieri de lucru, forumuri, simpozioane, prezentări, programe pe calculator), în conformitate cu rezultatele sondajului de evaluare a percepției populației privind implementarea sistemului de pensii private în România.
 - Deschiderea unei secțiuni pe pagina web dedicată educației financiare a consumatorilor ce ar putea conține: informații despre drepturile și obligațiile participanților, informații și legături către instituții de soluționare a disputelor sau alte instituții implicate în reforma pensiilor.
- Evaluarea campaniilor de informare și educare a participanților prin intermediul site-ului.
- Îmbunătățirea relațiilor de colaborare cu Parlamentul și instituțiile subordonate acestuia, cu instituțiile guvernamentale, cu organizații neguvernamentale, cu alte instituții/autorități.

5. În domeniul relațiilor internaționale:

- Continuarea participării la întâlniri, grupuri de lucru și programe ale Comitetului privind Pensiile Ocupaționale din cadrul CEIOPS:
 - Soluționarea unor probleme privind controlul intern, managementul riscului.
 - Continuarea evaluării implementării Directivei 41/EC/2003 și revizuirea Protocolului de la Budapesta referitor la activitatea transfrontalieră.
 - Programul privind Protecția consumatorilor, cu referire la cele trei domenii de acțiune ale CEIOPS: informarea consumatorilor, comportamentul entităților din piață și modalitatea de soluționare a sesizărilor consumatorilor.
 - Stabilitatea financiară și managementul crizelor, precum și activitatea altor comitete de nivel 3L⁷⁰ care contribuie la convergența supravegherii în piața unică în cadrul UE. Se va continua raportarea privind condițiile financiare și stabilitatea financiară în domeniul pensiilor private, în contextul stabilității conglomeratelor financiare din UE. De asemenea, se va monitoriza expunerea sectorului pensiilor la riscul investițional și analiza impactului crizei financiare asupra pensiilor private.
 - În cadrul Comitetului privind Convergența se va acționa pentru dezvoltarea unei culturi⁷¹ în domeniul supravegherii de nivel european și a unui set de instrumente care să determine creșterea cooperării și colaborării în activitatea de supraveghere.
- Participarea la activitățile specifice ale IOPS.

6. În domeniul serviciilor informatice:

- Creșterea gradului de automatizare a preluării rapoartelor de la entitățile raportoare, extinderea sistemului pentru colectarea și prelucrarea automată rapoartelor referitoare la taxele de funcționare.
- Extinderea aplicației pentru căutarea în Registrul Participanților cu facilități suplimentare (regăsirea datelor detaliate referitoare la agentul de marketing, verificarea datelor participantului – baza de date furnizată de IGP și CNABDEP).
- Crearea unui server de documente electronice, în scopul stocării și regăsirii informațiilor referitoare la entitățile autorizate.
- Extinderea funcționalității Registrului Entităților Autorizate și asigurarea accesului la Registru.
- Continuarea și extinderea colaborării cu instituțiile cu care există cooperare interinstituțională, ca de exemplu, ONRC, în vederea obținerii de informații despre societățile înregistrate, în baza unor fișiere de interogare întocmite de CSSPP⁷², precum și inițierea colaborării cu MFP pentru a obține informații necesare în activitatea de supraveghere derulată de către CSSPP⁷³.
- Crearea unui portal de documente electronice, ușor accesibil, pentru materialele de la celelalte autorități de reglementare și supraveghere similare din UE.

7. În domeniul stabilității financiare:

Participarea activă a CSSPP, alături de celelalte autorități din domeniul financiar bancar din România: BNR, CNVM, CSA, MFP, la lucrările Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară (CNSF)⁷⁴, potrivit calendarului întrunirilor trimestriale convenit pentru anul 2009 de către Comitet.

⁷⁰ Procesul Lamfalussy - implementarea standardelor, ghidurilor și recomandărilor pentru a îmbunătăți convergența și pentru a facilita cooperarea între autorități.

⁷¹ În concordanță cu rezultatele pozitive ale activității desfășurate în anii anteriori, dar și în condițiile în care instituțiile cu decizie politică în UE recomandă dezvoltarea în acest sens. Astfel, ECOFIN a trasat un set de direcții de acțiuni ale CEIOPS, respectiv pentru comitetele de nivel 3.

⁷² În scopul constituirii unei baze de date cu agenți economici, informații referitoare la structura ocupațională a participanților din sistemul pensiilor administrate privat și pensiilor facultative. Aceste informații sunt necesare pentru calcularea mai precisă a riscurilor individuale (în completarea riscurilor biometrice).

⁷³ Pentru modulul privind bilanțurile depuse de entitățile supravegheate de CSSPP, angajatorii care transmit declarații nominale pentru participanții din sistemul de pensii.

⁷⁴ CNSF se întrunește trimestrial, în cadrul acestor întâlniri sunt analizate evenimentele care au intervenit pe piețele financiare și se stabilesc măsuri comune de acțiune în vederea asigurării stabilității sistemului financiar din România.

5

Evoluția pieței pensiilor
private în 2008

CSSPP

CAPITOLUL V

EVOLUȚIA PIEȚEI PENSIILOR PRIVATE ÎN 2008

Evoluția și funcționarea fondurilor de pensii private în anul 2008, performanța administratorilor și a entităților implicate în acest domeniu, prezentată în acest raport, cuprinde o analiză comparativă a activității tuturor administratorilor și fondurilor administrate, atât pe piața pensiilor administrate privat – Pilonul II, cât și pe piața pensiilor facultative – Pilonul III.

2008 a fost anul pensiilor obligatorii – Pilonul II, în condițiile în care în luna mai a demarat procesul colectării primelor contribuții în sistem (procesul de autorizare a administratorilor și a fondurilor de pensii de către CSSPP s-a desfășurat în cursul anului 2007).

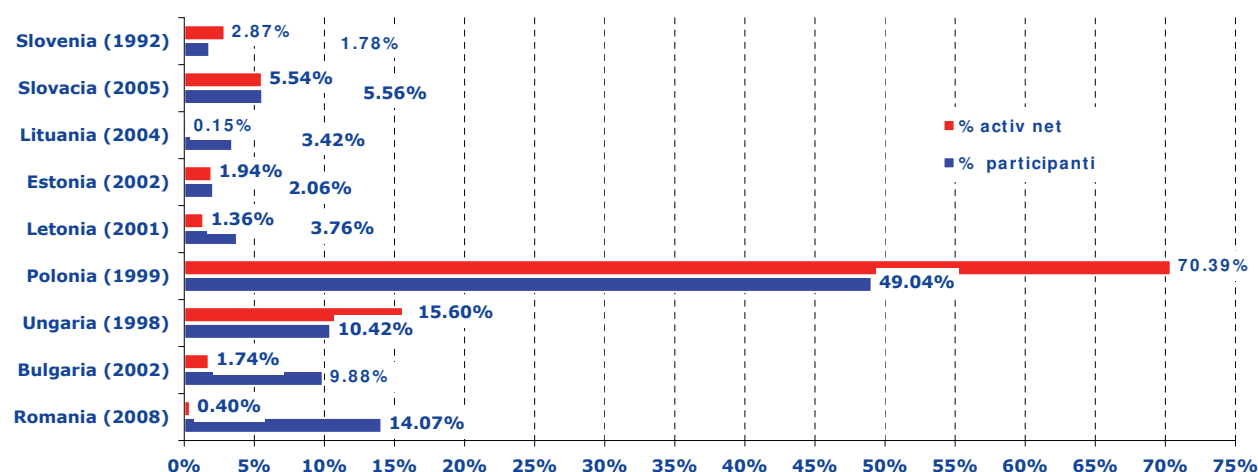
Astfel, pe parcursul anului, au fost virate 822 milioane lei (206,3 milioane euro), cu o medie lunară de 102,7 milioane lei (25,8 milioane euro). La 31 decembrie 2008, erau în sistem 4.031.421 participanți cu 26,18% mai mult decât în luna mai 2008, iar activul net însuma 832 milioane lei (209 milioane euro).

În cazul Pilonul III – primele contribuții au intrat în sistem în luna mai 2007, a continuat evoluția constantă înregistrată în 2007, fondurile de pensii facultative atingând la sfârșitul anului 2008 84,3 milioane lei valoarea activului net (21 milioane euro) și 150.745 participanți.

Deși sunt considerate de către angajați accesibile, iar de către angajatori un excelent instrument de fidelizare (un pachet salarial complex și modern, cu reducerea costurilor generale cu forța de muncă – deductibilitate oferită), pensiile facultative au evoluat modest în cursul anului 2008: o creștere de numai 3 ori a numărului de participanți și de 5 ori a activului net.

Demararea reformei mult mai târziu, raportat la celelalte state din Europa Centrală și de Est, în 2008 – Pilonul II și, respectiv, 2007 – Pilonul III, a determinat poziționarea modestă a României în totalul activelor nete ale fondurilor de pensii private deținute. Un alt factor care a condus la poziționarea modestă în cazul activelor nete ale pensiilor private din România, care poate influența și în viitor această situație, este nivelul scăzut al contribuției în cazul Pilonului II, față de Polonia, Ungaria (7-8%) sau Chile (12,5%).

Fig.13 Pilon II Pondere activ net și număr participanți în statele din Europa Centrală și de Est⁷⁵

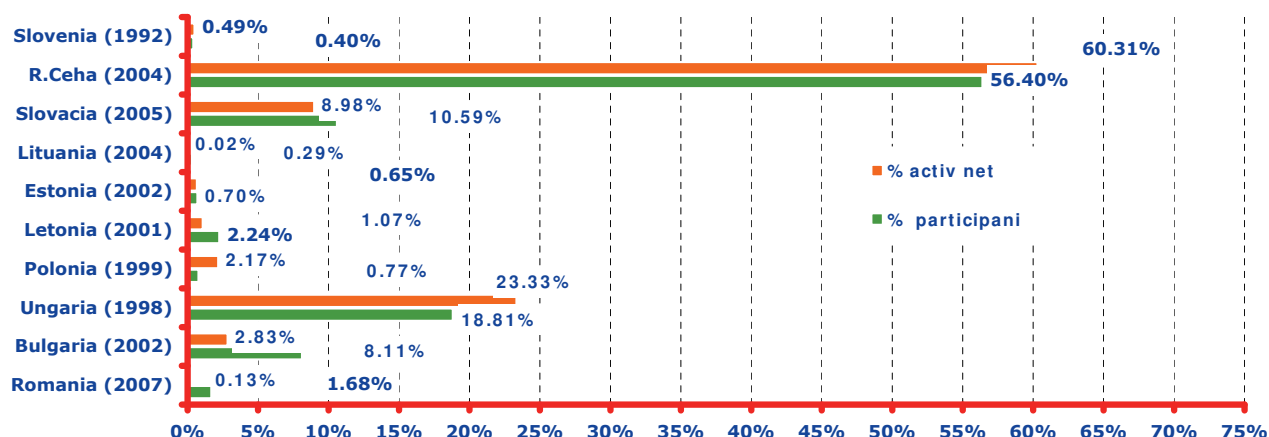

Ca număr de participanți în sistem, în cazul Pilonului II, România se situează pe locul 2, după Polonia, dar

⁷⁵ Anul demarării reformelor sistemelor de pensii este prezentat în dreptul fiecărui stat (în paranteze). Datele se referă la trimestrul III 2008.

ca grad de ocupare, raportat la populația activă, suntem alături de Bulgaria, Ungaria, Lituania și Estonia. Situația se schimbă în cazul în care ne raportăm la efectivul de salariați, când ne poziționăm în rândul mării majorități a celorlalte state (70-80%).

Fig.14 Pilon III Pondere activ net și număr participanți în statele din Europa Centrală și de Est⁸²

O situație modestă, cu un număr foarte mic de participanți, în comparație cu populația activă, se constată în cazul Pilonului III. Cu excepția Cehiei care, în prezent, are doar acest sistem, ne situăm în rândul statelor cu o participare foarte scăzută – Slovenia, Estonia, Lituania (până în 1-2%), la distanță foarte mare față de Ungaria și Bulgaria – între 10-20%.

Sistemul de pensii private din România se află însă în primii ani de funcționare, respectiv în etapa de acumulare, care se va desfășura pe o perioadă de timp relativ lungă, până la intrarea în plată a primelor pensii. În condițiile în care activele aflate în administrare au un nivel relativ scăzut, diversificarea acestora este la început iar portofoliile fondurilor de pensii nu înregistrează expuneri pe instrumente cu risc ridicat, efectele crizei financiare în acest domeniu în România sunt reduse, comparativ cu celelalte state.

Totuși, în condițiile perioadei dificile pe care o traversează piețele financiare internaționale în ultimul an și jumătate, cu efecte negative asupra economiei reale, prin creșterea șomajului, înghețarea sau reducerea veniturilor salariale, amplificarea fenomenului inflaționist, există posibilitatea ca sistemul de pensii private din România să înregistreze influențe negative precum scăderea cuantumului contribuțiilor și a numărului de participanți, fiind astfel previzibilă o diminuare a dinamicii generale a sistemului.

V.1. PENSII LE ADMINISTRATE PRIVAT - PILONUL II

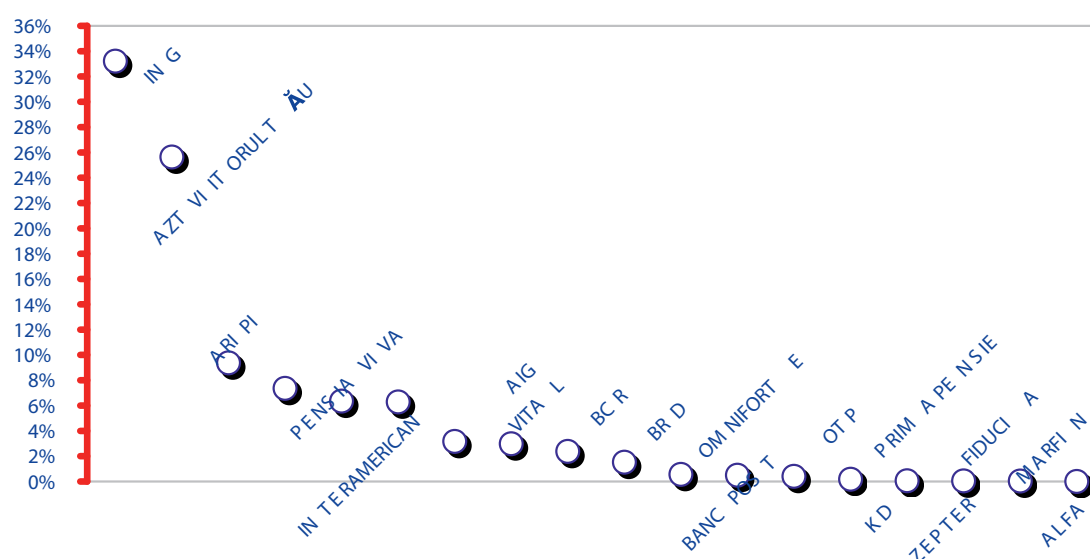
V.1.1. PARTICIPANȚII

Aderarea inițială și repartizarea aleatorie

În ianuarie 2008, după patru luni de la demarare⁷⁶, s-a încheiat campania de aderare inițială la fondurile de pensii administrate privat. Potrivit raportărilor, în sistemul de pensii private au fost validate 3.991.032 de acte de aderare. Ulterior, după actualizarea finală a Registrului participanților, a rezultat un număr de 3.823.610 de persoane validate în sistemul pensiilor administrate privat – Pilonul II. Aceste rezultate au fost folosite în etapa de repartizare aleatorie. Astfel, 332.706 de persoane care nu au aderat la un fond de pensii administrat privat, deși aveau această obligație, sau care au semnat acte de aderare pentru mai multe fonduri au fost redistribuite între cele 18 fonduri de pensii existente la data respectivă.

Numărul persoanelor eligibile, cu vârsta sub 35 de ani, care au intrat în procesul de redistribuire automată către un fond de pensii private obligatorii a fost de 13% din totalul celor care ar fi putut ajunge în aceasta etapă a procesului de aderare inițială.

Fig.15 Pilon II Pondere din total participanți, după repartizarea aleatorie martie 2008

După actualizarea Registrului⁷⁷, la finalizarea procesul de repartizare aleatorie⁷⁸, numărul total de participanți în sistem Pilon II a ajuns, la 4.156.316 de persoane. În cursul anului 2008, CSSPP a dispus, la solicitarea acestora, retragerea autorizației de administrare și radierea din Registrul CSSPP pentru 4 dintre administratori și pentru fondurile de pensii administrate de către aceștia, cu mențiunea că fondurile nu dețineau active la data retragerii autorizațiilor respective. CSSPP a repartizat în mod egal cei 4.854 participanți ai fondurilor Marfin, Alfa, Zepter și Fiducia – reprezentând 0,1% (1.884, 1.694, 1.127 și, respectiv, 194 participanți) din total, la celelalte fonduri de pensii, cu validarea acestora și actualizarea Registrului CNPAS⁷⁹.

⁷⁶ Perioada de aderare inițială legal stabilită: 17 septembrie 2007 – 17 ianuarie 2008

⁷⁷ Actualizarea a fost efectuată luându-se în calcul datele înregistrate în evidența CNPAS și comenzile CSSPP privind eventualele corecții ale validărilor efectuate deja.

⁷⁸ Potrivit reglementărilor sistemului pensiilor administrate privat, procesul repartizării aleatorii, atât în perioada aderării inițiale, cât și pe parcursul aderării continue, este efectuat de instituția de evidență: Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale – CNPAS.

⁷⁹ Administratorii care au solicitat retragerea autorizației de administrare au avut obligația de a informa în scris participanții cu privire la hotărârea de a renunța la activitatea de administrare precum și de repartizarea de către CSSPP, în mod egal, la celelalte fonduri de pensii administrate privat de pe piață. Ulterior repartizării efectuate de către CSSPP, participanții au avut posibilitatea să se transfere la oricare alt fond de pensii administrate privat de pe piață, fără plata unor penalități, în termen

După finalizarea procesului de repartizare aleatorie, din totalul de 4.156.316 de participanți, cea mai mare parte era reprezentată de participanții cu vârsta până în 35 ani – 65% . 35% dintre participanți aveau vârsta de peste 35 ani. În funcție de gen, ponderea mai mare era cea a bărbaților cu 51%, femeile deținând 49% (Fig.16 și Fig.17).

Tabel 29 Pondere în total participanți, după repartizarea aleatorie – martie 2008

Nr. crt.	Fond de Pensii	Total acte de aderare validate, înainte de repartizare aleatorie martie 2008	Persoane repartizate aleatoriu martie 2008	Total participanți după repartizare aleatorie martie 2008	Pondere după repartizare aleatorie martie 2008
1	ING	1.269.728	110.483	1.380.211	33,21%
2	AZT VIITORUL TĂU	980.229	85.292	1.065.521	25,64%
3	ARIP	358.419	31.188	389.607	9,37%
4	PENSIA VIVA	281.367	24.482	305.849	7,36%
5	INTERAMERICAN	242.848	21.131	263.979	6,35%
6	AIG	240.222	20.903	261.125	6,28%
7	VITAL	120.743	10.507	131.250	3,16%
8	BCR	113.907	9.912	123.819	2,98%
9	BRD	91.051	7.923	98.974	2,38%
10	OMNIFORTE	58.200	5.064	63.264	1,52%
11	BANCPPOST	21.434	1.865	23.299	0,56%
12	OTP	18.639	1.622	20.261	0,49%
13	PRIMA PENSIE	15.704	1.366	17.070	0,41%
14	KD	6.654	579	7.233	0,17%
15	FIDUCIA	1.734	150	1.884	0,05%
16	ZEPTER	1.517	132	1.649	0,04%
17	ALFA	1.036	91	1.127	0,03%
18	MARFIN	178	16	194	0,00%
TOTAL		3.823.610	332.706	4.156.316	

Fig.16 Pilon II Structură participanți din Registru CNPAS pe grupe de vârstă – mai 2008

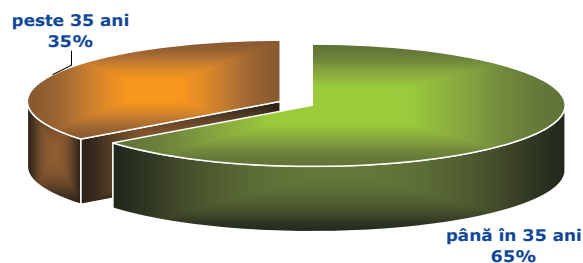
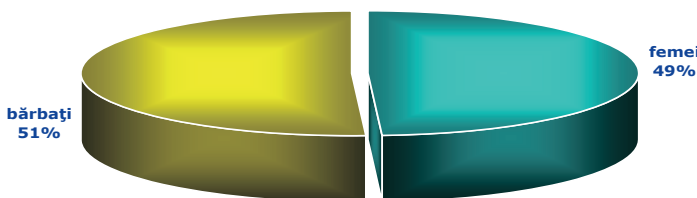

Fig.17 Pilon II Structură participanți din Registru CNPAS pe gen – mai 2008

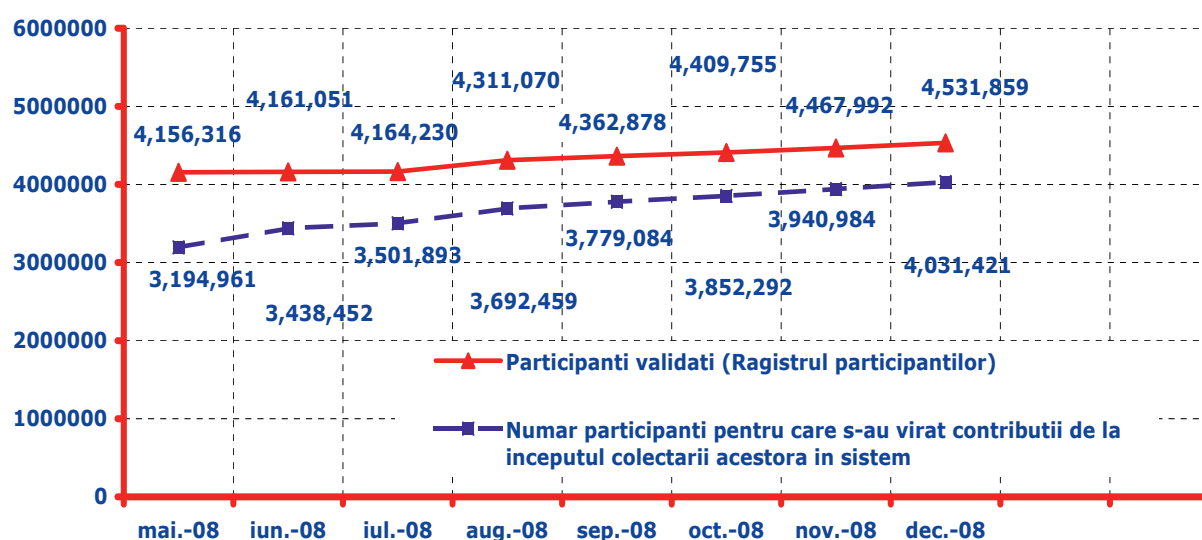

Evoluția numărului participanților pe parcursul anului 2008

Ulterior aderării inițiale, persoanele eligibile – cu vârsta de până în 35 de ani, au devenit participanți la unul dintre fondurile de pensii administrate privat (aderarea continuă), fie din proprie inițiativă, prin semnarea unui act individual de aderare, fie prin repartizarea aleatorie de către CNPAS.

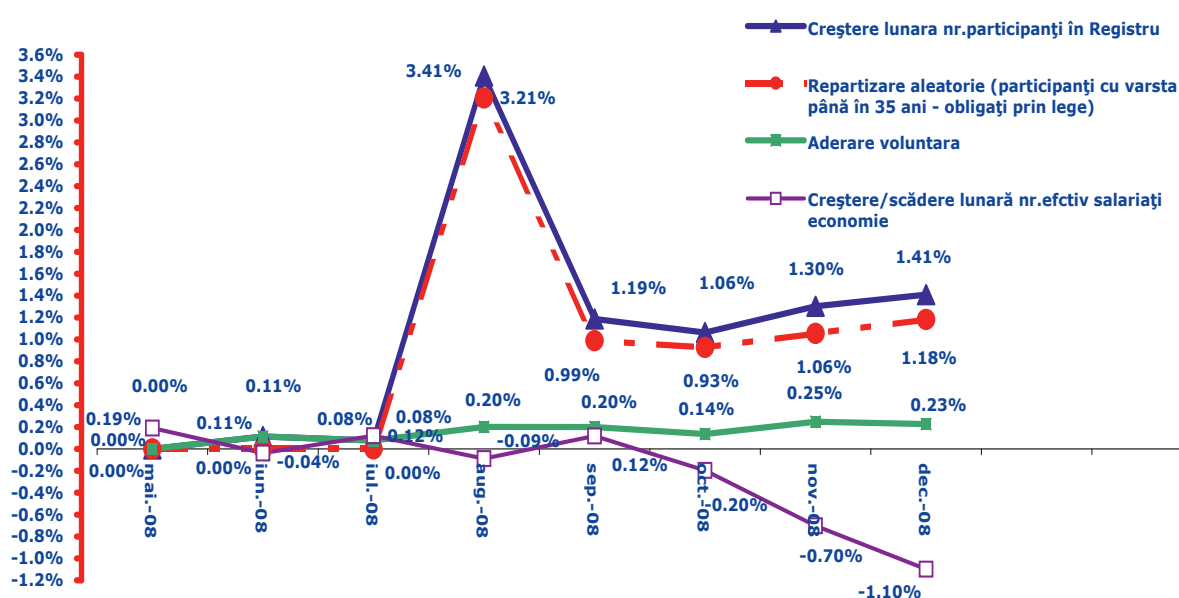
de 90 de zile de la data repartizării.

Fig.18 Pilon II Evoluție număr participanți din Registru și număr participanți pentru care s-au virat contribuții de la începutul sistemului.

Pe parcursul celor 8 luni de funcționare efectivă a fondurilor de pensii, numărul persoanelor validate în Registru a crescut constant, ajungând în decembrie 2008 la **4.531.859** persoane, cu 9% mai mult decât în luna mai. Și numărul participanților pentru care s-au virat contribuții lună de lună de la începutul funcționării sistemului – mai 2008, a crescut corespunzător (Fig.18). Astfel, la 31 decembrie 2008 erau **4.031.421** persoane, cu **26,18%** mai mult decât în mai 2008.

Fig.19 Pilon II Evoluție număr participanți din Registru (aderare voluntară și repartizare aleatorie) și efectiv salariați din România mai – dec.2008

În 2008, tendința constant crescătoare a numărului participanților în sistem (aderare din proprie inițiativă și repartizare aleatorie a persoanelor cu vârsta până în 35 de ani, obligate să adere prin lege) a fost diferită

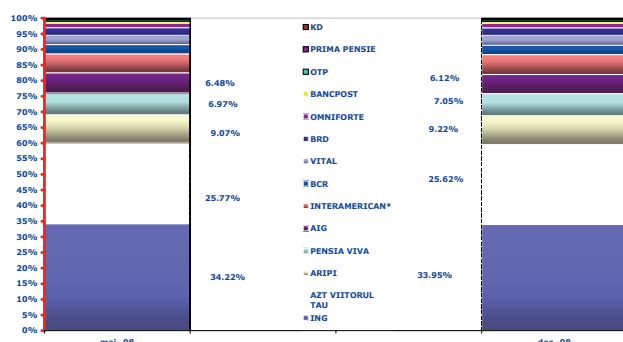
de evoluția numărului efectivului salariaților din economie, care a înregistrat un trend negativ, cu precădere în ultimele 3 luni ale anului⁸⁰ (Fig.19). Creșterea bruscă a numărului participanților din Registrul repartizați aleatoriu în luna august 2008 este explicată de prevederile legale care stabilesc că persoanele eligibile potrivit legii (cu vârsta până în 35 ani), care nu aderă din proprie inițiativă la un fond de pensii administrat privat în termen de 4 luni de la data la care sunt obligate, sunt repartizate aleatoriu la un fond de pensii administrat privat (perioada mai – august 2008, după definitivarea procesului de aderare inițială).

La finele anului, gradul de acoperire, raportat la efectivul total al salariaților din România, a fost de **85%**, dacă la efectivul salariaților se iau în calcul și salariații din unitățile economice cu 1-3 salariați, atunci gradul de acoperire a fost în decembrie 2008 de **79%**. Comparativ, în mai 2008 gradul de acoperire a fost de **67%** și, respectiv, de **62%**⁸¹.

În cazul în care ne raportăm la populația ocupată din România, gradul de ocupare a fost de **43%**, iar dacă ne raportăm la populația ocupată civilă de **48%**⁸².

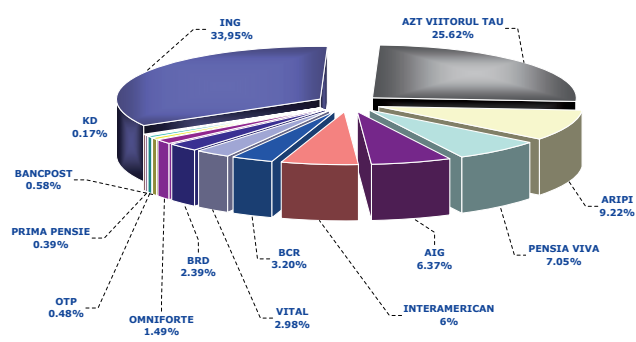
Excepțând cele patru fonduri pentru care CSSPP a retras autorizarea la cererea administratorilor, ponderea fondurilor de pensii private din total participanți la sfârșitul anului 2008 s-a păstrat în linii mari aceeași⁸³.

Fig.20 Pilon II Pondere participanți comparativ mai și decembrie 2008

* EUREKO

Fig.21 Pilon II Pondere participanți decembrie 2008

La 31 decembrie 2008, gradul de concentrare a fost de **68,79%** în cazul primelor 3 fonduri de pensii și **81,96%** pentru primele 5 fonduri, comparativ cu **69,06%** și, respectiv, **82,51%** înregistrate în mai 2009 (Tabel 30).

80 INS - Buletin statistic lunar Nr.12/2008.

81 INS - Buletin statistic lunar Nr.12/2008: Datele lunare privind câștigul salarial și efectivul de salariați sunt obținute printr-o cercetare statistică selectivă. Începând cu luna ianuarie 2009 eșantionul cuprinde 24.000 unități economico-sociale. Unitățile din sectorul bugetar (administrație publică, învățământ, sănătate și asistență socială) sunt cuprinse exhaustiv în cercetare. Pentru sectorul economic, au fost incluse în cercetare unitățile cu 4 salariați și peste, care acoperă 99,69% din numărul total de salariați din acest sector, prin extinderea rezultatelor estimându-se populația totală a unităților cu 4 salariați și peste. Numărul salariaților din unitățile economice excluse din cercetare (0-3 salariați) reprezintă aproximativ 7,92% din numărul total al salariaților din sectorul economic.

82 Anuarul statistic 2007 (date 2006): Populația ocupată civilă cuprinde toate persoanele care au desfășurat o activitate economico-socială aducătoare de venit, cu excepția cadrelor militare și a persoanelor asimilate acestora (personalul din Ministerul Apărării, Ministerul Internelor și Reformei Administrative, Serviciul Român de Informații; militari în termen), a salariaților organizațiilor politice, obștești și a deținuților. Populația ocupată cuprinde, toate persoanele de 15 ani și peste, care au desfășurat o activitate economică producătoare de bunuri sau servicii de cel puțin o oră în perioada de referință în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii.

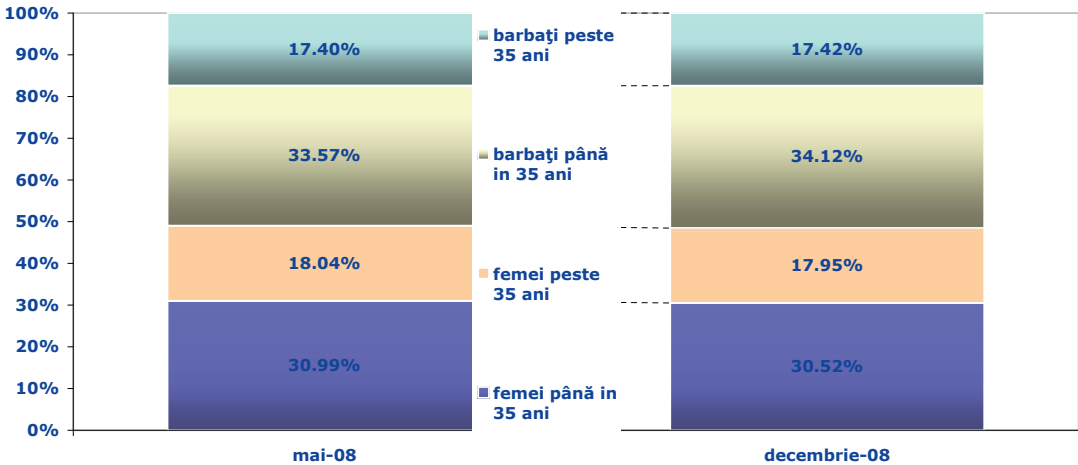
83 Reglementările stabilesc că repartizarea aleatorie se face potrivit cotei de piață și în cazul aderării continue.

Tabel 30 Număr participanți și pondere în total comparativ mai și decembrie 2008

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	Număr participanți mai 2008	Pondere în total mai 2008	Număr participanți decembrie 2008	Pondere în total decembrie 2008	Creștere decembrie / mai 2008
1	ING	1.093.296	34,22%	1.368.533	33,95%	25,17%
2	AZT VIITORUL TAU	823.421	25,77%	1.032.708	25,62%	25,42%
3	ARIPI	289.763	9,07%	371.842	9,22%	28,33%
4	PENSIA VIVA	222.685	6,97%	284.253	7,05%	27,65%
5	AIG	207.014	6,48%	256.900	6,37%	24,10%
6	INTERAMERICAN*	193.683	6,06%	246.641	6,12%	27,34%
7	BCR	95.012	2,97%	129.097	3,20%	35,87%
8	VITAL	94.243	2,95%	119.950	2,98%	27,28%
9	BRD	78.263	2,45%	96.453	2,39%	23,24%
10	OMNIFORTE	46.904	1,47%	60.034	1,49%	27,99%
11	BANCPOST	18.727	0,59%	23.242	0,58%	24,11%
12	OTP	15.523	0,49%	19.235	0,48%	23,91%
13	PRIMA PENSIE	11.127	0,35%	15.828	0,39%	42,25%
14	KD	5.300	0,17%	6.705	0,17%	26,51%
TOTAL		3.194.961		4.031.421		26,18%

*Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO din 2009, ca și administratorul său: EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.

Fig.22 Pilon II Structură participanți din Registrul, comparativ mai și decembrie 2008

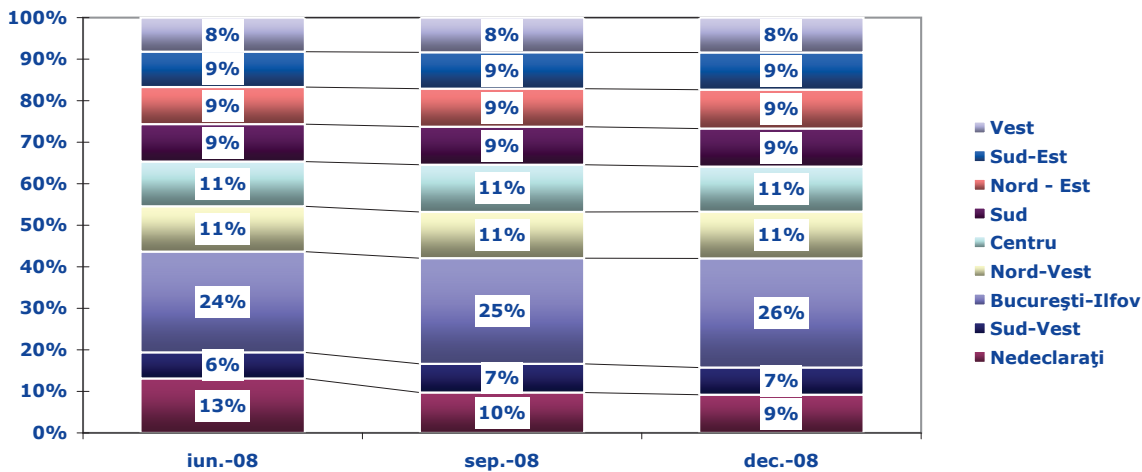

La finalul anului 2008, din total participanți din Registrul CNPAS, **52%** erau bărbați, iar **48%** femei. Pe grupe de vârstă, **65%** erau persoane cu vârsta de până în 35 ani și **35%** de peste 35 ani. În funcție de structura participanților pe gen și vârstă, în luna decembrie 2008, ponderea cea mai mare – **34%**, a fost deținută de către participanții bărbați cu vârsta până în 35 ani. De altfel, ponderile din luna decembrie au fost asemănătoare cu cele din mai 2008.

Și dispersia participanților la fondurile de pensii administrate privat din Registrul CNPAS în funcție de cele 8 regiuni de dezvoltare ale României (București-Ilfov, Nord-Vest, Centru, Sud, Nord-Est, Sud-Est, Vest și Sud-Vest), în funcție de locația angajatorului, a fost aproximativ constantă pe parcursul anului 2008⁸⁴, cu menționarea scăderii ponderii participanților nedeclarați (de la 13% în iunie la 9% la sfârșitul anului).

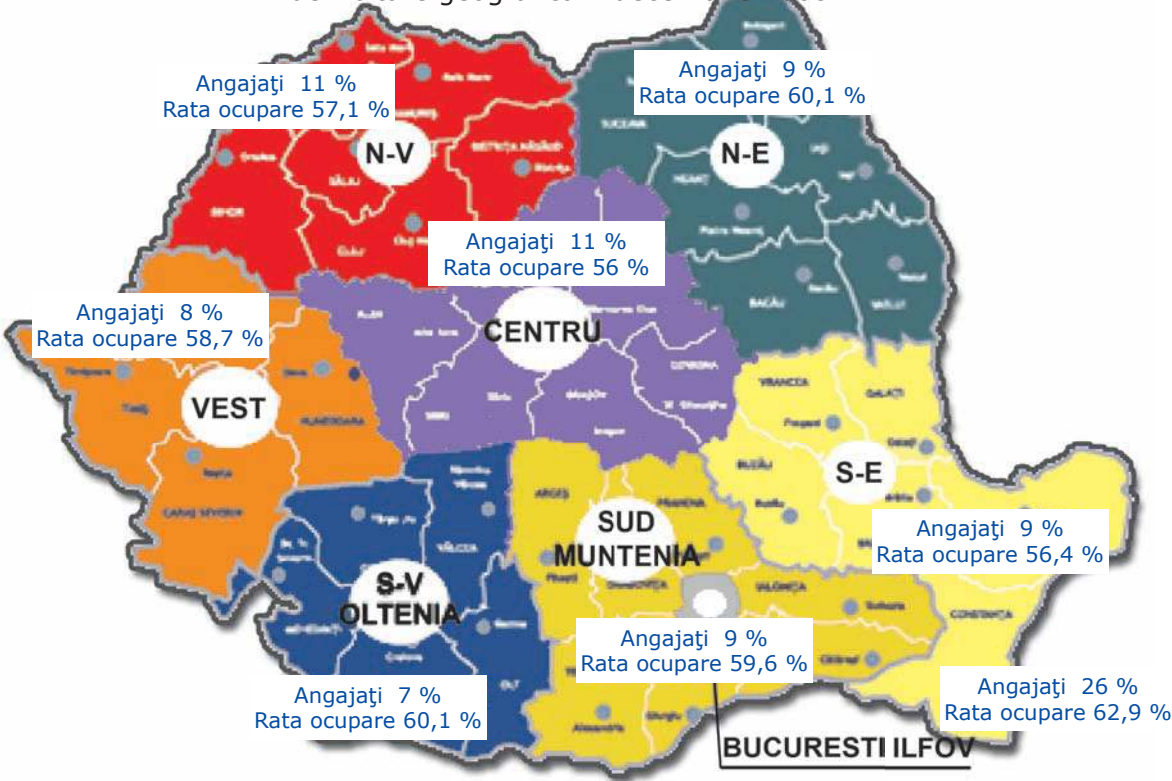
84 Date CNPAS.

Fig.23 Pilon II Evoluție structură participanți Registrul CNPAS pe zone de dezvoltare geografică – 2008

În afară de regiunea București – Ilfov, puternic influențată ca pondere de Municipiul București, celelalte regiuni bine reprezentate au fost NORD-VEST și CENTRU cu 11% dintre participanți fiecare, regiunea Sud – Vest înregistrând cea mai mică pondere – 7%. Municipiul București a înregistrat constant ponderea cea mai mare de participanți: 22% în iunie, 23% în septembrie și 24% în decembrie 2008, depășind cu mult celelalte regiuni de dezvoltare.

Fig.24 Pilon II Pondere participanți Registrul CNPAS pe zone de dezvoltare geografică – decembrie 2008⁸⁵

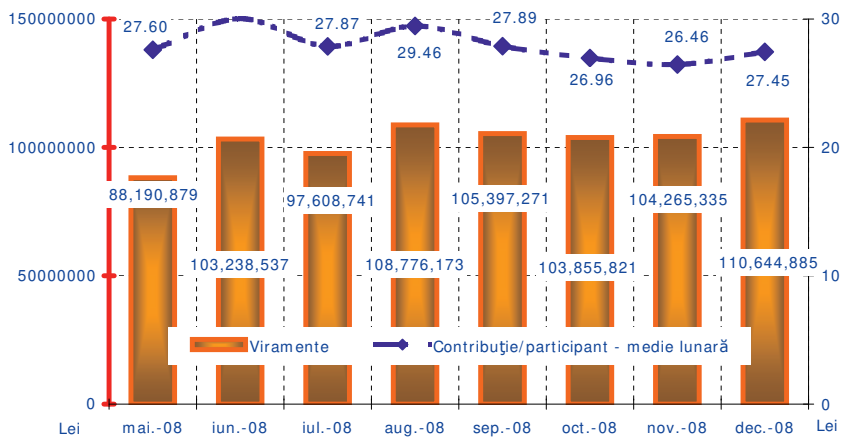
85 INS Anuar statistic – Rata de ocupare în 2006.

V.1.2. CONTRIBUȚIILE LA FONDURILE DE PENSII

În anul 2008, primele contribuții au fost virate în sistem începând din luna mai, odată cu declararea contribuțiilor de asigurări sociale datorate pentru luna de referință martie 2008⁸⁶.

În procesul colectării contribuțiilor, CNPAS virează sumele aferente contribuțiilor participanților în conturile fondurilor de pensii deschise la băncile de depozitare, pe baza declarațiilor lunare depuse de către angajatori, ANAF urmărește ca angajatorii să își plătească aceste contribuții, iar CSSPP, în vederea protejării intereselor participanților, supraveghează îndeplinirea obligațiilor tuturor operatorilor implicați în sistem.

Fig.25 Pilon II Viramente brute și contribuția brută medie/participant⁸⁷

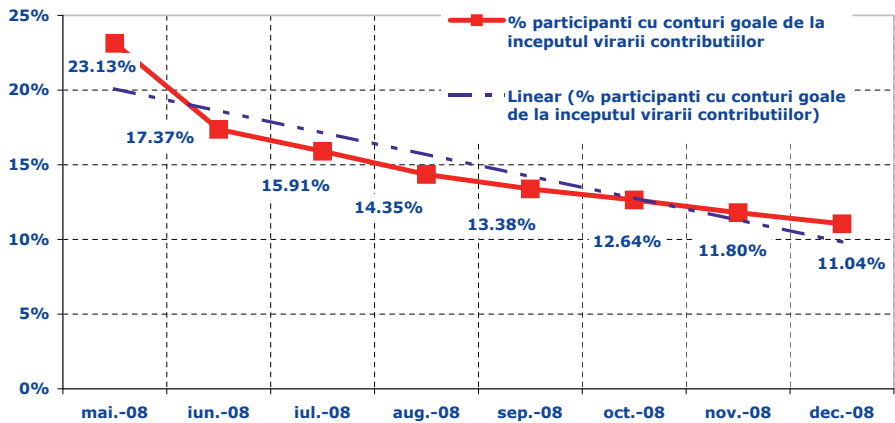

Suma totală virată în 2008 a fost de **822 milioane lei** (206 milioane euro), cu o medie lunară de **103 milioane lei** (26 milioane euro), iar contribuția medie pe participant (pentru care s-au încasat contribuții de la început sistem) a fost de **27,42 lei**.

În cazul în care ne raportăm la participanții pentru care s-au plătit contribuții în luna curentă, contribuția medie/participant a fost în 2008 de **32 lei**, reprezentând **2,08%** din câștigul salarial mediu brut pe economie⁸⁸.

Lunar, cu ocazia virării contribuțiilor s-au înregistrat diferențe între participanții pentru care s-au virat aceste contribuții și numărul participanților validați din Registrul CNPAS.

Fig.26 Pilon II Evoluție % număr conturi goale de la începutul virării

86 Lunar, până cel târziu în data de 18 a lunii următoare celei în care au fost depuse declarațiile nominale în sistemul public de pensii, CNPAS întocmește listele nominale de viramente, distinct pentru fiecare fond de pensii prin diminuarea conturilor de venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat. Virarea contribuțiilor pentru fondurile de pensii se face de către CNPAS, cu ordin de plată.

87 Participanți pentru care s-au plătit contribuții de la începutul virării în sistem.

88 Medie 8 luni, mai – decembrie 2008, potrivit INS – Buletin statistic lunar Nr.1. În 2008, în sistemul pensiilor administrate privat, contribuția la fondul de pensii, dedusă din veniturile brute lunare care reprezintă bază de calcul pentru contribuția individuală de asigurări sociale, a fost de 2%.

Deși numărul persoanelor cu conturi nealimentate în luna respectivă a crescut, ajungând în decembrie 2008 la **24%** din total participanți înscriși în Registrul participanților (o creștere cu 14% față de mai 2008), numărul persoanelor pentru care nu s-au virat contribuții lună de lună, începând din mai 2008, a scăzut semnificativ. La 31 decembrie 2008 numărul acestora a atins **11%** din total, respectiv cu **50%** mai puțin decât în mai 2008, trendul fiind în scădere constantă.

Existența conturilor goale se poate explica fie prin faptul că angajatorii nu au depus declarațiile la timp, potrivit termenului prevăzut de lege, fie chiar dacă acestea au fost depuse în termen, angajatorii nu au virat banii în conturi. Se face simțit astfel, printre altele, efectul mobilității înregistrate pe anumite segmente ale pieței muncii. Rezultă un număr relativ important de persoane cu statutul de contribuitor schimbat frecvent, aceștia înregistrând perioade inactive. Ca urmare, lună de lună, un anumit procent din contribuții reprezintă, în fapt, regularizări ale sumelor restante.

Disciplina financiară a angajatorilor la momentul virării contribuțiilor participanților este importantă întrucât nealimentarea lunară cu bani a conturilor individuale la fondurile de pensii administrate privat poate conduce la diminuarea activelor și deci, în final, a beneficiilor din investirea acestora.

O altă explicație a nevirării lunare a contribuțiilor în anumite conturi constă în faptul că, din diverse motive, participanții nu mai erau angajați în luna respectivă (concediu creștere copil până la vârsta de 2 ani, șomaj, activități sezoniere, etc.) deși au fost activi în lunile anterioare de la aderarea, validarea și înscrierea lor în Registrul participanților. Ulterior reangajării acestora, conturile la fondurile din sistemul Pilonului II urmând să se alimenteze din nou prin reluarea virării contribuțiilor.

Fig.27 Pilon II Pondere participanți pentru care s-au virat contribuții lunar – decembrie 2008

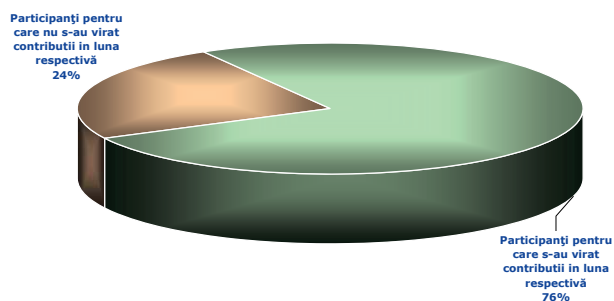
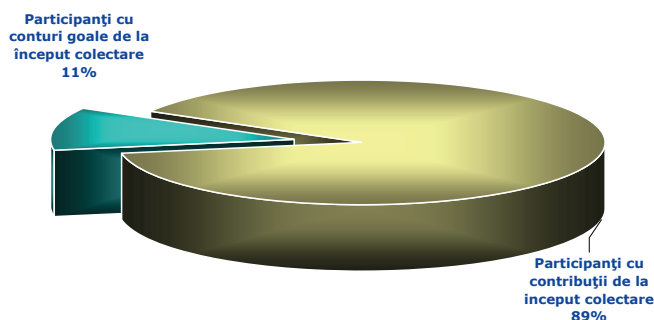

Fig.28 Pilon II Pondere participanți pentru care s-au virat contribuții mai – decembrie 2008

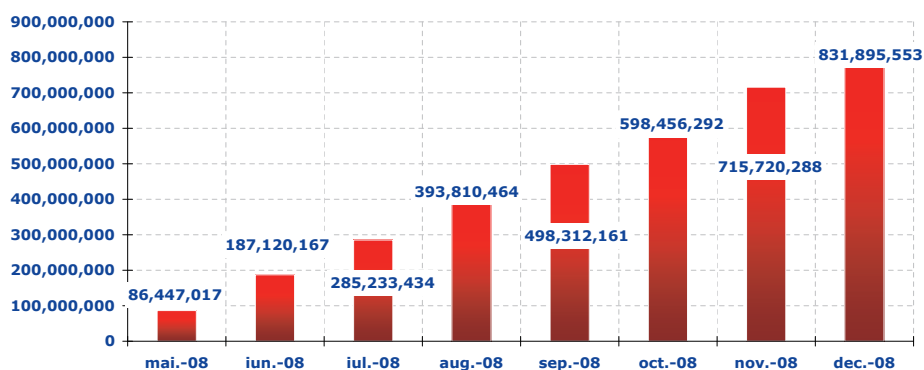
V.1.3. ACTIVELE FONDURILOR DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT

În anul 2008, pe parcursul celor 8 luni de colectare și investire (mai – decembrie), activele nete ale celor 14 fonduri de pensii administrate privat au crescut de **9 ori** de la **86 milioane lei** (24 milioane euro) la **832 milioane lei** (209 milioane euro), reprezentând **0,17%** din PIB⁸⁹ total an – date provizorii și **0,24%** din plasamentele în activ (total bilanț consolidat) ale BNR și altor instituții financiare monetare la sfârșitul anului 2008⁹⁰.

89 INS Buletin statistic luna Nr.1/2009. PIB total an, date provizorii.

90 INS Buletin statistic luna Nr.1/2009. Bilanțul consolidat net al instituțiilor financiare monetare (BNR și alte instituții financiare monetare) – 2008.

Fig.29 Pilon II Evoluție total active nete fonduri de pensii administrate privat 2008

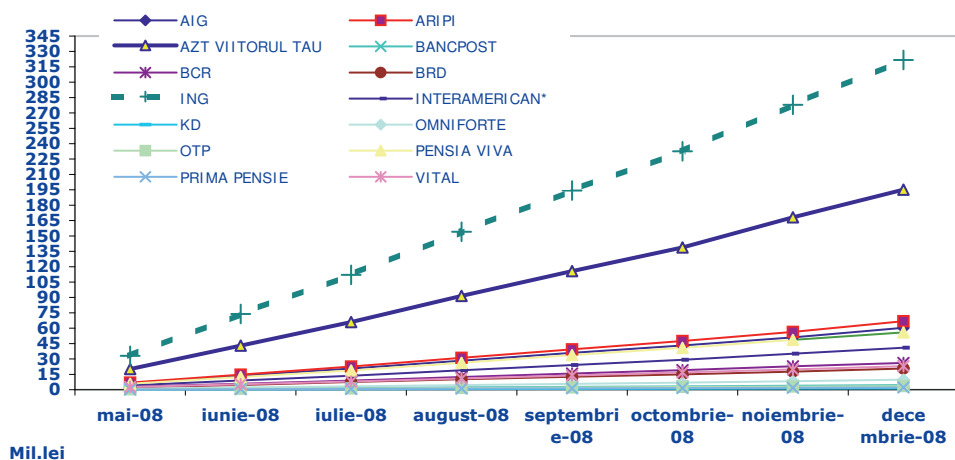
Creșterea lunară constantă a activelor nete, cu o medie lunară pe cele 8 luni de funcționare de 36%, a fost determinată, cu precădere, de creșterea numărului de participanți, respectiv viramentele totale de **822 milioane lei** (în cele 8 luni de colectare). Rezultatele investiției acestora au influențat în mai mică măsură evoluția activelor nete în 2008.

Inițial, la startul campaniei de aderare – 17 septembrie 2007, s-au aliniat 18 fonduri de pensii administrate privat autorizate de către CSSPP să funcționeze pe piața pensiilor din Pilonul II administrate de 18 societăți de pensii autorizate de către CSSPP⁹¹.

Ulterior, potrivit unei proceduri emise de către CSSPP, a fost dispusă retragerea autorizației de administrare și radierea din Registrul CSSPP pentru 4 dintre administratori și pentru fondurile de pensii administrate de către aceștia (fondurile MARFIN, ALFA, ZEPTER și FIDUCIA).

Creșterea activelor nete totale înregistrată pe parcursul celor 8 luni, s-a păstrat ca ordin de mărime și în cazul fiecărui fond de pensii, urmând de asemenea, parcursul creșterii numărului de participanți și, corespunzător, al contribuțiilor virate.

Fig.30 Pilon II Evoluție active nete fonduri de pensii administrate privat mai – decembrie 2008

Mediana creșterilor decembrie/mai 2008 a fost de **8,63 ori** creștere⁹², valoare înregistrată de BRD, OMNIFORTE și KD. 5 dintre fonduri: ING, INTERAMERICAN, AZT VIITORUL TAU, BANCPOST, ARIPI s-au situat peste valoarea mediane, iar celelalte 6 fonduri: AIG, PENSIA VIVA, PRIMA PENSIE, BCR, VITAL și OTP, au înregistrat valori sub 8,6, ultimele 3 fonduri chiar sub 8, în condițiile în care în cursul anului 2008, în perioada mai – decembrie, au fost 8 runde de colectare a contribuțiilor, aferente lunilor de referință martie – octombrie 2008.

⁹¹ Potrivit legii, un administrator poate administra în România un singur fond de pensii administrat privat.

⁹² Valoarea aflată la mijlocul seriei de 14 valori înregistrate.

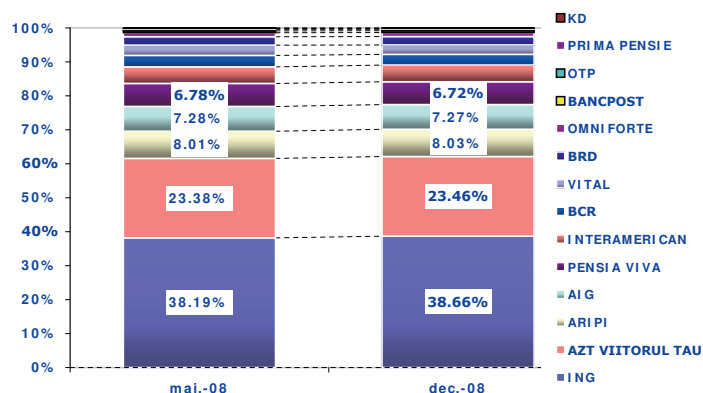
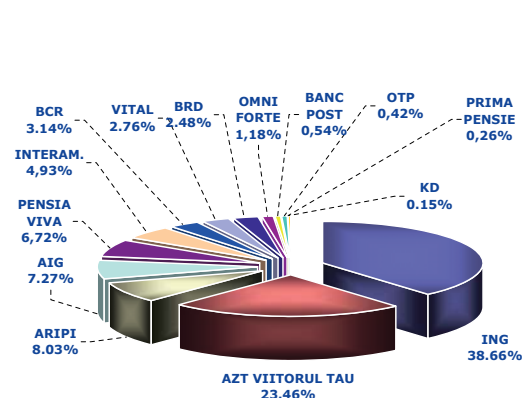
Tabel 31 Active nete fonduri și ponderi în total comparativ mai și decembrie 2008

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	Active nete mai 2008 mil.lei	Pondere în total mai 2008	Active nete decembrie 2008 mil.lei	Pondere în total decembrie 2008	Creștere decembrie/ mai 2008
1	ING	33,016	38,19%	321,643	38,66%	8,74
2	AZT VIITORUL TAU	20,210	23,38%	195,152	23,46%	8,66
3	ARIPI	6,924	8,01%	66,811	8,03%	8,65
4	AIG	6,297	7,28%	60,445	7,27%	8,60
5	PENSIA VIVA	5,859	6,78%	55,937	6,72%	8,55
6	INTERAMERICAN*	4,225	4,89%	40,973	4,93%	8,70
7	BCR	2,920	3,38%	26,142	3,14%	7,95
8	VITAL	2,613	3,02%	22,978	2,76%	7,79
9	BRD	2,143	2,48%	20,641	2,48%	8,63
10	OMNIFORTE	1,016	1,17%	9,783	1,18%	8,63
11	BANCPOST	0,466	0,54%	4,495	0,54%	8,65
12	OTP	0,400	0,46%	3,518	0,42%	7,79
13	PRIMA PENSIE	0,230	0,27%	2,150	0,26%	8,34
14	KD	0,127	0,15%	1,227	0,15%	8,63
TOTAL		86,447		831,896		8,62

*Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO din 2009, ca și administratorul său: EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.

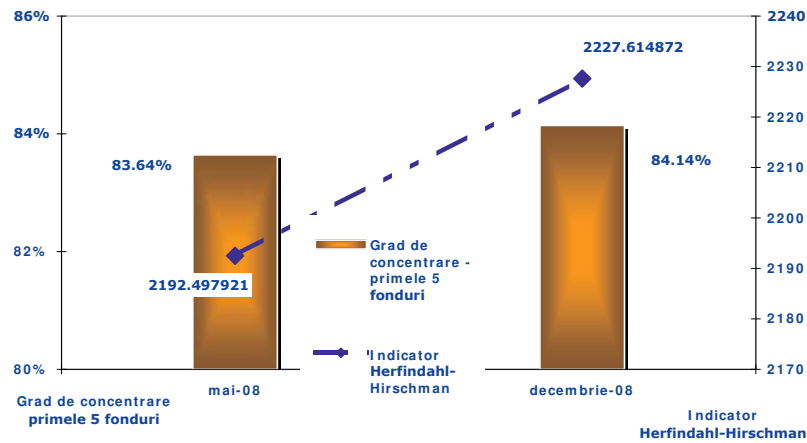
În luna mai 2008, la momentul virării primelor contribuții în sistem, activele nete ale celor 14 fonduri de pensii erau concentrate **69,58%** la primele 3 fonduri și **83,64%** la primele 5.

Întrucât, așa cum am mai arătat, reglementările stabilesc că repartizarea aleatorie se face potrivit cotei de piață și în cazul aderării continue, numărul participanților a crescut potrivit cotelor de piață deținute și, corespunzător, aceeași tendință s-a menținut și la volumul contribuțiilor virate lunar. În consecință, activele fondurilor de pensii administrate privat au înregistrat în cursul anului ponderi sensibil egale, menținându-se apropiate ca ordin de mărime până în decembrie 2008. La aceea dată, gradul de concentrare a fost de **70,15%** pentru primele 3 fonduri și **84,14%** pentru primele 5, valori apropiate de cele din mai 2008.

Fig.31 Pilon II Pondere active nete fonduri comparativ mai și decembrie 2008**Fig.32** Pilon II Pondere active nete fonduri decembrie 2008

Și în cazul în care analizăm indicatorul Herfindahl-Hirschman, care măsoară concentrarea și gradul de competiție al pieței respective, rezultă o concentrare mare a activelor primelor 5 fonduri de pensii.

Fig.33 Pilon II Concentrarea pieței și Indicatorul Herfindahl-Hirschman – active nete în 2008

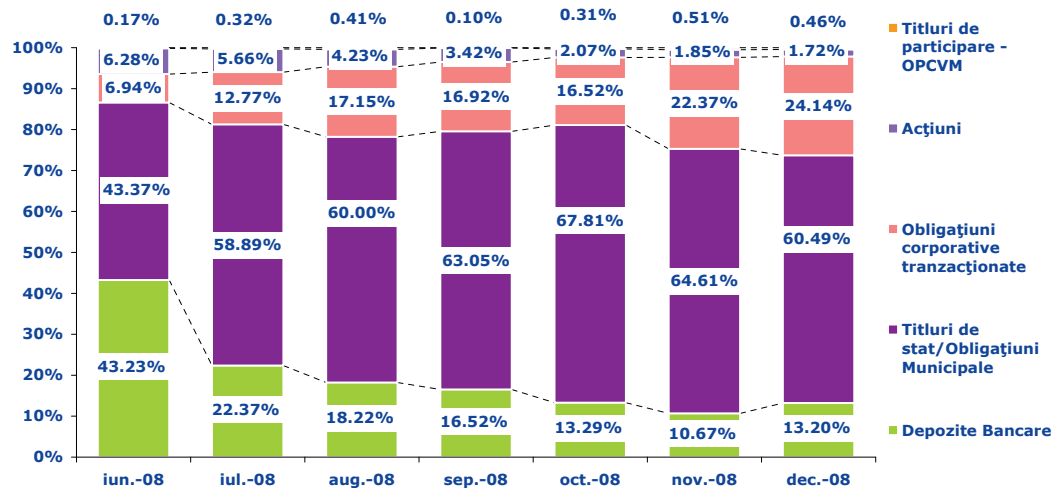

Valorile înregistrate în perioada mai și decembrie 2008, **2.192** și, respectiv, **2.228**, au fost în creștere, situându-se în limite care caracterizează o piață concentrată⁹³.

V.1.4. INVESTIȚIILE FONDURILOR DE PENSII

În 2008, în contextul unei piețe aflate încă la început de drum și în condițiile unei legislații restrictive, precum și impunerii unei supravegheri foarte atente de către CSSPP, administratorii au investit activele fondurilor de pensii administrate privat cu prudență.

Fig.34 Pilon II Evoluție structură portofoliu investițional fonduri – 2008

Cel mai bine reprezentate au fost titlurile de stat și obligațiunile municipale, care au crescut de la **43,37%** în iunie, la **60,5%** în decembrie, cu un ușor trend descrescător început în octombrie 2008. De altfel, pe tot parcursul anului 2008 s-a păstrat tendința administratorilor fondurilor de pensii private de a investi preponderant în active cu grad de risc scăzut.

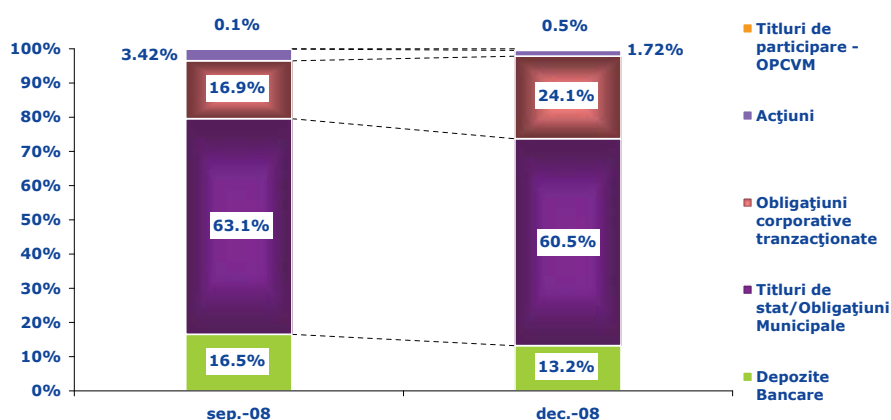
În această categorie, titlurile de stat au avut cea mai mare pondere în structura portofoliului investițional, în creștere constantă până spre sfârșitul anului, când au început să înregistreze o scădere ușoară: de la **60%**, în septembrie, la **58,21%**, în decembrie 2008.

O pondere relativ scăzută au înregistrat însă obligațiunile municipale, în jur de **3%**, în scădere la **2,29%** în decembrie 2008⁹⁴.

93 Indicatorul HHI – Herfindahl-Hirschman: Cu cât cota de piață este mai mare, cu atât este mai mică competiția. La un rezultat de 1200 – 1.800 se consideră o piață moderat concentrată, iar peste 1.800 o piață cu concentrare mare.

94 Instrumentele financiare nu au avut un grad mare de diversificare, fondurile fiind la începutul perioadei de acumulare, iar portofoliile fondurilor de pensii nu au înregistrat expuneri pe instrumente cu risc ridicat.

Fig.35 Pilon II Structură portofoliu
investițional fonduri comparativ septembrie – decembrie 2008

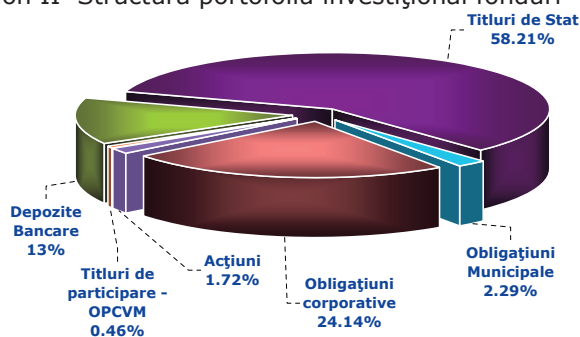

Și în cazul obligațiunilor corporative și a obligațiunilor emise de organisme străine neguvernamentale s-a înregistrat o creștere constantă pe tot parcursul anului, de la **6,5%** în iunie, la **17%** în septembrie și la **24%** în decembrie (Fig.34 – 35). Plasamentele au fost realizate cu preponderență pe piețele externe.

O altă caracteristică majoră a pieței pensiilor obligatorii – Pilon II a fost că, în primele luni de colectare a contribuțiilor, administratorii fondurilor de pensii au făcut plasamente mari în depozite bancare și, pe măsura creșterii sumelor colectate lunar, au diversificat plasamentele în scopul atingerii portofoliilor-țintă⁹⁵.

Reglementările secundare elaborate de către CSSPP în acest sens au permis administratorilor ca, pentru o perioadă de 180 de zile de la data colectării primelor contribuții, să investească în instrumente ale pieței monetare, inclusiv conturi și depozite în lei la o bancă⁹⁶, cu depășirea procentului de 20% din valoarea totală a activelor fondului de pensii, stabilite de prevederile legale primare, urmând ca, în termen de 30 de zile de la data expirării perioadei respective, să se încadreze în limitele legale inițiale. Prin această derogare, CSSPP a urmărit acumularea lichidităților necesare etapei de început și diversificarea ulterioară a portofoliilor de investiții, în condiții de siguranță sporită. Astfel, în primele 3 luni de funcționare iunie – august 2008, investițiile fondurilor de pensii administrate privat au fost concentrate pe depozite bancare, această categorie reprezentând în iunie **43,23%** și **22,37%** în iulie, în scădere constantă, atingând în septembrie **16,52%** și **13,20%** în decembrie 2008 (Fig.34).

Fig.36 Pilon II Structură portofoliu investițional fonduri – decembrie 2008

Cel mai puțin reprezentate în structura portofoliului investițional au fost acțiunile și titlurile de participare OPCVM. În cazul acțiunilor, ponderea acestora a scăzut constant, lună de lună, ajungând de la **6,28%** în iunie, la **1,72%** în decembrie 2008 (Fig.34 – 36). Investițiile fondurilor de pensii în acțiuni s-au realizat preponderent pe piața românească – BVB.

Deși reglementările stabilesc un procent de până la 5% din total active fond de pensii, titlurile de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare au atins cele mai mici valori în cursul anului 2008, valorile agregate fiind de sub 1%, cu un ușor trend crescător în primele trei luni de colectare (iunie – august) și

⁹⁵ Cu excepția fondului de pensii ARIPI, administrat de către GENERALI, care are grad de risc ridicat, celelalte 14 fonduri de pensii au grad de risc mediu.

⁹⁶ Persoană juridică română, sau o sucursală a unei instituții de credit străine autorizate să funcționeze pe teritoriul României.

fluctuant până la sfârșitul anului, respectiv, de la **0,17%** la **0,46%**.

Pe parcursul anului 2008, tendințele generale în structura portofoliului investițional pe total fonduri de pensii administrate privat s-au înregistrat, în linii mari, și în structura portofoliilor fiecărui fond în parte (Fig. 37 – 38).

Exceptând fondul de pensii ARIPI, administrat de Generali Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A., care a avut asociat un grad de risc ridicat, toate celelalte 13 fonduri de pensii au avut asociate grade de risc medii⁹⁷.

Fig.37 Pilon II Structură portofoliu investițional – septembrie 2008

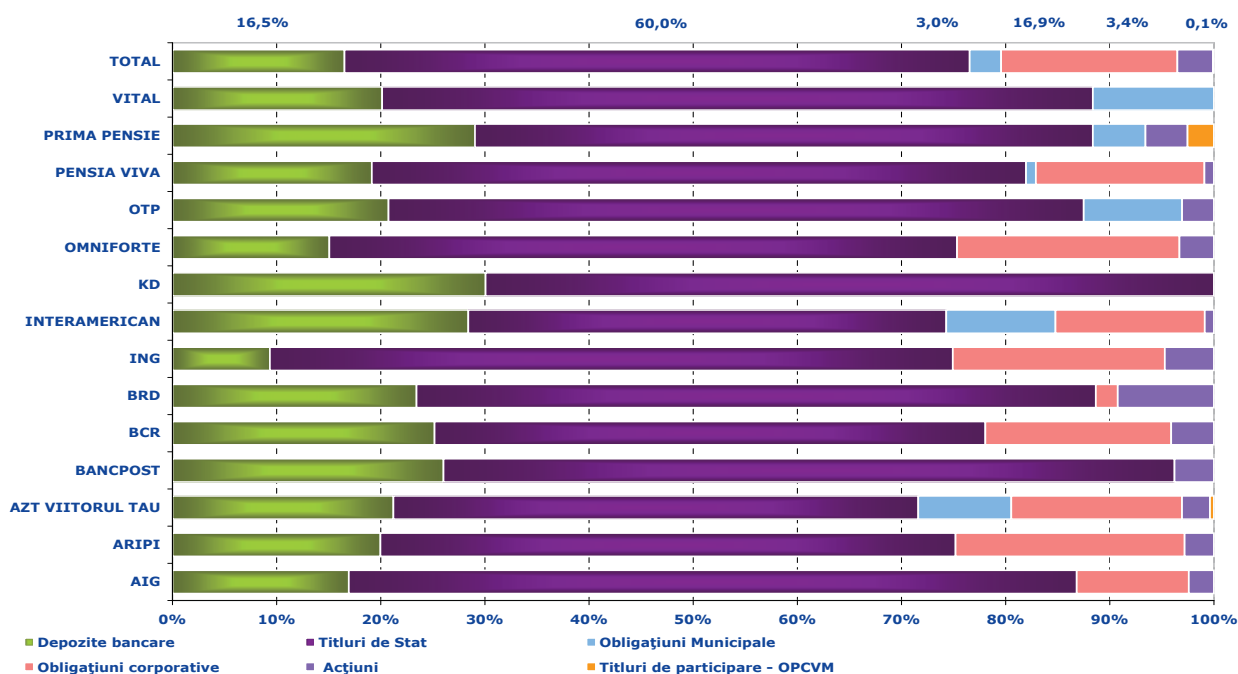
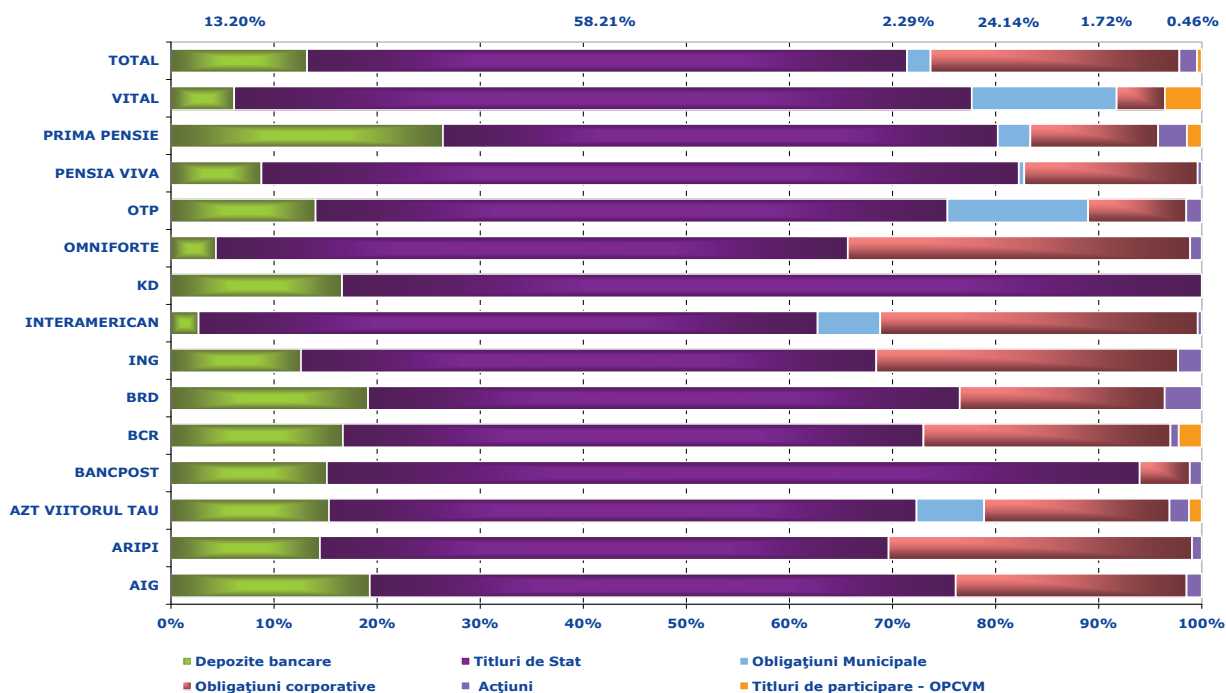

Fig.38 Pilon II Structură portofoliu investițional - decembrie 2008

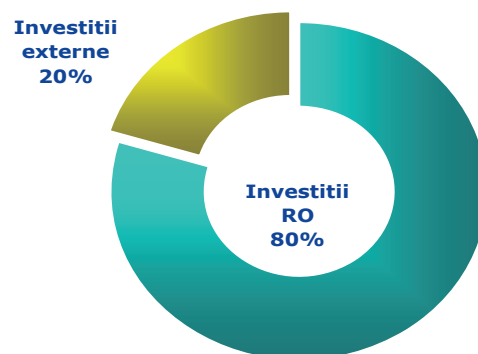

⁹⁷ Gradul de risc asociat unui fond este exprimat în funcție de structura portofoliului investițional, respectiv în funcție de gradul de deținere a instrumentelor cu risc scăzut ca procent (%) din totalul activelor fondului de pensii administrat privat. Sunt considerate instrumentele cu risc scăzut instrumentele cu venit fix: titluri de stat, obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale și alte instrumente financiare având garanția explicită și integrală a statului.

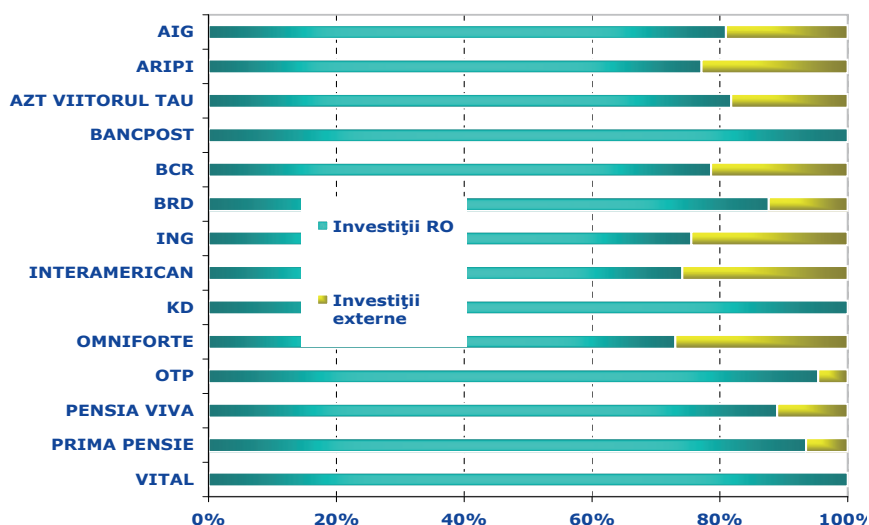
Tabel 32 Pilon II Structură portofolii investiționale fonduri de pensii – decembrie 2008

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	Depozite bancare		Titluri de Stat		Obligațiuni Municipale		Obligațiuni corporative		Acțiuni		Titluri de participare - OPCVM	
		mil. lei	%	mil. lei	%	mil. lei	%	mil. lei	%	mil. lei	%	mil. lei	%
1	AIG	11,66	19,29%	34,37	56,84%			13,54	22,39%	0,89	1,48%		
2	ARIPI	9,66	14,45%	36,90	55,17%			19,68	29,43%	0,64	0,95%		
3	AZT VIITORUL TAU	29,92	15,32%	111,29	57,00%	12,81	6,56%	35,11	17,98%	3,68	1,89%	2,43	1,24%
4	BANCPPOST	0,68	15,12%	3,57	78,85%			0,22	4,86%	0,05	1,17%		
5	BCR	4,37	16,68%	14,74	56,32%			6,27	23,96%	0,21	0,81%	0,59	2,24%
6	BRD	3,95	19,12%	11,87	57,40%			4,11	19,88%	0,74	3,60%		
7	ING	42,43	12,61%	187,76	55,81%			98,54	29,29%	7,72	2,29%		
8	INTERAMERICAN	1,10	2,68%	24,61	60,06%	2,49	6,07%	12,62	30,80%	0,16	0,39%		
9	KD	0,20	16,59%	1,02	83,41%								
10	OMNIFORTE	0,43	4,36%	6,01	61,30%			3,25	33,21%	0,11	1,13%		
11	OTP	0,50	14,03%	2,18	61,30%	0,49	13,65%	0,34	9,52%	0,05	1,51%		
12	PENSIA VIVA	4,91	8,77%	41,09	73,47%	0,30	0,53%	9,41	16,82%	0,22	0,40%		
13	PRIMA PENSIE	0,57	26,38%	1,16	53,83%	0,07	3,15%	0,27	12,40%	0,06	2,79%	0,03	1,44%
14	VITAL	1,41	6,13%	16,44	71,56%	3,23	14,05%	1,08	4,69%			0,82	3,58%
	TOTAL	111,79	13,20%	493,02	58,21%	19,38	2,29%	204,44	24,14%	14,54	1,72%	3,87	0,46%

*Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO din 2009, ca și administratorul său: EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.

Fig.39 Pilon II Structură portofoliu investițional total în funcție de locație/plasament instrument financiar - decembrie 2008

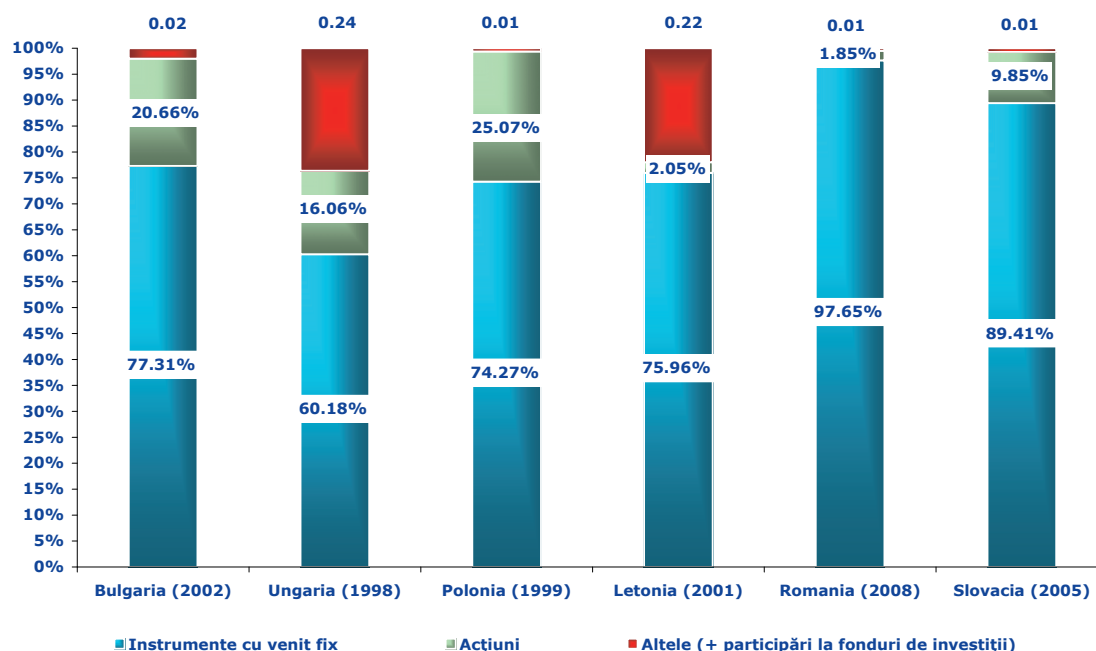
În funcție de plasament/locație instrumente financiare, structura portofoliului investițional pe total fonduri de pensii, era la 31 decembrie 2008, următoarea: **80%** erau investiții în România, iar restul de **20%** erau dețineri în obligațiuni corporative și acțiuni externe.

Fig.40 Pilon II Structură portofoliu investițional fonduri de pensii locație/plasament – decembrie 2008

Cu excepția fondurilor KD, BANCPOST și VITAL, care nu aveau plasamente externe la 31 decembrie, numai 5 fonduri: OMNIFORTE, INTERAMERICAN, ING ARIPI și BCR au avut plasamente externe peste cea înregistrată pe total. Celelalte 6 fonduri: AZT VIITORUL TAU, BRD, PENSIA VIVA, PRIMA PENSIE și OTP au înregistrat valori sub cea înregistrată pe total.

Structura portofoliilor investiționale, precum și diversificarea acestora, care reflectă diversificarea riscurilor, joacă un rol deosebit de important în asigurarea adecvării veniturilor din pensiile private.

Fig.41 Pilon II Structură portofoliu investițional fonduri de pensii în România, Bulgaria, Ungaria, Polonia, Slovacia și Letonia – septembrie 2008

Din acest punct de vedere, România cu o pondere foarte mare a titlurilor de credit (instrumente cu venit fix): titluri de stat, obligațiuni municipale⁹⁸, deși deține cele mai mari ponderi în comparație cu celelalte state, se menține în limite asemănătoare acestora – ponderi foarte mari, peste **60%**⁹⁹ (Fig.41).

Criza financiară internațională, care a început să se manifeste preponderent din cea de a doua jumătate a anului 2008, a influențat într-o anumită măsură pensiile private din România, dar nu în proporția din celelalte state cu sisteme de pensii private mai dezvoltate (în România fondurile de pensii s-au aflat în primele luni de funcționare).

De altfel, sistemul de pensii private din România pune accent pe siguranța participanților, iar cele mai importante elemente de siguranță ale sistemului derivă din protecția pe care legislația o oferă participantului.

Prin modul de organizare a sistemului, prin separarea activelor fondurilor de pensii de cele ale administratorilor, contribuțiile participanților sunt puse la adăpost de dificultățile prin care pot trece, la un moment dat, administratorii fondurilor de pensii private sau acționarii acestora.

⁹⁸ În cazul obligațiunilor corporative ponderile sunt mai mici.

⁹⁹ Din acest punct de vedere, România se poate compara, într-o anumită măsură, cu statele cu fonduri de pensii cu ponderi mari investite în obligațiuni, care deși au înregistrat rate de rentabilitate mai mici decât în perioadele anterioare, sunt mult mai stabile decât cele cu ponderi mari în acțiuni.

V.1.5. VALOAREA UNITARĂ A ACTIVULUI NET

Tabel 33 Pilon II Evoluție Valori unitare active nete fonduri 2008*

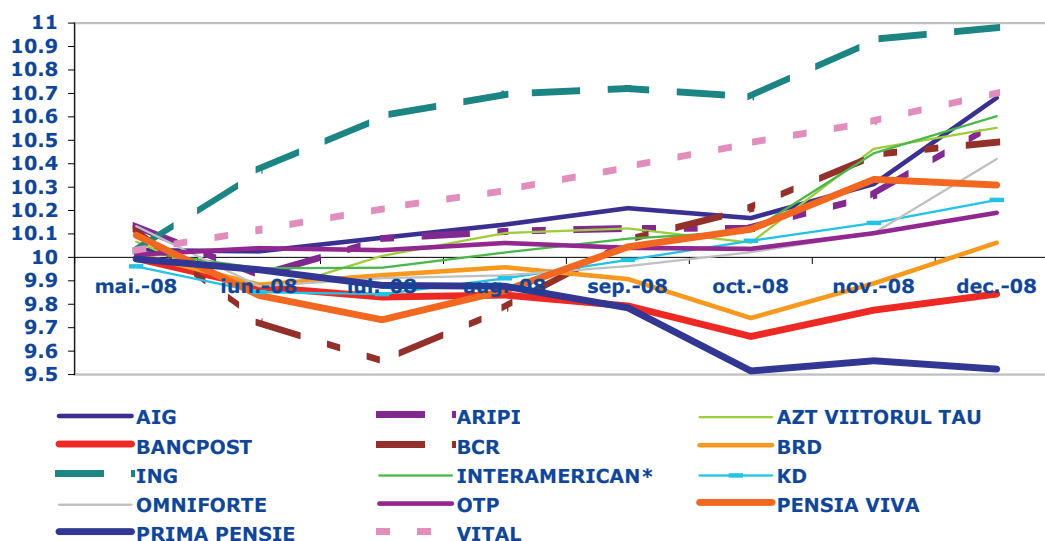
Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	mai. -08	iun. -08	iul. -08	aug. -08	sep. -08	oct. -08	nov. -08	dec. -08
1	AIG	10,0308	10,0258	10,0835	10,1403	10,2104	10,1678	10,3130	10,6814
2	ARIPI	10,1371	9,9198	10,0797	10,1115	10,1242	10,1245	10,2665	10,5806
3	AZT VIITORUL TAU	10,0670	9,8444	10,0065	10,1040	10,1236	10,0631	10,4636	10,5529
4	BANCPOST	9,9961	9,8746	9,8306	9,8397	9,7925	9,6628	9,7752	9,8435
5	BCR	10,1234	9,7238	9,5548	9,7847	10,0725	10,2106	10,4384	10,4931
6	BRD	10,0144	9,8837	9,9238	9,9577	9,9078	9,7409	9,8892	10,0630
7	ING	10,0264	10,3732	10,6027	10,6970	10,7214	10,6851	10,9299	10,9813
8	INTERAMERICAN**	10,0279	9,9535	9,9563	10,0211	10,0797	10,1119	10,4447	10,6026
9	KD	9,9617	9,8517	9,8432	9,9107	9,9889	10,0707	10,1468	10,2451
10	OMNIFORTE	10,1336	9,8767	9,9113	9,9233	9,9628	10,0220	10,1035	10,4198
11	OTP	10,0118	10,0392	10,0308	10,0618	10,0407	10,0365	10,1034	10,1902
12	PENSIA VIVA	10,0949	9,8378	9,7340	9,8591	10,0450	10,1202	10,3328	10,3087
13	PRIMA PENSIE	9,9937	9,9477	9,8808	9,8767	9,7847	9,5156	9,5587	9,5232
14	VITAL	10,0291	10,1175	10,2082	10,2860	10,3863	10,4887	10,5810	10,7040

*Valoarea din ultima zi lucrătoare a lunii respective.

**Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO din 2009, ca și administratorul său: EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.

Definită ca raportul dintre valoarea activului net al fondului de pensii la o anumită dată și numărul total de unități al fondului la aceeași dată, valoarea unității de fond poate exprima rentabilitatea unui fond de pensii, iar evoluția sa arată modul cum administratorul, în condițiile economice date, prin politica sa de investiții (structura portofoliului investițional), a reușit să valorifice contribuțiile participanților.

Fig.42 Pilon II Evoluție valori unitare active nete fonduri – 2008

La sfârșitul anului 2008, 12 fonduri de pensii înregistrau valori pozitive, peste valoarea inițială (stabilită de lege) și numai două fonduri: BANCPOST și PRIMA PENSIE aveau valori negative, sub această valoare, mediana setului de 14 valori fiind de **10,4565** lei. Cele 12 fonduri cu valori pozitive, deși au înregistrat fluctuații lună de lună, au avut trenduri crescătoare.

În aceeași perioadă, economia românească înregistra o inflație de 7,85%, în condițiile creșterii PIB – ului, în termeni reali, cu 7,1%, comparativ cu anul 2007, iar rata medie a dobânzii practicate de instituțiile de credit la

depozitele în lei existente în sold, era la 31 decembrie de 13,22% și 5,67% la depozitele la termen în euro¹⁰⁰.

Capitalizarea pieței raportată de Bursa de Valori București era la 23.12.2008 de 45.701 milioane lei (11.630 milioane euro), iar valoare tranzacționată totală în 2008 (acțiuni admise la tranzacționare/nelistate, obligațiuni, drepturi, unități de fond și futures) a fost de 7.275,5 milioane lei (1.983 milioane euro).

Trebuie însă menționat faptul că, la analiza creșterii/scăderii valorii unitare a activelor nete, valorile negative înregistrate pe anumite perioade scurte de timp, nu ar trebui luate în calculul general al performanței unui fond. Performanța fondurilor trebuie judecată pe perioade mari de timp, 20 sau chiar 30 de ani, întrucât pensiile private sunt investiții pe termen lung.

V.1.6. REZULTATELE FINANCIARE ALE ANULUI 2008

Anul 2008, s-au mai bine zis, a doua jumătate a anului, întrucât contribuțiile aferente lunii martie 2008 au fost virate către fondurile de pensii administrate privat în luna mai, a adus profit pentru 13 fonduri dintre cele 14 care au încasat contribuții.

Potrivit datelor din situațiile financiare¹⁰¹ raportate de către administratorii care activează pe piața pensiilor administrate privat, doar fondul PRIMA PENSIE a înregistrat pierderi (Tabel 34).

Tabel 34 Pilon II - Fonduri de pensii
Veniturile, cheltuielile și profitul/pierdere exercițiului financiar 2008 – mil.lei

Nr. crt.	Fond de pensii	Venituri totale	Cheltuieli totale	Profitul exercițiului financiar	Pierdere exercițiului financiar	Pondere în total Profit/ Pierdere
1	AIG	4,93	2,16	2,77		9,06%
2	ARIPI	6,13	3,28	2,85		9,34%
3	AZT VIITORUL TAU	20,33	12,71	7,62		24,97%
4	BANCPPOST	0,29	0,28	0,01		0,02%
5	BCR	2,52	1,42	1,11		3,62%
6	BRD	2,74	2,38	0,35		1,16%
7	EUREKO	4,08	2,21	1,87		6,14%
8	ING	33,23	22,33	10,90		35,70%
9	KD	0,04	0,01	0,03		0,10%
10	OMNIFORTE	0,91	0,51	0,40		1,32%
11	OTP	0,13	0,09	0,05		0,16%
12	PENSIA VIVA	4,06	2,31	1,75		5,74%
13	PRIMA PENSIE	0,11	0,17		0,06	100,00%
14	VITAL	0,89	0,07	0,82		2,68%
	TOTAL	80,41	49,93	30,54	0,06	

*Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO din 2009, ca și administratorul său: EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.

100 Sursa BNR: Serii de date statistice Ratele dobânzii practicate de instituțiile de credit - Credite și depozite în lei și în euro exprimate % p.a.

101 Norma nr. 2/2009 privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private pentru exercițiul financiar 2008, stabilește că administratorii de pensii private și brokerii de pensii private depun la unitățile teritoriale ale Ministerul Finanțelor Publice un exemplar al situațiilor financiare anuale, iar al doilea exemplar se depune la CSSPP, data depunerii: până la 15 aprilie 2009. Situațiile financiare trebuie auditate de către auditori financiari, conform prevederilor legale. Pentru fondurile de pensii administrate, administratorii au obligația să depună: bilanțul, situația veniturilor și cheltuielilor, situația modificărilor capitalului propriu, situația fluxurilor de trezorerie și note explicative la situațiile financiare anuale.

Fig.43 Pilon II - Fonduri de pensii
Situția veniturilor, cheltuielilor și a profitului/pierderii exercițiului financiar 2008

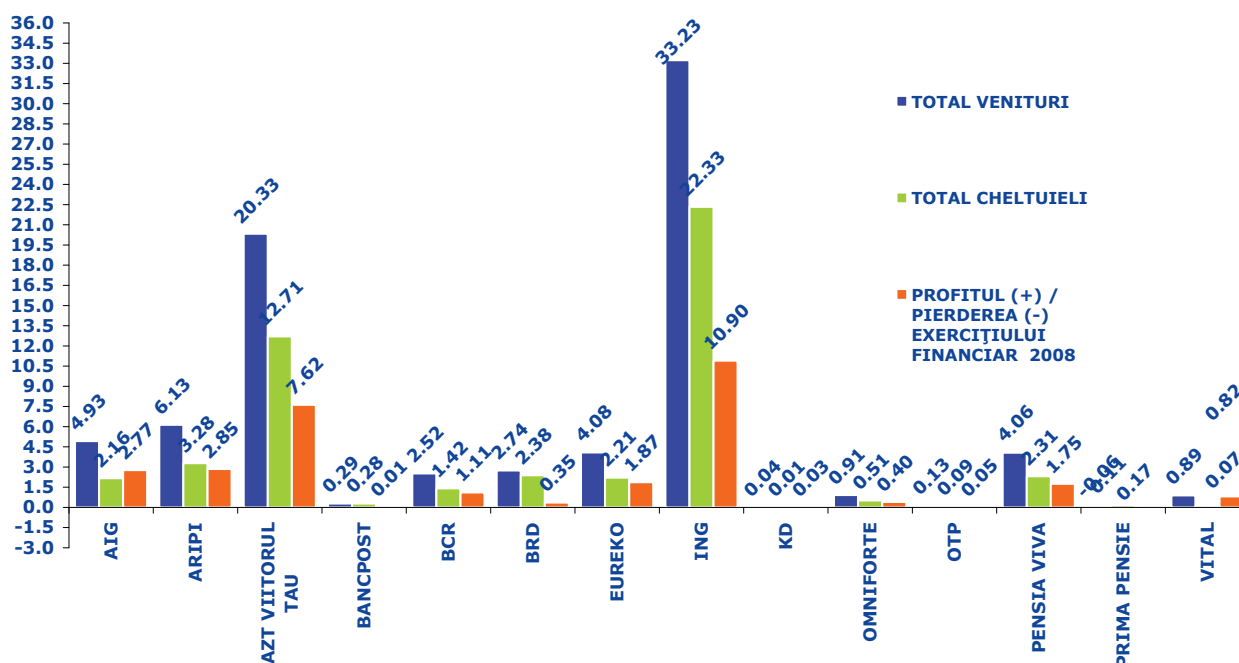
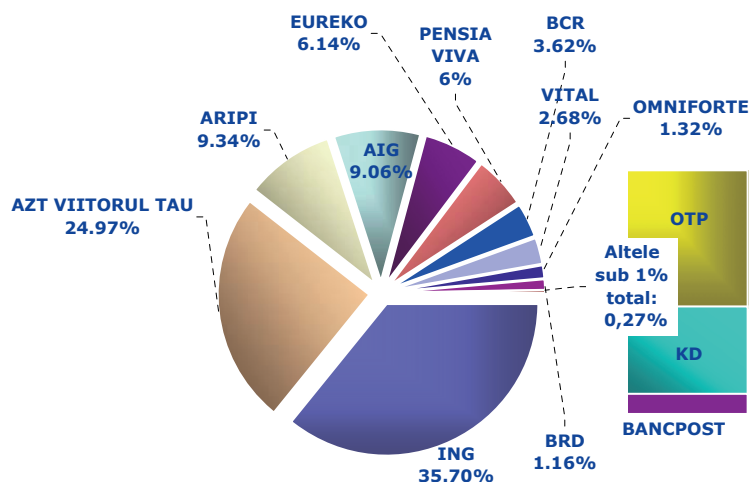

Fig.44 Pilon II Ponderea fondurilor în total profit exercițiu financiar 2008

Veniturile totale înregistrate de cele 14 fonduri s-au ridicat la **80,4 milioane lei** (20 milioane euro) iar cheltuielile la **50 milioane lei** (13 milioane euro), aducând, așa cum am mai menționat un profit total pentru 13 fonduri de **31 milioane lei** (8 milioane euro) și o pierdere, de numai **0,06 milioane lei** (0,01 milioane euro). Ca pondere în total, profituri mare au înregistrat fondurile ING și AZT VIITORUL TĂU, cu **36%** și, respectiv, **25%**. La polul opus s-au situat fondurile OTP, KD și BANCPOST, care au avut un profit de sub **1%**, în total însumând **0,3%**. Celelalte 9 fonduri au înregistrat ponderi din total profit cuprins între **1%** - BRD, **3%** - VITAL și **9%** - ARIPI și AIG, în condițiile în care mediana setului de valori a fost de **3,6%**. Ca și grad de concentrare, primele 3 fonduri clasate au însumat **70%** din total profit, iar primele 5, **85%**. Comparativ cu volumul activelor totale la 31 decembrie 2008, primele două fonduri dețin și ponderile cele mai mari din total: **34%** și, respectiv, **26%**.

Tabel 35 Pilon II Fonduri de pensii: Profitabilitatea economică a activului și rentabilitatea exercițiului financiar 2008

Nr. crt.	Fond de pensii	Venituri totale 2008	Cheltuieli totale 2008	Profitul / pierderea exercițiului financiar 2008	Active totale 31.12.2008	Profitabilitatea economică a activului 2008	Rentabilitatea exercițiului financiar 2008	Valoarea unitară a activului net 31.12.2008
1	AIG	4,93	2,16	2,77	60,472	4,6%	56,2%	10,6814
2	ARIPI	6,13	3,28	2,85	66,879	4,3%	46,5%	10,5806
3	AZT VIITORUL TAU	20,33	12,71	7,62	195,243	3,9%	37,5%	10,5529
4	BANCPOST	0,29	0,28	0,01	4,526	0,2%	3,4%	9,8435
5	BCR	2,52	1,42	1,11	26,179	4,2%	44,0%	10,4931
6	BRD	2,74	2,38	0,35	20,676	1,7%	12,8%	10,0630
7	EUREKO*	4,08	2,21	1,87	40,984	4,6%	45,8%	10,6026
8	ING	33,23	22,33	10,90	321,792	3,4%	32,8%	10,9813
9	KD	0,04	0,01	0,03	1,233	2,4%	75,0%	10,2451
10	OMNIFORTE	0,91	0,51	0,40	9,800	4,1%	44,0%	10,4198
11	OTP	0,13	0,09	0,05	3,561	1,4%	38,5%	10,1902
12	PENSIA VIVA	4,06	2,31	1,75	55,941	3,1%	43,1%	10,3087
13	PRIMA PENSIE	0,11	0,17	-0,06	2,166	-2,8%	-54,5%	9,5232
14	VITAL	0,89	0,07	0,82	22,978	3,6%	92,1%	10,7040
TOTAL		80,41	49,93	30,48	832,429	3,7%	37,9%	

*Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO din 2009, ca și administratorul său: EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.

Valoarea medie la 31 decembrie 2008 a indicatorului profitabilitatea economică a activului¹⁰² a fost de **3,7%**, și, cu excepția fondului PRIMA PENSIE care a înregistrat o valoare negativă, numai 6 dintre celelalte 13 fonduri au avut valori peste medie. 3 dintre fonduri au înregistrat cele mai mici valori, cu mult sub valoarea medie: BANCPOST, OTP și BRD, între **0,2%** și **1,7%**, situație reflectată și de valorile unitare ale activului net înregistrate de aceste fonduri (PRIMA PENSIE, BANCPOST, OTP și BRD).

Valoarea medie a celui alt indicator rezultat din analiza situațiilor financiare la sfârșitul anului 2008, rentabilitatea exercițiului financiar¹⁰³ a fost de **38%**. Marea majoritate a fondurilor, 9 fonduri din 13 (întrucât PRIMA PENSIE a înregistrat o valoare negativă), au avut valori mai mari decât media. În cazul VITAL și KD de **92%** și, respectiv, **75%**, acestea având însă și un nivel foarte scăzut al cheltuielilor.

¹⁰² Se calculează ca raport între profitul net și activul total și se exprimă %. Reflectă capacitatea activelor fondurilor de pensii administrate privat de a genera plusvaloare.

¹⁰³ Se calculează ca raport între profit/pierdere și total venituri și se exprimă %.

V.2. ADMINISTRATORII FONDURILOR DE PENSII – PILON II

Inițial, la startul campaniei de aderare la fondurile de pensii administrate privat, declanșată în 17 septembrie 2007, s-au aliniat 18 fonduri de pensii administrate privat autorizate de către CSSPP să funcționeze pe piața pensiilor din Pilonul II și 18 societăți de pensii, autorizate de către CSSPP să administreze fondurile de pensii¹⁰⁴.

Tabel 36 Pilon II Administratori și fonduri radiate din Registrul CSSPP – 2008

Nr. crt.	Administrator	Fond de Pensii	Total participanți martie 2008	Pondere martie 2008
1	MKB ROMEXTERRA FOND DE PENSII	FIDUCIA	1.884	0,05%
2	ZEPTER FOND DE PENSII	ZEPTER	1.649	0,04%
3	AG2R FOND DE PENSII	ALFA	1.127	0,03%
4	MARFIN FOND DE PENSII	MARFIN	194	0,00%

Ulterior, pe parcursul primelor luni ale anului 2008, înainte de începerea colectării contribuțiilor participanților, CSSPP a emis o procedură aplicabilă în cazul retragerii autorizației unui administrator din sistemul Pilonului II. Astfel la solicitarea acestuia, în condițiile în care fondul de pensii administrat nu deținea active, CSSPP urma să emită decizia de retragere a autorizației respective și în final încetarea activității de administrare a fondului. Această procedură a avut drept scop principal protejarea intereselor participanților la fondul de pensii al cărui administrator a intenționat să iasă de pe piața pensiilor private, înainte de colectarea primelor contribuții în sistem. Retragera autorizației de administrare și radierea din Registrul CSSPP a fost dispusă pentru 4 dintre administratori, pentru prospectele schemelor de pensii și fondurile de pensii administrate.

V.2.1. CAPITALUL SOCIAL AL ADMINISTRATORILOR - PILON II

La 31 decembrie 2008, cele 14 companii de pensii private obligatorii, care au rămas pe piața pilonului II, aveau capitaluri proprii autorizate de către CSSPP în valoare de **825 milioane lei** (207 milioane de euro) reprezentând **5,49%** din valoarea capitalului social total subscris de societăți comerciale cu participare străină înmatriculate în 2008¹⁰⁵.

Majorarea capitalului social a fost autorizată de către CSSPP pentru 8 dintre cei 14 administratori: Aviva Societate de Administrare a Unui Fond de Pensii Privat S.A., Allianz-Jiriac Pensii Private Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A., Omniasig Pensii - Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat S.A., Eureko Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A., Prima Pensie Fond de Pensii S.A., Aig Fond De Pensii S.A., BT Aegon Fond de Pensii S.A. și Generali Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A., care a înregistrat și cea mai mare majorare¹⁰⁶.

Deși ING Fond de Pensii S.A. nu și-a majorat capitalul social în 2008, cu 232 milioane lei (58 de milioane euro) a înregistrat în continuare cea mai mare pondere din total (28% din total), în scădere față de 2007, în condițiile majorărilor de capital social înregistrate de celelalte societăți. Primii 5 administratori dețin împreună 68% din total (ING FOND DE PENSII SA, EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A, AVIVA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII PRIVAT SA, GENERALI SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A. și BT AEGON FOND DE PENSII SA).

Dintre cei 14 administratori, două societăți administrează și fonduri de pensii facultative: Allianz-Jiriac Pensii Private Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A.¹⁰⁷, care din 2007, administrează AZT

¹⁰⁴ Potrivit legii, un administrator poate administra în România un singur fond de pensii administrat privat.

¹⁰⁵ Sursa INSSE: Buletin Statistic Lunar 1/2009.

¹⁰⁶ Potrivit Normei nr.24/2008, elaborată de către CSSPP, în sistemul pensiilor private din România, societățile de pensii constituite în baza Legii nr.204/2006 pot administra fonduri de pensii facultative și un fond de pensii administrat privat, iar societățile de pensii constituite în baza Legii nr.411/2004 pot administra un fond de pensii administrat privat și fonduri de pensii facultative, în ambele cazuri în baza deciziilor de autorizare emise de CSSPP. Administratorii trebuie să dețină un capital social minim de 5,5 milioane euro (1,5 milioane euro pentru administrarea de fonduri de pensii facultative și 4 milioane euro pentru administrarea unui fond de pensii administrat privat). Societățile de pensii care la momentul depunerii celei de-a doua cereri de autorizare au un capital social mai mare de 5,5 milioane de euro, nu trebuie să-și majoreze capitalul social. Norma a abrogat Norma nr.13/2007.

¹⁰⁷ Allianz-Jiriac a fost autorizată în baza prevederilor Normei nr.13/2007 privind autorizarea societății de pensii ca

MODERATO și AZT VIVACE și Eureko Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A., pentru care CSSPP a autorizat în decembrie 2008 fondul EUREKO CONFORT. De asemenea, la sfârșitul anului 2008, CSSPP a demarat procedura de autorizare a unui fond de pensii facultative – STABIL la solicitarea Generali Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A.

V.2.2. COMISIOANE DE ADMINISTRARE

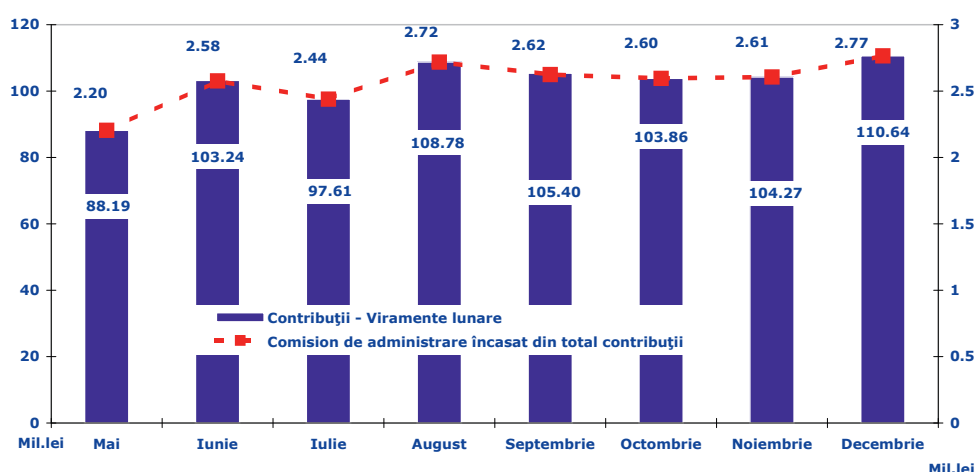
Veniturile societăților de pensii care asigură administrarea fondurilor de pensii de pe piața Pilonului II se constituie preponderent¹⁰⁸ din comisioanele de administrare, stabilite prin prospectele schemelor de pensii autorizate de către CSSPP prin:

- *deducerea unui quantum de maximum 2,5% din contribuțiile plătite de participanți (înainte de convertirea contribuțiilor în unități de fond) și*
- *deducerea unui procent din activul net total al fondului de pensii administrat, dar nu mai mult de 0,06% pe an.*

Tabel 37 Pilon II Evoluția comisioanelor de administrare 2008 – lei

2008	Comision de administrare încasat din total contribuții	Comision de administrare încasat din activ net total	Comision mediu/ participant din contribuții	Comision mediu/ participant din active nete
Mai	2.204.495	13.403	0,69	0,00
Iunie	2.576.721	50.267	0,75	0,01
Iulie	2.439.333	94.655	0,70	0,03
August	2.718.500	140.420	0,74	0,04
Septembrie	2.624.376	181.890	0,69	0,05
Octombrie	2.595.476	228.932	0,67	0,06
Noiembrie	2.606.247	275.117	0,66	0,07
Decembrie	2.765.106	326.419	0,69	0,08
Total	20.530.254	1.311.104		

Fig.45 Pilon II Evoluție viramente contribuții și comisioane deduse din contribuții 2008

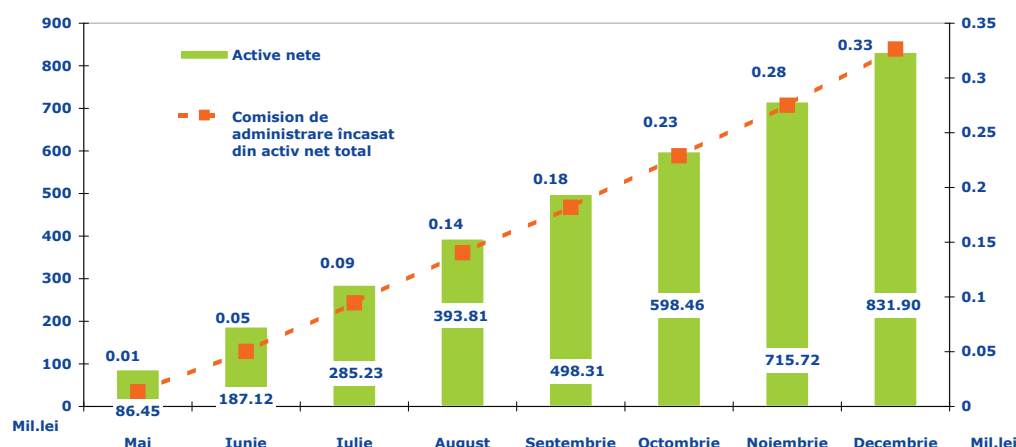

În cursul anului 2008, potrivit prospectelor schemelor de pensii, comisioanele de administrare percepute de toți cei 14 administratori prin deducerea acestuia din contribuțiile plătite de către participanți s-au situat la nivelul a **2,5%**, aceștia încasând în total **21,53 milioane lei** (5,15 milioane euro), raportat la total viramente de 822 milioane lei.

administrator al fondurilor de pensii facultative și al unui fond de pensii administrat privat. Norma a fost abrogată la sfârșitul anului 2008 prin Norma nr.24/2008.

¹⁰⁸ Alte surse de venituri sunt penalitățile de transfer, reprezentând suma suportată de participant în cazul în care transferul la alt administrator se realizează mai devreme de 2 ani de la aderarea la fondul de pensii precedent și care s-a situat în anul 2008 la 5% din activul personal al participantului, precum și tarife pentru servicii la cerere, care nu pot depăși costul efectiv al punerii la dispoziție a informațiilor.

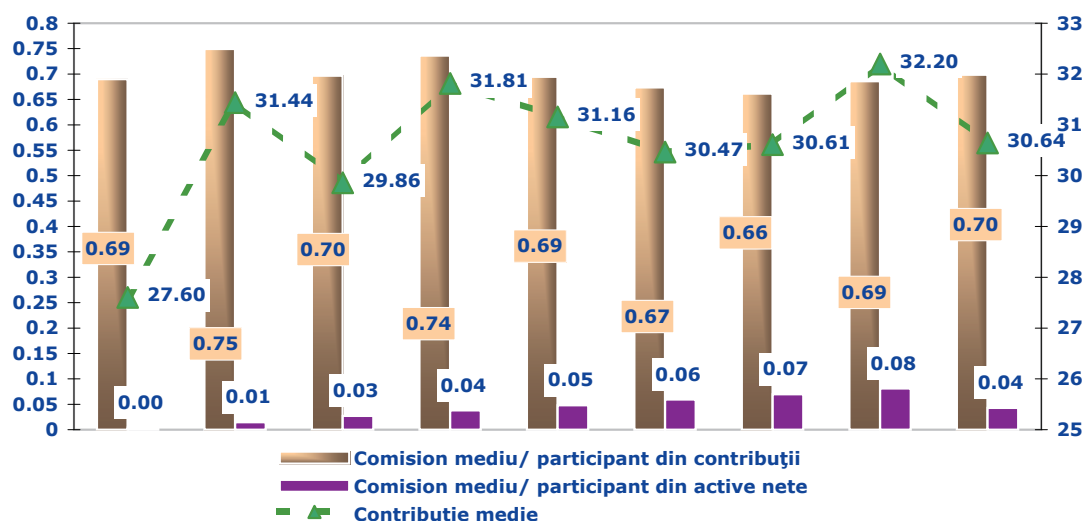
Fig.46 Pilon II Evoluție active nete totale și comisioane deduse din activele nete 2008

În cazul comisioanelor de administrare deduse din activul net total al fondurilor administrate, procentul practicat de administratori a fost de 0,05%. Situația a fost însă diferită în cazul Aviva Societate de Administrare a Unui Fond de Pensii Privat S.A., Eureka Societate de Administrare a Fondurilor De Pensii Private S.A, BT Aegon Fond de Pensii S.A. care, pentru a atrage mai mulți participanți, dar și pentru a stimula randamentele fondurilor respective, au renunțat la perceperea comisionului.

La un total de 831,9 milioane lei active nete la 31 decembrie 2008, volumul total al comisioanelor percepute din active nete a fost de **1,31 milioane lei** (0,33 milioane euro).

Fig.47 Pilon II Evoluție comisioane medii/participant din contribuții și active nete – 2008

La o contribuție medie anuală de 30,64 lei/participant media anuală a comisionului mediu din contribuții a fost de **0,7 lei/** participant pentru perioada mai – decembrie 2008, cu fluctuații între 0,75 și 0,66 lei. În cazul comisionului mediu din active nete, media anuală a fost de **0,04 lei/** participant, cu fluctuații între 0,004 și 0,08 lei.

V.2.3. REZULTATELE FINANCIARE ALE ANULUI 2008

Conform situațiilor depuse la CSSPP¹⁰⁹, la sfârșitul anului 2008, 13 administratori au încheiat anul financiar 2008 cu pierderi¹¹⁰. Singurul administrator care a înregistrat profit în exercițiul financiar 2008 a fost KD, care a avut **1,37 milioane lei** profit (0,3 milioane euro).

¹⁰⁹ Și în cazul administratorilor, sunt valabile prevederile Normei nr. 2/2009. Situațiile financiare anuale depuse: bilanț, cont de profit și pierdere, situația modificării capitalului propriu, situația fluxurilor de trezorerie, notele explicative ale situațiilor financiare anuale, date informative și situația activelor imobilizate.

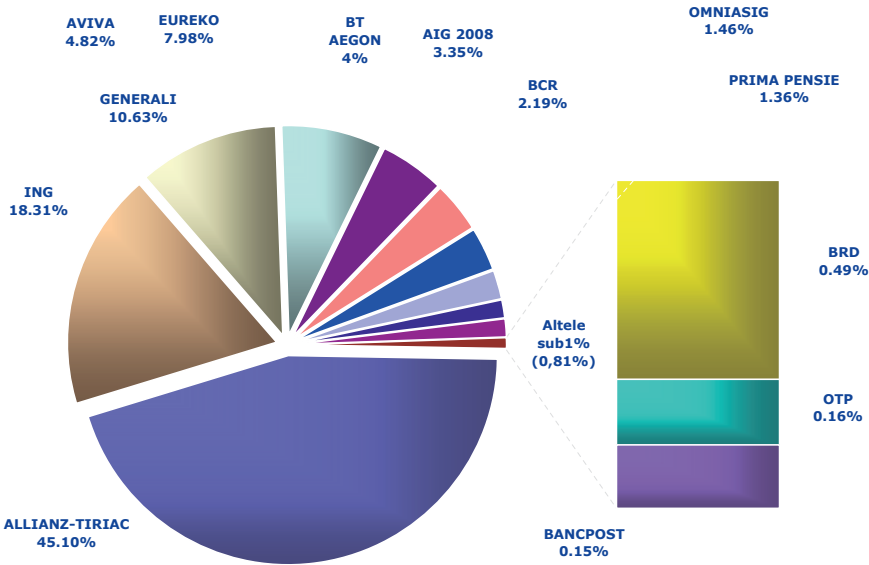
¹¹⁰ În analiza din prezentul raport sunt evidențiate exclusiv pierderile exercițiului financiar 2008 (La pierderile exercițiului financiar aferente anului 2008 se adaugă și pierderile exercițiului financiar aferente anului 2007 care se reportează în 2008).

Tabel 38 Pilon II Administratori: profit/pierdere exercițiu financiar 2008

Nr. crt.	ADMINISTRATORI	Profitul exercițiului financiar 2008 Mil.lei	Pierdere exercițiului financiar 2008 Mil.lei	Pondere din total Profit/ Pierdere 2008
1	AIG		29,16	3,39%
2	ALLIANZ-TIRIAC		381,5	44,41%
3	AVIVA		41,93	4,88%
4	BANCPOST		1,32	0,15%
5	BCR		19,02	2,21%
6	BRD		4,29	0,50%
7	BT AEGON		34,82	4,05%
8	EUREKO		69,42	8,08%
9	GENERALI		92,44	10,76%
10	ING		159,25	18,54%
11	KD	1,37		100%
12	OMNIASIG		12,69	1,48%
13	OTP		1,40	0,16%
14	PRIMA PENSIE		11,82	1,38%
TOTAL		1,37	859,04	

Allianz-Tiriac, autorizată în baza prevederilor Normei nr.13/2007 privind autorizarea societății de pensii ca administrator al fondurilor de pensii facultative și al unui fond de pensii administrat privat¹¹¹, a desfășurat activitate de administrare pentru un fond de pensii administrat privat: AZT VIITORUL TĂU și două fonduri de pensii facultative: AZT MODERATO și AZT VIVACE. În aceste condiții, pierderea exercițiului financiar pentru anul 2008 de - 392.289.482 lei a fost astfel desfășurată: pentru activitatea de administrare a fondului de pensii administrat privat – **381.497.977 lei**, iar pentru activitatea de administrare a celor două fonduri de pensii facultative: 10.791.505 lei.

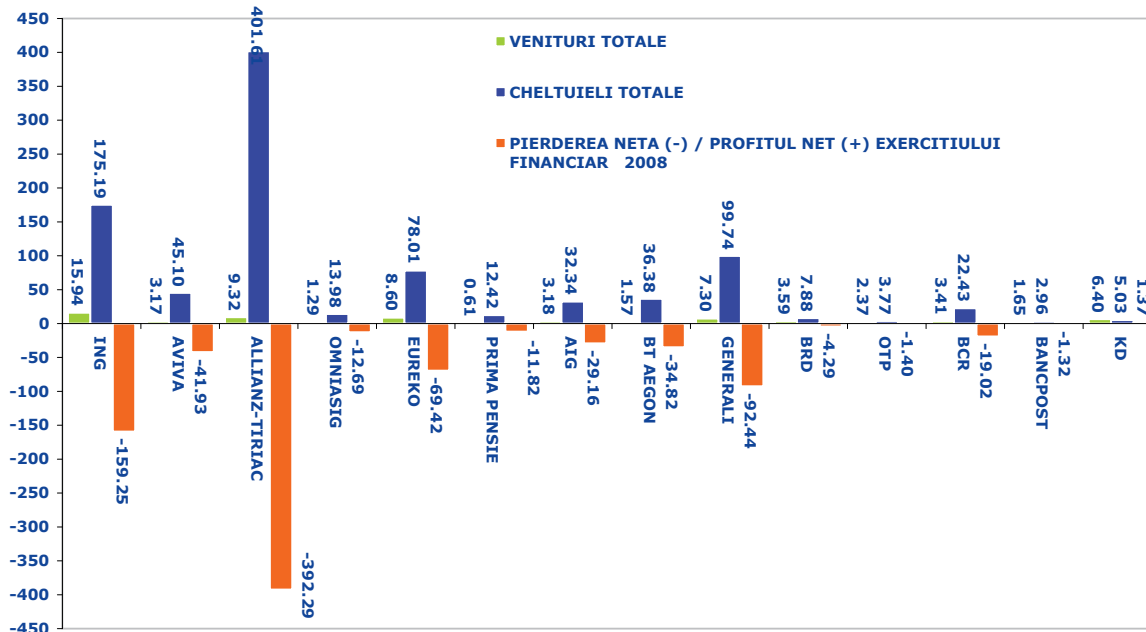
Fig.48 Pilon II Administratori: Ponderea pierderilor din total 2008

111 Norma a fost abrogată la sfârșitul anului 2008 prin Norma nr.24/2008.

În cazul analizei pierderilor exercițiului financiar 2008¹¹², se poate constata că, dintre administratori, cele mai mari pierderi au fost înregistrate de ALLIANZ: **44,4%**, ING: **18,5%** și GENERALI: **10,8%**, împreună reprezentând **74%** din total. Cele mai mici pierderi înregistrate, sub 1% , au avut BRD, OTP și BANCPOST, care în total au avut **0,8%** din pierderi.

Fig.49 Pilon II Administratori: Venituri, cheltuieli, profit/pierdere exercițiu financiar 2008

În structura cheltuielilor totale ale administratorilor, cheltuielile de exploatare au reprezentat ponderea cea mai mare, iar dintre aceste cheltuieli, o pondere foarte mare au înregistrat cheltuielile cu lucrările și serviciile executate de terți, cheltuielile cu colaboratorii și cele privind comisioanele și onorariile, respectiv comisioane de intermediere, comisioanele agenților de marketing, comisioanele de depozitare, onorariile de consiliere, precum și cheltuielile de publicitate, etc. Ponderile înregistrate la nivelul total al fondurilor ca și structură a cheltuielilor de exploatare s-au păstrat, în mare parte, și la nivelul fiecărui fond în parte.

Trebuie menționat faptul că anul 2008 a fost cel de-al doilea an consecutiv în care administratorii de pe piața Pilonului II au înregistrat cheltuieli cu mult mai mari decât veniturile, chiar dacă în 2008 au încasat și comisioane din contribuțiile participanților și din activele fondurilor administrate.

Rezultatele financiare ale anului 2008, au determinat necesitatea adoptării de către administratorii de fonduri de pensii a unor măsuri de capitalizare în cursul anului 2009, în vederea asigurării condițiilor de funcționare a acestora în conformitate cu prevederile legale în vigoare (condiția prevăzută de art.153²⁴ din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare: ponderea activului net în capitalul social subscris să nu fie mai mică de 50%).

V.3 BROKERII DE PENSII - PILON II

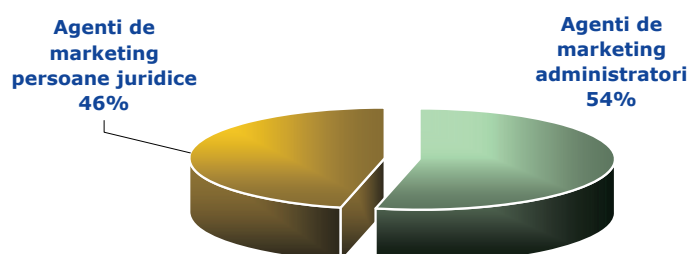
Pe piața Pilonului II, activitatea de marketing¹¹³ a fondurilor de pensii administrate privat s-a desfășurat prin intermediul brokerilor de pensii private (agenți de marketing persoane juridice) – societăți comerciale nou-înființate, intermediarilor de pensii private – societăți comerciale constituite și autorizate de BNR, de CSA sau de CNVM, consultanților de pensii private – persoane juridice române microîntreprinderi.

Activitatea efectivă de atragere a participanților la un fond de pensii a fost însă desfășurată de către

¹¹² În cazul Allianz-Tiriac sumele sunt exclusiv aferente fondului de pensii administrat privat - AZT Viitorul Tău
¹¹³ Agenții de marketing sunt autorizați sau avizați, după caz, de către CSSPP.

agenții de marketing – persoane fizice cu contracte de mandat încheiate fie cu administratorii fie cu agenții de marketing persoane juridice.

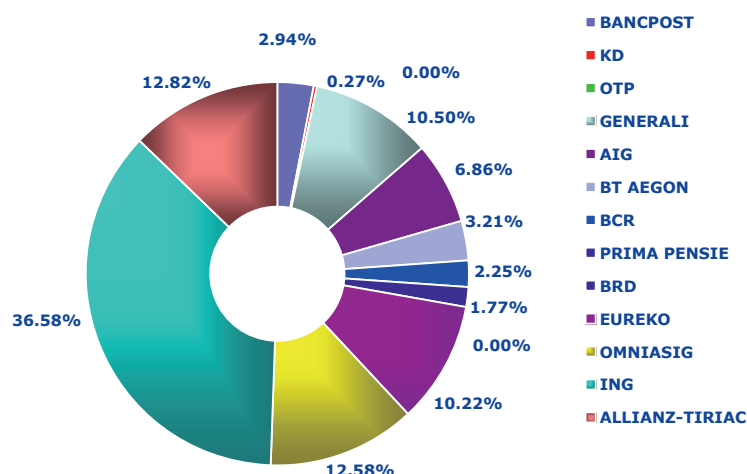
Fig.50 Pilon II Structură agenți de marketing – 2008

În anul 2008, au activat 31 brokeri de pensii private, autorizați în 2007, 16 intermediari de pensii private, dintre care 8 avizați în 2008 și 23 consultanți de pensii private. Cu excepția AVIVA, toți ceilalți 13 administratori au avut proprii lor agenți de marketing.

Astfel, la 31 decembrie 2008, erau **211.853** agenți de marketing, dintre care **54%** din total, agenții proprii ai administratorilor. Comparativ cu 2007, numărul agenților de vânzare pentru pensiile private obligatorii a scăzut cu **18%**, în condițiile în care 2007 a fost anul aderării inițiale și a presupus concentrarea activității în această zonă.

Fig.51 Pilon II Structură agenți de marketing administratori – 2008

Ca și în 2007, ponderea cea mai mare a numărului de agenți de marketing a fost deținută de către ING, **37%**, care a păstrat tendința de a utiliza propria forță de vânzări. Următorii 4 administratori au avut ponderi între **10-13%**, concentrându-se mai mult pe contribuția brokerilor în atragerea participanților lor. 3 dintre administratori, KD, OTP și BRD au avut chiar ponderi de sub **1%** (în total 0,28 %).

V.4. PENSIILE FACULTATIVE - PILON III

Deși în 2008 atenția companiilor ar fi trebuit să fie atrasă și de pensiile facultative, mai ales după încheierea campaniei inițiale de aderare la Pilonul II, (perioada de aderare inițială la fondurile de pensii administrate privat s-a încheiat la sfârșitul primului trimestru 2008), activitatea de marketing pe segmentul pensiilor facultative a stat în continuare în umbra Pilonului II, respectiv demararea și consolidarea acestuia – colectarea contribuțiilor în sistem.

Astfel, fondurile de pensii facultative au atins la sfârșitul anului 2008 **84,3 milioane lei** valoarea activului net (21 milioane euro) și **150.745 participanți**.

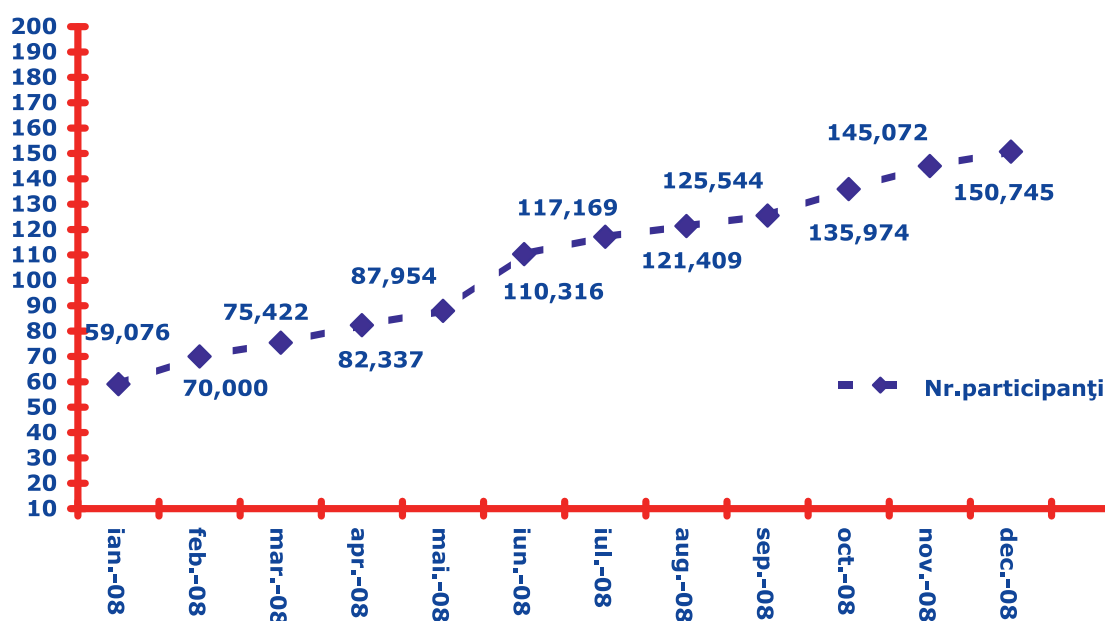
În aceeași perioadă, piața asigurărilor de viață și anuități care sunt legate de fonduri de investiții a ajuns la 522 milioane lei (131 milioane de euro)¹¹⁴ prime brute subscrise, cu o creștere nominală de 7,02% față de 2007.

Având un rol important în fidelizarea și motivarea angajaților, pensiile facultative pot fi utilizate de managementul companiilor în pachetele salariale. Creșterea numărului de participanți și, implicit, a activelor fondurilor poate fi stimulată însă prin majorarea nivelului deductibilității fiscale, atât la nivelul angajatorilor, cât și la nivelul participanților/potențialilor participanți, chiar dacă încrederea populației în sistemul de pensii facultative este un proces lent și de durată.

Ridicarea nivelului facilității fiscale, precum și acordarea unei deductibilități cât mai avantajoase este de natură a încuraja angajatorii să contribuie în beneficiul salariaților pentru pensiile facultative. Acest avantaj a reprezentat pentru CSSPP unul dintre obiectivele importante ale anului 2008. Astfel, începând cu 2009, limita deducerii cheltuielilor efectuate, în numele unui angajat, la schemele de pensii facultative, va fi majorată de la 400 de euro la 800 de euro în total, la angajat și angajator.

V.4.1. PARTICIPANȚII

Fig.52 Pilon III Evoluție număr participanți – total 2008

Aderarea la fondurile de pensii facultative a debutat în luna iunie 2007 și a crescut în ritm lent dar constant, atât în 2007 cât și pe parcursul anului 2008, ajungând la **150.745 persoane**, aproape o triplare a

¹¹⁴ Sursa Comisia de Supraveghere a Asigurărilor: Anul 2008 (date provizorii).

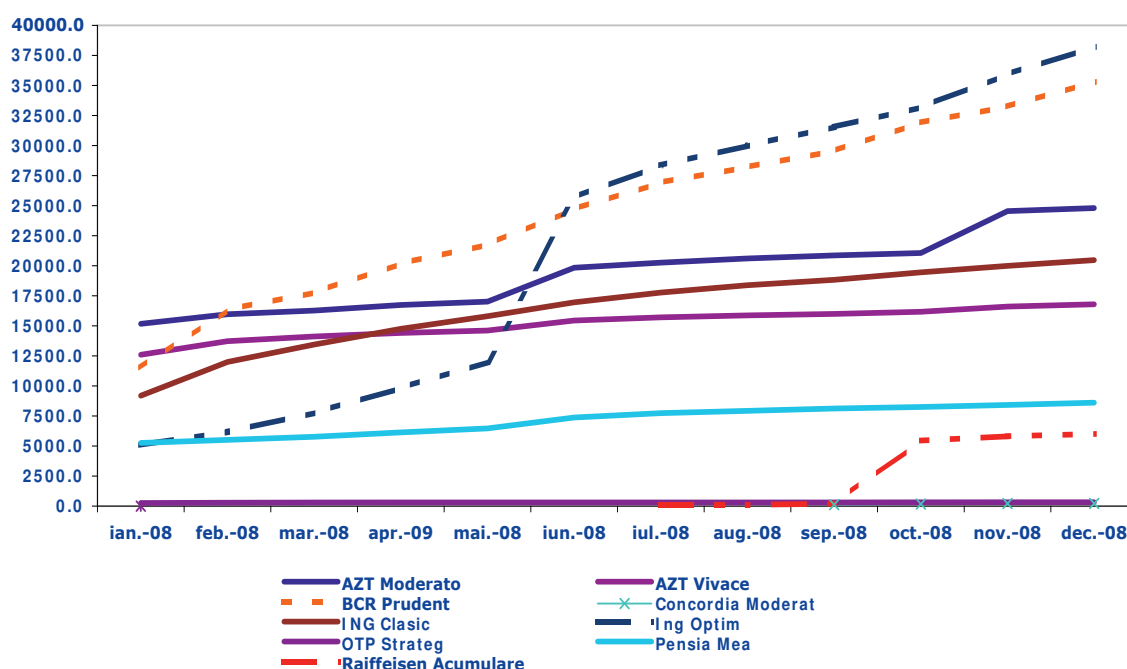
numărului din ianuarie 2008, ceea ce reprezintă un grad de acoperire de **3,18%** din efectivul total al salariaților din România¹¹⁵.

Tabel 39 Pilon III Evoluție număr participanți 2008

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	ian. -08	feb. -08	mar. -08	apr. -08	mai. -08	iun. -08	iul. -08	aug. -08	sep. -08	oct. -08	nov. -08	dec. -08
1	AZT Moderato	15.167	15.964	16.270	16.733	17.016	19.836	20.257	20.605	20.862	21.058	24.544	24.798
2	AZT Vivace	12.593	13.725	14.114	14.411	14.609	15.443	15.707	15.871	15.993	16.170	16.605	16.793
3	BCR Prudent	11.520	16.344	17.768	20.180	21.763	24.712	26.925	28.215	29.557	31.922	33.248	35.312
4	Concordia Moderat	-	-	-	-	-	-	-	-	119	174	214	220
5	ING Clasic	9.188	11.995	13.446	14.750	15.804	16.959	17.770	18.379	18.828	19.449	19.989	20.469
6	Ing Optim	5.088	6.173	7.756	9.824	11.990	25.686	28.360	29.997	31.544	33.187	35.921	38.217
7	OTP Strateg	261	286	298	305	308	308	308	308	308	317	320	323
8	Pensia Mea	5.259	5.513	5.771	6.134	6.464	7.372	7.737	7.928	8.123	8.248	8.420	8.605
9	Raiffeisen Acumulare	-	-	-	-	-	-	105	106	210	5.449	5.811	6.008
TOTAL		59.076	70.000	75.423	82.337	87.954	110.316	117.169	121.409	125.544	135.974	145.072	150.745

Dintre cele 9 fonduri de pensii care au funcționat pe piața pensiilor facultative, 7 au fost autorizate și au avut participanți încă din 2007: AZT Moderato, AZT Vivace, BCR Prudent, ING Clasic, Ing Optim, OTP Strateg și Pensia Mea și două, Concordia Moderat și Raiffeisen Acumulare, au fost autorizate și au început să funcționeze în cursul anului 2008 (iunie și, respectiv, august 2008). Un alt fond, Eureka Confort a fost autorizat în decembrie 2008 dar a început să colecteze contribuții de la participanții săi în ianuarie 2009.

Fig.53 Pilon III Evoluție număr participanți – fonduri de pensii – 2008

¹¹⁵ INS Buletin statistic lunar Nr.1/2009. Datele lunare privind câștigul salarial și efectivul de salariați sunt obținute printr-o cercetare statistică selectivă. Începând cu luna ianuarie 2009 eșantionul cuprinde 24000 unități economico-sociale. Unitățile din sectorul bugetar (administratie publică, învățământ, sănătate și asistență socială) sunt cuprinse exhaustiv în cercetare. Pentru sectorul economic, au fost incluse în cercetare unitățile cu 4 salariați și peste, care acoperă 99,69% din numărul total de salariați din acest sector, prin extinderea rezultatelor estimându-se populația totală a unităților cu 4 salariați și peste. Numărul salariaților din unitățile economice excluse din cercetare (0-3 salariați) reprezintă aproximativ 7,92% din numărul total al salariaților din sectorul economic.

Și în cazul fiecărui fond de pensii în parte, deși creșterile numărului de participanți au fost modeste, trendul ascendent crescător s-a menținut pe tot parcursul anului 2008, continuând tendințele anului 2007. BCR Prudent a înregistrat cele mai mari creșteri lunare și trimestriale.

Tabel 40 Pilon III Evoluție trimestrială număr participanți 2007 – 2008

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	dec. -07	mar. -08	iun. -08	sep. -08	dec. -08	Creștere decembrie 2008/ 2007
1	AZT Moderato	13.401	16.270	19.836	20.862	24.798	85,05%
2	AZT Vivace	11.084	14.114	15.443	15.993	16.793	51,51%
3	BCR Prudent	11.438	17.768	24.712	29.557	35.312	208,73%
4	Concordia Moderat	-	-	-	119	220	-
5	ING Clasic	7.737	13.446	16.959	18.828	20.469	164,56%
6	Ing Optim	4.036	7.756	25.686	31.544	38.217	846,90%
7	OTP Strateg	219	298	308	308	323	47,49%
8	Pensia Mea	2.972	5.771	7.372	8.123	8.605	189,54%
9	Raiffeisen Acumulare	-	-	-	210	6.008	-
TOTAL		50.887	75.423	110.316	125.544	150.745	196,23%

La 31 decembrie 2008, raportat la numărul de participanți, gradul de concentrare pentru cele 9 fonduri de pensii facultative a fost în cazul primelor 3 fonduri (ING Optim, BCR Prudent și AZT Moderato): **66%**, iar în cazul primelor 5 (primele 3 la care se adaugă ING Clasic și Pensia Mea): **90%**, fără modificări majore față de ianuarie 2008, în condițiile în care numărul fondurilor s-a modificat pe parcursul anului prin apariția Concordia Moderat și Raiffeisen Acumulare. Astfel, în ianuarie 2008 gradul de concentrare era de **66,5%** și, respectiv, de **91%**.

Fig.54 Pilon III Pondere în total participanți comparativ ianuarie 2008 și decembrie 2008

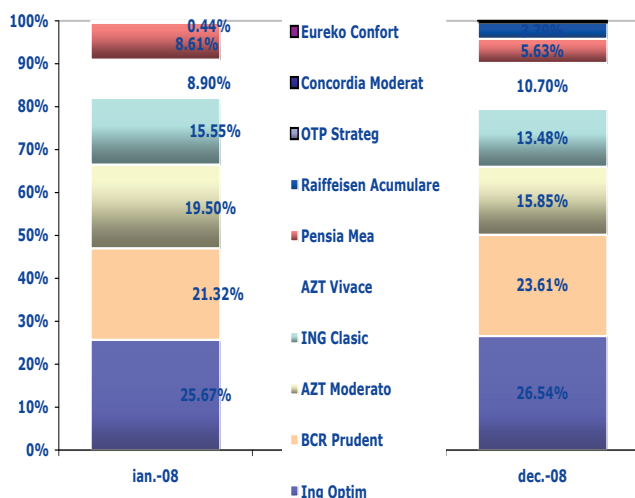
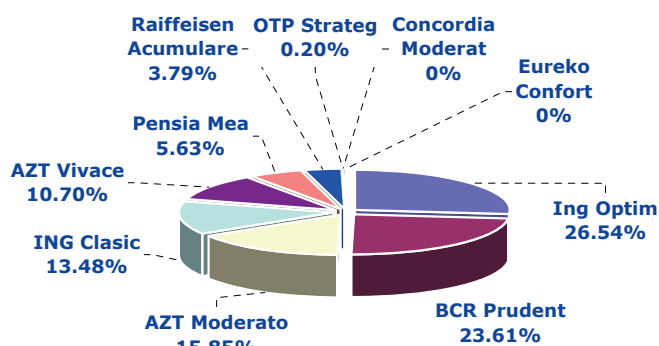

Fig.55 Pilon III Pondere în total participanți decembrie 2008

Structura Participanților pe Grupe de Vârstă

La sfârșitul anului 2008, **33%** din totalul participanților la pensiile facultative erau persoane cu vârsta de peste 45 de ani, **50%** între 30 și 44 de ani, iar restul de **17%** între 16 și 29 de ani. Această structură s-a păstrat aproape constant pe parcursul anului, neînregistrând fluctuații majore (acestea s-au situat în jur de 1%).

Fig.56 Pilon III Evoluție Structură pe vârstă a participanților decembrie 2008

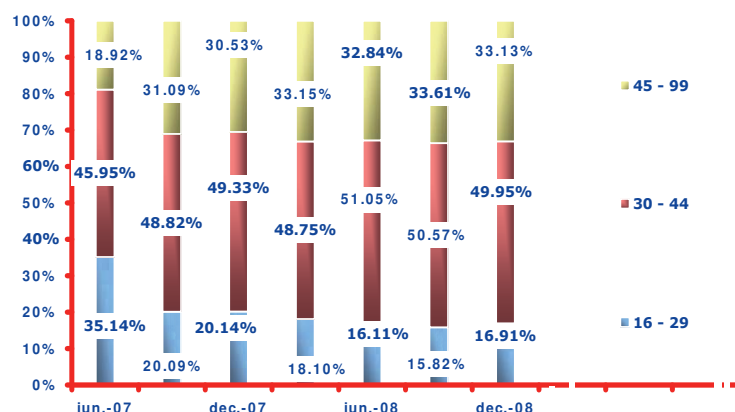
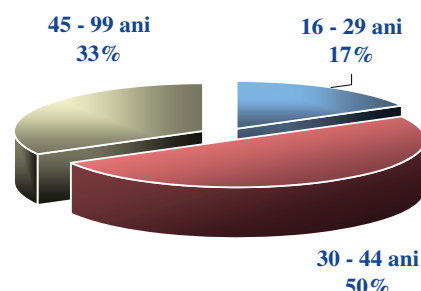

Fig.57 Pilon III Structura pe vârstă a participanților decembrie 2008

Deși nu sunt obligatorii și oferă posibilitatea participării indiferent de vârstă (oricine poate contribui în sistem cu până la 15% din veniturile brute realizate lunar¹¹⁶), s-a constatat un interes mai mare pentru persoanele cu vârsta de până în 45 de ani, care reprezentau **67%** din total.

Comparativ cu Pilonul II¹¹⁷, și la pensiile facultative se constată interesul crescut al persoanelor tinere pentru economisirea pe termen lung sub forma pensiilor private, cu observația că pensiile administrate privat instituie aderarea obligatorie a persoanelor cu vârsta de până în 35 de ani.

Structura Participanților pe Gen

Și structura pe gen s-a păstrat aproape constantă pe parcursul anului trecut, cu fluctuații de sub 1%, înregistrând în decembrie 2008 valori aproape egale: **50,53%** bărbați și **49,47%** femei. Comparativ cu decembrie 2007, se constată însă o creștere în favoarea bărbaților care au depășit ca pondere femeile în total participanți, invers față de distribuția populației la nivelul întregii țări: 52% femei, 48% bărbați.

Fig.58 Pilon III Evoluție Structură pe gen a participanților 2007 – 2008

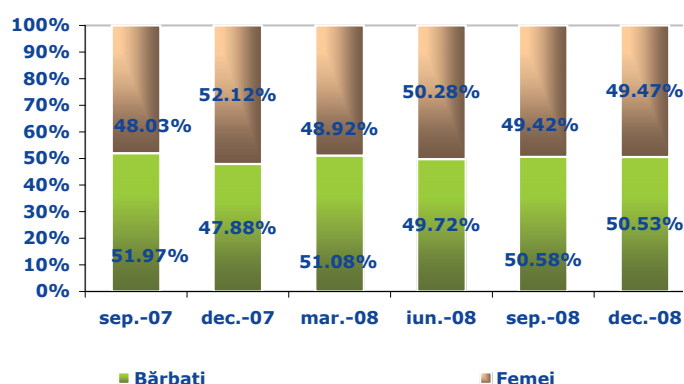
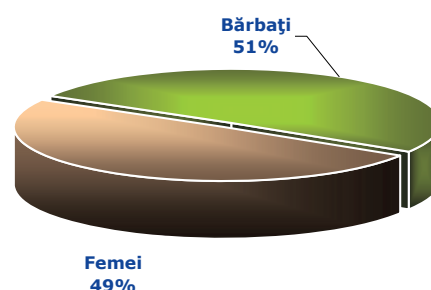

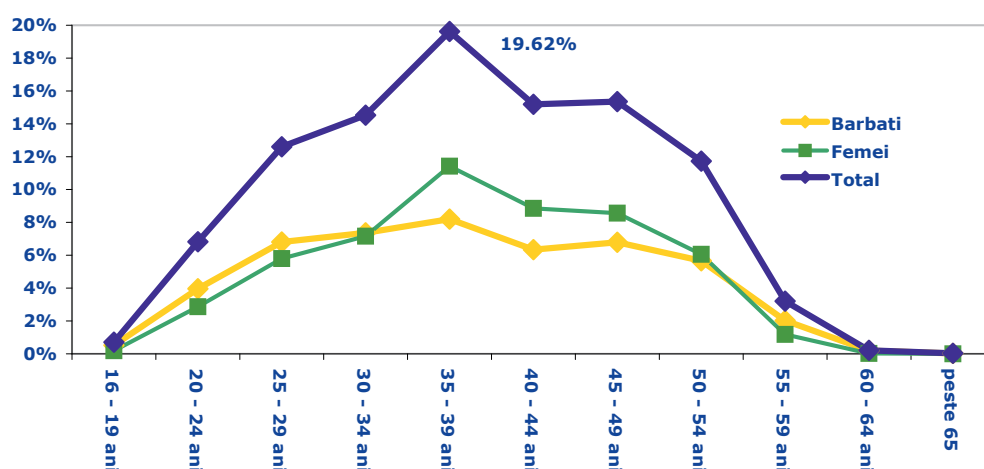
Fig.59 Pilon III Structură pe gen a participanților decembrie 2008

¹¹⁶ Pentru a putea beneficia de o pensie facultativă, condițiile legale impun ca fiecare participant să aibă cel puțin 90 de contribuții lunare (nu neapărat consecutive) făcute la fond, o vârstă de cel puțin 60 de ani și o sumă minimă acumulată. Dacă vreuna din aceste condiții nu este îndeplinită, contul de pensie facultativă este lichidat printr-o singură plată făcută clientului sau beneficiarului, eventual moștenitorilor legali, sau prin plăți eşalonate pe o perioadă de 5 ani.

¹¹⁷ 65% din total participanți erau persoane cu vârsta de până în 35 ani și 35% de peste 35 ani.

Fig.60 Pilon III Structură participanți pe gen și vârstă decembrie 2008

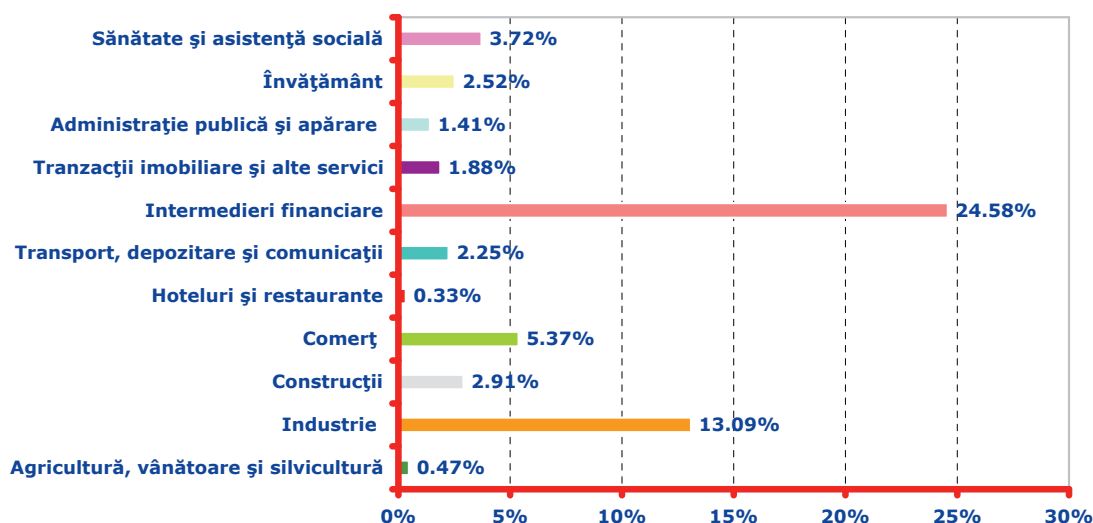

Iar din gruparea combinată pe criterii de vârstă și gen rezultă cea mai reprezentativă subgrupă a participanților la fondurile de pensii facultative: femei, cu vârsta cuprinsă între 35 și 39 de ani care reprezintă **19,27%** din total.

Structură participanți pe activități economice

În cazul în care se analizează structura participanților în funcție de activitățile economice potrivit cărora se clasifică angajatorii acestora, se constată că, la 31 decembrie 2008, cele mai bine reprezentate activități economice în Pilonul III au fost sectorul de intermediari financiare cu **25%** dintre participanți și industria cu **13%**, iar cele mai slab reprezentate sunt agricultura și serviciile hoteliere cu sub **1%**.

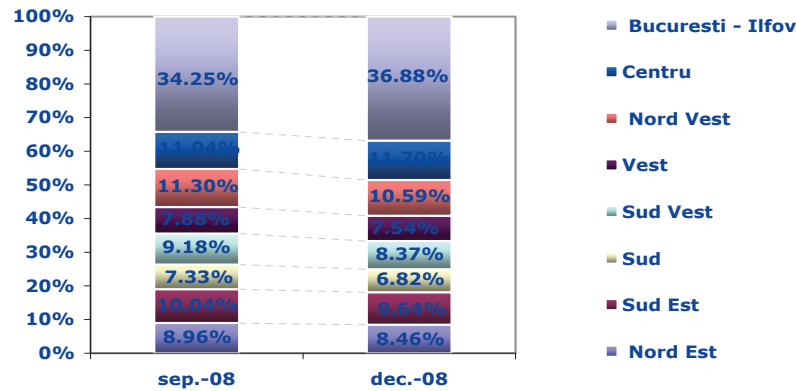
Fig.61 Pilon III Structură participanți pe activități economice – decembrie 2008

Structură participanți pe zone de dezvoltare geografică

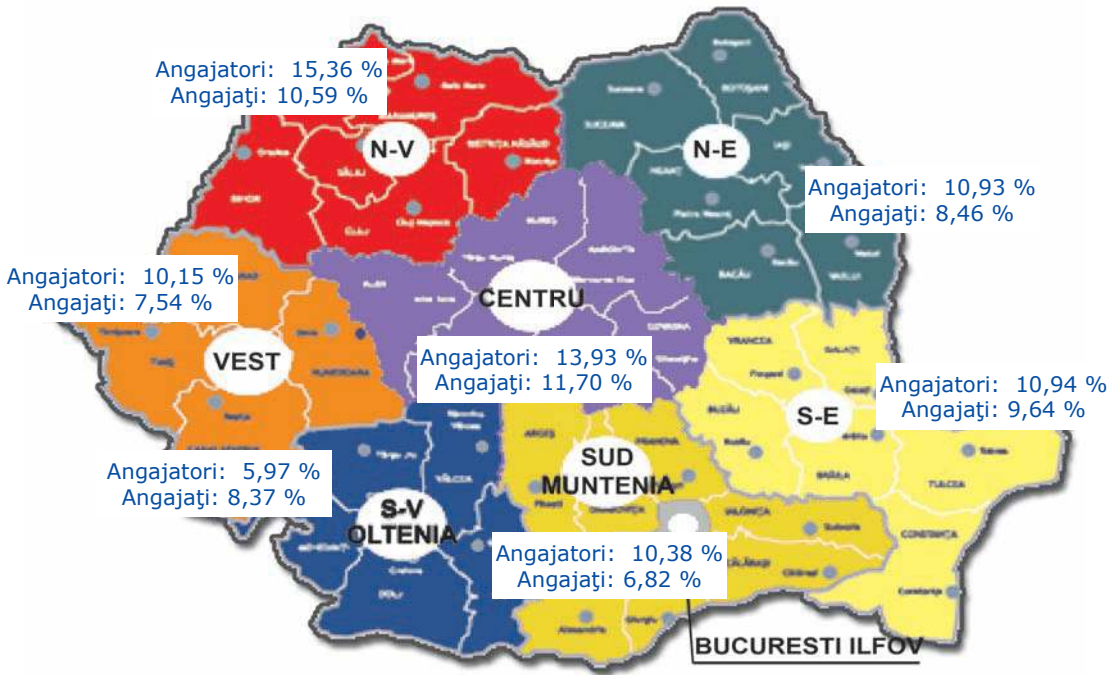
La 31 decembrie 2008, în București lucrau cei mai mulți participanți (angajați) la fondurile de pensii facultative – **35%**, iar cele mai bine reprezentate zone erau: București – Ilfov: **36,88%**, Regiunea de dezvoltare NORD-VEST: **10,59%** și Regiunea de dezvoltare CENTRU: **11,70%**.

Fig.62 Pilon III Structură pe zone de dezvoltare geografică septembrie și decembrie 2008

De exemplu, comparativ decembrie/septembrie 2008, nu au fost diferențe față de celelalte luni ale anului, tendința de concentrare păstrându-se, cu mici fluctuații de **1 – 2%**.

Fig.63 Pilon III Structură participanți pe zone de dezvoltare geografică – decembrie 2008

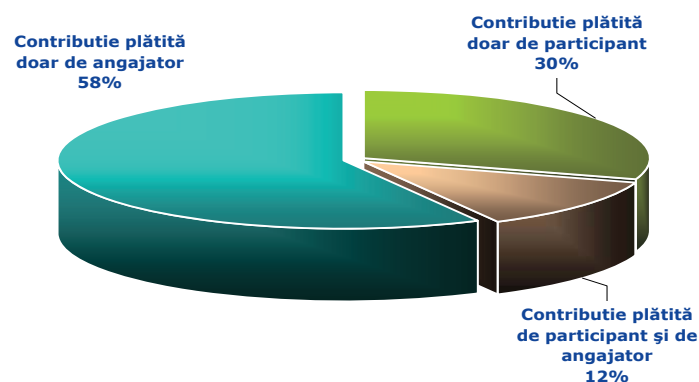
Structură participanți în funcție de locația angajatorului urban – rural

În cazul în care este analizată distribuția participanților în funcție de locația angajatorului, în luna decembrie 2008 s-a înregistrat o concentrare mare a acestora în mediul urban – **84%**, procentul caracterizând în linii mari întregul an, cu fluctuații de **1 %**.

Structura participanților în funcție de participarea la plata contribuțiilor

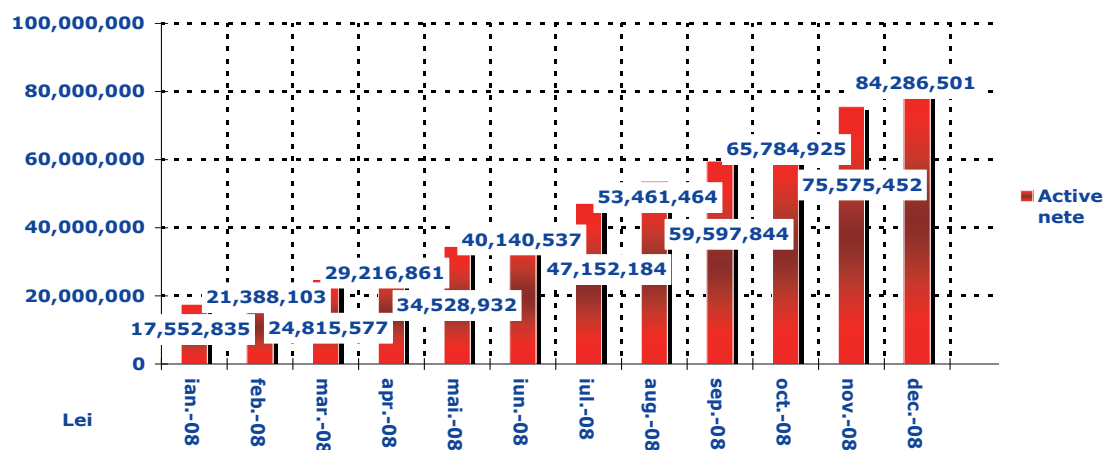
Legislația care definește sistemul pensiilor facultative stabilește că pot fi participanți la acest sistem angajații, persoanele angajate pe cont propriu, funcționarii, persoanele alese în poziții de demnitate publică, orice persoană care câștigă venituri dintr-o activitate profesională impozitată. Contribuția la fondurile de pensii facultative¹¹⁸ este de până la 15% din venitul salarial sau asimilat acestuia, iar angajatorul poate contribui, în numele angajatului său, la fondul de pensii facultative ales.

¹¹⁸ Constituite prin contract de societate civilă, încheiat între participanți, în conformitate cu prevederile Codului civil Român referitoare la societatea civilă particulară și cu dispozițiile legislației domeniului.

Fig.64 Pilon III Structură – implicarea angajatorilor la plata contribuției – decembrie 2008

Din acest punct de vedere – implicarea angajatorilor în sistemul pensiilor facultative, în luna decembrie 2008, pentru **58%** dintre participanți contribuțiile au fost plătite de către angajatori, iar pentru **12%** dintre participanți contribuțiile au fost plătite împreună cu angajații, iar restul de **30%** dintre participanți și-au plătit contribuțiile singuri. Comparativ cu luna septembrie 2008, se poate constata o ușoară creștere, de 4%, a ponderii participanților pentru care angajatorul plătește contribuțiile la fondurile de pensii facultative, dar și o scădere mare, de 9%, a celor care plătesc împreună cu angajatorii lor. În același timp, a crescut cu 6% ponderea participanților care își plătesc singuri contribuțiile, în condițiile în care modificările legislației Pilonului III au permis plata contribuției de către participant direct administratorului¹¹⁹.

V.4.2. ACTIVELE FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE

Fig.65 Pilon III Evoluția creșterii activului net total al fondurilor de pensii facultative – 2008

În cursul anului 2008, valoarea activelor nete ale celor 9 fonduri de pensii facultative a evoluat constant, urmând cursul creșterii numărului de participanți, precum și rezultatele investiției acestora, în marea lor majoritate pozitive.

La sfârșitul anului activul net total era de **84,3 milioane lei** (21 milioane euro), ceea ce reprezenta o creștere de **4 ori** față de ianuarie 2008, când activele nete însumau 17,55 milioane lei, reprezentând **0,017%** din PIB¹²⁰ total an – date provizorii și **0,025%** din plasamentele în activ (total bilanț consolidat) ale BNR și altor instituții financiare monetare la sfârșitul anului 2008¹²¹.

Dintre cele 9 fonduri de pensii facultative care au activat în cursul anului 2008 pe piața Pilonului III, ING

¹¹⁹ Contribuțiile la un fond de pensii facultative se stabilesc conform regulilor schemei de pensii facultative, se rețin și se virează de către angajator, odată cu contribuțiile de asigurări sociale obligatorii, sau de către participant, lunar, în contul fondului de pensii specificat în actul individual de aderare

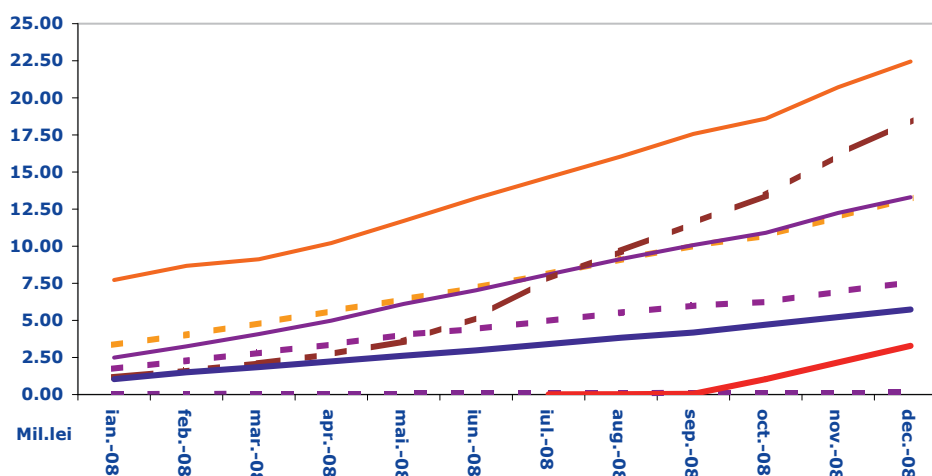
¹²⁰ INS Buletin Statistic lunar Nr.1/2009. PIB total an, date provizorii.

¹²¹ INS Buletin Statistic lunar Nr.1/2009. Bilanțul consolidat net al instituțiilor financiare monetare (BNR și alte instituții financiare monetare) – 2008.

Clasic, AZT Moderato și Pensia Mea au fost autorizate de către CSSPP în mai 2007, alte patru fonduri au început activitatea în luna iunie 2007 ING Clasic, Aviva Pensia Mea, AZT Moderato și BCR Prudent și ulterior, celelalte trei fonduri fiind AZT Vivace în august 2007, ING Optim în septembrie 2007 și OTP Strateg în octombrie 2007.

În cursul anului 2008 au început efectiv activitatea și fondul de pensii facultative Raiffeisen Acumulare, în iulie 2008 și Concordia Moderat, în septembrie 2008.

Fig.66 Pilon III Evoluția creșterii activului net total al fondurilor de pensii facultative – 2008

Trendul crescător al activelor nete totale înregistrat pe parcursul anului 2008, s-a păstrat și în cazul fiecărui fond de pensii facultative în parte, cu excepția a două fonduri Concordia Moderat, lansat în ultimul trimestru al anului și Raiffeisen Acumulare în iunie 2008. Acestea au urmat firesc parcursul creșterilor numărului lor de participanți și, corespunzător, al volumului contribuțiilor acestora. Astfel, au fost înregistrate creșteri spectaculoase ale activelor nete, de exemplu Ing Optim de **15 ori** decembrie/ianuarie 2008. Celelalte Fonduri: Pensia Mea și Ing Clasic, au înregistrat creșteri de **4,5 ori**, OTP Strateg și AZT Vivace de **3 ori**, iar BCR Prudent de **2 ori**, mediana creșterilor fiind de **4 ori** decembrie/ianuarie 2008.

Tabel 41 Active nete 2007 – 2008 (mil.lei)

Nr. rt.	Fond de pensii facultative	sep. -07	Pondere în total sep. 2007 %	dec. -07	Pondere în total dec. 2007 %	ian. -08	Pondere în total ian. 2008 %	dec. -08	Pondere în total dec. 2008 %	Creștere decembrie/ianuarie 2008
1	AZT Moderato	0,857	46,22%	2,670	18,65%	3,350	19,09%	13,257	15,73%	4
2	AZT Vivace	0,139	7,49%	1,246	8,70%	1,744	9,94%	7,580	8,99%	4
3	BCR Prudent	0,030	1,59%	7,077	49,44%	7,725	44,01%	22,445	26,63%	3
4	Concordia Moderat			-	-	-	-	0,062	0,07%	
5	ING Clasic	0,464	25,01%		12,62%		14,20%	13,304	15,78%	5
6	Ing Optim	0,139	7,49%	1,807	5,61%	2,492	6,67%	18,477	21,92%	16
7	OTP Strateg		0,00%	0,803	0,09%	1,171	0,19%	0,140	0,17%	4
8	Pensia Mea	0,228	12,27%	0,013	4,89%	0,033	5,91%	5,732	6,80%	6
9	Raiffeisen Acumulare			0,700	-	1,038	-	3,289	3,90%	
	TOTAL	1,854	100%	14,315		17,553		84,287		5

În condițiile intrării pe piață la momente diferite, ponderile activelor fondurilor de pensii facultative au variat în perioada ianuarie – decembrie 2008, ca și în cursul anului 2007. Astfel, la 31 decembrie 2 dintre cele 9 fonduri dețineau ponderi de peste **20%** : BCR Prudent – **27%** și Ing Optim – **22%** și alte două fonduri aveau ponderi de **15,75%**: ING Clasic AZT Moderato.

Fig.67 Pilon III Evoluție ponderi active nete din total comparativ sept.2007, ian. și dec. 2008

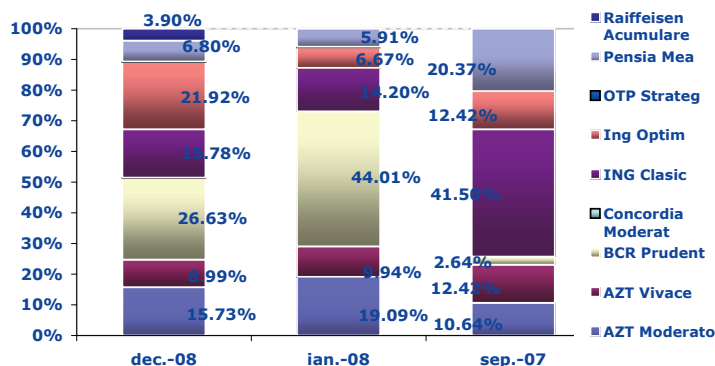
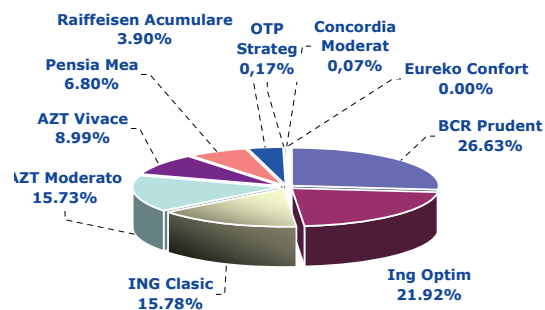
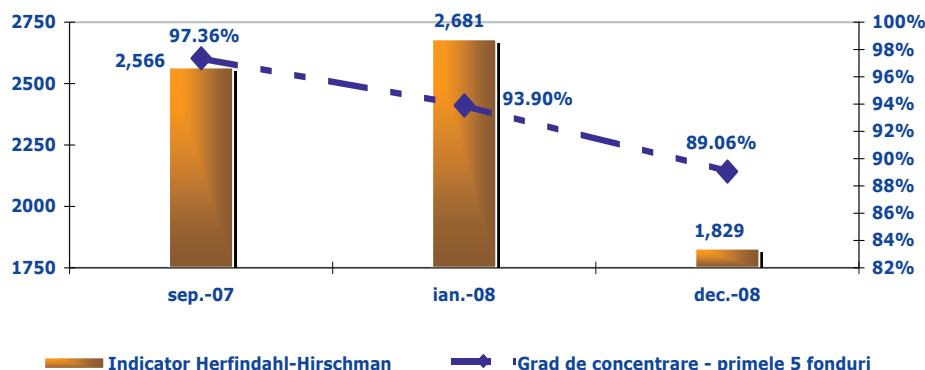

Fig.68 Pilon III Evoluție ponderi active nete din total decembrie 2008

Gradul de concentrare pentru primele 3 fonduri a fost la sfârșitul anului de **64%** și **89%** pentru primele 5 fonduri, față de ianuarie 2008, când valorile au fost **77%** și, respectiv, **94%**, în condițiile creșterii numărului de fonduri de la 7 la 9.

Fig.69 Pilon III Concentrarea pieței și Indicatorul Herfindahl-Hirschman – active nete în 2008

Și în cazul în care analizăm indicatorul Herfindahl-Hirschman rezultă o concentrare mare a activelor primelor 5 fonduri de pensii, valorile înregistrate situându-se în limite care caracterizează o piață concentrată. Comparativ cu fondurile de pensii administrate privat, pe piața Pilonului III, valorile au fost în scădere, spre limita inferioară (1800)¹²².

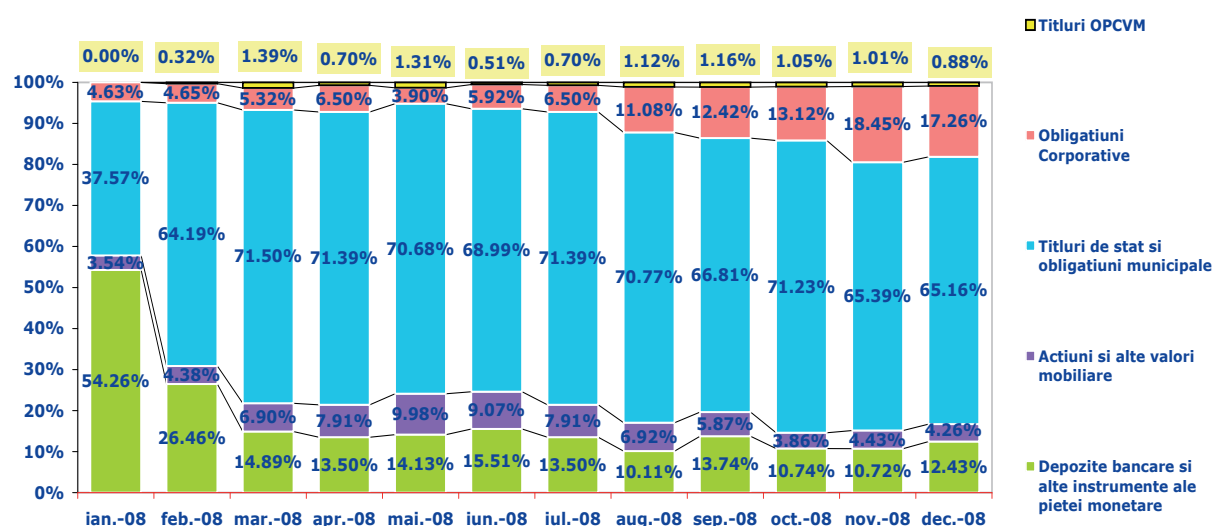
V.4.3. INVESTIȚIILE FONDURILOR DE PENSII

Și în cazul Pilonului III, entitățile de pe piața pensiilor facultative au activat în anul 2008 fiind în plin proces de consolidare (fondurile au început să funcționeze în luna mai 2007), în contextul unei legislații restrictive și sub supravegherea foarte atentă a CSSPP. În aceste condiții administratorii fondurilor de pensii facultative au investit cu prudență în 2008 și, încă din primul trimestru al anului, au început diversificarea portofoliile lor de investiții, cu respectarea legilor și normelor în vigoare¹²³.

¹²² Indicatorul HHI – Herfindahl-Hirschman: măsoară concentrarea și gradul de competiție al pieței respective. Cu cât cota de piață este mai mare, cu atât este mai mică competiția. La un rezultat de 1200 – 1.800 se consideră o piață moderat concentrată, iar peste 1.800 o piață cu concentrare mare.

¹²³ Potrivit reglementărilor secundare elaborate de către CSSPP în anul 2007, timp de 1 an de zile de la data primelor contribuții la un fond de pensii facultative, administratorul poate investi în instrumente ale pieței monetare, inclusiv conturi și depozite în lei la o bancă, într-un procent mai mare de 20% din valoarea totală a activelor fondului de pensii facultative, precum și în titluri de stat într-un procent mai mare de 70% din valoarea totală a activelor fondului de pensii facultative. Odată atins pragul de 1 milion de lei, administratorii au la dispoziție un interval de 90 de zile în care trebuie să diversifice

Fig.70 Pilon III Evoluție structură portofoliu investițional total fonduri – 2008

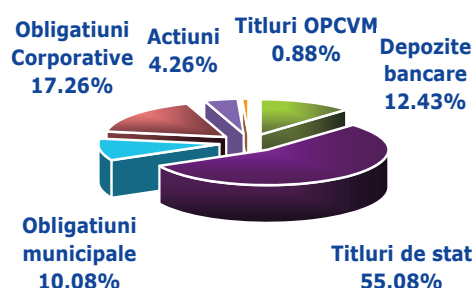

Cel mai bine reprezentate au fost titlurile de stat și obligațiunile municipale, care au crescut de la **38%** în ianuarie la **65%** în decembrie 2008, cu un ușor trend fluctuant, în prima parte a anului crescător, dar descrescător din august 2008. De altfel, pe tot parcursul anului 2008 s-a păstrat tendința administratorilor fondurilor de pensii private de a investi preponderent în active cu grad de risc scăzut: titlurile de stat. O pondere relativ ridicată, în jur de **10%** în septembrie și decembrie 2008, au înregistrat obligațiunile municipale (Fig.70).

Obligațiunile corporative și obligațiunile emise de organisme străine neguvernamentale au crescut constant pe tot parcursul anului de la **5%** în ianuarie la **12,42%** în septembrie și la **17%** în decembrie, plasamentele fiind realizate cu preponderență pe piețele externe.

O altă caracteristică majoră a pieței pensiilor facultative – Pilon III, pe tot parcursul anului, a fost scăderea plasamentelor în depozite bancare de la **54%** în ianuarie la **12%** în decembrie, cea mai mare scădere fiind înregistrată în primul trimestru, de la **54%** la **15%**, urmată apoi de un trend fluctuant cu diferențe de 1 – 3% (vezi Nota de subsol nr. 123).

Fig.71 Pilon II Structură portofoliu investițional total fonduri – decembrie 2008

Cel mai puțin reprezentate în structura portofoliului investițional au fost acțiunile și titlurile de participare OPCVM. În cazul acțiunilor, ponderea acestora a fluctuat pe parcursul anului, cu valori între 4 – 10%, atingând valoarea maximă de **10%** în mai, menținându-se la **4%** în ultimul trimestru. Investițiile fondurilor de pensii în acțiuni s-au realizat preponderent pe piața românească – BVB.

Deși reglementările stabilesc un procent de până la 5% din total active fond de pensii, titlurile de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare au atins cele mai mici valori în cursul anului 2008, valorile agregate fiind **1%** (Fig.70).

investițiile în mod corespunzător și să se alinieze la portofoliul-țintă, astfel încât să se evite deținerile excesive în cazul unui anumit activ, emitent sau grup de societăți comerciale și, în consecință, concentrări de riscuri pe ansamblul activelor.

Cu excepția fondului de pensii: AZT Vivace, administrat de S.C.Allianz Jiriac Pensii Private, care are asociat un grad de risc ridicat și BCR Prudent, administrat de S.C. BCR Asigurări de Viață S.A, cu un grad de risc scăzut¹²⁴, celelalte 7 fonduri de pensii au asociate grade de risc medii: ING Clasic și ING Optim, administrate de S.C. ING Asigurări de Viață S.A, Pensia Mea, administrat de către S.C. AVIVA Asigurări de Viață S.A., OTP Strateg, administrat de către S.C.OTP GARANCIA Asigurări SA, RAIFFEISEN ACUMULARE, administrat de către S.A.I. RAIFFEISEN Asset Management SA., AZT Moderato, administrat de către S.C.Allianz Jiriac Pensii Private.

Tendențele generale în structura portofoliului investițional pe total fonduri de pensii facultative s-au înregistrat, în linii mari, pe parcursul anului 2008, și în structura portofoliilor fiecărui fond în parte (Fig.72 – 73).

Fig.72 Pilon III Structură portofoliu investițional – septembrie 2008

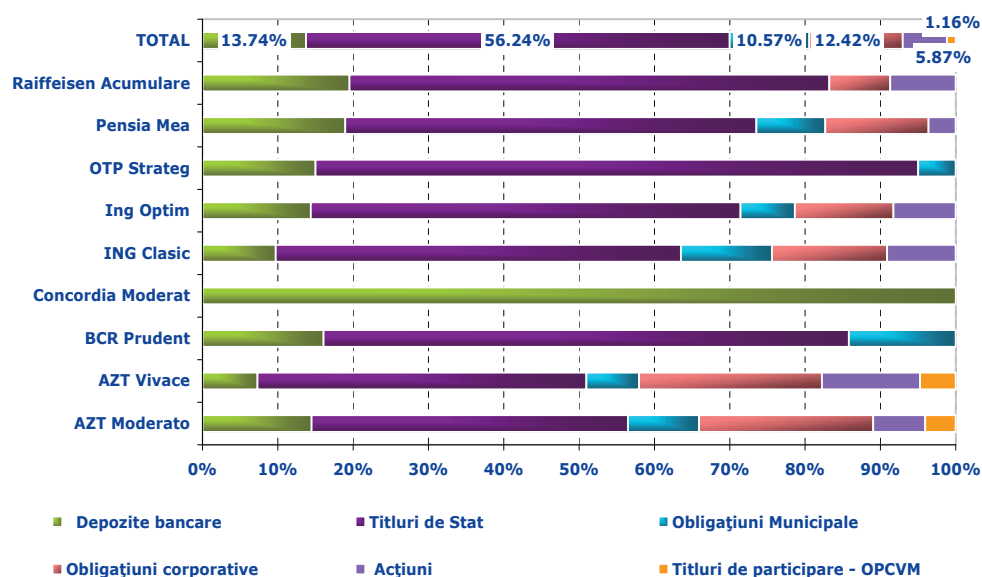
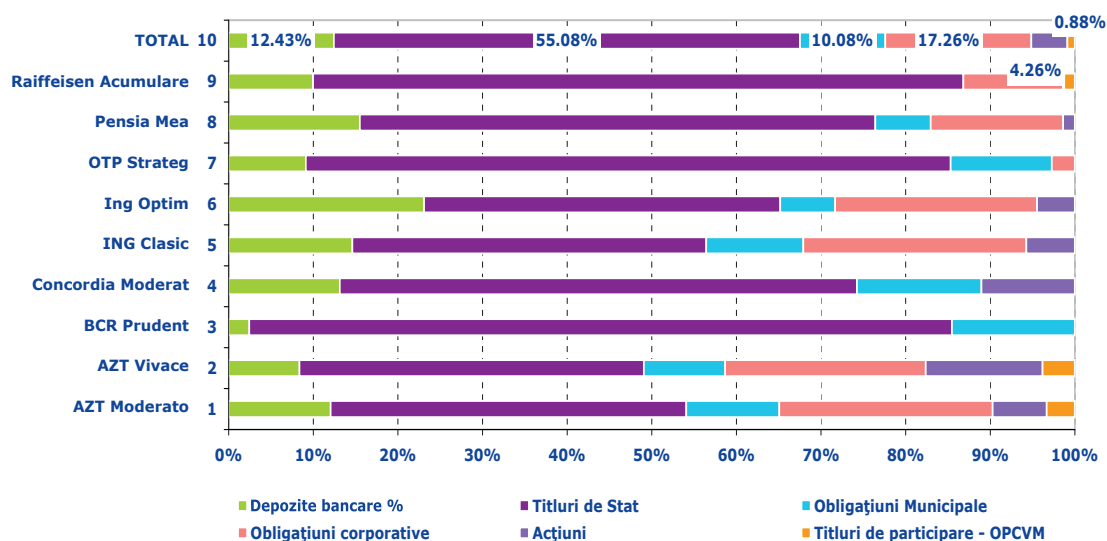

Fig.73 Pilon III Structură portofoliu investițional – decembrie 2008

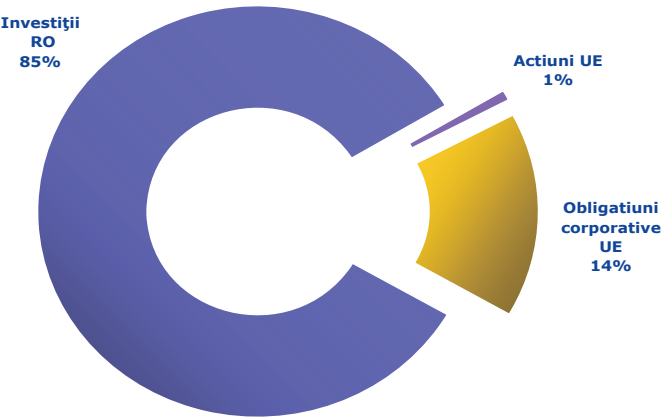

124 Gradul de risc asociat unui fond este exprimat în funcție de structura portofoliului investițional, respectiv în funcție de gradul de deținere a instrumentelor cu risc scăzut ca procent (%) din totalul activelor fondului de pensii administrat privat. Sunt considerate instrumentele cu risc scăzut instrumentele cu venit fix: titluri de stat, obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale și alte instrumente financiare având garanția explicită și integrală a statului.

Tabel 42 Pilon III Structură portofolii investiționale
fonduri de pensii – decembrie 2008

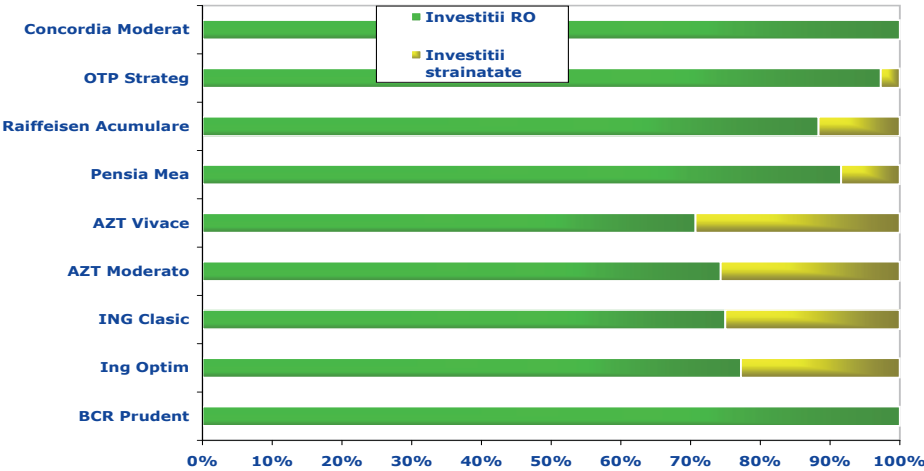
Nr. crt.	Fond de pensii facultative	Depozite bancare		Titluri de Stat		Obligațiuni Municipale		Obligațiuni corporative		Acțiuni		Titluri de participare - OPCVM	
		mil. lei	%	mil. lei	%	mil. lei	%	mil. lei	%	mil. lei	%	mil. lei	%
1	AZT Moderato	1,60	12,05%	5,57	42,03%	1,46	10,99%	3,34 lei	25,21%	0,84	6,38%	0,44	3,33%
2	AZT Vivace	0,63	8,37%	3,08	40,70%	0,73	9,59%	1,80 lei	23,71%	1,05	13,81%	0,29	3,82%
3	BCR Prudent	0,55	2,44%	18,65	83,03%	3,26	14,53%	-	-	-	-	-	-
4	Concordia Moderat	0,01	13,13%	0,04	61,12%	0,01	14,72%	-	-	0,01	11,04%	-	-
5	ING Clasic	2,05	14,62%	5,86	41,82%	1,61	11,47%	3,69 lei	26,35%	0,80	5,74%	-	-
6	Ing Optim	4,78	23,08%	8,72	42,10%	1,34	6,48%	4,95 lei	23,86%	0,93	4,47%	-	-
7	OTP Strateg	0,01	9,11%	0,10	76,21%	0,02	11,95%	0,00 lei	2,73%	-	-	-	-
8	Pensia Mea	0,89	15,50%	3,50	60,93%	0,38	6,54%	0,90 lei	15,65%	0,08	1,39%	-	-
9	Raiffeisen Acumulare	0,33	9,97%	2,53	76,84%	-	-	0,39 lei	11,79%	-	0,15%	0,04	1,25%
TOTAL		10,85	12,43%	48,05	55,08%	8,80	10,08%	15,06 lei	17,26%	3,71	4,26%	0,77	0,88%

Fig.74 Pilon III Structură portofoliu investițional total
locăție/plasament instrument financiar - decembrie 2008

În funcție de plasament/locăție instrumente financiare, structura portofoliului investițional pe total fonduri de pensii, era la 31 decembrie 2008 următoarea: 85% erau investiții în România, iar restul de 15% erau dețineri în obligațiuni corporative și acțiuni externe.

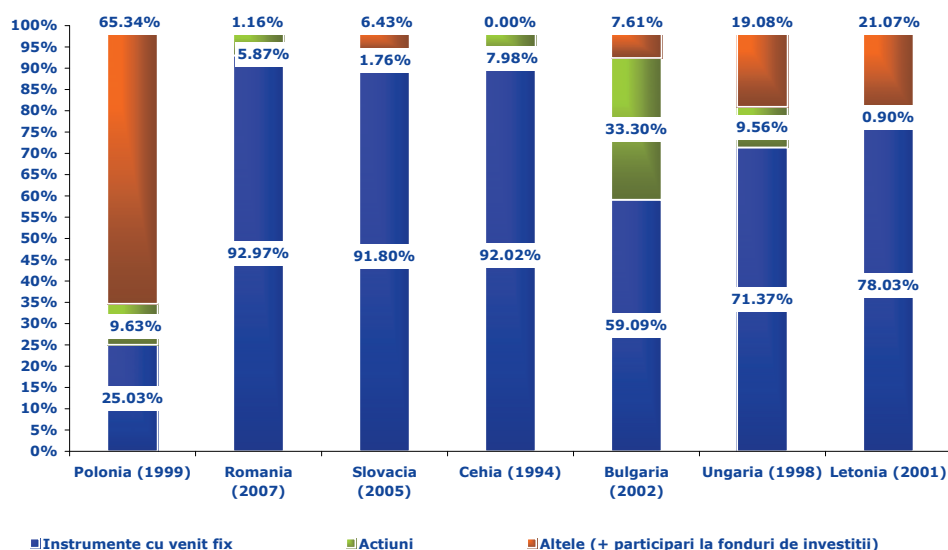
Fig.75 Pilon III Structură portofoliu investițional fonduri de pensii în funcție de locăție/plasament instrument financiar - decembrie 2008

Cu excepția fondurilor BCR Prudent și Concordia Moderat care la 31 decembrie 2008 nu aveau plasamente externe, numai 4 fonduri de pensii facultative au avut plasamente externe peste valorile înregistrate pe total:

AZT Vivace, AZT Moderato, ING Clasic și Ing Optim, cu valori între **22%** – **29%**. Celelalte 3 fonduri Raiffeisen Acumulare, Pensia Mea și OTP Strateg au înregistrat valori mai mici decât pe total.

Fig.76 Pilon III Structură portofoliu investițional fonduri de pensii în România, Bulgaria, Ungaria, Polonia, Slovacia, Cehia și Letonia – septembrie 2008

Ca și în cazul Pilonului II, cu o pondere foarte mare a titlurilor de stat, obligațiunilor municipale și obligațiunilor corporative, România, deși deține cele mai mari ponderi în comparației cu celelalte state¹²⁵, se menține în limite asemănătoare acestora – ponderi foarte mari, peste **60%**.

V.4.4. VALOAREA UNITARĂ A ACTIVULUI NET

Tabel 43 Pilon III Evoluție Valori unitare active nete fonduri 2008*

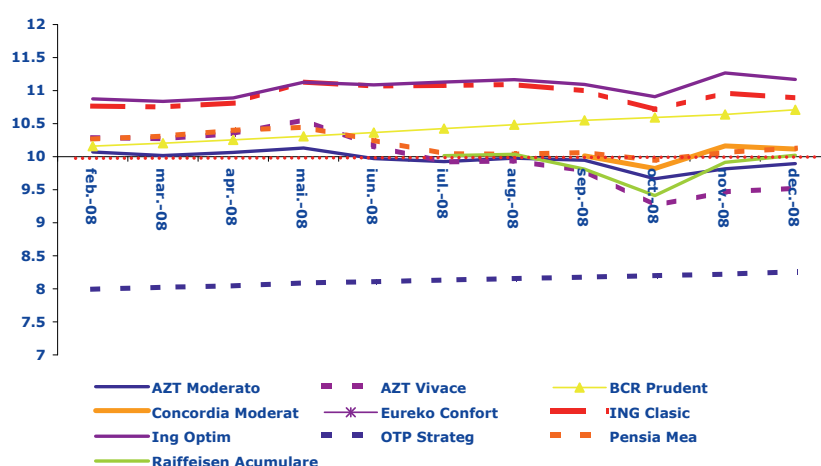
Nr. crt.	Fond de pensii facultative	28.02.08	31.03.08	30.04.08	31.05.08	30.06.08	31.07.08	31.08.08	30.09.08	31.10.08	30.11.08	31.12.08
1	AZT Moderato	10,0712	10,0177	10,0653	10,1316	9,9721	9,9250	9,9776	9,9465	9,6667	9,8169	9,8958
2	AZT Vivace	10,2878	10,2720	10,3497	10,5572	10,1582	9,9216	9,9367	9,7874	9,2611	9,4677	9,5224
3	BCR Prudent	10,1594	10,2038	10,2548	10,3082	10,3661	10,4262	10,4835	10,5504	10,5927	10,6399	10,7104
4	Concordia Moderat	-	-	-	-	-	-	-	10,0119	9,8210	10,1637	10,1161
5	ING Clasic	10,7660	10,7537	10,8111	11,1297	11,0693	11,0793	11,0917	10,9968	10,7127	10,9642	10,8885
6	Ing Optim	10,8749	10,8368	10,8891	11,1264	11,0872	11,1291	11,1656	11,0926	10,9077	11,2669	11,1692
7	OTP Strateg	7,9934	8,0239	8,0448	8,0905	8,1071	8,1336	8,1551	8,1774	8,1988	8,2223	8,2580
8	Pensia Mea	10,2671	10,3121	10,3990	10,4464	10,2496	10,0461	10,0379	10,0635	9,9466	10,0644	10,1298
9	Raiffeisen Acumulare	-	-	-	-	-	10,0155	10,0361	9,8118	9,4118	9,9141	10,0218

*Valoarea în ultima zi lucrătoare a lunii.

Valoarea unității de fond este calculată ca raport între valoarea activului net al fondului de pensii la o anumită dată și numărul total de unități ale fondului la aceea dată și exprimă rentabilitatea acelui fond de pensii. Evoluția acestui indicator arată modul cum administratorul a reușit să valorifice contribuțiile participanților, prin politica sa de investiții (structura portofoliului investițional), în condițiile economice date.

¹²⁵ În condițiile unui start întârziat al reformei – 2007, comparativ cu celelalte state.

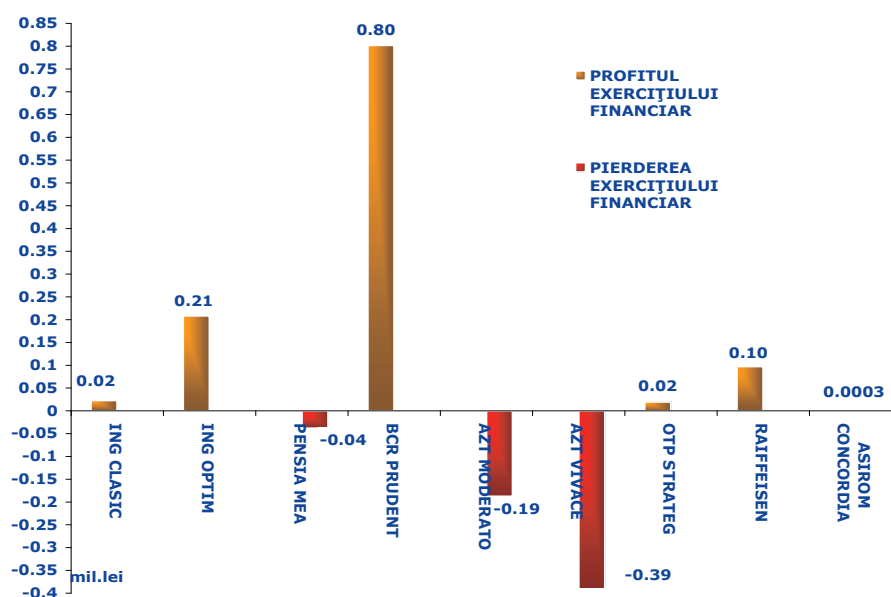
Fig.77 Pilon III Evoluție valori unitare active nete fonduri – 2008

La sfârșitul anului 2008, 3 fonduri de pensii: AZT Moderato, AZT Vivace, OTP Strateg înregistrau valori negative, sub valoarea inițială (stabilită de lege), deși cu o ușoară creștere spre finalul anului. Celelalte 6 fonduri au înregistrat trenduri crescătoare și valori pozitive, peste valoarea inițială (stabilită de lege), cele mai mari creșteri fiind ale BCR Prudent, Ing Clasic și Ing Optim.

V.4.5. REZULTATELE FINANCIARE 2008

Fig.78 Pilon III Fonduri de pensii facultative: Profitul/Pierderile exercițiului financiar 2008

Anul 2008, cel de-al doilea an de funcționare, a adus profit pentru 6 dintre fondurile de pensii facultative și pierderi pentru celelalte 3 fonduri de pensii. Potrivit datelor din situațiile financiare¹²⁶ transmise de către administratorii care activează pe piața pensiilor facultative, profitul exercițiului financiar al anului 2008 a fost de

¹²⁶ Norma nr. 2/2009 privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private pentru exercițiul financiar 2008, stabilește că administratorii de fonduri de pensii facultative depun la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice un exemplar al situațiilor financiare anuale, iar al doilea exemplar se depune la CSSPP, data depunerii: până la 15 aprilie 2009. Situațiile financiare trebuie auditate de către auditori financiari, conform prevederilor legale. Pentru fondurile de pensii administrate, administratorii de pensii facultative au obligația să depună: bilanțul, situația veniturilor și cheltuielilor, situația modificărilor capitalului propriu, situația fluxurilor de trezorerie și note explicative la situațiile financiare anuale.

1,15 milioane lei (0,3 milioane euro), iar pierderile exercițiului financiar 2008 au fost de **0,62 milioane lei** (0,2 milioane euro).

Tabel 44 Pilon III Fonduri de pensii
Veniturile, cheltuielile și profitul/pierdere exercițiului financiar 2008 – mil.lei

Nr. crt..	Fond de pensii	Venituri totale 2008	Cheltuieli totale 2008	Profitul exercițiului financiar 2008	Pierdere exercițiului financiar 2008	Pondere in total Profit 2008	Pondere in total Pierdere 2008
1	AZT MODERATO	2,14	2,33		-0,19		30,44%
2	AZT VIVACE	1,92	2,31		-0,39		63,38%
3	BCR PRUDENT	1,24	0,43	0,80		69,72%	
4	CONCORDIA Moderat	0,01	0,01	0,00		0,03%	
5	ING CLASIC	3,04	3,01	0,02		1,99%	
6	ING OPTIM	2,98	2,77	0,21		18,13%	
7	OTP STRATEG	0,01	-0,01	0,02		1,69%	
8	PENSIA MEA	0,39	0,42		-0,04		6,19%
9	RAIFFEISEN	0,16	0,07	0,10		8,45%	
	Total	11,88	11,35	1,15	-0,62	100%	100%

Fondurile de pensii facultative care au înregistrat profit au fost: BCR Prudent, ING Clasic și ING Optim, RAIFFEISEN și CONCORDIA Moderat, iar cele cu pierderi: AZT Moderato și AZT Vivace și PENSIA MEA (Tabel 44).

Veniturile totale înregistrate de cele 9 fonduri s-au ridicat la **11,88 milioane lei** (3 milioane euro) iar cheltuielile la **11,3 milioane lei** (2,8 milioane euro).

Fig.79 Pilon III Ponderea fondurilor în total profit exercițiu financiar 2008

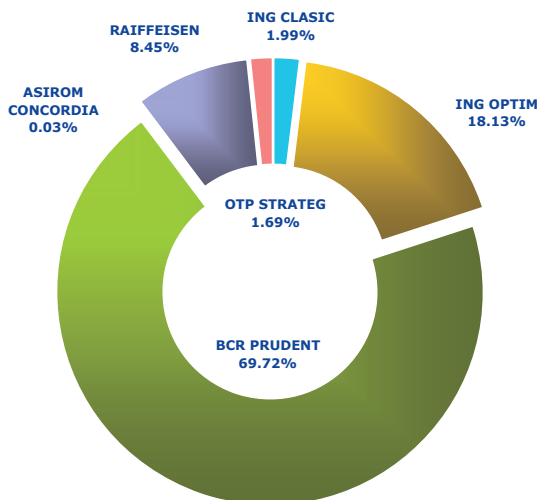
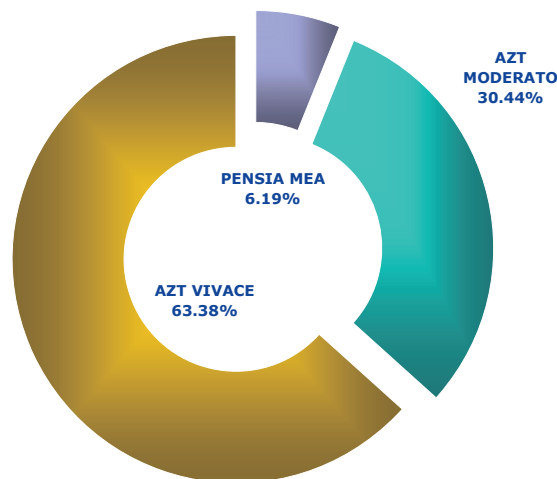

Fig.80 Pilon III Ponderea fondurilor în total pierdere exercițiu financiar 2008

Ca pondere în total, profitul cel mai mare a fost înregistrat de fondul BCR Prudent cu **70%** ,urmat de ING Optim cu **18%** și RAIFFEISEN cu **8,45%**, acestea reprezentând și **96%** din total profit înregistrat în 2008. Comparativ cu volumul activelor totale la 31 decembrie 2008, BCR Prudent și de ING Optim, dețin și ponderile cele mai mari din total active: 27% și, respectiv, 22%.

Tabel 45 Pilon III Fonduri de pensii
Profitabilitatea economică a activului – exercițiul financiar 2008

Nr. crt.	Fond de pensii	Venituri totale 2008	Cheltuieli totale 2008	Profitul (+) / pierderea (-) exercițiului financiar 2008	Active totale 31.12.2008	Profitabilitatea economică a activului 2008	Valoarea unitară a activului net decembrie 2008
1	AZT MODERATO	2,14	2,33	-0,19	13,3	-1,4%	9,8958
2	AZT VIVACE	1,92	2,31	-0,39	7,6	-5,1%	9,5224
3	BCR PRUDENT	1,24	0,43	0,80	22,5	3,6%	10,7104
4	CONCORDIA Moderat	0,01	0,01	0,0003	0,1	0,001%	10,1161
5	ING CLASIC	3,04	3,01	0,02	13,3	0,2%	10,8885
6	ING OPTIM	2,98	2,77	0,21	18,5	1,1%	11,1692
7	OTP STRATEG	0,01	-0,01	0,02	0,1	13,7%	8,2580
8	PENSIA MEA	0,39	0,42	-0,04	5,7	-0,7%	10,1298
9	RAIFFEISEN	0,16	0,07	0,10	3,3	3,0%	10,0218
Total		11,88	11,35	0,53	84,4	0,6%	

Indicatorul profitabilitatea economică a activului¹²⁷ la 31 decembrie 2008 a avut valori pozitive sau negative în funcție de profitul sau pierderea înregistrată în 2008 de fiecare fond de pensii facultative. Astfel, cele mai mari valori¹²⁸ au înregistrat BCR Prudent, **3,6%** și ING Optim, **1,1%**. De altfel, rezultatele financiare ca și valorile pozitive sau negative ale indicatorilor amintiți, s-au reflectat și în valoarea unitară a activului fiecărui fond în parte din decembrie 2008 (valoarea din ultima zi lucrătoare a lunii). Astfel, AZT Moderato și AZT Vivace, cu pierderi în 2008, au înregistrat și scăderi ale valorilor activelor lor unitare. În aceeași situație s-a aflat și fondul Pensia Mea.

V.5. ADMINISTRATORII FONDURILOR DE PENSII – PILON III

În anul 2008 au funcționat pe piața pensiilor facultative 8 administratori: ING ASIGURARI DE VIATA S.A., AVIVA ASIGURARI DE VIATA S.A., BCR ASIGURARI DE VIATA S.A., ALLIANZ-JIRIAC PENSII PRIVATE Societate de Administrare a fondurilor de pensii private SA¹²⁹, OTP GARANCIA ASIGURARI SA, S.A.I. RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT S.A., ASIROM-CONCORDIA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE S.A., dintre care primele 6 au fost autorizate de către CSSPP și au funcționat încă din 2007.

În luna decembrie 2008 a fost autorizată ca administrator de fonduri de pensii facultative și EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE SA¹³⁰.

Și marea majoritate a fondurilor de pensii facultative au fost autorizate și au început să funcționeze din 2007: AZT Vivace, AZT Moderato, ING Clasic și Ing Optim, Pensia Mea, BCR Prudent și OTP Strateg, Raiffeisen Acumulare și Concordia Moderat au fost autorizate în 2008. În decembrie 2008 a fost autorizat și EUREKO CONFORT, dar a început să colecteze contribuții din ianuarie 2009.

V.5.1. CAPITALUL SOCIAL AL ADMINISTRATORILOR

La 31 decembrie 2008, cele 8 companii de pensii facultative aveau capitaluri autorizate de către CSSPP în valoare de **92 milioane lei** (23 milioane de euro) în capitalul social al firmelor respective (EUREKO a fost autorizat de către CSSPP în decembrie 2008 și nu a fost inclus în total).

Capitalul social al administratorilor fondurilor de pensii facultative reprezenta **0,62%** din valoarea capitalului social total subscris de societăți comerciale cu participare străină înmatriculate în 2008¹³¹.

¹²⁷ Se calculează ca raport între profitul net și activul total și se exprimă %. Reflectă capacitatea activelor fondurilor de pensii administrate privat de a genera plusvaloare.

¹²⁸ În cazul OTP Strateg, indicatorul reflectă înregistrarea contabilă a modificării taxei de audit financiar, suportată din activul fondului (modificarea prospectului schemei de pensii aprobată de către CSSPP).

¹²⁹ ALLIANZ-JIRIAC PENSII PRIVATE administrează și un fond pe Pilonul II: AZT VIITORUL TĂU.

¹³⁰ Administratorul de fonduri de pensii facultative poate fi: 1) - o societate de pensii, constituită în acest scop și autorizată de către CSSPP. 2) - o societate de administrare a investițiilor și 3) - o societate de asigurare. Pentru a administra un fond de pensii facultative, cele trei societăți trebuie să fie autorizate ca administrator de către CSSPP. De asemenea, poate fi administrator și 4) - orice entitate autorizată pentru această activitate într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European.

¹³¹ Sursa INSSE: Buletin Statistic Lunar 1/2009.

În cursul anului 2008, CSSPP a autorizat majorarea capitalului social pentru 4 dintre administratori: S.A.I. RAIFFEISEN, ALLIANZ-JIRIAC PENSII PRIVATE, ING ASIGURARI DE VIATA S.A., OTP GARANCIA.

ALLIANZ-JIRIAC PENSII PRIVATE a înregistrat cea mai mare pondere din total: 32%, în condițiile majorărilor de capital social înregistrate de celelalte societăți. Primii 3 administratori au înregistrat împreună 75% din total capital social la 31 decembrie 2008 (ALLIANZ-JIRIAC, ING și AVIVA).

V.5.2. COMISIOANE DE ADMINISTRARE

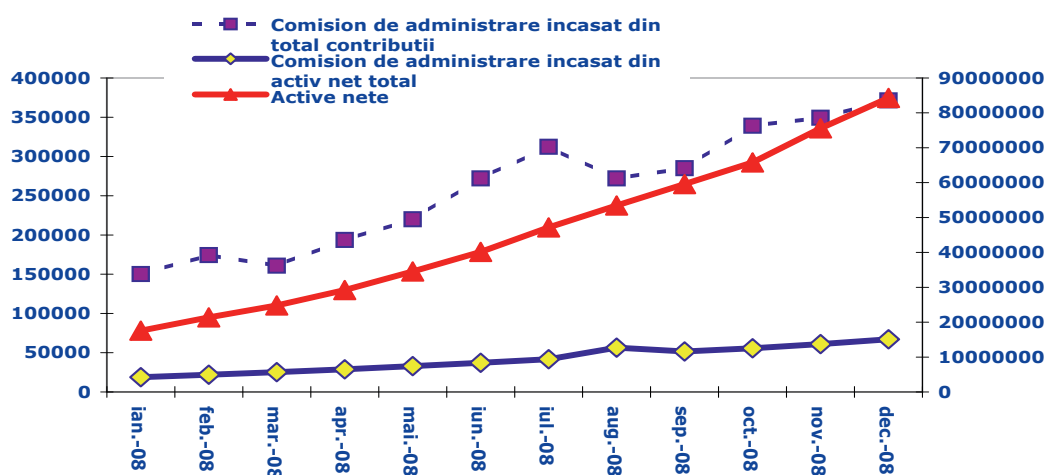
Veniturile societăților de pensii care asigură administrarea fondurilor de pensii de pe piața Pilonului III se constituie preponderent¹³² din comisioanele de administrare, stabilite prin prospectele schemelor de pensii autorizate de către CSSPP prin:

- deducerea unui quantum de maximum 5% din contribuțiile plătite de participanți (înainte de convertirea contribuțiilor în unități de fond) și
- deducerea unui procent de maximum 0,2% pe lună din activul net total al fondului de pensii administrat privat.

Tabel 46 Pilon II Evoluția comisioanelor de administrare 2008 – lei

2008	Comision de administrare încasat din total contribuții - lei	Comision de administrare încasat din activ net total - lei	Comision mediu/participant din contribuții %	Comision mediu/participant din active nete %
ianuarie	150.234,25	18.885,33	2,54	0,32
februarie	174.415,44	21.884,16	2,49	0,31
martie	160.852,21	25.175,06	2,13	0,33
aprilie	193.676,48	28.891,22	2,35	0,35
mai	219.954,43	32.928,32	2,50	0,37
iunie	272.098,20	37.195,99	2,47	0,34
iulie	312.358,20	41.726,44	2,67	0,36
august	272.094,95	56.464,46	2,24	0,47
septembrie	284.998,67	51.652,18	2,27	0,41
octombrie	339.202,83	55.716,26	2,49	0,41
noiembrie	349.407,91	60.925,60	2,41	0,42
decembrie	371.464,03	67.183,11	2,46	0,45
Total	3.100.757,60	498.628,12		

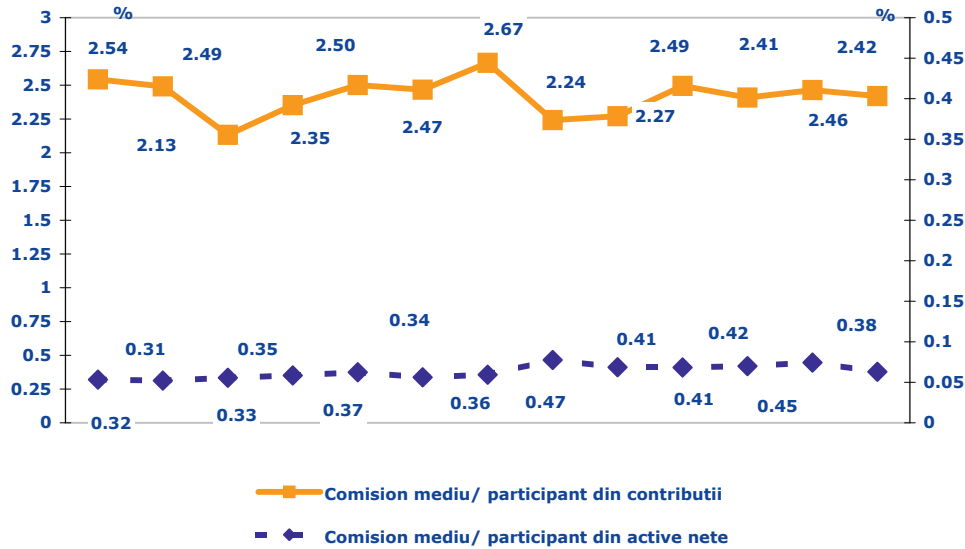
Fig.81 Pilon III Evoluție viramente contribuții și comisioane deduse din contribuții

¹³² Alte surse de venituri sunt penalitățile de transfer, reprezentând suma suportată de participant în cazul în care transferul la alt administrator se realizează mai devreme de 2 ani de la aderarea la fondul de pensii precedent și care s-a situat în anul 2008 la 5% din activul personal al participantului, precum și tarife pentru servicii la cerere, care nu pot depăși costul efectiv al punerii la dispoziție a informațiilor.

În cursul anului 2008, potrivit prospectelor schemelor de pensii, comisioanele de administrare din deducerile asupra contribuțiilor plătite de participanți s-au situat între 3 – 5%, aceștia încasând în total **3,1 milioane lei** (0,8 milioane euro), raportat la total active nete în decembrie de 84,3 milioane lei (4 milioane euro). Potrivit prospectelor fondurilor administrate, numai AVIVA și ASIROM – CONCORDIA au perceput comisioane din contribuții de 5%, iar OTP un comision de 3%. Media anuală a comisionului mediu-participant a fost de **2,42%**, cele mai mari valori înregistrându-se în iunie și iulie 2008.

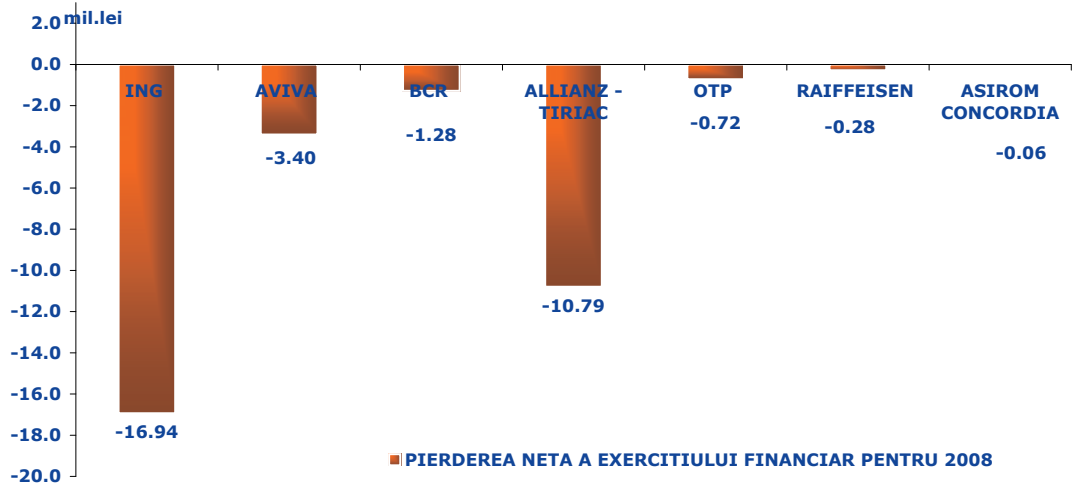
Fig.82 Pilon III Evoluție comisioane medii-participant

În cazul comisioanelor de administrare deduse din activul net total al fondurilor administrate, media anuală a comisionului mediu/ participant a fost de **0,38%**. **0,47%** și, respectiv **0,45%** au fost cele mai mari valori medii și s-au înregistrat în august și decembrie 2008. Cinci dintre administratori au practicat facilități pentru a stimula randamentul fondurilor și a atrage cât mai mulți participanți. Astfel, prin prospectele schemelor lor de pensii au stabilit fie limite valorice ale activelor nete până la care vor percepe comisionul (7 mil.lei), ca ING pentru cele două fonduri, sau RAIFFEISEN, fie au stabilit perioade de timp în acest sens (primul an de funcționare, de exemplu) ca ASIROM – CONCORDIA.

V.5.3. REZULTATELE FINANCIARE 2008

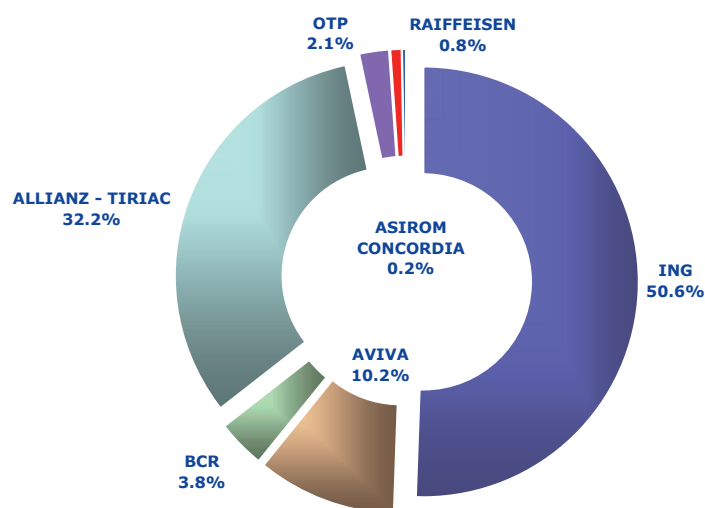
Fig.83 Pilon III Administratori – Pierderile exercițiului financiar 2008

Tabel 47 Pilon III Administratori – Pierderea exercițiului financiar 2008 – mil.lei

Nr. crt.	Administrator	Pierderea exercițiului financiar 2008 mil.lei	Pondere în total pierdere 2008
1	ALLIANZ - TIRIAC	10,8	32,2%
2	ASIROM CONCORDIA	0,1	0,2%
3	AVIVA	3,4	10,2%
4	BCR	1,3	3,8%
5	ING	16,9	50,6%
6	OTP	0,7	2,1%
7	RAIFFEISEN	0,3	0,8%
TOTAL		33,5	100,0%

Conform situațiilor depuse la CSSPP¹³³, administratorii fondurilor de pensii facultative au înregistrat pierderi ale exercițiului financiar 2008 în valoare totală de **33,5 milioane lei** (8,4 milioane euro).

Fig.84 Pilon III Ponderea pierderilor exercițiului financiar 2008

Cele mai mari pierderi au fost înregistrate de ING - **51%** din total, Allianz-Tiriac - **32%** și AVIVA - **10%**, cei 3 administratori înregistrând împreună **93%**. În cazul administratorului Allianz-Tiriac, care are în administrare un fond de pensii administrat privat: AZT VIITORUL TĂU și două fonduri de pensii facultative: AZT MODERATO și AZT VIVACE, pierderea exercițiului financiar pentru anul 2008 pentru cele două fonduri de pensii facultative a fost de **10.791.505 lei**, din pierderea totală aferentă anului 2008 de - 392.289.482 lei. Pentru activitatea de administrare a fondului de pensii administrat privat Allianz – Tiriac a înregistrat: 381.497.977 lei.

La polul opus s-au situat RAIFFEISEN și ASIROM CONCORDIA care împreună au avut **1%** din total pierdere înregistrată în 2008.

În structura cheltuielilor totale ale administratorilor, cheltuielile de exploatare au reprezentat ponderea cea mai mare, iar în cadrul acestora, comisioanele de intermediere, comisioanele agenților de marketing, comisioanele de depozitare, onorariile de consiliere, precum și cheltuielile de publicitate au înregistrat ponderea cea mai mare. Ponderile înregistrate la nivel total fonduri în structura cheltuielilor de exploatare s-au păstrat, în mare parte, și la nivelul fiecărui fond.

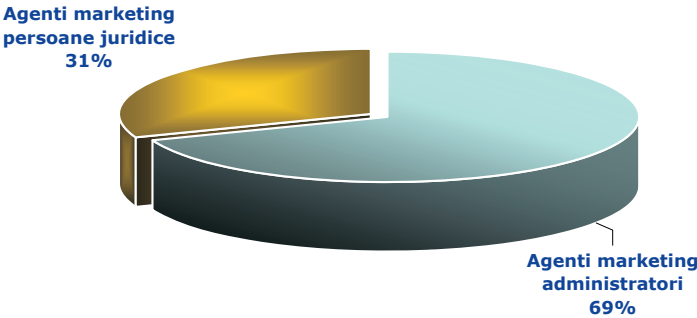
Anul 2008 a fost cel de-al doilea an consecutiv în care administratorii de pe piața Pilonului III au înregistrat cheltuieli mai mari decât veniturile.

¹³³ Și în cazul administratorilor fondurilor de pensii facultative sunt valabile prevederile Normei nr. 2/2009. În mod special, administratorii de fonduri de pensii facultative care sunt societăți de asigurare și societăți de administrare a investițiilor depun pentru activitatea de administrare: situația activelor, pasivelor și capitalurilor proprii și situația veniturilor și cheltuielilor.

V.6. AGENȚII DE MARKETING – PILON III

Pe piața Pilonului III, activitatea de marketing se desfășoară prin intermediul agenților de marketing avizați de către CSSPP, care au un contract valabil încheiat cu un administrator sau cu un agent de marketing persoană juridică care este fie societate comercială constituită și autorizată de către CSSPP, având ca obiect de activitate numai marketingul prospectului schemelor de pensii facultative, fie o societate comercială constituite și autorizată de BNR, CSA sau CNVM. Sunt asimilați și agenții de asigurare subordonați, precum și brokerii de asigurare.

Fig.85 Pilon III Structură agenți de marketing 31 decembrie 2008

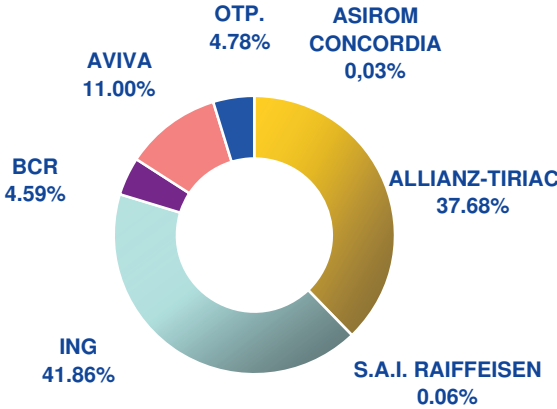

În anul 2008, erau pe piața pensiilor facultative 44 agenți de marketing persoane juridice autorizați/avizați de către CSSPP, dintre care 29 în 2007 și 15 în 2008. La 31 decembrie 2008 numai 30 dintre aceștia aveau agenți – persoane fizice active.

De altfel, piața agenților de marketing, atât persoane juridice, cât și persoane fizice, a fost caracterizată de un anumit grad de mobilitate: autorizări/avizări dar și retrageri de autorizații/avize. Micșorarea considerabilă a interesului pentru marketingul pensiilor administrate privat (perioada de aderare inițială s-a desfășurat între septembrie 2007 – ianuarie 2008), dar și o atență supraveghere și un control permanent al activității acestora de către CSSPP au fost factori cauzatori ai fenomenului.

Și numărul agenților de marketing persoane fizice autorizați de către CSSPP a crescut constant în 2008, cu **13%**, față de anul anterior, ajungând la sfârșitul anului la **11.338 persoane**. Dintre aceștia, **31%** au activat la agenții de marketing persoane juridice, iar **69%** au fost agenții administratorilor.

Fig.86 Pilon III Structură agenți de marketing 31 decembrie 2008

Cu excepția OTP, toți ceilalți administratori au avut proprii agenți de marketing. Ca pondere din total, primii doi administratori au fost ING și ALLIANZ cu **80%** dintre agenții de marketing, **42%** și, respectiv, **38%**.

ROMÂNIA 2008 – DATE STATISTICE

- Produsul intern brut estimat pentru anul 2008 a fost de 503.958,7 milioane lei prețuri curente, în creștere, în termeni reali, cu 7,1 procente comparativ cu anul 2007.¹³⁴
- Efectivul salariaților¹³⁵ din economie la 31.12.2008 – 4.738,6 mii persoane.
- Populația activă – 9.805 mii persoane, cu o rată de activitate de 62%, iar populația ocupată 9.237 mii persoane, cu o rată de ocupare de 58,3%¹³⁶.
- Câștigul salarial mediu brut – 2.023 lei, iar câștigul salarial mediu net lunar pe total economie – 1.489 lei¹³⁷.
- Comparativ cu luna decembrie a anului precedent, câștigul salarial mediu nominal net a crescut în decembrie 2008 cu 17,6%, iar indicele câștigului salarial real față de aceeași perioadă a anului precedent a înregistrat o creștere cu 16,9%.
- Numărul pensionarilor era la 31 decembrie 2008 - 5.523.655 persoane, din care în sistemul asigurărilor sociale (sistemul public) - 4.688.427 persoane, cu o pensie medie de 682 lei și 835.228 mii persoane - pensionari din agricultură, cu o pensie medie de 290 lei. Pensia medie pentru limită de vârstă cu stagiul complet de cotizare – 940 lei¹³⁸.
- Rata șomajului 5,6% - iar numărul șomerilor înregistrați – 568 mii persoane¹³⁹.

134 Sursa INS: Buletin Statistic Lunar nr.1/2009.

135 Sursa INS: Buletin Statistic Lunar nr.1/2009.

136 Sursa INS: Ancheta forței de munca în gospodării (AMIGO) trimestrul IV 2008. Calculat potrivit Biroului Internațional al Muncii (BIM).

137 Sursa INS: Buletin Statistic Lunar nr.1/2009.

138 Sursa: CNPAS.

139 Sursa INS: Ancheta forței de munca în gospodării (AMIGO) trimestrul IV 2008. Calculat potrivit Biroului Internațional al Muncii (BIM).

6

Anexe

CSSPP

ANEXA NR.1

LEGISLAȚIE SECUNDARĂ ELABORATĂ DE CSSPP ÎN ANUL 2008

**Norme emise în aplicarea Legii nr. 204/2006 privind
pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare**

- **Norma nr. 5/2008 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor facultative** - reglementează obligațiile de raportare și transmitere de informații ale administratorilor de fonduri de pensii facultative, ale depozitarilor activelor fondurilor de pensii facultative precum și ale agenților de marketing persoane juridice, care desfășoară activitate de marketing al prospectelor schemelor de pensii facultative (*Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 137 din 21/02/2008*).
- **Norma nr. 8/2008 privind taxele de autorizare, avizare și administrare în sistemul pensiilor facultative** - stabilește taxele percepute de către Comisie în cadrul sistemului de pensii facultative. (*Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 272 din 7/04/2008*).
- **Norma nr. 12/2008 privind nivelul minim al capitalului social necesar societății de administrare a investițiilor pentru administrarea de fonduri de pensii facultative** - reglementează nivelul minim al capitalului social necesar unei societăți de administrare a investițiilor în vederea autorizării și funcționării ca administrator de fonduri de pensii facultative (*Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 357 din 8.05.2008*).
- **Norma nr. 17/2008 privind utilizarea activului personal al participantului la un fond de pensii facultative în caz de invaliditate și în caz de deces** - reglementează modul în care activul personal al participantului va fi utilizat în cazul în care acesta beneficiază de pensie de invaliditate¹⁴⁰ și dacă decedează înainte de depunerea cererii pentru obținerea unei pensii facultative¹⁴¹ (*Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 515 din 09.07.2008*).
- **Norma nr. 21/2008 privind supravegherea specială a administratorilor fondurilor de pensii facultative** - stabilește reguli privind procedura și condițiile de instituire și de încetare a măsurii de supraveghere specială, respectiv de desemnare a Consiliului de supraveghere specială și atribuțiile acestuia. (*Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 689 din 09/10/2008*).
- **Norma nr. 23/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii facultative în titluri de stat** - reglementează modificarea temporară a procentului maxim care poate fi investit în categoriile de active stabilite de lege¹⁴² și stabilește limitele aplicabile plasamentelor fondurilor de pensii facultative în conturi și depozite. (*Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 741 din 3.11.2008*).

**Norme emise în aplicarea Legii nr.411/2004 privind fondurile de pensii
administrare privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare**

- **Norma nr. 1/2008 privind calculul actuarial al provizionului tehnic pentru fondurile de pensii administrate privat** - stabilește regulile de calcul actuarial al provizionului tehnic pentru schemele de pensii administrate privat. (*Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 38 din 17/01/2008*).
- **Norma nr. 3/2008 privind transferul participanților între fondurile de pensii administrate privat** - reglementează procedura care trebuie îndeplinită de către administratorii de fonduri de pensii administrate privat și de către participantul la un fond de pensii administrat privat în vederea realizării transferului activului personal al participantului de la un fond de pensii administrat privat către un alt fond de pensii

¹⁴⁰ În condițiile Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁴¹ Conform art. 93 alin. (2) din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁴² Art. 87 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare,

administrat privat. (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 66 din 29/01/2008).

- **Norma nr. 4/2008 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor administrate privat** - reglementează obligațiile de raportare și transmitere de informații ale administratorilor de fonduri de pensii administrate privat, ale depozitarilor activelor fondurilor de pensii administrate privat precum și ale agenților de marketing persoane juridice, care desfășoară activitate de marketing al fondurilor de pensii administrate privat. (Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 139 din 22/02/2008).
- **Norma nr. 6/2008 pentru modificarea și completarea Normei nr. 18/2007 privind aderarea inițială și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat, cu modificările și completările ulterioare** (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 147 din 27/02/2008) și **Norma nr. 10/2008 pentru modificarea și completarea Normei nr. 18/2007 privind aderarea inițială și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat** (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 331 din 25/04/2008) – reglementează condițiile de eligibilitate care trebuie îndeplinite în vederea dobândirii calității de participant la un fond de pensii administrat privat, procedura care trebuie îndeplinită pentru dobândirea sau încetarea calității de participant; actul-cadru de aderare și procedura de modificare a acestuia, procedura de aderare inițială la un fond de pensii administrat privat, procedura de validare și repartizare aleatorie a participanților, precum și evidența participanților la fondul de pensii administrat privat.
- **Norma nr. 7/2008 privind taxele de autorizare, avizare și funcționare în sistemul pensiilor administrate privat** - stabilește taxele percepute de către Comisie în cadrul sistemului de pensii administrate privat. (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 272 din 7/04/2008).
- **Norma nr. 11/2008 privind colectarea contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii administrate privat** - reglementează: modalitățile de colectare a contribuțiilor participanților la fondurile de pensii administrate privat, procedurile de prelucrare a declarațiilor, de calcul, evidență și virare a contribuțiilor individuale către fondurile de pensii administrate privat, modalitățile și procedurile de transmitere a informațiilor între entitățile implicate în procesul de colectare și virare a contribuțiilor la fondurile de pensii (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 340 din 2.05.2008).
- **Norma nr. 13/2008 privind modificarea temporară a procentului maxim care poate fi investit în instrumente ale pieței monetare pentru fondurile de pensii administrate privat** - reglementează modificarea temporară a procentului maxim care poate fi investit în categoriile de active prevăzute de lege¹⁴³ (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 397 din 27.05.2008).
- **Norma nr. 14/2008 privind protecția participanților în cazul fuziunii fondurilor de pensii administrate privat** - stabilește reguli privind protecția participanților la fondurile de pensii administrate privat în cazul fuziunii unor fonduri de pensii administrate privat, precum și procedura care trebuie îndeplinită în acest caz (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 452 din 17/05/2008).
- **Norma nr. 19/2008 privind utilizarea activului personal net al participantului la un fond de pensii administrat privat în caz de invaliditate și în caz de deces** - reglementează modul în care activul personal net al participantului va fi utilizat în cazul în care acesta beneficiază de pensie de invaliditate în condițiile legii¹⁴⁴ și dacă decedează înainte de depunerea cererii pentru obținerea unei pensii private conform legii¹⁴⁵ (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 656 din 17/09/2008)
- **Norma nr. 20/2008 privind supravegherea specială a administratorilor fondurilor de pensii administrate privat** stabilește reguli privind procedura și condițiile de instituire și de încetare a măsurii de supraveghere specială, respectiv de desemnare a Consiliului de supraveghere specială și atribuțiile acestuia (Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 689 din 09/10/2008).
- **Norma nr. 22/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii administrate privat în titluri de stat** - reglementează modificarea temporară a procentului maxim care poate fi investit în categoriile de active prevăzute de lege¹⁴⁶ și stabilește limitele aplicabile plasamentelor fondurilor de pensii administrate privat în conturi și depozite (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 741 din 3.11.2008).

143 Art. 25 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

144 Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare

145 Art. 38 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare

146 Art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

**Norme emise în aplicarea Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative,
cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr.411/2004
privind fondurile de pensii administrate privat, republicata,
cu modificările și completările ulterioare**

- **Norma nr. 2/2008 privind organizarea activității de arhivă la administratorii de fonduri de pensii private** - reglementează organizarea activității de arhivă a fiecărui administrator de fonduri de pensii private (*Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 67 din 29/01/2008*).
- **Norma nr. 9/2008 privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private pentru exercițiul financiar 2007** - stabilește modul de întocmire și depunere a situațiilor financiare anuale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de CSSPP (*Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 280 din 10.04.2008*).
- **Norma nr. 15/2008 pentru modificarea și completarea Normei nr. 13/2007 privind autorizarea societății de pensii ca administrator al fondurilor de pensii facultative și al unui fond de pensii administrat privat** (*Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 453 din 18.06.2008*).
- **Norma nr. 16/2008 privind sistemul de raportare contabilă la 30 iunie 2008 a entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private** - stabilește sistemul de raportare contabilă la 30 iunie 2008 a entităților autorizate, reglementate și supravegheate de CSSPP (*Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 552 din 22.07.2008*).
- **Norma nr. 18/2008 privind reglementările contabile conforme cu Directiva a VII-a a Comunităților Economice Europene aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private** - stabilește forma și conținutul situațiilor financiare anuale consolidate, precum și regulile de întocmire, aprobare, auditare și publicare a situațiilor financiare anuale consolidate ale entităților autorizate, reglementate și supravegheate de CSSPP (*Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 618 din 22.08.2008*).
- **Norma nr. 24/2008 privind condițiile de autorizare și organizarea activelor și pasivelor pentru societățile de administrare a fondurilor de pensii private** (*Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 891 din 29/12/2008*)

ANEXA NR.2

PILON II ENTITĂȚI AUTORIZATE/AVIZATE
DE CSSPP – 31.12.2008

PILON II ADMINISTRATORI DE FONDURI DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT

Nr. crt.	Decizie autorizare CSSPP	Denumire	Înregistrare ONRC
1	Nr. 45 din 25.07.2007	ING FOND DE PENSII S.A.	J40/9766/21.05.2007
2	Nr. 47 din 25.07.2007	AVIVA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII PRIVAT S.A.	J40/11737/18.06.2007
3	Nr. 49 din 25.07.2007	ALLIANZ-ȚIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT ȘI A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE	J40/6068/23.03.2007
4	Nr. 51 din 01.08.2007	OMNIASIG PENSII-SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT S.A.	J40/11928/21.06.2007
5	Nr. 53 din 01.08.2007	INTERAMERICAN SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII PRIVAT S.A. ¹	J40/12218/25.06.2007
6	Nr. 55 din 01.08.2007	PRIMA PENSIE FOND DE PENSII S.A.	J40/12539/29.06.2007
7	Nr. 57 din 01.08.2007	AIG FOND DE PENSII S.A.	J40/13196/09.07.2007
8	Nr. 61 din 03.08.2007	BT AEGON FOND DE PENSII S.A.	J12/3044/05.07.2007
9	Nr. 63 din 03.08.2007	GENERALI FOND DE PENSII S.A.	J40/13188/09.07.2007
10	Nr. 73 din 08.08.2007	BRD FOND DE PENSII S.A.	J40/12386/27.06.2007
11	Nr. 79 din 14.08.2007	OTP FOND DE PENSII S.A.	J40/13545/13.07.2007
12	Nr. 90 din 21.08.2007	BCR ADMINISTRARE FOND DE PENSII S.A.	J40/12566/29.06.2007
13	Nr. 114 din 05.09.2007	BANCPOST FOND DE PENSII S.A.	J40/15548/16.08.2007
14	Nr. 132 din 11.09.2007	KD FOND DE PENSII S.A.	J40/16639/05.09.2007

1 CSSPP a autorizat în ianuarie 2009 schimbare denumire societate din S.C.INTERAMERICAN SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A. în S.C. EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.

PILON II FONDURI DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT

Nr. crt.	Decizie autorizare CSSPP	Fond	Administrator	Depozitar	Auditor
1	Nr. 93 din 21.08.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat PENSIA VIVA	AVIVA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII PRIVAT S.A.	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
2	Nr. 94 din 21.08.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat AZT VIITORUL TĂU	ALLIANZ-JIRIAC PENSII PRIVATE Societate de Administrare a Unui Fond de Pensii Administrat Privat și a Fondurilor de Pensii Facultative	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	KPMG AUDIT SRL
3	Nr. 95 din 21.08.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat ING	ING FOND DE PENSII S.A.	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
4	Nr. 96 din 21.08.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat ARIPI	GENERALI FOND DE PENSII S.A.	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
5	Nr. 97 din 21.08.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat VITAL	BT AEGON FOND DE PENSII S.A.	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
6	Nr. 103 din 28.08.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat PRIMA PENSIE	PRIMA PENSIE FOND DE PENSII S.A.	BANCPOST SA	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
7	Nr. 104 din 28.08.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat AIG	AIG FOND DE PENSII S.A.	RAIFFEISEN BANK S.A.	PRICEWATERHOUSECOOPERS AUDIT S.R.L.
8	Nr. 105 din 28.08.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat INTERAMERICAN ²	INTERAMERICAN SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII PRIVAT S.A.	ING BANK N.V. AMSTERDAM SUCURSALA BUCUREȘTI	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL ³
9	Nr. 106 din 28.08.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat OTP	OTP FOND DE PENSII S.A.	BANCA COMERCIALA ROMANA SA	DELOITTE AUDIT S.R.L.
10	Nr. 107 din 28.08.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat BRD	BRD FOND DE PENSII S.A.	ING BANK N.V. AMSTERDAM SUCURSALA BUCUREȘTI	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
11	Nr. 118 din 05.09.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE	OMNIASIG PENSII-SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT S.A.	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
12	Nr. 119 din 05.09.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat BCR	BCR ADMINISTRARE FOND DE PENSII S.A.	BANCPOST SA	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
13	Nr. 134 din 11.09.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST	BANCPOST FOND DE PENSII S.A.	BANCA COMERCIALA ROMANA SA	PRICEWATERHOUSECOOPERS AUDIT S.R.L.
14	Nr.138 din 14.09.2007	Fondul de Pensii Administrat Privat KD	KD FOND DE PENSII S.A.	RAIFFEISEN BANK S.A.	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES S.R.L

2 CSSPP a autorizat în februarie 2009 modificare denumire Fond de Pensii Administrat Privat INTERAMERICAN în Fond de Pensii Administrat Privat EUREKO.

3 CSSPP a autorizat în ianuarie 2009 schimbare auditor statutar Ernst&Young Assurance Services S.R.L cu KPMG Audit S.R.L. pentru Fondul de Pensii Administrat Privat INTERAMERICAN

PILON II DEPOZITARI DE FONDURI DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT

Nr. crt.	Aviz CSSPP	Denumire	Autorizare BNR	Înregistrare ONRC
1	Nr. 20 din 12.06.2007	BANCA COMERCIALA ROMANA SA	PJR-40-008/1999	J40/90/23.01.1991
2	Nr. 21 din 12.06.2007	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	Seria A Nr. 000001	J40/608/19.02.1991
3	Nr.36 din 27.06.2007	BANCPPOST SA	PJR-40-013/1999	J40/9052/16.08.1991
4	Nr.33 din 27.06.2007	ING BANK N.V. AMSTERDAM SUCURSALA BUCUREȘTI	RB-PJS-40-024	J40/16100/30.08.1994
5	Nr.51 din 01.08.2007	RAIFFEISEN BANK S.A.	Seria A Nr. 000003	J40/44/15.01.1991

PILON II AUDITORI FONDURI DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT

Nr. crt.	Aviz CSSPP	Denumire	Autorizare Camera Audit orilor Financiar	Înregistrare ONRC
1	Nr. 39 din 10.07.2007	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL	77/15.08.2006	J40/5964/30.06.1999
2	Nr. 49 din 01.08.2007	DELOITTE AUDIT S.R.L.	25/25.06.2001	J40/6775/10.08.1995
3	Nr. 50 din 01.08.2007	PRICEWATERHOUSECOOPERS AUDIT S.R.L.	006/25.06.2001	J40/17223/30.06.1993
4	Nr. 67 din 08.08.2007	KPMG AUDIT SRL	009/11.07.2001	J40/4439/11.05.2000

PILON II AGENȚI DE MARKETING PERSOANE JURIDICE, BROKERI DE PENSII PRIVATE

Nr. crt.	Decizie autorizare CSSPP	Denumire
1	Nr. 25 din 27.06.2007	AAV BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
2	Nr.26 din 27.06.2007	ASTOP BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
3	Nr. 27 din 27.06.2007	ETICA FINANCE BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
4	Nr. 30 din 03.07.2007	FILAS BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
5	Nr. 31 din 03.07.2007	CREFO BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
6	Nr. 33 din 03.07.2007	FEHU BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
7	Nr. 34 din 03.07.2007	BANAT FIM BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
8	Nr. 41 din 10.07.2007	OVV BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
9	Nr. 51 din 25.07.2007	SALVE CLUB BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
10	Nr. 66 din 03.08.2007	UFS BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
11	Nr. 68 din 03.08.2007	INTERAS BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
12	Nr. 69 din 03.08.2007	MOSCOPOLIS BROKER DE PENSII PRIVATE SRL

13	Nr. 70 din 03.08.2007	CO INVEST BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
14	Nr. 71 din 03.08.2007	BROKERPOOL BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
15	Nr. 75 din 08.08.2007	DESTINE BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
16	Nr. 76 din 08.08.2007	ALIAT BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
17	Nr. 77 din 08.08.2007	CARPATICA LIFE-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
18	Nr. 81 din 14.08.2007	GRAWE PENSION SERVICES BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
19	Nr. 84 din 14.08.2007	ANNE'S BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
20	Nr. 85 din 14.08.2007	INTERMANAGEMENT BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
21	Nr. 98 din 21.08.2007	EUROBROKERS-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
22	Nr. 108 din 28.08.2007	SMART BROKER-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
23	Nr. 117 din 05.09.2007	PRIM NET-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
24	Nr. 120 din 05.09.2007	ALLINVEST-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
25	Nr. 121 din 05.09.2007	SAIMA BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
26	Nr. 122 din 05.09.2007	CAPITAL & ALLIANCE PRIVATE PENSIONS-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
27	Nr. 123 din 05.09.2007	FAMILLIO BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
28	Nr. 125 din 05.09.2007	ALFA BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
29	Nr. 136 din 14.09.2007	S.C. CONTACTS BROKER DE PENSII PRIVATE S.R.L.
30	Nr. 149 din 18.09.2007	PREMIUM BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
31	Nr. 151 din 24.09.2007	PENSIMED BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
32	Nr.170 din 14.11.2007	VBL BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
33	Nr. 4 din 08.01.2008	MARSHALY AGENT DE MARKETING PENTRU FONDURI DE PENSII FACULTATIVE-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL

PILON II AGENȚI DE MARKETING PERSOANE JURIDICE,
INTERMEDIARI DE PENSII PRIVATE

Nr. art.	Aviz CSSPP	Denumire
1	Nr. 115 din 11.09.2007	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA
2	Nr. 116 din 11.09.2007	BANCA COMERCIALA ROMANA SA
3	Nr. 117 din 11.09.2007	BANCA ROMANEASCA SA MEMBRA A GRUPULUI NATIONAL BANK OF GREECE
4	Nr.358 din 24.10.2007	ALPHA BANK ROMANIA SA
5	Nr.399 din 06.11.2007	CITIBANK ROMANIA S.A.
6	Nr.414 din 08.11.2007	RAIFFEISEN BANCA PENTRU LOCUINTE S.A.
7	Nr.518 din 06.12.2007	UNICREDIT JIRIAC BANK SA
8	Nr.18 din 14.01.2008	AUTO MARCU'S BROKER DE ASIGURARE S.R.L.
9.	Nr.27 din 16.01.2008	PIRAEUS BANK S.A.
10	Nr.28 din 17.01.2008	KUNDEN BROKER DE ASIGURARE S.R.L.
11	Nr.45 din 29.01.2008	EUROBROKERS GROUP - BROKER DE ASIGURARE SRL

12	Nr.75 din 21.03.2008	MAXYGO BROKER DE ASIGURARE SRL
13	Nr. 74 din 21.03.2008	RAIFFEISEN BANK SA
14	Nr. 88 din 15.04.2008	DESTINE BROKER DE ASIGURARE SRL.
15	Nr. 152 din 10.12.2008	GUILD - BROKER DE ASIGURARE S.R.L

**PILON II AGENȚI DE MARKETING PERSOANE JURIDICE,
CONSULTANTI DE PENSII PRIVATE**

Nr. crt.	Aviz CSSPP	Denumire
1	Nr. 167 din 2007-09-14	A.A.A. AGENT ASIGURARI SRL
2	Nr. 159 din 2007-09-14	IRINA UNGUREANU-AGENT DE ASIGURARE SRL
3	Nr. 160 din 2007-09-14	LIFE PROTECT AGENT DE ASIGURARE SRL
4	Nr. 161 din 2007-09-14	REMUS UNGUREANU-AGENT DE ASIGURARE SRL
5	Nr. 162 din 2007-09-14	PERFECT LIFE AGENT DE ASIGURARE SRL
6	Nr. 163 din 2007-09-14	CONS ATTI - AGENT DE ASIGURARI SRL
7	Nr. 164 din 2007-09-14	ANIS CONSULT-AGENT DE ASIGURARE SRL
8	Nr. 165 din 2007-09-14	MAMAS SRL
9	Nr. 171 din 2007-09-14	CRISTINA MARTIN-AGENT DE ASIGURARE SRL
10	Nr. 170 din 2007-09-14	EUROBROKERS SISTEM SRL
11	Nr. 166 din 2007-09-14	ALICE DIACONU-AGENT DE ASIGURARE SRL
12	Nr. 168 din 2007-09-14	LEONES AGENT DE ASIGURARI SRL
13	Nr. 169 din 2007-09-14	GOGA MARIOARA SRL
14	Nr. 186 din 2007-09-18	CREDINSTANT SRL
15	Nr. 265 din 2007-10-04	MAD CONSULTING SRL
16	Nr. 555 din 2007-12-19	SEAL GROUP SRL
17	Nr. 556 din 2007-12-19	EUROBRO CONSULT SRL
18	Nr. 557 din 2007-12-19	BENEFICCE AGENT DE ASIGURARE SRL
19	Nr. 2 din 2008-01-09	DEMASIG AGENT DE ASIGURARE SRL
20	Nr. 33 din 2008-01-21	HADMAR ASIG SRL
21	Nr. 44 din 2008-01-29	VALLORRI CONSULTING SRL
22	Nr. 43 din 2008-01-29	EXCESS COMPANY SRL
23	Nr. 112 din 2008-05-22	BROKNICK COMPANY SRL

PILON II AGENȚI DE MARKETING PERSOANE JURIDICE SPECIALIZATE

Nr. crt.	Aviz CSSPP	Denumire
1	Nr. 561 din 2007-12-20	GLOBAL EDUCATION SOLUTIONS SRL

PILON II AGENȚI DE MARKETING PERSOANE FIZICE

Nr. crt.	Societatea cu care agentul de marketing are contract	Nr.agenți Avizați
1	ING FOND DE PENSII S.A.	41553
2	BROKERPOOL BROKER DE PENSII PRIVATE S.R.L.	25835
3	AAV BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	30294
4	ALLIANZ-TIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT ȘI A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE	14561
5	PRIMA PENSIE FOND DE PENSII S.A.	2008
6	AIG FOND DE PENSII S.A.	7787
7	OVB BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	3282
8	BT AEGON FOND DE PENSII S.A.	3645
9	GENERALI FOND DE PENSII S.A.	11922
10	EUROBROKERS-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	7055
11	INTERAMERICAN SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII PRIVAT S.A.	11613
12	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	1506
13	ASTOP BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	1268
14	CARPATICA LIFE-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	1542
15	OMNIASIG PENSII-SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT S.A.	14269
16	FEHU BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	240
17	ANNE’S BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	6
18	ALFA BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	37
19	ALIAT BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	77
20	BANCPOST FOND DE PENSII S.A.	0
21	BCR ADMINISTRARE FOND DE PENSII S.A.	2555
22	DESTINE BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	1340
23	UFS BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	184
24	CREFO BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	263

25	GRAWE PENSION SERVICES BROKER DE PENSII PRIVATE SR	3599
26	SMART BROKER-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	83
27	FILAS BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	43
28	ETICA FINANCE BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	403
29	SAIMA BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	23
30	PRIM NET-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	159
31	CO INVEST BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	1
32	BANAT FIM BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	2364
33	BRD FOND DE PENSII SA	5
34	SALVE CLUB BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	13203
35	INTERAS BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	190
36	FAMILLIO BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	396
37	KD FOND DE PENSII S.A.	304
38	CRISTINA MARTIN-AGENT DE ASIGURARE SRL	1
39	REMUS UNGUREANU-AGENT DE ASIGURARE SRL	1
40	ALICE DIACONU-AGENT DE ASIGURARE SRL	1
42	ANIS CONSULT-AGENT DE ASIGURARE SRL	1
43	CONS ATTI - AGENT DE ASIGURARI SRL	1
44	IRINA UNGUREANU-AGENT DE ASIGURARE SRL	1
45	LEONES AGENT DE ASIGURARI SRL	1
46	LIFE PROTECT AGENT DE ASIGURARE SRL	0
47	PERFECT LIFE AGENT DE ASIGURARE SRL	1
48	GOGA MARIOARA SRL	1
49	A.A.A. AGENT ASIGURARI SRL	1
50	BANCA ROMANEASCA SA MEMBRA A GRUPULUI NATIONAL BANK OF GREECE	293
51	ALLINVEST-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	111
52	PREMIUM BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	2
53	CAPITAL & ALLIANCE PRIVATE PENSIONS-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	22
54	PENSIMED BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	33
55	ALPHA BANK ROMANIA SA	348
56	CITIBANK ROMANIA S.A.	446
57	VBL BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	6
58	UNICREDIT JIRIAC BANK S.A.	59

59	CONTACTS BROKER DE PENSII PRIVATE S.R.L.	5
60	PIRAEUS BANK S.A.	84
61	BANCA COMERCIALA ROMANA S.A	2275
62	MAXYGO BROKER DE ASIGURARE SRL	1054
63	OTP FOND DE PENSII S.A.	4
64	GUILD - BROKER DE ASIGURARE SRL	68

PILON II - ENTITĂȚI RADIATE

PILON II AGENȚI DE MARKETING PERSOANE JURIDICE,
BROKERI DE PENSII PRIVATE

Nr. crt.	Decizie radiere	Denumire	Înregistrare ONRC
1	Nr. 129 din 18.04.2008	OTP BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/13552/13.07.2007
2	Nr. 176 din 03.06.2008	TIME BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/9455/16.05.2007
3	Nr. 335 din 13.08.2008	INTERCAM BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/8077/25.09.2001
4	Nr. 424 din 04.09.2008	AG2R ALFA CONSULT BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/15651/2007
5	Nr. 464 din 18.09.2008	PROSPER BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/12708/02.07.2007
6	Nr. 493 din 02.10.2008	FINCOP BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/10917/06.06.2007
7	Nr. 375 din 28.08.2008	SE FOND BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/9744/21.05.2007
8	Nr. 513 din 09.10.2008	PENSION BROKER POOL BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/16096/27.08.2007
9	Nr. 586 din 06.11.2008	RAIFFEISEN PENSII-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/13895/19.07.2007
10	Nr. 641 din 27.11.2008	RENTABILITATE BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J05/1892/2007
11	Nr. 642 din 27.11.2008	EUROBROCKFIN-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/18586/05.10.2007
12	Nr. 640 din 27.11.2008	SITAL-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/17908/25.09.2007
13	Nr. 671 din 04.12.2008	SITAL-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/17908/25.09.2007
14	Nr. 722 din 18.12.2008	VS COMPANY BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/12604/29.06.2007

PILON II ADMINISTRATORI DE
FONDURI DE PENSII ADMINistrate PRIVAT

Nr. crt.	Decizie radiere	Denumire	Înregistrare ONRC
1	Nr. 177 din 03.06.2008	MKB ROMEXTERRA FOND DE PENSII S.A.	J40/16596/05.09.2007
2	Nr. 240 din 30.06.2008	AG2R Fond de Pensii S.A.	J40/15350/13.08.2007
3	Nr. 286 din 24.07.2008	MARFIN-FOND DE PENSII S.A.	J40/16622/05.09.2007
4	Nr. 287 din 24.07.2008	ZEPTER FOND DE PENSII S.A.	J40/17546/20.09.2007

PILON II AGENȚI DE MARKETING PERSOANE FIZICE

Nr. crt.	Societatea cu care agentul de marketing a încetat contractul	Nr. agenți al căror aviz a fost reziliat
1	ZEPTER FOND DE PENSII S.A.	21
2	TIME BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	121
3	MARFIN - FOND DE PENSII S.A.	29
4	MKB ROMEXTERRA FOND DE PENSII SA	233
5	PENSION BROKER POOL BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	2799
6	OTP BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	2704
7	AG2R FOND DE PENSII SA	73
8	INTERCAM BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	50
9	FINCOP BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	13887
10	AG2R ALFA CONSULT BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	426
11	RAIFFEISEN PENSII-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	2392
12	HVB BANCA PENTRU LOCUINȚE SA	777
13	VS COMPANY BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	64
14	SOLIDARITATEA-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	31
15	T.A.K- BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	41

PILON II AGENȚI DE MARKETING PERSOANE JURIDICE,
INTERMEDIARI DE PENSII PRIVATE

Nr. crt.	Decizie Radiere	Denumire	Înregistrare ONRC
1	Nr. 694 din 12.12.2008	HVB BANCA PENTRU LOCUINȚE SA	J40/9029/19.05.2005

PILON III ENTITĂȚI
AUTORIZATE/AVIZATE DE CSSPP – 31.12.2008

PILON III ADMINISTRATORI DE FONDURI DE PENSII FACULTATIVE

Nr. crt.	Decizie autorizare CSSPP	Denumire	Înregistrare ONRC
1	Nr. 2 din 03.04.2007	ING ASIGURARI DE VIATA SA	J40/475/24.01.1997
2	Nr. 4 din 17.04.2007	AVIVA ASIGURARI DE VIATA SA	J40/9186/18.10.1999
3	Nr. 8 din 24.04.2007	BCR ASIGURARI DE VIATA SA	J40/17847/24.10.2005
4	Nr. 6 din 24.04.2007	ALLIANZ-TIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNU FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT ȘI A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE	J40/6068/23.03.2007
5	Nr.28 din 27.06.2007	OTP GARANCIA ASIGURARI SA	J3/272/04.05.1998
6	Nr. 43 din 13.07.2007	S.A.I. RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT SA	J40/18646/04.11.2005
7	Nr. 213 din 17.06.2008	ASIROM-CONCORDIA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE S.A.	J40/1087/1997
8	Nr. 669 din 04.12.2008	EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.	J40/12218/25.06.2007

PILON III FONDURI DE PENSII FACULTATIVE

Nr. crt.	Decizie autorizare	Denumirea Fondului	Denumire Administrator	Denumire Depozitar	Denumire Auditor
1	Nr. 10 din 15.05.2007	Fondul de Pensii Facultative ING CLASIC	ING ASIGURARI DE VIATA SA	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
2	Nr. 11 din 15.05.2007	Fondul de Pensii Facultative AZT MODERATO	ALLIANZ-TIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT SI A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	KPMG AUDIT SRL
3	Nr. 12 din 15.05.2007	Fondul de Pensii Facultative PENSIA MEA	AVIVA ASIGURARI DE VIATA SA	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
4	Nr. 15 din 29.05.2007	Fondul de pensii Facultative BCR PRUDENT	BCR ASIGURARI DE VIATA SA	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
5	Nr. 40 din 10.07.2007	Fondul de Pensii Facultative ING OPTIM	ING ASIGURARI DE VIATA SA	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL
6	Nr. 42 din 10.07.2007	Fondul de Pensii Facultative AZT VIVACE	ALLIANZ-TIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT SI A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	KPMG AUDIT SRL
7	Nr. 89 din 21.08.2007	Fondul de Pensii Facultative OTP STRATEG	OTP GARANCIA ASIGURARI SA	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	DELOITTE AUDIT SRL ⁴
8	Nr. 210 din 17.06.2008	Fondul de Pensii Facultative RAIFFEISEN ACUMULARE	S.A.I RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT SA	BANCPPOST SA	KPMG AUDIT SRL
9	Nr. 350 din 20.08.2008	Fondul de Pensii Facultative CONCORDIA MODERAT	ASIROM-CONCORDIA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE SA	BANCPPOST SA	PRICEWATERHOUSECOOPERS AUDIT SRL
10	Nr. 723 din 18.12.2008	Fondul de Pensii Facultative EUREKO CONFORT	EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A	BANCPPOST SA	KPMG AUDIT SRL

PILON III DEPOZITARI DE FONDURI DE PENSII FACULTATIVE

Nr. crt.	Aviz CSSPP	Denumire	Autorizare BNR	Înregistrare ONRC
1	Nr. 2 din 06.02.2007	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	PJR-40-007/1999	J40/608/19.02.1991
2	Nr. 6 din 17.04.2007	BANCA COMERCIALA ROMANA SA	PJR-40-008/1999	J40/90/23.01.1991
3	Nr. 35 din 27.06.2007	BANCPPOST SA	PJR-40-013/1999	J40/9052/16.08.1991
4	Nr. 34 din 27.06.2007	ING BANK N.V. AMSTERDAM SUCURSALA BUCUREȘTI	RB-PJS-40-024	J40/16100/30.08.1994

PILON III AUDITORI FONDURI DE PENSII FACULTATIVE

Nr. crt.	Aviz CSSPP	Denumire	Autorizare Camera Auditorilor Financieri	Înregistrare ONRC
1	Nr. 1 din 09.01.2007	ERNST & YOUNG ASSURANCE SERVICES SRL	77/15.08.2001	J40/5964/30.06.1999
2	Nr. 3 din 28.03.2007	DELOITTE AUDIT SRL	25/25.06.2001	J40/6775/10.08.1995
3	Nr. 5 din 17.04.2007	KPMG AUDIT SRL	009/11.07.2001	J40/4439/11.05.2000
4	Nr. 37 din 27.06.2007	PRICEWATERHOUSECOOPERS AUDIT SRL	006/25.06.2001	J40/17223/30.06.1993

4 CSSPP a autorizat în februarie 2009 schimbare auditor statutar S.C. DELOITTE AUDIT S.R.L. cu S.C. PRICEWATERHOUSECOOPERS AUDIT S.R.L. pentru Fondul de Pensii Facultative OTP STRATEG.

PILON III AGENTI DE MARKETING, PERSOANE JURIDICE

Nr. crt.	Aviz	Denumire
1	Aviz nr.13 din 15.05.2007	AON ROMANIA BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL
2	Aviz nr.14 din 15.05.2007	OVB ALLFINANZ ROMANIA BROKER DE ASIGURARE SRL
3	Aviz nr.15 din 23.05.2007	AMSTERDAM BROKER DE ASIGURARE SRL
4	Decizie nr. 14 din 29.05.2007	BROKERPOOL AGENT DE MARKETING PENTRU FONDURI DE PENSII FACULTATIVE SRL
5	Aviz nr.17 din 04.06.2007	ASTOP BROKER DE ASIGURARE SRL
6	Aviz nr.18 din 04.06.2007	HERMANNSTADT BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL
7	Aviz nr.19 din 04.06.2007	MARSHALY INSURANCE FINANCIAL ASSOCIATED BROKER DE ASIGURARE SI REASIGURARE SRL
8	Aviz nr.23 din 19.06.2007	AL BROKER INVEST-BROKER DE ASIGURARE SA
9	Aviz nr.24 din 19.06.2007	GRAS SAVOYE ROMANIA BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL
10	Aviz nr.25 din 19.06.2007	ASICONS BROKER DE ASIGURARE SRL
11	Aviz nr.26 din 19.06.2007	EUROBROKERS GROUP-BROKER DE ASIGURARE SA
12	Aviz nr. 28 din 21.06.2007	PROFESSIONAL BROKER DE ASIGURARE SRL
13	Aviz nr.29 din 21.06.2007	KUNDEN BROKER DE ASIGURARE SRL
14	Aviz nr.30 din 21.06.2007	NEPTUN BROKER DE ASIGURARE SRL
15	Aviz nr. 31 din 27.06.2007	VERTICAL ASSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL
16	Aviz nr. 38 din 29.06.2007	FEHU BROKER DE ASIGURARE SRL
17	Aviz nr. 43 din 26.07.2007	EXA BROKER DE ASIGURARE SRL
18	Aviz nr. 44 din 26.07.2007	RAIFFEISEN BANK SA
19	Aviz nr. 52 din 03.08.2007	FUNK INTERNATIONAL ROMANIA BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL
20	Aviz nr. 55 din 07.08.2007	ACTIV ASIGURĂRI-BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL
21	Aviz nr. 81 din 17.08.2007	MARSH BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL
22	Aviz nr. 86 din 20.08.2007	AWD ROMANIA BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL
23	Aviz nr. 87 din 21.08.2007	BANCA COMERCIALA ROMANA SA
24	Aviz nr. 106 din 05.09.2007	PERSONAL INSURANCE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL
25	Decizie nr. 152 din 24.09.2007	MARSHALY AGENT DE MARKETING PENTRU FONDURI DE PENSII FACULTATIVE SRL
26	Decizie nr. 154 din 24.09.2007	FILAS BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
27	Aviz nr. 307 din 15.10.2007	IRECSON BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL
28	Aviz nr. 356 din 24.10.2007	ASIGEST BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL
29	Aviz nr. 406 din 07.11.2007	FINCOP BROKER DE ASIGURARE SRL
30	Aviz nr. 496 din 04.12.2007	G&B ROMÂNIA BROKER DE ASIGURARE SRL
31	Decizie nr. 169 din 06.11.2007	PENSIMED BROKER DE PENSII PRIVATE S.R.L.
32	Decizie nr. 52 din 05.02.2008	CREFO BROKER DE PENSII PRIVATE S.R.L
33	Decizie nr. 3 din 08.01.2008	INTERAS BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
34	Decizie nr. 85 din 04.03.2008	SEF PENSION-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
35	Decizie nr. 98 din 12.03.2008	CARPATICA LIFE-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
36	Aviz nr. 78 din 27.03.2008	QUALITY ASIG-BROKER DE ASIGURARE SRL
37	Aviz nr. 110 din 27.05.2008	VBL BROKER DE ASIGURARE SRL
38	Aviz nr. 122 din 30.05.2008	NET CONSULTANȚĂ UFS BROKER DE ASIGURARE SRL
39	Decizie nr.166 din 27.05.2008	SALVE CLUB - BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
40	Aviz nr.144 din 26.06.2008	LION BROKER DE ASIGURARE SRL

41	Decizie nr. 245 din 03.07.2008	SIS BROKER AGENT DE MARKETING PENTRU FONDURI DE PENSII FACULTATIVE SRL
42	Aviz nr. 150 din 05.09.2008	BROKER ASIG BROKER DE ASIGURARE SRL
43	Decizie nr. 472 din 24.09.2008	ALIAT BROKER DE PENSII PRIVATE SRL
44	Aviz nr. 151 din 31.10.2008	PIRAEUS BANK ROMÂNIA SA
45	Decizie nr. 606 din 13.11.2008	DESTINE BROKER DE PENSII PRIVATE S.R.L
46	Aviz nr. 153 din 11.12.2008	GUILD - BROKER DE ASIGURARE S.R.L

PILON III AGENȚI DE MARKETING, PERSOANE FIZICE

Nr. crt.	Societatea cu care agentul de marketing are contract de mandat	Nr. agenți Avizați
1	ING ASIGURARI DE VIATA SA	3285
2	ALLIANZ-ȚIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT ȘI A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE	2957
3	AVIVA ASIGURARI DE VIATA SA	863
4	AON ROMANIA BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL	5
5	BCR ASIGURARI DE VIATA SA	360
6	HERMANNSTADT BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL	10
7	AMSTERDAM BROKER DE ASIGURARE SRL	126
8	BROKERPOOL AGENT DE MARKETING PENTRU FONDURI DE PENSII FACULTATIVE SRL	688
9	ASTOP BROKER DE ASIGURARE SRL	111
10	MARSHALY INSURANCE FINANCIAL ASSOCIATED BROKER DE ASIGURARE SI REASIGURARE SRL	66
11	OVB ALLFINANZ ROMANIA BROKER DE ASIGURARE SRL	463
12	NEPTUN BROKER DE ASIGURARE SRL	3
13	FEHU BROKER DE ASIGURARE SRL	40
14	PROFESSIONAL BROKER DE ASIGURARE SRL	2
15	KUNDEN BROKER DE ASIGURARE SRL	20
16	AWD ROMANIA BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	11
17	MARSH BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	7
18	OTP GARANCIA ASIGURARI SA	375
19	IRECSON BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	1
20	BANCA COMERCIALA ROMANA SA	1181
21	FILAS BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	11
22	GRAS SAVOYE ROMANIA BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	2
23	PERSONAL INSURANCE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	1
24	PENSIMED BROKER DE PENSII PRIVATE S.R.L.	2
25	EXA BROKER DE ASIGURARE SRL	13
26	CREFO BROKER DE PENSII PRIVATE S.R.L	6
27	QUALITY ASIG-BROKER DE ASIGURARE SRL	21
28	S.A.I. RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT SA	5
29	FINCOP BROKER DE ASIGURARE SRL	157
30	SALVE CLUB - BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	368
31	RAIFFEISEN BANK SA	81

32	CARPATICA LIFE-BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	9
33	FUNK INTERNATIONAL ROMANIA BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL	1
34	ASIROM-CONCORDIA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE SA	2
35	ALIAT BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	4
36	PIRAEUS BANK ROMÂNIA SA	78
37	DESTINE BROKER DE PENSII PRIVATE S.R.L	27

PILON II - ENTITĂȚI RADIATE

PILON III AGENȚI DE MARKETING, PERSOANE JURIDICE

Nr. crt.	Decizie radiere	Denumire	Înregistrare ONRC
1	Nr. 464 din 18.09.2008	PROSPER BROKER DE PENSII PRIVATE SRL	J40/12708/02.07.2007

PILON III AGENȚI DE MARKETING PERSOANE FIZICE

Nr. crt.	Societatea cu care agentul de marketing a încetat contractul	Nr. agenți al căror aviz a fost reziliat
1	ACTIV ASIGURĂRI-BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	3

PENSIILE PRIVATE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Cele mai multe sisteme de pensii din statele membre ale UE sunt organizate ca sisteme de pensii de stat, cu implicații deosebite asupra finanțelor publice în ultimii ani.

Tabel 1 Reforma sistemelor de pensii în Uniunea Europeană

1. Sisteme de pensii private puțin dezvoltate și care nu intenționează să modifice situația existentă, deși se manifestă un trend în acest sens: Spania, Franța	2. Sisteme de pensii private bine dezvoltate și care s-au bazat întotdeauna pe aceste sisteme: Danemarca, Olanda, Marea Britanie
3. Sisteme de pensii publice, de tip pay as you go, reformate, prin introducerea pilonului II – pilon obligatoriu, finanțat din contribuții participanți (cotă parte din contribuția la sistemul public), componentă și în completarea sistemului public nefinanțat: Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, Ungaria, Polonia, România, Slovacia, Suedia	4. Sisteme de asigurări sociale nefinanțate, tradiționale, uneori împreună cu un nivel minim de asigurare socială și care au trecut la un sistem privat de pensii: Germania, Austria, Italia.

În condițiile îmbătrânirii populației, dar și a constrângerilor financiare tot mai pregnante, aceste state s-au angajat în reformarea sistemelor lor de pensii⁵, astfel ponderea sistemelor private de pensii a devenit din ce în ce mai mare, statele respective fiind în diverse faze de dezvoltare, fie în faza de acumulare (colectarea contribuțiilor și investirea acestora), fie în faza de plată a beneficiilor – pensiilor private. Din acest punct de vedere, în UE sunt în prezent, patru categorii de state, în funcție de stadiul efectiv al reformelor sistemelor lor de pensii (Tabel 1).

Potrivit clasificării tradiționale⁶ a sistemelor de pensii, în UE, sunt trei piloni: *primul pilon* – pensii reglementate, *al doilea pilon* – pensii ocupaționale (legate de locul de muncă), *stabilite prin contracte de muncă* și cel de-al *treilea pilon* – prevederi individuale, fără legătură cu ocupația (Tabel 2).

⁵ European Commission - The Social Protection Committee - PRIVATELY MANAGED FUNDED PENSION PROVISION AND THEIR CONTRIBUTION TO ADEQUATE AND SUSTAINABLE PENSIONS, ADOPTED 2008.

⁶ Pentru a clasifica sistemele de pensii trebuie luate în calcul mai multe aspecte care determină următoarele clasificări ale sistemelor de pensii: *A. În funcție de modul de finanțare*: 1. sisteme de tip pay as you go (care funcționează pe principiul solidarității sociale între generații – angajații plătesc pentru pensiile pensionarilor la acel moment, de obicei obligatorii, administrate public); 2. sisteme finanțate, administrate privat (prin plata contribuțiilor de către participant, sau, după caz, de către participant și angajator) și 3. evidențiate în contabilitatea angajatorului. *B. În funcție de baza legală și modul de stabilire* (considerat un mod tradițional de clasificare): 1. sisteme stabilite prin lege; 2. stabilite prin contract colectiv de muncă. *C. În funcție de modul de aderare*: 1. sisteme obligatorii și 2. sisteme voluntare. *D. În funcție de tip beneficii obținute*: 1. sisteme de tip DC (defined contribution) – cu contribuții definite (beneficiile obținute variază în funcție de rezultatele investiției activelor fondului participantului) și 2. sisteme de tip DB (defined benefit) – cu beneficii definite (se stabilește un anume beneficiu și se calculează contribuțiile pentru atingerea acelui beneficiu) și sisteme hibride – cu caracteristici de la cele două sisteme: DC și DB.

Tabel 2 PENSIILE PRIVATE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Sisteme de pensii reglementate	Sistem care asigură un venit minim.....	Toate statele membre UE.
	Sistem care asigură un venit forfetar de referință în funcție de:.....	1. rezidență: Germania, Olanda. 2. contribuțiile la asigurările sociale: Irlanda, Marea Britanie.
	Sistem care asigură un venit raportat la veniturile salariale din perioada activă, de tip pay as you go, (cu sau fără fond de rezervă). Funcționează pe principiul solidarității sociale între generații (angajații plătesc pentru pensiile plătite la acel moment), sunt de obicei obligatorii, fiind administrate public.....Raportat la veniturile salariale din perioada activă, finanțat cu o cotă parte din contribuțiile la asigurările sociale - pilonul finanțat al sistemului pay as you go, cu capitalizare și care pot fi finanțate în mai multe moduri:.....	Toate statele, inclusiv România , dar cu excepția: Germania, Olanda, Irlanda, Marea Britanie. 1. Finanțat în totalitate: România , Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, Ungaria, Polonia, Slovacia, Suedia. 2. Finanțat parțial: Finlanda. 3. Sisteme separate: 3.1. obligatorii: Austria, Germania, sau 3.2. voluntare: Italia, Portugalia.
Sisteme de pensii ocupaționale	Sisteme obligatorii pentru angajator (sectorial, sau între sectoare) sau derivând din contractele colective de muncă (stabilesc participarea obligatorie)	- Belgia, Danemarca, Cipru, Portugalia, Olanda, Suedia, Germania.
	Sisteme facultative (participarea nu este obligatorie), prin contractele colective de muncă	- Belgia, Bulgaria, Cipru, Germania, Franța, Italia, Spania.
	Sisteme contractuale sau unilaterale, inițiate de către angajator (și cele evidențiate în contabilitatea angajatorului sau planurile de grup)	- Austria, Germania, Grecia, Franța, Irlanda, Cipru, Finlanda, Marea Britanie.
	Sisteme cu posibilitatea de a contribui la o schemă de pensii prin intermediul angajatorului.....	- Irlanda, Marea Britanie.
Sisteme de pensii individuale	Scheme individuale de pensii, voluntare (participarea nu este condiționată de ocupație), cu posibilitatea aderării colective (prin sindicate sau asociații)	- România , R.Cehă, Spania, Slovacia, Marea Britanie.
	Contracte individuale cu fonduri de pensii, companii de asigurări de viață sau instituții specializate în economisiri pentru pensii care oferă anuități	- toate statele, cu precădere în Germania, Franța.
	Economii pe termen lung, fără scop declarat: pensii.....	- toate statele.

I.2. PENSIILE PRIVATE ÎN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST

Încă din anii 90, marea majoritate a statelor din Europa Centrală și de Est (ECE) au inițiat reforme ale sistemelor lor de pensii de tipul reformei introdusă de Banca Mondială în anii 70 în Chile⁷ (Clasificare Banca Mondială - Tabel 3).

Primul pilon – sistemul public de pensii, a fost reformat prin introducerea unor modificări ale parametrilor sistemului, cum ar fi: creșterea vârstei de pensionare, reducerea pensionărilor anticipate, modificarea formulei de calcul al pensiei (stabilirea unei legături mai puternice între contribuții și beneficii), reducerea unor beneficii ale grupelor privilegiate de muncă și creșterea perioadei statutare de contribuire.

În același timp, a fost introdus **al doilea pilon** – pensiile administrate privat, bazat pe conturi individuale, finanțat în totalitate, de tip DC, o reformă radicală, de tip Banca Mondială. Singurul stat care nu a introdus pilonul II a fost Slovenia. Lituania a implementat acest sistem, dar pe baze voluntare.

R.Cehă se bazează preponderent pe pilonul I, public și pe **al treilea pilon**, voluntar, în timp ce Slovenia

7 Banca Mondială utilizează, de asemenea, o clasificarea în 3 piloni, dar cu altă semnificație decât cea utilizată în UE: Pilon I – sisteme de pensii publice de tip pay as you go, administrat public și de tip DB;

are ca pilon II – scheme ocupaționale, similar cu statele din Europa de Vest.

Cu excepția celor două state, R.Cehă și Slovenia, în celelalte state din ECE, pensiile private voluntare sunt puțin dezvoltate.

Tabel 3 Clasificare sisteme de pensii private în UE și diferențe clasificare sisteme în statele din Europa Centrală și de Est (clasificare de tip Banca Mondială)

	Pilonul I	Pilonul II	Pilonul III	Pilonul IV
ROMÂNIA și Europa Centrală și de Est	Pensii de stat – sistem public	Pensii administrate privat – obligatorii	Pensii private voluntare	Pensii ocupaționale sau alte forme de pensii suplimentare sau economii de tip pensii
UE 15 state	Pensii de stat – sistem public	Pensii ocupaționale	Pensii private	

Pilon II – sisteme de pensii administrat privat de tip DC și Pilon III – sisteme voluntare, administrate privat, bazate pe conturi individuale. OECD a dezvoltat propria clasificare pentru pensii, valabilă în statele membre OECD și face distincție între: A: 1. Sisteme publice (asigurările sociale de pensii și alte sisteme similare) și 2. sisteme private (administrare de instituții private, altele decât guvernul); B: 1. Sisteme ocupaționale și 2. sisteme individuale de pensii (personale); C: 1. Sisteme cu participare obligatorie și 2. sistem cu participare voluntară; D: 1. Sisteme de tip DC (defined contribution - cu contribuții definite) și 2. Sisteme de tip DB (defined benefit – cu beneficii definite) și E: 1. Sisteme finanțate, 2. sisteme nefinanțate, 3. sisteme evidențiate în contabilitatea angajatorilor.

LISTĂ ABREVIERI	
BVB	Bursa de Valori București
CEBS	Comitetul European de Supraveghere Bancară
CEIOPS	Comitetul European al Supraveghetorilor din Domeniul Asigurărilor și Pensiiilor
CESR	Comitetului European al Reglementărilor de Valori Mobiliare
CNABDEP	Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor
CNPAS	Casa Națională de Pensii și Asigurări Sociale
CSSPP	Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private
IOPS	Organizația Internațională a Supravegherilor din Pensii
IASB	Comitetul Internațional pentru Standarde Contabile (The International Accounting Standards Board) fondat în 2001.
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MMFES	Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse
MMFPS	Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale
OPCVM.	Organisme de plasament colectiv în valori mobiliare
ONRC	Oficiul Național la registrului Comerțului
ONPCSB	Oficiul Național Pentru Combaterea și Spălarea Banilor
ONU	Organizația Națiunilor Unite
U.E.	Uniunea Europeană

CSSPP

Calea Șerban Vodă, nr. 90-92
sector 4, București,
cod poștal 040213

Tel.: + 4 021 330,10,35; Fax: + 4 021 330,10,31
csspp@csspp.ro

www.csspp.ro